

Beste landbouwer, beste tuinbouwer

2015 belooft een interessant en uitdagend jaar te worden. Het nieuwe GLB gaat nu echt van start en zal zich in het komende seizoen helemaal ontplooiën.

Impact van het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

Het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) zal zeker een grote impact hebben. De toekenning van het aantal betalingsrechten gebeurt op basis van de perceelsaangifte 2015. De premiesimulatie is daarom in 2015 niet ter beschikking op het e-loket.

Dit jaar komt MAP5 in voege en u zal ook hiermee in uw bedrijfsvoering rekening moeten houden. Hierover zal VLM u verder informeren.

De verzamelaanvraag 2015: een aanvraag van groot belang voor u!

De verzamelaanvraag moet u elektronisch indienen. Het formulier ter voorbereiding en de fotoplannen dat u eind februari heeft ontvangen, zal er voor jullie vertrouwd uitzien, maar wordt in 2015 zeer belangrijk:

- › Dit jaar moet u in de verzamelaanvraag aangeven of u de nieuwe betalingsrechten wil aanvragen;
- › Indien u de basisbetaling aanvraagt, bent u verplicht ook de nieuwe vergroeningseisen na te leven;
- › U kan in de verzamelaanvraag aangeven of u gebruik wil maken van de betaling voor jonge landbouwers.

Maar de verzamelaanvraag zorgt ook voor continuïteit voor verschillende aanvragen:

- › De registratie van alle percelen voor het verkrijgen van de basisbetaling;
- › De registratie van alle percelen in uitvoering van het Mestdecreet;
- › De registratie van percelen voor bio-certificering;
- › De betalingsaanvraag van agromilieuverbintenissen, beheerovereenkomsten en andere plattelandsmaatregelen;
- › De bevestiging dat bepaalde percelen bestemd zijn voor de productie van zaaizaad.

Ook dit jaar kan u, of uw volmachtouder, online uw percelen invullen en intekenen. De melding van onvolledigheden in uw perceelsgegevens, onjuiste of onmogelijke combinaties, onjuiste bestemmingen en overlappings van uw percelen met deze van een andere landbouwer blijven behouden. De meldingen worden uitgebreid met onvolledigheden of onmogelijke combinaties voor de verschillende vergroeningseisen. Binnen de elektronische verzamelaanvraag is er een apart deel bijgekomen voor de vergroening waar we zoveel mogelijk aangeven of u voldoet aan de betrokken vergroeningseis.

Alle informatie over de verschillende items omtrent de verzamelaanvraag en het GLB kan u ook terugvinden in de interactieve toelichting op www.vlaanderen.be/landbouw/toelichtingverzamelaanvraag2015 of in de infofiches op onze website: www.vlaanderen.be/landbouw/glb2020 en op het e-loket.

Uiterste indieningsdatum voor de verzamelaanvraag

De verzamelaanvraag moet uiterlijk op dinsdag 21 april middernacht ingediend zijn. De infolijn en de buitendienst zijn bereikbaar tot dinsdag 21 april (17u00).

De verzamelaanvraag wordt elektronisch ingediend. Het e-loket heeft een nieuw uitzicht gekregen waar u via de tegel van de verzamelaanvraag, uw aanvraag kunt opstarten, invullen en indienen. Met dit nieuwe e-loket hebben we geprobeerd om het geheel meer logisch op te bouwen en de indiening van de aanvragen te vereenvoudigen.

Het Departement Landbouw en Visserij verzamelt en registreert al deze informatie en bezorgt alle relevante gegevens aan de Vlaamse Landmaatschappij (VLM), het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en andere betrokken administraties of instanties.

Contactadressen

Vanaf 1 januari 2015 werd het Agentschap Landbouw en Visserij geïntegreerd bij het Departement Landbouw en Visserij. De contactgegevens van de medewerkers van het voormalige ALV blijven echter dezelfde. Als u nog vragen hebt, neemt u best contact op met de medewerkers van de buitendiensten van de afdeling Inkomenssteun (voorheen Markt- en Inkomensbeheer), de regionale vestigingen van de Vlaamse Landmaatschappij en de provinciale afdelingen van het Agentschap voor Natuur en Bos. De contactgegevens van de verschillende diensten vindt u in [bijlage 1](#) van deze toelichting.

Tot slot wensen we jullie een vruchtbaar seizoen en een goede start binnen het nieuwe GLB!

Met vriendelijke groeten

Jules Van Liefferinge
secretaris-generaal
Departement Landbouw en Visserij

Toon Denys
gedelegeerd bestuurder
Vlaamse Landmaatschappij

Marleen Evenepoel
administrateur-generaal
Agentschap Natuur en Bos

Woord Vooraf	1
Inhoudstafel	2
Index	4
Verzamelaanvraag	6
Verzamelaanvraag en Verbintenissen	6
Interregionale landbouwers	9
Indienen en wijzigen van de verzamelaanvraag	11
Veelgemaakte fouten	14
Tips en hints bij het invullen van de verzamelaanvraag op e-loket	17
Perceelsaangifte in de verzamelaanvraag	21
Oppervlakte	21
Subsidiabiliteit van landbouwareaal	22
Teelt	25
Teeltcodes	27
Hoofdbestemmingen en andere perceelsbestemmingen	29
Gespecialiseerde productiemethode	30
Overname van percelen	31
Zaaizaadvermeerdering ‘ZAA’	33
Steunmaatregelen onder nieuwe GLB	34
Algemeen	34
Identificatie als landbouwer - actieve landbouwer	35
Structuur nieuwe GLB	36
Basisbetaling, betalingsrechten en de aanvraag van betalingsrechten in 2015	37
Betaling voor jonge landbouwer	38
Vergroening algemeen	39
Vergroening gewasdiversificatie	41
Vergroening behoud blijvend grasland	43
Vergroening ecologisch aandachtsgebied	45
GLB - Agromilieumaatregelen en andere plattelandsmaatregelen	49
Agromilieumaatregelen Algemeen	49
Mechanische onkruidbestrijding ‘MOB’	50
Teelt van vlinderbloemigen ‘VLI’	51
Verwarringstechniek in de fruitteelt ‘VER’	53
Subsidie teelt van vezelvlas met verminderde bemesting ‘VLS’	55
Subsidie teelt van vezelhennep met verminderde bemesting ‘HNP’	57
Behoud lokale veerassen - schapenrassen	59
Behoud lokale veerassen - rundveerassen	60
Milieuvriendelijke sierteelt ‘SE2’, ‘SI2’ of ‘SB2’	61
Behoud genetische diversiteit hoogstamfruitbomen ‘HSB’	63
Hectaresteun biologische productiemethode ‘HOB/HVB’	64
Controlekosten biologische productiemethode	66
Beheerovereenkomsten VLM - Algemeen	67
Variabele beheerovereenkomsten VLM	68
Vaste beheerovereenkomsten VLM	69
Aanplantsubsidie voor boslandbouwsystemen (agroforestry) ‘BLS’	71

Bebossing van landbouwgrond ‘BOS’	73
Randvoorwaarden	74
Randvoorwaarden	74
Status aardappelen / Irrigatie	76
Blijvend grasland	77
Mestbankaspecten	79
Mestdecreet - Algemeen	79
Derogatie (optioneel) / BKM	80
Actie groenbedekking ‘GNT’	81
Bekendmaking en uitwisseling van gegevens	82
Vlaamse wetgeving	83
Bijlage 1. Contactadressen van Departement Landbouw en Visserij en andere beheersdiensten	84
Bijlage 2. Andere perceelbestemmingen	86
Bijlage 3. Teeltcodes	88
Bijlage 4. Teeltgroepen gewasdiversificatie	96
Bijlage 5. Combinaties EAG	99
Bijlage 6. Combinaties EAG - agromilieumaatregelen/BO/hectaresteun bio	100
Bijlage 7. Combinaties agromilieumaatregelen, beheerovereenkomsten en hectaresteun bio	104
Bijlage 8. Lijst van groenbedekkers EAG	108
Bijlage 9. Inzaaidata groenbedekking (EAG-nateelt-GNT)	109
Bijlage 10. Lijst stikstofbindende gewassen	110
Bijlage 11. Lijst van EAG-types waarop geen landbouwproductie plaatsvindt	111

A

aangegeven oppervlakte • 14, 17, 21, 61
aangifteplicht • 6, 35, 49
activering • 63, 83
ADSEI • 7, 63, 82
Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) • 1, 73, 82, 85, 94
agroforestry • *zie* boslandbouwsystemen
agromilieumaatregelen • 49

B

basisbetaling • 6, 7, 11, 18, 34, 36, 37, 39, 65, 74
bebossing • 6, 35, 50, 63, 72, 73, 74, 77, 78, 83, 85, 86, 92
bedrijfsareaal • 6, 22, 23
beheerovereenkomst
 botanisch beheer • 67, 69, 80, 86, 94
 erosiebestrijding • 67, 68, 69, 86
 kleine landschapselementen • 67, 69, 86
 perceelsrandenbeheer • 67, 69, 80, 86
 soortenbescherming • 67
 water • 16, 24, 64, 68, 74, 75, 76, 80, 81, 83, 86, 87, 101, 104, 108
behoud blijvend grasland • *zie* vergroening of blijvend grasland
bemesting • 45, 82
beschutte teelten • 64
betalingsrechten • 6, 9, 11, 13, 15, 17, 22, 25, 27, 29, 31, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 43, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 63, 64, 65, 71, 72, 77 bio-logische productiemethode • 6, 15, 30, 39, 49, 52, 56, 58, 62, 64, 65, 66, 74, 79, 80, 83
blijvend grasland • 18, 22, 23, 24, 27, 30, 34, 39, 40, 41, 43, 44, 45, 74, 77, 78, 86
blijvend grasland uit de landbouw (BGUL) • 78
bloemenstrook • 27, 69
boslandbouwsystemen • 6, 50, 52, 54, 56, 58, 62, 63, 65, 71, 72, 73, 83, 86
bosranden • 45, 46, 47, 65
bouwland • 6, 12, 18, 22, 23, 24, 39, 40, 41, 42, 44, 45, 46, 48, 72
braakliggend land • 19, 23, 24, 45, 47
bufferstroken • 19, 20, 45, 47, 65, 70
buitendiensten • 84

C

combinatie •39, 62
combinatieteelt • 25
contactadressen • 84
controle • 7, 11, 12, 14, 16, 21, 27, 49, 50, 51, 53, 55, 58, 64, 66, 73, 81, 82
controlekosten • 6, 65

D

Departement Landbouw en Visserij • 7, 8, 9, 11, 12, 28, 31, 32, 33, 35, 38, 49, 55, 57, 59, 60, 61, 63, 66, 71, 72, 81
derogatie • 30, 80
detailaangifte boomgaarden • 7
dubbele financiering • 39, 47, 49

E

ecologisch aandachtsgebied • 6, 12, 18, 19, 22, 26, 30, 31, 34, 39, 44, 45, 46, 47, 48, 52, 65, 72, 83
ecologisch kwetsbaar blijvend grasland • 18, 40, 43, 44
e-loket • 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 17, 18, 19, 21, 28, 29, 33, 38, 41, 43, 49, 50, 52, 53, 55, 57, 59, 60, 71, 72, 77, 78
e-mailadres • 7, 14
erosie • 30, 75
erosiegevoeligheid • 68, 75

F

faunabeheer • 70
focusgebieden • 79

G

gegevensuitwisseling • 82
Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) • 18, 35, 38, 39
genetische diversiteit
 hoogstamfruitbomen • 7, 8, 49, 52, 54, 56, 58, 62, 63, 65, 72, 74
 rundveerassen • 16, 60
 schapenrassen • 12, 16, 59
gespecialiseerde productiemethode • 15, 19, 30
gewas • 12, 21, 25, 28, 29, 33, 41, 42, 47, 55, 57, 68, 75, 76, 81
gewasdiversificatie • 12, 25, 27, 30, 34, 39, 41, 42, 44
GMO • 6, 11, 53, 54, 66, 81
grafische overlappingen • *zie* overlappingen
grasklaver • 25, 27, 41, 50, 51
groeimedium • 30, 35, 62, 79
groenbedekkers • 12, 26, 46, 81

H

hennep • *zie* vezelhennep
hoevepootgoed • 27
hoevezaad • 27
hoofdbestemmingen
 A, I en G • 29
hoofddeelt • 11, 12, 15, 17, 24, 25, 26, 27, 29, 30, 41, 42, 45, 46, 50, 61, 64, 68, 71, 72, 77, 78, 81

I

identificatiegegevens • 7, 13, 14
indienen verzamelaanvraag • 9, 11, 14
individueel referentieareaal (ira) • 18, 77, 78
Inkomenssteun (AIS) • 8, 28, 84
intekening percelen • 14, 19, 21
interregionale landbouwer • 9, 11, 13
inzaaiverplichting • 18
irrigatie • 14, 45, 76

J

jonge landbouwer (premie) • 9, 11, 35, 36, 37, 38

K

korte omloophout • 19, 46, 47
kunstmest • 80

L

landbouwareaal • 6, 22, 23, 24, 29, 35, 41, 43, 45, 48, 49, 64, 65
landschapselementen • 22, 45, 67, 69, 70, 74

M

mechanische onkruidbestrijding • 15, 49, 50
Mestbank • 6, 26, 73, 79, 80
Mestdecreet • 11, 13, 25, 26, 49, 63, 79, 80
milieuvriendelijke sierteelt • 15, 30, 50, 61, 79
minimumactiviteit • 22, 23, 24, 27, 35

N

nateelt • 11, 12, 15, 16, 24, 25, 26, 27, 31, 45, 50, 68, 79, 81
 eerste nateelt • 25
 tweede nateelt • 25
niet-landbouwgrond • 15, 23, 27
niet-naleving • 49, 67
niet-subsidiabele teelten • 25, 29

O

object • 25, 78
onderzaai • 25, 27, 41, 46
oppervlakte • 21
overlappingen • 14, 77
overname • 15, 31, 32, 49, 67, 79

P

PDPO • 6, 8, 19, 22, 23, 46, 49, 61, 71, 72, 73, 83
perceelsbestemmingen • 29, 30
perceelsrandenbeheer • 67, 69, 80

R

randenbeheer • 70
randvoorwaarden • 12, 18, 19, 24, 30, 34, 36, 44, 49, 67, 74, 75, 76, 77, 78, 83
rechtstreekse steun • 6, 21, 34, 35, 36, 37, 39, 43, 74, 78
referentieareaal blijvend grasland • 18, 77
referentieoppervlakte • 21

S

serre • 21, 62, 76
sierteelt • 15, 26, 30, 37, 50, 61, 64, 79
soortenbescherming • 67
stallen en gebouwen • 6, 14, 21, 23, 24, 25
status
 aardappelen • 76
 blijvend grasland • 24
stikstofbindende gewassen • 19, 46, 47
subsidiabele grond • 23
subsidiabele strook langs bosrand • *zie* bosranden

T

teeltcodes • 18, 27, 43
teeltgroepen • 27, 41
teeltperiode • 42

V

variabele beheerovereenkomsten • 68
vaste beheerovereenkomsten • 69, 70
veelgemaakte fouten • 14
veerassen • 3, 49, 59, 60
VEN-gebied • 78
verbintenis aantal • 49, 59, 60
verbintenisoppervlakte • 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 61
verbintenissen • 7
vergroening • 14, 18, 19, 24, 25, 26, 30, 31, 35, 37, 39, 43, 44, 45, 50, 52, 54, 56, 58, 65, 72, 74, 83
verwarringstechniek • 15, 49, 50, 53, 54
vezelhennepe • 28, 49, 57, 58
vezelvlase • 49, 55, 56
Vlaamse Landmaatschappij (VLM) • 6, 7, 67, 82
vlinderbloemige gewassen • *zie* grasklaver
volkstuintparken • 23
voorteelt • 12, 25, 27, 41, 46, 81

W

waterlopen • 19, 23, 24, 45, 47, 50, 74, 75
wetgeving • 41, 83
wijzigingen • 11, 12, 13, 14, 15, 19, 81

Z

zaaizaadvermeerdering • 33, 82

In deze 'toelichting' wordt uitleg gegeven over de gebruikte begrippen in de verzamelaanvraag. Ook wordt per fiche een oplijsting gegeven van alle verbintenissen en verplichtingen die worden aangegaan door de verzamelaanvraag in te dienen. De belangrijkste verbintenissen en verplichtingen kan u hieronder terugvinden.

De verzamelaanvraag vormt een belangrijke basis voor uw steunaanvragen, dit zowel in het kader van pijler 1 (rechtstreekse steun) als van pijler 2. De pijler 2-steun omvat verschillende aspecten zoals de agromilieumaatregelen, de beheerovereenkomsten en de hectaresteen voor de biologische productiemethode.

Naast deze steunmaatregelen is de verzamelaanvraag een essentieel onderdeel binnen de mestwetgeving. De toelichting bij de verzamelaanvraag is dan ook opgebouwd rond deze grote componenten: verzamelaanvraag, steun en mestwetgeving. In een eerste deel vindt u meer info over de verzamelaanvraag zelf om nadien dieper in te gaan op de eigenlijke perceelsaangifte. Vervolgens wordt toelichting gegeven over de diverse steunmaatregelen met daarbij bijzondere aandacht voor de nieuwe aspecten uit het nieuwe GLB. Tenslotte vindt u achteraan in deze toelichting informatie over de mestwetgeving en de gegevensuitwisselingen die gekoppeld zijn aan de verzamelaanvraag.

Praktische informatie over het invullen van de verzamelaanvraag via het e-loket vindt u onder de rubriek 'help' op www.landbouvwlaanderen.be en op de pagina [tips en hints](#) van deze toelichting.

Een verzamelaanvraag indienen

Het is verplicht de verzamelaanvraag 2015 in te dienen om:

- › de aanvraag tot toekenning van betalingsrechten kenbaar te maken (enkel in 2015 mogelijk);
- › percelen en vergroeningselementen aan te geven in het kader van de aanvraag van de basisbetaling en de vergroeningspremie;
- › de premie 'Jonge landbouwer' aan te vragen;
- › overdrachten van perceelsgebruik te melden;
- › alle landbouwpercelen die in Vlaanderen of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in gebruik zijn aan te geven:
 - ❖ de landbouwer moet alle landbouwareaal aangeven in zijn verzamelaanvraag. Zowel het subsidiabele (komt in aanmerking om betalingsrechten mee te activeren) als het niet-subsidiabele areaal ;
 - ❖ Het niet-landbouwareaal moet hij in volgende gevallen aangeven: alle 'Stallen en gebouwen' en 'andere gebouwen' die behoren tot zijn bedrijfsareaal;
 - ❖ al zijn niet-landbouwareaal dat wordt begraasd;
 - ❖ 'heide' enkel indien hij voor dit areaal steun aanvraagt (agromilieumaatregel) of wanneer dit areaal wordt begraasd;
 - ❖ 'tuin met hoogstam' enkel indien de landbouwer voor dit areaal steun aanvraagt (agromilieumaatregel);
 - ❖ 'sloten > 2 meter en ≤ 6 meter breed' (ecologisch aandachtsgebied) moet de landbouwer nooit afzonderlijk aangeven, deze maken immers deel uit van het Grootchalig Referentiebestand van het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen;
 - ❖ alle 'Bomengroepen > 0.01 hectare en ≤ 0.30 hectare' (ecologisch aandachtsgebied) liggend op of grenzend aan bouwland EN die u ter beschikking heeft;
 - ❖ alle gronden die bij de groep 'Geen bedrijfsareaal' horen mag de landbouwer niet aangeven in zijn verzamelaanvraag.
 - ❖ de uitbetaling van Waalse betalingsrechten voor Vlaamse interregionale landbouwers aan te vragen ook al hebben zij geen percelen in Vlaanderen of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- › aan de aangifteplicht bij de Mestbank te voldoen;
- › de derogatieaanvraag te vervolledigen (onder voorbehoud);
- › de uitbetaling voor agromilieuverbindenissen en- beheerovereenkomsten (in het kader van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling (PDPO II en het nieuwe PDPO III) aan te vragen;
- › de percelen waarop beheerovereenkomsten met de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) zijn gesloten aan te geven;
- › nieuwe verbintenissen en uitbetaling voor de hectaresteen voor de biologische productiemethode aan te gaan;
- › percelen voor biocertificering aan te geven;
- › gedeeltelijke terugbetaling van de controlekosten voor de biologische productiemethode aan te vragen;
- › uitbetaling van de inkomenscompensatie en de onderhoudssubsidie voor bebossing van landbouwgronden aan te vragen;
- › de aanplantsubsidie voor boslandbouwsystemen (Agroforestry) van de goedgekeurde inschrijvingen aan te vragen;
- › de nateelten waarvoor steun wordt aangevraagd bij een erkende producentenorganisatie in het kader van de Gemeenschappelijke Marktordening (GMO) Groenten en Fruit aan te geven;
- › aan de voorwaarden voor het aanvragen van gekoppelde steun te voldoen;
- › een perceel hennep in te zaaien ook al is deze oppervlakte kleiner dan 2 ha;
- › teelten aan te melden die bestemd zijn om officieel goedgekeurd te worden voor zaaizaadproductie.

Alle bovenstaande punten worden verder in deze toelichting uitgebreid uitgelegd.

Verbintenissen bij het ondertekenen van uw verzamelaanvraag

- › Elke land- en tuinbouwer met een actief landbouwnummer bij het Departement Landbouw en Visserij moet voldoen aan de voorwaarden van het autonome beheer van een land- of tuinbouwbedrijf en moet zich ervan bewust zijn dat hij geen kunstmatig voorwaarden mag creëren waardoor hij voordelen zou kunnen krijgen. Meer informatie vindt u in de brochure 'toelichting bij het autonome beheer'.
- › De identificatiegegevens van landbouwers bij het Departement Landbouw en Visserij en de perceelsgegevens worden uitgewisseld met de Vlaamse Landmaatschappij (VLM). VLM gebruikt de gegevens van de land- en tuinbouwers in het kader van de mestwetgeving en bij het sluiten van een beheerovereenkomst. Meer informatie vindt u in de startersbrochure van de VLM: http://www.vlm.be/SiteCollectionDocuments/Publicaties/mestbank/startersbrochure%20mestbank_website.pdf en in de folders met de verschillende beheerpakketten: <http://www.vlm.be/landtuinbouwers/beheerovereenkomsten/Pages/default.aspx>
- › Het Departement Landbouw en Visserij wisselt elk landbouwnummer en de perceelsgegevens uit met de Waalse tegenhanger, DGARNE (Direction Générale Opérationnelle Agriculture, Ressources Naturelles et Environnement). Vooral voor interregionale landbouwers is het goed om weten dat zowel Departement Landbouw en Visserij als DGARNE hetzelfde landbouwnummer gebruiken. Meer info voor interregionale landbouwers is te vinden onder de fiche '[Interregionale landbouwers](#)' in deze toelichting.
- › De Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (ADSEI) bezit de machtiging om de gegevens van de verzamelaanvraag op te vragen bij het Departement Landbouw en Visserij om de statistieken op te maken voor haar Europese verplichtingen. Door deze gegevensdeling kon ADSEI haar landbouwenquêteformulieren drastisch vereenvoudigen.
- › Identificatiegegevens en perceelsgegevens kunnen uitgewisseld worden met derden voor zover daarvoor een wettelijk inzage-recht bestaat of een machtiging werd toegekend. Meer informatie vindt u in de fiche "[Bekendmaking en uitwisseling van gegevens](#)".
- › Wie zich voor het eerst identificeert als land- of tuinbouwer bij het Departement Landbouw en Visserij moet verplicht een verzamelaanvraag indienen met de percelen die hij in gebruik heeft. Als u niet-aangifteplichtig bent en u vraagt hiervoor een vrijstelling aan bij de VLM en uw eventuele steunaanvragen vereisen geen jaarlijkse aangifte van de percelen via de verzamelaanvraag, dan hoeft u de daaropvolgende jaren geen verzamelaanvraag meer in te dienen.
- › De land-/tuinbouwer die een verzamelaanvraag indient, moet er zich van bewust zijn dat zijn bedrijf of zijn aanvraag kan onderworpen worden aan een controle ter plaatse. Deze controle kan zowel aangekondigd als onaangekondigd gebeuren en heeft tot doel na te gaan of alle verbintenissen en verplichtingen nageleefd worden. De controleagent mag daartoe alle relevante percelen en gebouwen (stallen, loodsen,...) betreden, met uitzondering van het woongedeelte van de land-/tuinbouwer. Daarnaast kan de controleagent alle documenten opvragen die nuttig worden geacht voor zijn controleopdracht. Het maakt niet uit of dergelijke documenten bij de landbouwer zelf of bij een derde worden opgevraagd.
- › De land-/tuinbouwer moet er zich ook van bewust zijn dat bij het verhinderen of weigeren van een controle de steunaanvraag afgewezen kan worden. Er wordt geprobeerd, door verschillende instanties, om zoveel mogelijk controles samen uit te voeren.
- › Door het ondertekenen van de verzamelaanvraag geeft de land-/tuinbouwer aan dat hij alle percelen die hij in gebruik heeft, heeft aangegeven en hij dus geen ondereangifte doet.
- › Indien de land-/tuinbouwer een onjuiste aangifte doet (vb. om zich te onttrekken van de vergroeningseisen) dan kan er een extra administratieve boete worden opgelegd.
- › Als de landbouwer een e-mailadres opgeeft, dan zal dit e-mailadres worden gebruikt voor de toekomstige communicatie van zowel algemene als specifieke informatie die aan de landbouwer gericht wordt. De landbouwer zal op de hoogte gebracht worden van alle belangrijke mededelingen en brieven op dit e-mailadres. Gelieve dan ook een e-mailadres op te geven dat regelmatig geraadpleegd wordt. De landbouwer kan ook een e-mailadres van een familielid, vriend of kennis doorgeven die dan de verantwoordelijkheid draagt om de landbouwer tijdig op de hoogte te brengen van de doorgestuurde informatie. De landbouwer is zelf verantwoordelijk voor het bijwerken van het e-mailadres. De e-mails worden gelijkwaardig beschouwd als een papieren brief. Als de landbouwer niet over een e-mailadres beschikt kan hij dit expliciet meedelen. De verstuurdde communicatie zal de landbouwer ook terugvinden onder 'mijn berichten' op zijn e-loket. De e-mailadressen worden ook met de VLM uitgewisseld.
- › Indien de land-/tuinbouwer steun voor de basisbetaling aanvraagt, dan kan hij ook aanspraak maken op de vergroenings-toeslag. Hij is trouwens verplicht om de vergroeningseisen na te leven als hij de basisbetaling aanvraagt.
- › Onder meer ADSEI wenst over de detaillaangifte van boomgaarden te beschikken. Deze gegevens zijn essentieel in het kader van de landbouwenquête (15 mei telling). De elektronische bijlage 'detaillaangifte boomgaarden' bevindt zich onder 'bijlagen' van de verzamelaanvraag. Via deze bijlage moeten er meer details gegeven worden over alle boomgaarden die zijn aangegeven in de verzamelaanvraag. De details hebben betrekking op de oppervlakte van de diverse variëteiten. Deze bijlage staat los van de aanvraag voor subsidie voor behoud van genetische diversiteit van de hoogstamfruitbomen ('HSB').

- ❖ Alle land-/tuinbouwers of particulieren met boomgaarden (laagstam, halfstam en hoogstam) moeten de bijlage invullen op het e-loket.
- ❖ Wanneer de land-tuinbouwer of particulier echter enkel een subsidie voor genetische diversiteit hoogstamfruitbomen ‘HSB’ heeft aangevraagd, moet hij de bijlage voor deze percelen niet invullen.
- Wanneer u zaaizaadproductie uitvoert (eventueel in opdracht van derden) bent u verplicht ‘ZAA’ op te nemen bij de betrokken percelen.

Meer informatie
De afdeling Inkomenssteun (AIS) van het Departement Landbouw en Visserij is de beherende instantie voor de verzamelaanvraag. Deze afdeling heeft in elke provincie een buitendienst. U kunt terecht bij uw buitendienst voor informatie of bij problemen bij het invullen van uw verzamelaanvraag (www.landbouwwlaanderen.be).
Het adres van uw buitendienst staat bovenaan het voorbereidingsblad. U vindt de contactgegevens van al onze buitendiensten ook in [bijlage 1](#).

Communicatieverplichtingen PDPO III
De subsidiemaatregelen uit het PDPO III worden gedeeltelijk gefinancierd door de Vlaamse overheid, en gedeeltelijk door het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO). Landbouwers die PDPO III-steun ontvangen moeten voldoen aan de bijhorende communicatieverplichtingen die terug te vinden zijn op www.vlaanderen.be/pdpo.

Disclaimer
Het Vlaams Gewest heeft deze toelichting met de meeste zorg en nauwkeurigheid opgesteld op basis van de meest actuele beschikbare informatie. Het Vlaams Gewest kan evenwel geen enkele garantie geven omtrent de juistheid of de volledigheid van de informatie in deze toelichting. U mag deze informatie niet als een persoonlijk, professioneel of juridisch advies of een equivalent daarvan beschouwen. Het Vlaams Gewest/de Vlaamse Gemeenschap kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor schade die u zou ondervinden door het gebruik van de informatie die in deze toelichting is opgenomen.

Vanaf 2015 start het nieuwe GLB (zie verder) en dit heeft ook gevolgen voor de interregionale landbouwer. Vlaanderen en Wallonië beslissen immers afzonderlijk over de invoering en invulling van bepaalde steunregelingen. Vanaf 2015 zijn er daardoor sterke verschillen merkbaar tussen het Vlaamse en het Waalse landbouwbeleid. Voor landbouwers die in beide regio's actief zijn ('interregionale landbouwers') zijn er specifieke afspraken gemaakt. Voor interregionale landbouwers, is het belangrijk hiermee rekening te houden.

Interregionale landbouwer
Een interregionale landbouwer heeft een exploitatie en/of percelen in het ene gewest en tegelijk ook één of meerdere percelen en/of exploitaties in het andere gewest. De status ‘interregionale landbouwer’ kan van jaar tot jaar veranderen.

Bepaling Vlaamse of Waalse interregionale landbouwer
Een interregionale landbouwer heeft slechts één landbouwnummer dat zowel bij de Vlaamse als de Waalse instanties gekend is. De exploitatie bepaalt of er sprake is van een Vlaamse of een Waalse interregionale landbouwer. Als een landbouwer exploitaties heeft in beide gewesten is het correspondentieadres bepalend.

- Al uw exploitaties liggen in het Vlaams of Brussels Hoofdstedelijk Gewest?
U bent een **Vlaamse interregionale landbouwer** en de beherende organisatie is het Departement Landbouw en Visserij.
- Uw correspondentieadres ligt in het Vlaams of Brussels Hoofdstedelijke Gewest én u heeft exploitaties in beide regio's?
U bent een **Vlaamse interregionale landbouwer** en de beherende organisatie is het Departement Landbouw en Visserij.
- Al uw exploitaties liggen in het Waals gewest?
U bent een **Waalse interregionale landbouwer** en de beherende organisatie is DGARNE, Département des aides.
- Uw correspondentieadres ligt in het Waals Gewest én u heeft exploitaties in beide regio's?
U bent een **Waalse interregionale landbouwer** en de beherende organisatie is DGARNE, Département des aides.

Het is belangrijk te weten of u als Vlaamse of Waalse interregionale landbouwer beschouwd wordt. Het kan namelijk voor bepaalde premies tot aanzienlijke verschillen leiden. Hieronder worden de belangrijkste verschillen toegelicht.

Algemene regel
Voor interregionale landbouwers zijn afspraken gemaakt op basis van een algemene regel. Daarin wordt een onderscheid gemaakt tussen bedrijfsgebonden en perceelsgebonden zaken.

Voorwaarden/bepalingen zijn...	Algemene regel	Voorbeeld
bedrijfsgebonden = verbonden aan de individuele landbouwer	Vlaamse interregionale landbouwer voldoet aan voorwaarden opgesteld door Vlaanderen. Waalse interregionale landbouwer voldoet aan voorwaarden opgesteld door Wallonië.	Vb. voldoen aan verplichtingen jonge landbouwer
perceelsgebonden = verbonden aan de percelen	Ongeacht of u Vlaamse of Waalse interregionale landbouwer bent, gelden de regels opgesteld door het gewest waarin het perceel gelegen is.	Vb. bepaling aantal nieuwe betalingsrechten

Indienen van de verzamelaanvraag
Voor het indienen van de verzamelaanvraag blijft de huidige regeling bestaan. Een Vlaamse of Waalse interregionale landbouwer dient zowel een Vlaams als een Waals deel van zijn verzamelaanvraag in bij de respectievelijke instanties. Dit geldt ook voor een Vlaamse interregionale landbouwer die uitsluitend over Waalse percelen beschikt.

👉 **Let op:** er gelden verschillende indieningsdata!
Vlaamse landbouwer: het Vlaamse en Waalse luik van de verzamelaanvraag moet ingediend worden uiterlijk op 21 april 2015.
Waalse landbouwer: het Vlaamse en Waalse luik van de verzamelaanvraag moet ingediend worden uiterlijk op 31 maart 2015 of 30 april 2015 indien het Waalse luik elektronisch wordt ingediend.

Meer informatie
Meer informatie over de interregionale landbouwer vindt u in de fiche “Interregionale landbouwer” op de website: www.vlaanderen.be/landbouw/glb2020

Overzicht hoofdbeherende en bijkomende beherende buitendiensten

Hoofdbeherende buitendienst	Bijkomende beherende buitendienst
Interregionale Vlaamse landbouwer	
Antwerpen (Antwerpen)	Huy
Vlaams-Brabant (Leuven)	Wavre
West-Vlaanderen (Brugge)	Ath
Oost-Vlaanderen (Gent)	Ath
Limburg (Hasselt)	Huy
Interregionale Waalse landbouwer	
Wavre	Vlaams-Brabant (Leuven)
Ath	Oost-Vlaanderen (Gent)
Thuin	Vlaams-Brabant (Leuven)
Huy	Limburg (Hasselt)
Malmédy	Limburg (Hasselt)
Libramont	Limburg (Hasselt)
Ciney	Vlaams-Brabant (Leuven)
Bv. U bent een interregionale Vlaamse landbouwer en uw hoofdbeherende buitendienst is gelegen in de provincie Oost-Vlaanderen (Gent). In overeenstemming met deze tabel is uw bijkomende beherende buitendienst in het Waals Gewest gelegen in Ath.	

Contactgegevens Waalse buitendiensten

Bureau de WAVRE Compétent pour les arrondissements de Nivelles et de Namur Service public de Wallonie - DGARNE Département des aides Direction extérieur - Bureau de Wavre Avenue Pasteur 4, 1300 WAVRE Tel. 010 23 37 40 Fax: 010 23 37 99	Bureau de THUIN Compétent pour les arrondissements de Thuin, Charleroi et Mons Service public de Wallonie - DGARNE Département des aides Direction extérieur - Bureau de Thuin Rue du Moustier 13, 6530 THUIN Tel. 071 59 96 00 Fax: 071 59 96 01
Bureau d'ATH Compétent pour les arrondissements de Tournai, Ath, Mouscron et Soignies Service public de Wallonie - DGARNE Département des aides Direction extérieur - Bureau de Ath Chemin du Vieux Ath 2c, 7800 ATH Tel. 068 27 44 00 Fax: 068 27 44 01	Bureau de HUY Compétent pour l'arrondissement de Liège, Huy et Waremmes Service public de Wallonie - DGARNE Département des aides Direction extérieur - Bureau de Huy Chaussée de Liège, 39 – 1er étage, 4500 HUY Tel. 085 27 34 20 Fax: 085 23 36 58
Bureau de MALMEDY Compétent pour l'arrondissement de Verviers Service public de Wallonie - DGARNE Département des aides Direction extérieur - Bureau de Malmédy Avenue des Alliés 13, 4960 MALMEDY Tel. 080 44 06 10 Fax: 080 44 06 30	Bureau de LIBRAMONT Compétent pour les arrondissements de Neufchâteau, Bastogne, Virton et Arlon, et pour les communes de Gedinne, Bièvre et Vresse-sur-Semois Service public de Wallonie - DGARNE Département des aides Direction extérieur - Bureau de Libramont Rue Fleuri 2 - 3e étage - boîte 8, 6800 LIBRAMONT Tel. 061 26 08 30 Fax: 061 26 08 62
Bureau de CINEY Compétent pour les arrondissements de Marche-en-Famenne, Philippeville et Dinant, sauf les communes de Gedinne, Bièvre et Vresse-sur-Semois Service public de Wallonie - DGARNE Département des aides Direction extérieur - Bureau de Ciney Rue Edouard Dinot, 30, 5590 CINEY Tel. 083 23 07 40 Fax: 083 22 04 05	Service public de Wallonie (SPW) Direction générale opérationnelle de l'Agriculture, des Ressources naturelles et de l'Environnement Département des Aides Direction des surfaces agricoles Chaussée de Louvain, 14, 1er étage 5000 NAMUR

Via de verzamelaanvraag worden de percelen geregistreerd voor de toepassing van het Mestdecreet, voor het verkrijgen van de basisbetaling, vergroeningspremie, premie jonge landbouwer, subsidies voor de agromilieumaatregelen en andere plattelandsmaatregelen en voor bepaalde acties in het kader van de Gemeenschappelijke Marktordening (GMO) Groenten en Fruit. Het is bijgevolg belangrijk deze verzamelaanvraag tijdig en correct in te dienen. Wijzigingen moeten steeds onmiddellijk gemeld worden aan de betrokken buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij.

- Uiterste indieningsdatum: dinsdag 21 april 2015
- Uiterste indieningsdatum voor Vlaamse interregionale landbouwer (beide delen): dinsdag 21 april 2015
- Uiterste indieningsdatum voor Waalse interregionale landbouwer (beide delen): dinsdag 31 maart 2015 of 30 april indien via PAC-on-web ingediend.

We onderscheiden verschillende periodes waarin u wijzigingen kunt indienen in Vlaanderen. Wijzigingen in de verschillende periodes hebben verschillende gevolgen naar behandeling en uitbetaling toe:

- wijzigingen tot en met maandag 1 juni;
- wijzigingen vanaf 2 juni tot en met 31 oktober;
- wijzigingen na 31 oktober en wijzigingen telt tot en met 31 december;
- Wijzigingen van hoofdteelt tot en met 30 juni.

Indienen van de verzamelaanvraag

Het Departement Landbouw en Visserij werkt sinds 2014 volledig digitaal. Dit houdt ondermeer in dat de procedure voor het indienen van de verzamelaanvraag via het e-loket Landbouw en Visserij verloopt. Voor problemen bij het invullen van de elektronische verzamelaanvraag kunt u terecht op de infolijn van het e-loket. Het telefoonnummer van de infolijn van uw buitendienst vindt u onder de ‘contact’-pagina van het e-loket (www.landbouwvlaanderen.be). Op deze website kan u onder ‘help’ ook meer informatie vinden over het e-loket.

Gevolgen van te laat indienen van de initiële aanvraag in 2015

- Tot en met 16 mei:** een vermindering met 1% per werkdag vertraging van alle rechtstreekse steunbedragen (basisbetaling, vergroeningspremie en eventueel betaling voor de jonge landbouwer), agromilieuverbintenissen beheerd door het Departement Landbouw en Visserij, beheerovereenkomsten beheerd door de VLM en andere subsidies waarvoor de verzamelaanvraag dient als betalingsaanvraag.
- Opgelet!** Omdat u in 2015 via de verzamelaanvraag, naast de betaling, ook de toekenning van uw betalingsrechten moet aanvragen, geldt in 2015 een bijkomende vermindering van 3% per werkdag dat u te laat indient op de uitbetaling van de basisbetaling (dus op de totale waarde van de toegekende betalingsrechten).
- Na 16 mei:** geen uitbetaling van steun meer mogelijk. Er zullen aan u ook **geen** betalingsrechten toegekend worden.

- Een aangifteplichtige in het kader van het Mestdecreet moet zijn verzamelaanvraag indienen ten laatste op 21 april 2015. Bij het niet indienen van de verzamelaanvraag of bij het ontbreken van een inventaris van de percelen en objecten van een actieve exploitatie wordt een herinneringsbrief verzonden. Als 30 dagen na deze verzending de verzamelaanvraag nog steeds niet werd ingediend of vervolledigd, legt de VLM een administratieve boete op van 250 euro. Bij herhaling binnen de 5 jaar bedraagt de boete 500 euro.

Wijzigen van perceelsgegevens

- Twee mogelijkheden:
- via e-loket: www.landbouwvlaanderen.be;
 - indien u niet over e-loket beschikt via formulier 1 ‘Toevoegen, splitsen, wijzigen of schrappen van percelen’ te vinden op: www.vlaanderen.be/landbouw/verzamelaanvraag of opvraagbaar bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij.

Wijzigingsperiodes

- Alle wijzigingen moeten steeds en onmiddellijk aan de buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij meegedeeld worden en uiteraard vóór controle of melding van controle.
- Het al dan niet aanvaarden van meegedeelde wijzigingen is afhankelijk van onder meer het tijdstip van melding, uitgevoerde controles,

Naargelang de periodes, verschillen de voorwaarden:

1. **Wijzigingen tot en met 1 juni 2015**
Wijzigingen aan de oorspronkelijke verzamelaanvraag moeten uiterlijk op 1 juni gemeld worden aan het Departement Landbouw en Visserij en worden zonder meer aanvaard, zonder verlaging van de uitbetaling op voorwaarde dat de verzamelaanvraag zelf tijdig was ingediend en er nog geen controle werd uitgevoerd of aangekondigd.
U doet er goed aan uw aangifte volledig en correct gewijzigd te hebben ten laatste op deze uiterste wijzigingsdatum. Zo bent u zeker dat u door wijzigingen na deze datum geen steun verliest. Het is bijvoorbeeld toegelaten een bijkomende bestemming te verwijderen op een perceel, maar deze bestemming op een ander perceel toevoegen na deze datum, zal niet weerhouden worden voor betaling.
2. **Wijzigingen vanaf 2 juni tot en met 31 oktober 2015**
Alle wijzigingen moeten meegedeeld worden zoals onder andere:
 - oppervlakte;
 - gewas;
 - perceelsbestemming;
 - gebruik;
 - wijzigingen die een invloed kunnen hebben op de naleving van de randvoorwaarden of de agromilieumaatregelen of andere plattelandsmaatregelen;
 - extra adressen/locaties als er in het kader van de premie voor behoud gespecialiseerde zoogkoeienhouderij en de agromilieuverbintenissen voor behoud lokale rundvee- en schapenrassen, dieren zullen lopen op percelen die u zelf niet aangeeft in uw verzamelaanvraag;
 - activatie van ecologisch aandachtsgebied (EAG) ongedaan maken wegens niet ter beschikking hebben.

Van 2 juni tot en met 31 oktober hangt het aanvaarden van een wijziging af van het type wijziging en of er eventueel controles (administratief of ter plaatse) op het dossier werden uitgevoerd.

Een verhoging van de steun na 1 juni zal nooit worden aanvaard. Dit geldt ook voor de vergroeningspremie.
Zo zal het activeren van bijkomend EAG niet aanvaard worden na 1 juni. Het is aangeraden voldoende EAG te activeren voor de uiterste wijzigingsdatum, om uiteindelijk zeker aan de vereiste oppervlakte EAG van 5% van uw aangegeven areaal bouwland te voldoen.

 Let op: Als een perceel met premieaanvraag gesplitst moet worden via het e-loket, moet de splitstool gebruikt worden. Zo niet komen de nieuwe delen niet meer in aanmerking voor premie. Elk nieuw perceelnummer toegevoegd na 1 juni komt NIET in aanmerking voor premie als de splitstool niet wordt gebruikt. Als percelen met premieaanvraag samengevoegd worden na 1 juni tot één perceel wordt de bijkomende bestemming niet automatisch meegenomen. Dit leidt tot premieverlies daar de premieaanvraag op het samengevoegde perceel te laat is.

3. **Wijzigingen na 31 oktober en wijzigingen nateelt tot en met 31 december**
Wijzigingen ingediend na 31 oktober, moeten steeds gestaafd worden met bewijsstukken. Zonder bewijsstukken worden wijzigingen na 31 oktober nooit aanvaard. Uitzondering hierop zijn de **wijzigingen voor de nateelt**. De wijzigingen voor de nateelt kunnen worden ingediend tot en met 31 december. Op dit moment zijn zeker alle groenbedekkers ingezaaid. Bewijsstukken voor de nateelt zijn pas na deze datum vereist.
4. **Wijzigingen van hoofdteelt tot en met 30 juni**
De uiterste wijzigingsdatum voor de hoofdteelt is 30 juni. Voor de vergroeningsvereiste gewasdiversificatie is het immers belangrijk dat duidelijk bepaald is, welke de hoofdteelt is op elk perceel. De hoofdteelt is de teelt die op 31 mei op het perceel aanwezig is, uitgezonderd als er op die datum geen teelt of een grasachtige voortelt aanwezig is, dan is het de eerstvolgende teelt die op het perceel wordt ingezaaid.
De teeltperiode voor gewasdiversificatie loopt van 15 mei tot en met 31 augustus.
De hoofdteelt moet aanwezig zijn tijdens de teeltperiode volgens de traditionele teeltpraktijk. De hoofdteelt moet dus niet elke dag van de teeltperiode op het veld aanwezig zijn maar de landbouwer moet wel tijdens deze periode kunnen aantonen dat de hoofdteelt aanwezig was op het perceel.
Wijzigingen van hoofdteelt na 30 juni zijn enkel mogelijk indien gestaafd met bewijsstukken en indien meegedeeld voor controle of aankondiging daarvan.

Tabel: Uiterste indienings- en wijzigingsdatums

	Uiterste indieningsdatum	Indiening met verlaging op uitbetaling	Indiening maar geen verhoging/uitbetaling meer en geen toekenning van betalingsrechten
Eerste indiening verzamelaanvraag	21 april 2015** 31 maart 2015* (papier) 30 april 2015* (PAC-on-Web)	22 april tot en met 16 mei 2015 1 april tot en met 25 april 2015* 1 mei tot en met 25 mei 2015*	na 16 mei 2015 na 25 april 2015* na 25 mei 2015*
WIJZIGINGEN			
Verzamelaanvraag	1 juni 2015	-	na 1 juni 2015
Hoofdteelt	30 juni 2015	-	-
Nateelt	31 december 2015	-	-
Activatie EAG	1 juni 2015	-	-
BEZWAREN			
Erosiegevoeligheid	21 april 2015		
Ecologisch kwetsbaar blijvend grasland	21 april 2015		
* Voor Waalse interregionale landbouwer ** deze datum is ook voor de aangifteplichtige landbouwers in het kader van het Mestdecreet de uiterste datum.			

Wijzigen van identificatiegegevens
Wijzigingen van identificatiegegevens kunnen doorgeven worden aan de buitendienst. Wijzigingen van contactgegevens (e-mail, telefoonnummer, GSM, fax) kunnen ook online op het e-loket doorgeven onder 'mijn gegevens' of onder 'landbouwergegevens raadplegen'.

Algemeen

Indienen van uw aanvraag en bekijken van opmerkingen

Na het invullen van de verzamelaanvraag op het e-loket, wordt nog af en toe vergeten om de aanvraag ook effectief in te dienen. Vergewis u er steeds van dat u uw aanvraag heeft ingediend, ook in geval van wijzigingsaanvragen. Dit kan u nakijken op basis van de ontvangst van een bevestigingsmail die u toegestuurd wordt of doordat uw aanvraag tussen uw ‘ingediende aanvragen’ op e-loket terug te vinden is.

Bekijk voor het indienen ook steeds de opmerkingen over uw aanvraag. Deze kunnen invloed hebben op uw uitbetaling, bemestingsrechten,...

Gebruik e-mailadres

U hebt mogelijk een e-mailadres opgegeven bij de administratie. U kan dit e-mailadres terugvinden onder uw identificatiegegevens op het e-loket. Communicatie over uw dossier met mogelijk opmerkingen die een invloed kunnen hebben op bijvoorbeeld uw premies, zullen via dat e-mailadres verlopen. U moet er zich dus van vergewissen dat het een e-mailadres betreft waarvan u de ontvangen e-mails regelmatig raadpleegt.

Grafische overlappingsen

De grafische overlappingsen tussen percelen worden onmiddellijk bij het invullen van uw verzamelaanvraag getoond onder ‘Opmerkingen’. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen twee soorten grafische overlappingsen:

- › **Vastgestelde overlappingsen (rode arcering):** dit zijn de echte overlappingsen, zijnde overlappingsen met aangiften in het huidige jaar.
- › **Vermoedelijke overlappingsen (oranje arcering):** zijn mogelijke overlappingsen. Hiervan zijn we niet zeker of het effectief overlappingsen zullen worden omdat tegenpartij de aangifte nog niet heeft ingediend en bijgevolg nog kan wijzigen.

Wees aandachtig voor de vermoedelijke overlappingsen en los de vastgestelde overlappingsen op voor de opstart van de interne administratieve controles op grafische overlappingsen. Zo vermijdt u eventuele kortingen op uw premies. Los de grafische overlapping op door ofwel het perceel grafisch aan te passen ofwel administratieve gegevens zoals datum van ingebruikname van een perceel aan te passen.

Samenvoegen en splitsen van percelen na uiterste wijzigingsdatum

Wanneer u een perceel wenst te splitsen of meerdere percelen wenst samen te voegen, is het belangrijk dat u rekening houdt met de bestemmingen op de oorspronkelijke percelen en de oorspronkelijk aangegeven oppervlakte. Om fouten te vermijden, gebruikt u best altijd de beschikbare tools op het e-loket.

Splitsen:

Als u een perceel splitst, gebruikt u de splitstool. Zo kunnen de eventuele premie-aanvragen op dit perceel als tijdig aangegeven beschouwd worden. Een voorwaarde is wel dat de premieaanvraag op het oorspronkelijke perceel wel tijdig is aangegeven.

U moet er ook op letten dat de som van de oppervlaktes van de resulterende percelen niet groter is dan de oorspronkelijke oppervlakte. Dit kan als u de intekening van de percelen na splitsing toch nog aanpast.

Samenvoegen:

Als percelen met premieaanvraag samengevoegd worden na 1 juni tot één perceel wordt de bijkomende bestemming niet automatisch meegenomen op het nieuwe perceel. Dit kan leiden tot premieverlies daar de premieaanvraag op het samengevoegde perceel te laat is. U voegt best geen percelen samen waarop niet dezelfde premies aangevraagd worden om verlies van premies te vermijden.

Als u percelen met dezelfde premieaanvraag samenvoegt, voegt u op het resulterende perceel zelf de nodige (bijkomende) bestemmingen toe. U dient er ook op te letten dat de resulterende oppervlakte niet groter is dan de som van de oppervlaktes van de oorspronkelijke percelen.

Correcte aangifte van ‘Stallen en gebouwen’ (teeltcode ‘1’)

Al te vaak worden de bedrijfsgebouwen niet correct of onvolledig aangegeven. Alle aan het erf grenzende stallen en gebouwen en stallen die niet rechtstreeks aan het erf grenzen, moeten als ‘Stallen en gebouwen’ aangegeven worden. Alle gebouwen waar niet geproduceerd wordt en die niet grenzen aan het erf, zoals loodsen op afstand, moeten aangegeven worden als ‘Andere gebouwen’. Alle recente uitbreidingen moeten bijkomend ingetekend worden. Voor voorgedrukte ‘Stallen en gebouwen’ en ‘Andere gebouwen’ moet u geen oppervlakte aangeven in de verzamelaanvraag. Voor nieuwe of gewijzigde ‘Stallen en gebouwen’ of ‘Andere gebouwen’ vult u als aangegeven oppervlakte 0 ha in.

👉 **Let op:** Productieloodsen en serres worden altijd aangegeven als percelen, niet als ‘Stallen en gebouwen’ of ‘Andere gebouwen’, en dus geregistreerd met de correcte oppervlakte, de daarin geproduceerde teelt(en), de gespecialiseerde productiemethode en het type irrigatie.

Aangetroffen teelt stemt niet overeen met de aangifte

Wanneer bij controle een andere teelt wordt waargenomen dan aangegeven in uw verzamelaanvraag, kan dit invloed hebben op uw premies, vergroening, uw agromilieuverbintenissen, uw beheerovereenkomsten, uw mestbalans en de resultaten van de landbouwenquête.

Aangifte niet-landbouwgrond

De percelen die aangegeven worden moeten landbouwgrond zijn, dit wil zeggen dat zowel ligging, gebruik, aard als de historiek van het perceel moeten aantonen dat het perceel in de eerste plaats bedoeld en geschikt is voor landbouwkundig gebruik.

Recreatieve zones, zandpistes, niet begraasde bermen (of zonder overeenkomst), openbare ruimtes, delen van verkeersinfrastructuur, parkings, bossen,... zijn voorbeelden van de vastgestelde inbreuken.

Ook bouwgronden of andere percelen die vóór het einde van het jaar bebouwd worden, zijn te beschouwen als niet-premiegerechtigd. Wanneer er echter op 31 mei nog een hoofddeel aanwezig is, kunnen deze percelen wel nog aangegeven worden voor de bemestingsrechten.

Perceel niet-landbouwkundig gebruikt

Ook al bestaat een perceel wel degelijk uit landbouwgrond, toch moet het minstens 9 maanden van het jaar voor landbouwkundige doeleinden gebruikt worden om premiegerechtigd te zijn. Het perceel kan aangegeven worden voor de periode dat het effectief voor landbouwkundige doeleinden gebruikt wordt.

Bij langdurig gebruik van een perceel als bijvoorbeeld parking van bedrijfsvoertuigen, opslag van bouwmaterialen of verhuur als kampeerplaats gedurende meer dan 3 maand per jaar, komt het perceel niet in aanmerking voor het bekomen van subsidies. Wanneer er echter op 31 mei nog een hoofddeel aanwezig is op het perceel, kan dit perceel wel nog in aanmerking komen voor de bemestingsrechten.

Niet-aangegeven percelen

Het is verplicht om alle landbouwpercelen in de verzamelaanvraag aan te geven die in gebruik zijn voor landbouwactiviteiten door de landbouwer. Op het moment van het indienen van de verzamelaanvraag moet de inventaris van de gebruikte percelen immers volledig zijn zodat alle verplichtingen gecontroleerd kunnen worden en betalingsrechten kunnen toegekend worden. Verdwenen percelen zullen administratief gecontroleerd worden.

Onvolledige overnamecode en datum ingebruikname

Voor nieuw aangegeven percelen moet steeds een correcte overnamecode en datum ingebruikname ingevuld zijn. U geeft de datum op waarop u het nieuwe perceel effectief in gebruik nam en niet de datum waarop u het in eigendom verwierf. Als u geen overnamecode of startdatum opgeeft, wordt er ambtshalve de overnamecode ‘AND’ met datum ingebruikname ‘01/01/2015’ ingevuld.

Uitzondering: bij wijziging van een perceel dat al in eigen gebruik was, moet u enkel de overnamecode ‘WZG’ aangeven, zonder datum ingebruikname. Als u toch een datum aangeeft en deze ligt na 1 januari 2015, dan wordt deze latere datum als startdatum van het perceel beschouwd, waardoor u geen bemestingsrechten op dit perceel heeft.

Agromilieumaatregelen en beheerovereenkomsten

Wisselen van percelen met bijkomende bestemmingen

Na 1 juni kan u een bijkomende bestemming toevoegen op een perceel maar deze wordt niet weerhouden voor betaling. Dit is ook zo wanneer u eerder op een perceel met een gelijke of grotere oppervlakte de bijkomende bestemming verwijderde!

U kan met andere woorden bijkomende bestemmingen niet wisselen van percelen na 1 juni.

Mechanische onkruidbestrijding

Er mogen geen herbiciden en bodemontsmettingsmiddelen gebruikt worden tijdens de hele hoofddeel en de voorbereidingswerkzaamheden op de percelen waarvoor u subsidie aanvraagt. Voor eenjarige teelten gelden die voorwaarden eveneens voor de voor- of nateelten, behalve als de nateelt de hoofddeel van het volgende jaar is.

Gespecialiseerde productiemethode vergeten in te vullen

Voor overkapte percelen of teelten in containers is het belangrijk dat de gespecialiseerde productiemethode wordt aangegeven. Zowel voor de aanvraag van subsidie voor de milieuvriendelijke sierteelt, de hectaresten biologische productiemethode, de verplichte groenteadvisering en de nitraatresidubepaling is de aangifte van de correcte productiemethode een belangrijk gegeven.

Perceelsgrootte bij het toepassen van de verwarrings-techniek fruitteelt (VER)

De percelen moeten naargelang het gebruikte product minstens 1, 2 of 3 ha groot zijn, of een aaneengesloten blok vormen van minstens 1, 2 of 3 ha fruit waarop de subsidie wordt aangevraagd. Kleinere, geïsoleerde percelen komen niet in aanmerking voor subsidie.

Beheerovereenkomst (VLM) kan niet op G-percelen

Enkel percelen die u het volledige kalenderjaar in gebruik heeft, komen in aanmerking voor betaling van beheerovereenkomsten (VLM). Een perceel dat u of een andere landbouwer aangeeft als ‘G-perceel’ komt dus niet in aanmerking (G-perceel = perceel in gebruik van 1 januari 2015 tot uiterlijk 20 april 2015).

Overname van een (variabele) beheerovereenkomst

De landbouwer die de percelen in gebruik heeft op 1 januari moet deze melden voor de beheerovereenkomst, en dat uiterlijk op 1 juni. Om een beheerovereenkomst over te nemen volstaat het echter niet om de bijkomende bestemming toe te voegen in de verzamelaanvraag. De landbouwer moet de overname ook rechtstreeks melden aan de VLM. Doe dit meteen om problemen met de uitbetaling van de beheervergoeding te vermijden!

Voortijdige beëindiging van een beheerovereenkomst

Het schrappen van percelen waarop een vaste beheerovereenkomst rust, of het niet melden van percelen voor een variabele beheerovereenkomst, volstaan niet om een beheerovereenkomst te beëindigen. Een voortijdige beëindiging dient steeds schriftelijk gemeld te worden aan de VLM met vermelding van de reden voor de beëindiging en eventuele bewijsstukken. Doe dit om bijkomende verlagingen van uw uitbetaling te vermijden!

BW3 – Nateelt na graangewas

Als u een graangewas aangeeft met de bijkomende bestemming BW3, bent u verplicht om na de oogst een nateelt in te zaaien en deze aan te geven.

BW3 – Bemestingsregister bijhouden

Wie een beheerovereenkomst water (BW3) toepast, moet voor alle bedrijfspercelen een bemestingsregister bijhouden. Dit geldt ook voor percelen die niet worden bemest. De bemestingsregisters moeten op elk ogenblik beschikbaar zijn voor controle.

Bewaren van facturen en certificaten

Het is belangrijk om facturen en certificaten ter beschikking te houden voor controles ter plaatse. Het ontbreken van facturen of certificaten kan leiden tot verlaging van de toegekende steun.

Behoud lokale rundveerassen en schapenrassen

De identificatie en registratie van de dieren moet altijd volledig in orde zijn. Dieren van verschillende landbouwers mogen niet door elkaar lopen. Dieren moeten op tijd in- en uitgeschreven zijn in het stamboek. Alle premiewaardige dieren moeten aanwezig zijn op de aangegeven plaats (dus op gronden uit de verzamelaanvraag of op de in de betalingsaanvraag extra opgegeven adressen).

Hieronder vindt u nuttige informatie betreffende de werking van de vernieuwde Verzamelaanvraag 2015.

Algemeen

Browsers

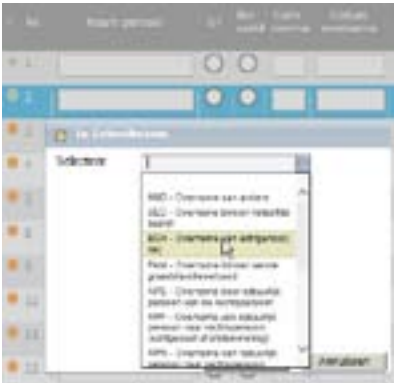
Om optimaal gebruik te kunnen maken van alle functionaliteiten in de verzamelaanvraag raden wij u aan om de recentste versie van de browsers Internet Explorer, Google Chrome of Firefox te gebruiken. Hoe u de browserversie van uw computer nagaat vindt u in de helpfunctie van de verzamelaanvraag. Meer info over hoe u een browser installeert op uw computer, vindt u ook via deze site.

Werking e-loket

Voor de volledige, praktische handleiding voor het invullen van de verzamelaanvraag op e-loket, verwijzen we graag naar de ‘help’ pagina’s op het e-loket. Hieronder kan u alvast een aantal belangrijke tips vinden voor het invullen.

Invullen percelen via tabel

- Enkele tips:
- U kan gebruik maken van de sneltoetsen om in de tabel te navigeren. De sneltoetsen zijn:
 - ❖ **eenmaal klikken in een vak:** ga naar dit veld
 - ❖ **dubbelklikken in een vak:** uitklaplijst openen
 - ❖ **pijltjes omhoog en omlaag:** omhoog en omlaag bewegen in een kolom
 - ❖ **pijltjes links en rechts:** links en rechts bewegen in een rij
 - ❖ **entertoets:** in kolom een rij lager
 - ❖ **shift + enter-toets:** naar begin volgende rij
 - ❖ **ctrl + A:** naar veld ‘aangegeven oppervlakte’ in onderliggende rij
 - ❖ **shift + tabtoets:** u springt een rij lager naar de kolom waar u in de vorige rij gestart was
 - ❖ er wordt geen onderscheid gemaakt tussen **kleine letters en hoofdletters**
 - ❖ u kunt gebruik maken van **kopiëren (ctrl + C) en plakken (ctrl + V)**
 - Op de meeste velden (bv. hoofddeelt) in de tabel kan u ook een drop down lijst met alle mogelijk keuzes laten verschijnen door op een veld te dubbelklikken.

- Vindt u een perceel dat u vorig jaar aangaf niet meer terug? Geen probleem, plaats de cursor van uw muis enkele seconden op het huidige perceelnummer en het perceelnummer van vorige campagne verschijnt.

Via tabel naar perceelsgegevens

Nieuw voor 2015 is dat u via de tabel naar een volledig overzicht van de perceelsgegevens kan doorklikken door in de laatste kolom van de tabel op ‘>’ te klikken. In dit overzicht staan heel specifieke invulvelden opgenomen die omwille van de leesbaarheid van de tabel niet weergegeven worden in de tabel.

Afdrukken via kaart

Naast de mogelijkheid om een welbepaald perceel of een groep van percelen af te drukken (onder rubriek ‘afdrukken’), kunt u op de pagina ‘via kaart’ ook steeds gebruik maken van het afdruk-icoontje om een willekeurig fotoplan af te drukken.

Status perceelsintekening

Vanaf 2015 is het niet meer mogelijk om de status van de perceelsintekening manueel te wijzigen. Deze handeling werd geautomatiseerd.

Geen premiesimulatie

Omdat het aantal en de waarde van de betalingsrechten pas na de uitgevoerde controles kan worden berekend, zal de premiesimulatie uitzonderlijk niet beschikbaar zijn in 2015.

Een ingediende verzamelaanvraag raadplegen

Vanaf 2015 is het mogelijk om een ingediende verzamelaanvraag te raadplegen zonder daarbij een wijziging op te starten. Nadat u uw verzamelaanvraag heeft ingediend hoeft u enkel op de tegel ‘Verzamelaanvraag 2015 aanvraag raadplegen’ te klikken om uw ingediende verzamelaanvraag te openen in de raadpleegbare versie.

Een ingediende verzamelaanvraag wijzigen

Nadat u voor ‘aanvraag raadplegen’ hebt gekozen kunt u boven- of onderaan het scherm dan op **Wijziging maken** klikken om een wijzigingsaanvraag op te starten. Let op, bij het opstarten van een wijzigingsaanvraag of bij het openen van een wijzigingsaanvraag in bewerking zal ‘indienen’ verschijnen in plaats van ‘wijziging starten’. U kunt steeds een (wijzigings-)aanvraag in bewerking verwijderen door op de knop **Verwijderen** of ‘aanvraag verwijderen’ onderaan het scherm te klikken of via de tegel ‘raadpleeg aanvragen in bewerking’ (onder tegel ‘overzicht aanvragen’).

Bijlagen van een ingediende verzamelaanvraag raadplegen

U zal de bijlagen van de ingediende verzamelaanvraag nog steeds kunnen raadplegen via ‘bijlages bekijken’ in het overzicht van de ingediende aanvragen.

Vanaf 2015 bieden we u de bijkomende mogelijkheid om, o.a. (digitaal) opgeladen bijlagen en de pdf-afdruk van de verzamelaanvraag, zelf te kunnen afdrukken. Ga hiervoor naar de rubrieken ‘bijlagen’ en ‘afdrukken’ in de raadpleegbare versie van de verzamelaanvraag.

Nieuw Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) binnen e-loket

- Naar aanleiding van de invoering van het nieuw GLB (voor meer informatie zie ‘Maatregelen onder nieuw GLB’ in deze toelichting) vanaf 2015 werd(EN) er:
- nieuwe **opmerkingen** ontwikkeld. Gelieve deze opmerkingen zorgvuldig te overlopen alvorens uw verzamelaanvraag in te dienen.
 - nieuwe **schermen** ontwikkeld. Over de werking ervan leest u meer op de helppagina's van de betreffende schermen.
 - bijkomende **perceelsinformatie** beschikbaar gesteld. Deze perceelsinformatie is te raadplegen op de pagina ‘perceelsgegevens’ en via het betreffende icoontje op de pagina's met een kaart.
 - bijkomende **teeltcodes** aangemaakt: zie [bijlage 3](#) van deze toelichting voor een overzicht van alle teeltcodes.

Nieuwe agromilieuverbintenissen aangaan

De aanvraagprocedure voor de subsidies is vanaf 2015 gewijzigd. Subsidies voor agromilieumaatregelen, behalve voor de biologische productie, moet u in twee stappen aanvragen: een verplichte aanvraag via het e-loket voorafgaand aan de start van uw vijfjarige verbintenis (deze inschrijvingsperiode is intussen verstreken) en een jaarlijkse betalingsaanvraag via de verzamelaanvraag na de goedkeuring van uw aanvraag. Enkel indien u zich vooraf ingeschreven hebt voor een agromilieuverbintenis en hiervoor een goedkeuring heeft ontvangen kunt u via de verzamelaanvraag 2015 een betalingsaanvraag aanvragen. De inschrijvingsperiode voor verbintenissen met startjaar 2016 gaat door in het najaar 2015 (uiterste indieningsdatum 30 november 2015).

Bouwland ter beschikking of niet

Op de algemene pagina ‘vergroening’ van verzamelaanvraag zal u kunnen terugvinden hoeveel bouwland u ter beschikking heeft. Naargelang de oppervlakte die u ter beschikking heeft, zal u al dan niet moeten voldoen aan een aantal vergroeningseisen die verplicht zijn in het kader van de basisbetaling.

Voldoen aan individueel referentieareaal blijvend grasland (ira) in het kader van de randvoorwaarden

Op de pagina ‘samenvatting – teelten’ kunt u uw ira in het kader van de randvoorwaarden raadplegen.

Oproepen percelen met een mogelijke inzaaiverplichting

In het kader van de vergroening is het mogelijk dat er voor bepaalde percelen een inzaaiverplichting geldt (voor meer informatie zie ‘vergroening – blijvend grasland’ in deze toelichting). De (gescheurde) percelen blijvend grasland waarop een inzaaiverplichting rust, kan u oproepen door op ‘via kaart’ het icoon ‘Vlaamse referentielaag blijvend grasland 2015’ aan te klikken.

Percelen die beschouwd worden als ecologisch kwetsbaar blijvend grasland

Sommige percelen of delen ervan worden in het kader van de vergroening beschouwd als ecologisch kwetsbaar blijvend grasland (voor meer informatie zie ‘vergroening – blijvend grasland’ in deze toelichting). Deze percelen of delen ervan mogen onder geen enkel beding omgezet noch geploegd worden. De laag ecologisch kwetsbaar blijvend grasland kan u in de verzamelaanvraag op alle pagina's die een kaart bevatten raadplegen via het icoon ‘informatie over het gekozen punt’ .

Als de informatie in de tabel ecologisch aandachtsgebied niet correct of niet volledig is

De tabel ecologisch aandachtsgebied is opgebouwd op basis van gegevens uit uw perceelsaangifte en bestaande referentielagen. In onderstaande tabel wordt aangegeven waar u eventuele foutieve gegevens in de tabel kunt wijzigen.

Bron	Type EAG	Type fout	Hoe aanpassen?
Perceelsaangifte	Braakliggend land Stikstofbindende gewassen Groenbedekking Korte omloophout Houtkant Poel Bomen in groep Akkerrand	Ontbreekt	Aanpassen door aangeven of verwijderen van een perceel of wijziging via “perceelsgegevens” of “via tabel” van: ➤ Hoofddeelt: voor braakliggend land, stikstofbindende gewassen, korte omloophout, houtkant, poel, bomen in groep ➤ Nateelt: voor groenbedekking ➤ Gespecialiseerde productiemethode (AKR): voor akkerrand
		Onterecht	
		Afmeting	Grafische intekening aanpassen via “intekenen”
Referentielagen	Strook langs bos met of zonder productie Bufferstrook langs waterlopen Gracht	Ontbreekt	Toevoegen via (zie hieronder)
		Onterecht	Niet activeren en via opgeladen bijlage de fout melden
		Afmeting	Niet activeren en nieuw toevoegen via (zie hieronder)
	Boslandbouw (agroforestry) Beboste gebieden (onder PDPO)	Onterecht	Niet activeren en via opgeladen bijlage de fout melden

U kunt zelf bepaalde types ecologisch aandachtsgebied toevoegen aan de lijst door op te klikken. U dient dan wel zelf de lengte van het EAG-type op te geven. De lengte kan opgemeten worden door de meetlat te gebruiken. Let wel, om nauwkeurig te kunnen meten is het aangeraden om voldoende in te zoomen. Enkel rijen die u met toevoegde kunt u verwijderen met het “vuilbak”-icoontje dat weergegeven wordt naast de rij.

Voor iedere geactiveerde EAG moet u er zelf voor zorgen dat het EAG voldoet aan de opgelegde voorwaarden. Meer informatie over de voorwaarden per type EAG vindt u terug onder ‘vergroening – ecologisch aandachtsgebied’ in deze toelichting.

Wijzigingen met betrekking tot ecologisch aandachtsgebied worden aanvaard tot en met 1 juni.

Waterlopen voor ecologisch aandachtsgebied

Op het e-loket worden momenteel 2 types van waterlopen weergegeven:

- **de bevaarbare en onbevaarbare waterlopen** (bron: Vlaamse Hydrografische Atlas). Dit zijn de waterlopen waar u in het kader van de mestwetgeving en de overeenkomstige randvoorwaarden rekening moet mee houden. Deze waterlopen worden op de pagina ‘percelen behandelen – via kaart’ standaard weergegeven als een blauwe streepjeslijn.

- **de niet-subsidiabele waterlopen** (bron: Grootchalig Referentie Bestand). Deze waterlopen zijn niet subsidiabel en mogen bijgevolg niet ingesloten worden in het perceel. Deze waterlopen worden op de intekenschermen standaard blauw gearceerd.

Het is deze laatste categorie van waterwegen die in het kader van de vergroening in aanmerking kunnen komen en verder zullen voorgedrukt worden op de EAG-pagina om te selecteren. Het betreft volgende types:

- **EAG-type grachten:** enkel GRB-grachten van minimaal 2 meter en maximaal 6 meter breedte komen in aanmerking als ecologisch aandachtsgebied.
- **EAG-type bufferstroken:** bufferstroken langs alle GRB-grachten vanaf 2 meter komen in aanmerking als ecologisch aandachtsgebied.

Samengevat

Bron	Aanduiding	Toepassingsgebied
Vlaamse Hydrografische Atlas (VHA)	Blauwe streepjeslijn in midden van de waterloop	- MAP -Randvoorwaarden
Groot Referentiebestand (GRB)	Blauwe arcering over de waterloop	- Niet-landbouwgrond - EAG-type gracht (voor grachten tussen 2 en 6 meter) - EAG-type bufferstroken (voor grachten vanaf 2 meter)

Voor elk perceel dat aangegeven wordt in de verzamelaanvraag moet de oppervlakte correct meegedeeld worden.

- **Referentieoppervlakte:** de maximale perceelsoppervlakte berekend door het grafisch systeem op basis van de intekening van de percelen of via opmetingen ter plaatse.

➤ **Aangegeven (gewas)oppervlakte:** de werkelijke beteelde/ingezaaide/gebruikte oppervlakte van het perceel zonder niet-subsidiabele elementen.

Referentieoppervlakte

- Maximale oppervlakte die voor een perceel kan opgegeven worden. Tevens ook de maximale subsidiabele oppervlakte voor rechtstreekse steun en pijler 2-steun.
- Gebruiksconflicten, verbetering grafische intekening of opmetingen ter plaatse werden in rekening gebracht.

Aangegeven (gewas)oppervlakte

- Algemeen:
 - ❖ In de verzamelaanvraag wordt een voorstel gedaan voor de aangifte 2015. Het voorstel is gebaseerd op de aangifte van de vorige campagne en de bij controle vastgestelde oppervlakte.
 - ❖ ‘Stallen en gebouwen’ en ‘andere gebouwen’ worden aangegeven met een oppervlakte van 0 ha.
 - ❖ Kleine (< 100m²) blijvende vaste constructies moeten, hoewel deze niet-subsidiabel zijn, door de landbouwer zelf niet worden uitgetekend. Deze kunnen wel door de administratie naar aanleiding van een (administratieve) controle worden uitgetekend. Let wel, wanneer de totale som van al deze kleine oppervlaktes op het perceel gelijk of groter is dan 100 m², moet deze totale oppervlakte in mindering gebracht worden in de aangegeven oppervlakte voor het betrokken perceel.
- Aangegeven oppervlakte:
 - ❖ De grafische intekening van een perceel in de verzamelaanvraag bepaalt de aangegeven oppervlakte van dat perceel. Deze oppervlakte kan enkel gewijzigd worden door een correcte intekening aan te geven. Die correcte intekening geeft dan een correct berekende oppervlakte aan. De aangegeven oppervlakte van een perceel kan enkel overschreven worden wanneer er een agromilieumaatregel op rust of een vaste teeltconstructie (serre, niet permanente overkapping, containerteelt of loods) op staat.
- Aangegeven gewasoppervlakte:
 - ❖ Voor agromilieumaatregelen en beheerovereenkomsten is de aangegeven oppervlakte de gewasoppervlakte en gelijk aan de volledig ingezaaide of beteelde oppervlakte met inbegrip van de oppervlakte noodzakelijk voor de gangbare teeltwerkzaamheden.
 - ❖ Voor serres, niet permanente overkappingen, containerteelten en teelt in loods is de aangegeven oppervlakte de effectief beteelde gewasoppervlakte.

☞ De aangegeven (gewas)oppervlakte kan nooit groter zijn dan de referentieoppervlakte.

Intekening percelen

- De intekening van het perceel wordt gewijzigd als:
- op het ingetekende referentieperceel meerdere gewassen worden geteeld (perceel splitsen);
 - het perceel werd vergroot door samenvoeging of verkleind door splitsing;
 - slechts een deel van het perceel nog in gebruik is in het kader van de landbouwactiviteiten;
 - de intekening van het perceel niet correct is;
 - er zich blijvende vaste constructies of (som van) elementen van meer dan 100 m² (niet-subsidiabel) op het perceel bevinden;
 - het perceel de grens met het andere gewest of het buitenland overschrijdt. In dit geval moet het perceel gesplitst worden.

☞ Nieuwe percelen, overgenomen op of na 1 januari 2015, mogen niet samengevoegd worden met een perceel dat reeds in 2014 in eigen gebruik was. Beide delen moeten als apart perceel aangegeven worden, waarbij de overnamedatum wordt vermeld voor het nieuwe perceel. Beide percelen kunnen niet samengevoegd worden omdat verkeerde rechten en plichten zouden kunnen toegekend worden aan het nieuwe perceel.

☞ Het samenvoegen van 2 percelen met een bijkomende bestemming na 1 juni, leidt tot verlies van premie. De bijkomende bestemming wordt niet automatisch overgenomen en kan na 1 juni niet meer worden toegevoegd.

Meer informatie over de intekening van percelen is terug te vinden onder de ‘help’ van het e-loket (www.landbouwwvlaanderen.be).

De basisbegrippen landbouwareaal, landbouwactiviteit, minimumactiviteit, landbouwperceel en subsidiabele oppervlakte worden hier toegelicht. Daarnaast wordt een schematisch overzicht geboden van welke gronden en landschapselementen behoren tot het landbouwareaal en welke niet.

Landbouwareaal

Een **landbouwareaal** is om het even welke grond voor landbouwdoeleinden die wordt gebruikt als bouwland, als blijvend grasland en blijvend weiland, of voor blijvende teelten.

De definities voor bouwland, blijvend grasland en blijvende teelten vindt u in de tabel *pagina 24*.

Landbouwactiviteit en minimumactiviteit

Een landbouwactiviteit omvat:

- › landbouwproducten produceren, fokken of telen, inclusief het oogsten, het melken, het fokken van dieren, en het houden van dieren voor landbouwdoeleinden;
- › een landbouwareaal in een staat houden die begrazing of teelt mogelijk maakt zonder dat daarvoor voorbereidende activiteiten nodig zijn die verder gaan dan activiteiten op basis van de gebruikelijke landbouwmethoden en –machines = braakliggend land met minimumactiviteit;
- › een minimumactiviteit verrichten op landbouwarealen die in een voor begrazing of teelt geschikte natuurlijke staat worden behouden = natuurlijk grasland met minimumactiviteit.

De **minimumactiviteit voor braakliggend land** bestaat uit elk van de volgende maatregelen:

- › jaarlijks (voor 1 oktober) maaien, waarna het maaisel moet blijven liggen; EN
- › Verbossing door houtopslag te beperken. Dit betekent dat verbossing door houtachtige gewassen, die hoger zijn dan anderhalve meter, moet voorkomen worden door te maaien of door een andere geschikte beheersmaatregel toe te passen.

De **minimumactiviteit voor natuurlijk grasland** bestaat uit één van de volgende maatregelen:

- › jaarlijks (voor 1 oktober) maaien, waarna het maaisel wordt afgevoerd¹; OF
- › percelen laten begrazen door runderen, schapen, geiten of hertachtigen.

Landbouwperceel

Een **landbouwperceel** is een aaneengesloten stuk grond dat door één landbouwer is aangegeven en dat niet meer dan één enkele teelt omvat of dat wordt begrensd door een agromilieumaatregel of beheerovereenkomst.

De minimumgrootte van een landbouwperceel dat aangegeven mag worden en waarvoor steun aangevraagd kan worden, bedraagt 0,01 hectare.

Subsidiabele oppervlakte

Een subsidiabele oppervlakte omvat:

- › ieder landbouwareaal van het bedrijf dat wordt gebruikt voor een landbouwactiviteit; OF
- › beboste gebieden die vallen onder het ‘Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling (PDPO)’.

Tijdelijke niet-landbouw gerelateerde activiteiten (kamp, opslag, parking) op een subsidiabel landbouwperceel of een deel ervan wijzigen de subsidiabiliteit van het perceel niet als aan de onderstaande voorwaarden is voldaan:

- › de activiteiten op het perceel zijn tijdelijk van aard en duren in totaal, al dan niet aaneensluitend, niet langer dan drie maanden van het kalenderjaar in kwestie;
- › op het perceel kan na elke niet-landbouw gerelateerde activiteit opnieuw een landbouwactiviteit uitgeoefend worden.

Types arealen aangeven in uw verzamelaanvraag

Gronden (areaal) in kader van landbouwgebruik kunnen worden opgesplitst in landbouwareaal en bedrijfsareaal.

Het schema op de volgende pagina geeft een overzicht van de gronden die al dan niet tot het bedrijfsareaal of tot het landbouwareaal behoren.

Een actieve landbouwer moet jaarlijks alle landbouwpercelen op het bedrijf onder het landbouwareaal, evenals niet-landbouwareaal aangeven in zijn verzamelaanvraag. Zowel het subsidiabele (komt in aanmerking om betalingsrechten mee te activeren) als het niet-subsidiabele areaal²;

Het niet-landbouwareaal moet in volgende gevallen aangegeven worden:

- › Alle ‘stallen en gebouwen’ en ‘andere gebouwen’ die behoren tot het bedrijfsareaal;
- › Al het niet-landbouwareaal dat wordt begraasd;
- › ‘Heide’ enkel indien voor dit areaal steun aangevraagd wordt (agromilieumaatregel) of wanneer dit areaal wordt begraasd;
- › ‘Tuin met hoogstam’ enkel indien er voor dit areaal steun aangevraagd wordt (agromilieumaatregel ‘HSB’);
- › Alle ‘Bomengroepen > 0,01 hectare en ≤ 0,30 hectare’ (ecologisch aandachtsgebied) liggend op of grenzend aan bouwland EN die de landbouwer ter beschikking heeft;
- › ‘Sloten > 2 meter en ≤ 6 meter breed’ (ecologisch aandachtsgebied) moeten nooit afzonderlijk aangegeven worden, deze maken immers deel uit van het Grootchalig Referentiebestand van het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen. Fouten of onvolledigheden moeten via een bijlage bij de verzamelaanvraag worden gemeld;
- › Alle gronden die bij de groep ‘geen bedrijfsareaal’ horen mogen niet aangegeven worden in de verzamelaanvraag.

¹ In afwijking van het eerste lid geldt een tweejaarlijkse maaiverplichting op natuurlijke graslanden waarop een beheerovereenkomst van toepassing is.

² Voor de productie van hennep vormen gebruikte arealen slechts subsidiabele hectaren indien het gehalte aan tetrahydrocannabinol van de gebruikte rassen maximaal 0,2 % bedraagt

Tabel: Overzicht bedrijfsareaal

Bedrijfsareaal			Geen bedrijfsareaal		
Landbouwareaal (bouwland, blijvend grasland, permanente teelten)		Niet-landbouwareaal			
Subsidiabel	Niet subsidiabel				
Gronden met productie	> 100 bomen/ha	Heide	Tuinen		
Braakliggend land met minimumactiviteit	Braakliggend land zonder minimumactiviteit	Tuin met hoogstamboomgaarden	Niet-begraasde dijken en bermen		
Natuurlijke graslanden met minimumactiviteit	Natuurlijke graslanden zonder minimumactiviteit	Begraasde niet-landbouwgrond	Niet-begraasde parken		
Gronden met ≤ 100 bomen/ha (indien het over geïsoleerde fruitbomen gaat die geregeld een oogst opleveren geldt er geen maximale densiteit van bomen)	Kerstbomen	Gronden waarop bedrijfsgebouwen staan die niet gebruikt worden voor de teelt van gewassen en gronden van de omliggende niet-bebouwde delen van het landbouwerf	Niet-begraasde openbare plaatsen		
	Container- en substraatteelt		Gazons		
				Brandgangen	
Landschapselementen gelegen op subsidiaabel areaal: ‣ poelen ≤ 0,10 ha ‣ houtkanten ≤ 10 m breed ‣ akkerranden ≤ 20 m breed ‣ hagen ≤ 2 m breed ‣ sloten ≤ 2 m breed ‣ geïsoleerde bomen ‣ bomenrijen ‣ bomengroepen ≤ 0,01 ha ‣ hoogstamboomgaarden	Vlaamse lijst van niet-subsidiabele gronden: ‣ volkstuinparken ‣ safety zones/landingsbanen ‣ begraasde bermen ‣ begraasde parken ‣ begraasde openbare plaatsen ‣ grondstroken die langs waterlopen, wegen, bossen, serres en gebouwen liggen en die niet geschikt zijn voor landbouwactiviteiten vanwege hun onverenigbaarheid met de gangbare landbouw op basis van historische achtergrond, de ligging of het gebruik ervan	Stallen en gebouwen	Sloten > 6 m breed		
		Andere gebouwen	Hagen > 2 m breed		
				Houtkanten > 10m breed	
				Bomengroepen > 0,30 ha	
		Sloten > 2 m en ≤ 6 m breed	Compressiepercelen		
				Bossen (niet aangelegd onder PDPO)	
		Bomengroepen > 0,01 ha en ≤ 0,30 ha			Gronden die op basis van hun ligging, historische achtergrond, beperkte beschikbaarheid voor landbouwactiviteiten of de aanwezigheid van vaste inrichtingen, onmiskenbaar en blijvend voor andere primaire doelstellingen gebruikt worden dan de landbouwactiviteit. Die primaire doelstelling sluit niet noodzakelijk uit dat landbouwers op die gronden bepaalde onderhoudswerkzaamheden of landbouw gerelateerde nevenactiviteiten uitvoeren
		Bos aangelegd onder PDPO			

Aanvullende definities bij het schema in deze fiche (alfabetisch)

Tabel: Overzicht definities m.b.t. landbouwareaal

Term	Definitie
Akkerrand	een strook landbouwgrond van maximaal 20 meter breed, grenzend aan bouwland
Andere gebouwen	gebouwen, andere dan stallen, waar niet geproduceerd wordt en die niet rechtstreeks aan het erf grenzen
Berm	een strook grond, meestal een grasstrook, die de scheiding vormt tussen wegeninfrastructuur, zoals wegen, spoorwegen, fietspaden of trottoirs, aan de ene kant en een andere vaste grens, zoals een waterloop, een talud of een eigendomsgrens, aan de andere kant
Blijvend grasland	zie hiervoor de fiches ‘vergroening – blijvend grasland’ en ‘randvoorwaarden – blijvend grasland’ verder in deze toelichting
Blijvende teelt	niet in de vruchtwisseling opgenomen teelten van gewassen, andere dan blijvend grasland en blijvend weiland, die de grond gedurende ten minste vijf jaar in beslag nemen en die geregeld een oogst opleveren, met inbegrip van producten van kweke-rijen en korte omloophout
Bomenrij	een bomenrij is een rij van bomen met een lengte van minsten 50 meter en bestaat uit minstens 4 bomen. De afstand tussen de stammen van twee opeenvolgende bomen bedraagt maximaal 40 meter
Bouwland	grond die voor de teelt van gewassen wordt gebruikt, of daarvoor beschikbaar is maar braak ligt, ongeacht of die grond zich al dan niet onder een kas of onder een vaste of verplaatsbare beschutting bevindt
Braakliggend land	bouwland waarop geen landbouwproductie plaatsvindt maar waarop ofwel een spontane vegetatie tot ontwikkeling komt (zwarte braak) ofwel een maatregel wordt genomen om de biodiversiteitsvoordelen te vergroten (aanbrengen van een faunamengsel). Percelen met gras als hoofdteelt of nateelt in de voorgaande campagne kunnen enkel als braakliggend land beschouwd worden op voorwaarde dat het grasland wordt ingewerkt voor de start van de braaklegging. Een perceel dat in de verzamelvraag is aangeduid als blijvend grasland (BG-status) kan in hetzelfde campagnejaar niet aangegeven worden als braakliggend land. Braakliggend land is slechts subsidiabel indien er een minimumactiviteit op plaats vindt
Groep van bomen	bomen in groep met overlappende kruinen. Een groep van bomen heeft een maximale oppervlakte van 0,30 hectare
Haag of heg	een rij bomen of struiken die vlak naast elkaar zijn geplaatst en de doorkijk en doorgang belemmeren. Een haag of heg is overal minder dan 2 meter breed
Heide	gronden met dwergstruikenformatie, gedomineerd door struikheide of dopheide, zonder of met weinig bomen en struiken en met een doorgaans goed ontwikkelde moslaag
Houtkant	een vrijstaande en uitgestrekte vegetatiestrook die bestaat uit struiken of uit bomen die geen doorkijk toelaten. Een houtkant is maximaal 10 meter breed
Houtwal	een houtkant die op een verhoging ligt
Poel	een geïsoleerd watervlak, in een natuurlijke laagte, in een uitgraving of in een geconstrueerd waterbekken dat het grootste deel van het jaar met water gevuld is en niet verbonden is met waterlopen. Een poel heeft een maximale oppervlakte van 0,10 hectare
Natuurlijk grasland	gronden met ruige grassen, grassen met een belangrijke aanwezigheid van mossen, kruidachtige gewassen of andere weinig voedzame grassoorten, of ouder weidegras met een zekere graad van veronkruiding
Sloot	een waterloop in een natuurlijke of aangelegde laagte, van maximaal 6 meter breed en geschikt voor afvoer van water. Waterlopen met betonnen wanden worden niet als sloot beschouwd
Stallen en gebouwen	stallen, ongeacht hun ligging ten opzichte van het erf, en gebouwen die aan het erf grenzen en waarin niet geproduceerd wordt

Voor elk perceel in de verzamelaanvraag moet u een hoofdteelt en eventueel een voor- en/of nateelt(en) invullen.

- **Hoofdteelt:** de teelt die op 31 mei 2015 op het perceel aanwezig is. Wanneer er op die datum geen teelt of een grasachtige voor-teelt of een niet vernietigd gewas uitsluitend bestemd als groenbedekker aanwezig is, dan is de hoofdteelt de eerstvolgende teelt die in de campagne 2015 op het perceel wordt ingezaaid. Wordt geen teelt op het perceel ingezaaid dan gebruikt u een teeltcode voor braakliggend land ('81', '82' of '89').
- **Combinatieteelt:** Combinatieteelt is het gelijktijdig aanwezig zijn van minstens 2 hoofdteelten (braak wordt niet beschouwd als hoofdteelt bij combinatieteelt) voor minstens 25% op het perceel, waarbij de teelten duidelijk onderscheidbaar zijn als afwisselende rijen of groepen van rijen. Iedere hoofdteelt omvat minstens 2 afzonderlijke rijen of groepen van rijen. De aanwezigheid van de ene hoofdteelt mag de oogst van de andere hoofdteelt niet verhinderen, waardoor de hoofdteelten afzonderlijk en mogelijks gelijktijdig oogstbaar zijn.
- **Voorteelt:** de teelt die in 2015 geoogst/ingewerkt wordt vóór het inzaaien van de hoofdteelt 2015.
- **Onderzaai:** Onderzaai is de inzaai van een gewas ten tijde van de inzaai/aanplant van de hoofdteelt, waarbij de teelt van de onderzaai niet het primaire teelt doel is van het perceel en pas na de oogst van de hoofdteelt ten volle tot ontwikkeling komt.
- **Eerste nateelt:** de teelt die in 2015 nog ingezaaid/geplant wordt na het oogsten van de hoofdteelt of gelijktijdig met de hoofdteelt als onderzaai ingezaaid is.
- **Tweede nateelt:** de teelt die in 2015 nog ingezaaid/geplant wordt na het oogsten van de eerste nateelt.

Hoofdteelt

- De teelt die aangegeven wordt in het veld 'hoofdteelt' van de verzamelaanvraag, is de teelt die overwegend aanwezig is, behalve wanneer deze niet de primaire gebruiksdoelstelling van het perceel weerspiegelt. In dat geval is het de teelt die de primaire doelstelling weerspiegelt, die moet ingevuld worden in het veld 'hoofdteelt'.
- Onderzaai wordt niet beschouwd als combinatieteelt. Onderzaai wordt aangegeven als nateelt.
- De hoofdteelt is bepalend voor de betalingsrechten, de gewasdiversificatie, voor de agromilieumaatregelen en andere platelandsmaatregelen. Alle voorkomende teelten in eenzelfde kalenderjaar zijn bepalend voor de bemestingsnormen voor het lopende productiejaar. Om een correcte bemestingsnorm te kunnen bepalen is het belangrijk dat u de opeenvolgende teelten correct volgens bovenstaande principes invult. De gewascode voor de teelten staan vermeld in [bijlage 3](#) van deze toelichting. Deze bijlage bevat zowel subsidiabele als niet-subsidiabele teelten.
- **AANDACHTSPUNT:** De hoofdteelt moet enkel in de kolom 'hoofdteelt' ingevuld worden, ook al blijft deze het hele jaar op het perceel staan.
- Ook voor serres en niet-permanente overkappingen is de hoofdteelt de teelt van 31 mei. Als meerdere teelten tegelijkertijd worden verbouwd, kies je voor combinatieteelt.
- 'Stallen en gebouwen' en 'andere gebouwen' worden in het kader van het Mestdecreet aangegeven als hoofdteelt.
- Iedere exploitatie moet minstens 1 object 'Stallen en gebouwen' of 'Andere gebouwen' omvatten met uitzondering van de exploitaties van het type 'enkel percelen'.

- Als er geteeld wordt:
 - ❖ met behulp van een stelling, moet de teelt op de stelling aangegeven worden als hoofdteelt, ook al wordt het perceel bijvoorbeeld ook ingezaaid met gras. Gras is dan niet de hoofdteelt;
 - ❖ op etages, waarbij er verschillende teelten (met uitzondering van gras) aanwezig zijn per etage, is de hoofdteelt de teelt met de grootste oppervlakte. Je kan er ook in deze gevallen voor kiezen om in de kolom 'combinatieteelt' de bijkomende teelten op het perceel aan te kruisen. Dit kan belangrijk zijn in het kader van vergroening.
- Bij het gebruik van mengteelten, is de hoofdteelt de teelt die overheersend aanwezig is, tenzij er een specifieke code voor bestaat (bv. grasklaver).

Voorteelt of nateelt

Het is belangrijk voldoende aandacht te besteden aan de opgave van een eventuele voorteelt, eerste nateelt of tweede nateelt. Voor een correcte toekenning van de bemestingsnormen is het belangrijk om de juiste opeenvolging van alle teelten, inclusief de voor- en nateelten, aan te geven als deze in 2015 worden geoogst of ingezaaid. Ook in het kader van de verplichte groenteadvisering moeten alle voor- en/of nateelten opgeven worden. De landbouwer die voor het inzaaien van de hoofdteelt nog een voorgaande teelt oogst in hetzelfde kalenderjaar moet deze voor-teelt opgeven in het invulveld 'code voorteelt'. Enkel wanneer na het oogsten van de hoofdteelt nog een teelt ingezaaid wordt, moet hij deze nieuwe teelt opgeven in het invulveld 'code eerste nateelt'.

Opeenvolging hoofdteelt, groenteteelt en nateelt

Als er meerdere nateelten na elkaar worden geteeld, kan dit aangegeven worden via de verzamelaanvraag. Wordt de eerste nateelt nog geoogst en wordt in hetzelfde jaar nog een teelt ingezaaid (bijvoorbeeld een groenbedekker of groente) dan kan in de verzamelaanvraag ook deze tweede nateelt opgeven worden.

Bemestingsadvies voor groenten

👉 **Let op:** Bij de opmaak van deze toelichting was het overleg met de Europese Commissie over het vijfde Mest Actie Plan nog volop bezig. Van zodra er meer duidelijkheid is over de voorwaarden rond de verplichte bemestingsadviezen voor bepaalde teelten zoals groenten, aardbeien, boomteelt en sierteelt, zal de Mestbank hier uitvoerig rond communiceren.

Vanaf 1 januari 2013 moeten land- en tuinbouwers die groenten telen van groep I en II, met uitzondering van vroege aardappelen en spruitkolen, stikstofbemestingsadviezen voor deze groenten laten opmaken en met deze adviezen rekening houden in hun bemestingspraktijk. Het bemestingsadvies wordt opgemaakt op basis van een analyse van het stikstofgehalte in de bodem. De teler kan hiervoor beroep doen op een erkend laboratorium, een erkend praktijkcentrum of een erkende producentenvereniging.

Ook land- en tuinbouwers die een combinatie telen van een niet-groente in hoofdteelt met een groente van groep I, II of III als voor- of nateelt, moeten een stikstofbemestingsadvies laten opmaken als zij willen gebruik maken van de hogere bemestingsnormen voor deze teeltcombinatie (gelijkstelling). Wanneer zij niet beschikken over een advies, wordt de bemesting beperkt tot de bemestingsnorm van de hoofdteelt.

Volgende gespecialiseerde productiemethoden vallen niet onder deze regelgeving: SER, SGM, NPO, CON en LOO. In [bijlage 2](#) vindt u meer uitleg over deze gespecialiseerde productiemethoden.

Voor meer informatie kan u steeds de regionale vestigingen contacteren van de Mestbank. Voor de contactgegevens zie [bijlage 1](#) in deze toelichting.

Groenbedekker versus vanggewas

Zowel groenbedekker als vanggewas zijn specifieke nateelten.

De term **groenbedekker** wordt gebruikt in het kader van de vergroening, de subsidiemaatregel 'GNT' en als ecologisch aandachtsgedebied. De teelten die in aanmerking komen zijn terug te vinden in [bijlage 8](#) en tabel 'lijst van groenbedekkers die in aanmerking komen als nateelt voor de subsidie 'GNT' ([pagina 8](#)). Een groenbedekker moet ervoor zorgen dat de bodem bedekt blijft na de oogst van de hoofdteelt tot aan de volgende werkzaamheden. De term **vanggewas** komt uit het Mestdecreet. De teelten die in aanmerking komen als vanggewas zijn aangekruist in [bijlage 3](#).

Hieronder vindt u de belangrijkste nieuwigheden, wijzigingen, opmerkingen voor teeltcodes (hoofd-, voor- en nateelten).

Nieuwe teeltcodes

Vanaf 2015 zullen er een aantal nieuwe teeltcodes aangegeven kunnen worden. Sommige zullen bestaande teeltcodes vervangen, andere zijn nieuw. Dit is nodig om bepaalde berekeningen en controle van voorwaarden automatisch te kunnen blijven uitvoeren.

Gras

In het kader van het behoud van blijvend grasland (zie [pagina 43](#)) worden volgende codes aangepast:

- Codes '61' blijvend grasland en '62' tijdelijk grasland worden vervangen door **'60'** grasland.
- Codes '701' eenjarige grasklaver en '702' meerjarige grasklaver worden vervangen door **'700'** grasklaver.
- Code '9824' grassen in natuurbeheer wordt vervangen door de codes **'9828'** natuurlijk grasland met minimumactiviteit en **'9829'** natuurlijk grasland zonder minimumactiviteit.

Nieuwe teeltcodes vanaf 2015

- Butternut-pompoen **'8456'** en **'9456'**;
- Bomen in groep **'895'**;
- Rode klaver **'723'**, grasluzerne **'660'** en wikke **'747'** als voedergrassen;
- Teeltcodes voor braakliggend land met of zonder minimumactiviteit of voor EAG **'81'**, **'82'** en **'89'**;
- Opsplitsing van sorghum **'381'**, quinoa **'382'**, gierst **'383'** en kanariezaad **'384'**;
- Groenbedekkers gras in onderzaai **'657'**, mengsels met **'658'** of zonder vlinderbloemigen **'659'**;
- Weiland met oogstbare hoogstam bomen (> 100/ha) **'9827'**.

De teeltcodes zijn ook ingedeeld in teeltgroepen, i.k.v. de vergroeningsvereiste gewasdiversificatie. Voor de volledige lijst van teeltcodes en hun indeling, zie [bijlage 4](#).

Teeltcodes voor de voor- en nateelten

De teeltcodes voor de hoofdteelt (zie [bijlage 3](#)) kunnen eveneens gebruikt worden voor de aangifte van de voortelt, eerste nateelt of tweede nateelt, als deze als voortelt, eerste nateelt of tweede nateelt worden ingezaaid.

Aardappelen soorten

Hieronder zijn enkele typische rassen per teeltcode opgenomen in [bijlage 3](#):

- Aardappelen (niet vroege) – **'901'**: o.a. Bintje, Fontane, Asterix, Lady Claire, Challenger, Nicola, Charlotte, Marabel, Alegria, Innovator, Victoria, Felsina, Miranda;
- Aardappelen (pootgoed) – **'902'**: in principe alle rassen;
- Aardappelen (primeur, rooi vóór 20/06) – **'905'**: Berber, Première, Eersteling, Fresco.
- Aardappelen (vroege, rooi na 19/06) – **'904'**: o.a. Première, Amora, Fresco, Frieslander, Anosta, Sinora, Lady Rosetta.

'Begraasde niet-landbouwgrond met overeenkomst' (teeltcode '6')

Er is een teeltcode voorzien voor het gebruik van niet-landbouwgrond die wordt begraasd in het kader van onderhoud en waarvoor men een overeenkomst heeft met de beherende instantie (bv. de provincie). Deze niet-landbouwgronden moeten in de verzamelaanvraag worden aangegeven. Zij komen niet in aanmerking voor premies maar kunnen wel voor mestrechten in rekening worden gebracht (bv. begrazen van bermen met overeenkomst door schapen) of bio-certificering. Deze percelen krijgen de teeltcode **'6'**.

Faunamengsel (teeltcode '98') en bloemenmengsel (teeltcode '9831')

Percelen die worden ingezaaid met een eenjarig mengsel van granen of kruiden die ongeogst op het veld blijven staan als wintervoedsel voor wilde diersoorten worden aangegeven als faunamengsel. De code die voor dit faunamengsel kan worden gebruikt is '98'. Dit is onder meer het geval voor percelen waarop de beheerovereenkomst 'akkervogelbeheer – vogelvoedselgewassen' of de beheerovereenkomst 'faunavoedselgewas' wordt toegepast.

Randen die worden ingezaaid met een één- of meerjarig bloemenmengsel worden aangegeven als bloemenmengsel. De code die voor dit bloemenmengsel moet worden gebruikt is '9831'. Dit is onder meer het geval voor percelen waarop de beheerovereenkomst 'aanleg en onderhoud bloemenstrook' wordt toegepast.

'Volkstuinpark' (teeltcode '8')

De teeltcode **'8 – volkstuinpark'** wordt gebruikt voor een verzameling van volkstuintjes met een totale oppervlakte van meer dan 2 ha. Deze percelen komen in aanmerking voor de bemestingsrechten maar niet voor betalingsrechten, vergroeningspremie of pijler 2-steun.

Hoevezaad

Als u gebruik maakt/gemaakt hebt van hoevezaad van granen, wat alleen toegelaten is als het afkomstig is van het eigen bedrijf, dan bent u wettelijk verplicht aan de kweker een billijke vergoeding af te dragen voor het gebruik van zijn ras(sen). U moet het areaal én gebruikte hoeveelheid uitgezaaid hoevezaad melden vóór 15 mei op de website: www.hoevezaad.be. Op deze website kunt u ook terecht voor meer informatie over de afdrachtplichtige rassen en het kwekersrecht in het algemeen.

Hoevepootgoed

Als u dit jaar gebruik maakt van pootgoed dat u vorig jaar geoogst heeft op het eigen bedrijf (het zogenaamde hoevepootgoed), bent u wettelijk verplicht aan de kweker een billijke vergoeding af te dragen voor het gebruik van zijn ras(sen). Hiervoor moet u het consumptieareaal dat u dit jaar heeft uitgeplant met dit hoevepootgoed, jaarlijks vóór 1 juni te melden op de website: www.hoevepootgoed.be. Op deze website kunt u ook terecht voor meer informatie over afdrachtplichtige rassen, hoogte van de billijke vergoeding en kwekersrechtregelgeving in het algemeen.

Vezelhennep

Teeltmelding vezelhennep

Hennep is en blijft een gevoelige teelt. Daarom moet er nog steeds een teelttoestemming worden aangevraagd en verkregen voor de inzaai. Dit is alleen toegestaan voor landbouwers die staan geregistreerd bij Departement Landbouw en Visserij.

Daarvoor moet de landbouwer:

1. Teelttoestemming vragen via het formulier teeltmelding (en officiële etiketten van de zaaizaden toevoegen).
- Het formulier ‘melding hennep teelt’ kan worden gedownload op www.vlaanderen.be/landbouw >Plant>Hennep of opvragen en indienen bij:
Departement Landbouw en Visserij
Afdeling Voorlichting, Doelgroepenbeleid en Kwaliteit Planten
Ellips, 4e verdieping,
Koning Albert II laan 35, bus 40
1030 Brussel
2. Verplicht een verzamelaanvraag indienen, ook als het perceel hennep < 2ha. Hij moet eveneens een lijst met de uitgezaaide variëteit per perceel bij de verzamelaanvraag meesturen. Als er meer dan 1 variëteit per perceel is: een scan van de schets met de ligging van iedere variëteit in het perceel en de aanduiding van de hoeveelheid uitgezaaid hennepzaad per ha voor iedere variëteit (min. 30 kg/ha) toevoegen. Een bestand (word) of scan van de lijst en/of de schets kan op e-loket bij het opmaken van de verzamelaanvraag toegevoegd worden onder ‘menu-bijlagen-opladen’. Kies als categorie ‘Andere’ en type bij de omschrijving: ‘variëteiten vezelhennep’ in het menu onder ‘bijlagen-opladen’.

3. Tijdig een bloeimelding indienen:
 - De landbouwer moet het Departement Landbouw en Visserij onmiddellijk op de hoogte brengen van het begin van de bloei (exacte datum) met het oog op bijkomende controles op het gehalte tetrahydrocannabinol (THC). Dit kan door een e-mail te sturen naar elke.vanpee@lv.vlaanderen.be en claudia.giacomelli@lv.vlaanderen.be of door een aangetekend schrijven te richten aan:
Departement Landbouw en Visserij
Afdeling Inkomenssteun
Dienst Controles
Ellips, 3e verdieping,
Koning Albert II laan 35, bus 40
1030 Brussel
Tel. 02 552 76 83 (Elke Van Pee)
4. Het gewas tot tien dagen na het einde van de bloei in normale omstandigheden onderhouden.

Voor elk perceel, aangegeven via de verzamelaanvraag, moet een hoofdbestemming ingevuld worden.

A: voor subsidiabel landbouwareaal met een subsidiabele teelt in gebruik op 21 april 2015

G: voor landbouwpercelen en begraasde niet-landbouwpercelen in gebruik op 1 januari 2015, maar niet meer op 21 april 2015, zonder Vlaamse betalingsrechten maar wel met bemestingsrechten.

I: voor percelen in gebruik na 21 april 2015, niet-subsidiabel landbouwareaal, niet-landbouwareaal, percelen die in 2015 meer dan 3 maanden voor andere dan landbouwdoeleinden worden gebruikt voor of na het verbouwen van de hoofdteelt of niet geschrapte percelen die na 31 mei 2015 definitief uit landbouw gaan na het verbouwen van een hoofdteelt.

☞ **Let op:** Als u geen hoofdbestemming invult, wordt ambtshalve de hoofdbestemming ‘A’ ingevuld indien de teelt subsidiabel is. Indien de teelt niet subsidiabel is, zal ambtshalve de hoofdbestemming ‘I’ worden ingevuld.

Gebruik hoofdbestemmingen in combinatie met betalingsrechten
Tabel: Gebruik hoofdbestemmingen.

U hebt het perceel in eigen gebruik	Hoofdbestemmingen		Bemestingsrechten en plichten
	Subsidiabel gewas op een subsidiabel perceel	Niet-subsidiabel gewas en/of niet-subsidiabel perceel	
Op 1 januari 2015 en niet op 21 april 2015	G	G	JA
Op 1 januari 2015 en op 21 april 2015	A*	I	JA
Niet op 1 januari en wel op 21 april 2015	A*	I	NEEN
Na 21 april 2015	I	I	NEEN

* Indien het perceel meer dan 3 maanden voor andere dan landbouwdoeleinden wordt gebruikt of het perceel gaat definitief uit landbouw, moet de hoofdbestemming I worden gebruikt.

Hoofdbestemming ‘A’

- Moet worden gebruikt voor alle subsidiabele landbouwpercelen met een subsidiabel gewas in gebruik op 21 april 2015, met uitzondering van de percelen die in de loop van 2015 uit landbouw gaan of die meer dan 3 maanden voor andere dan landbouwdoeleinden worden gebruikt.
- Kan niet gebruikt worden op een perceel waarop een andere landbouwer subsidie voor een agromilieuvbintenis aanvraagt of een beheerovereenkomst heeft gesloten.

Hoofdbestemming ‘G’

- Hiermee wordt aangegeven het perceel in gebruik te hebben op 1 januari 2015 en niet meer op 21 april 2015. De bemestingsrechten en -plichten worden aan de gebruiker op 1 januari toegekend.
- De nieuwe gebruiker op 21 april 2015 kan de hoofdbestemming ‘A’ aangeven en betalingsrechten activeren.

- Is de nieuwe gebruiker een particulier (geen landbouwer) dan moet een door beide partijen ingevuld en ondertekend formulier 4 worden opgeladen op het e-loket of overgemaakt worden aan de buitendienst. Dit formulier is terug te vinden op www.vlaanderen.be/landbouw/verzamelaanvraag. Bij het ontbreken van dergelijke formulier zal de administratie de hoofdbestemming ambtshalve omzetten naar A of I, afhankelijk of het perceel en de teelt subsidiabel zijn.

Hoofdbestemming ‘I’

- Wordt gebruikt voor alle percelen die niet worden aangegeven met ‘A’ of ‘G’. Dit zijn alle Vlaamse percelen met niet-subsidiabele teelten, percelen die meer dan 3 maanden voor andere dan landbouwactiviteiten worden gebruikt maar waarop wel een hoofdteelt wordt verbouwd, die uit landbouw gaan in de loop van 2015 na het verbouwen van een hoofdteelt of die niet in gebruik zijn op 21 april 2015.

☞ **Let op:** Percelen die op geen enkel ogenblik tijdens het lopend kalenderjaar in eigen gebruik zijn, mogen niet aangegeven worden in de verzamelaanvraag, ook niet met hoofdbestemming ‘I’. Misbruiken hierop met het oog op het verkrijgen van perceel- of gebruiksinformatie kunnen financieel beboet worden.

☞ **Let op:** Oneigenlijk gebruik van hoofdbestemming I kan worden beboet. Een subsidiabel landbouwperceel met een subsidiabele teelt dat minstens tot en met 31 december 2015 een subsidiabel landbouwperceel blijft, dat niet of voor minder dan 3 maanden voor andere dan niet landbouwdoeleinden wordt gebruikt en in gebruik is op 21 april 2015 MOET met hoofdbestemming A worden aangegeven.

Combinatiemogelijkheden

De combinatiemogelijkheden tussen de gewassen en de hoofdbestemmingen zijn weergegeven in [bijlage 3](#).

☞ **Lees ook**

[Basisbetaling en betalingsrechten en aanvraag in 2015](#)

Voor sommige percelen wordt bijkomende informatie opgegeven qua teelttechniek of teeltomstandigheden. Deze info wordt toegevoegd onder het veld ‘Gespecialiseerde productiemethode’.

Hieronder vindt u een overzicht van de op te geven mogelijkheden:

Tabel: Overzicht gespecialiseerde productiemethodes:

Overkapping en groeimedium
SER: serres met teelt in volle grond SGM: serres met teelt op groeimedium PLA: niet-permanent overkapte teelt in volle grond (plastic) NPO: niet-permanent overkapte teelt op groeimedium CON: teelt op groeimedium in open lucht (bv. containervelden) CIV: teelt in containers op/in volle grond (bv. chrysanten) LOO: loods (voor plantaardige productie, bv. witloof)
Grasbeheer
MAA: hoofddeelt gras wordt uitsluitend gemaaid en geoogst BGG: blijvend grasland met voorgedrukte status BG dat in 2015 gescheurd is of zal worden gescheurd (onder voorbehoud goedkeuring derogatie) BGH: hoogstam fruitboomgaard op blijvend grasland perceel
Erosie gerelateerd
TOR: teelt op ruggen TNR: teelt niet op ruggen EBT: erosie bestrijdende teelttechniek (mulchzaai, strip-till of >80% waterdoorlatende bodembedekking)
Ecologisch aandachtsgebied
AKR: akkerrand (in het kader van ecologisch aandachtsgebied)

Deze perceelsbestemmingen zijn van belang voor de mestwetgeving, de agromilieuverbintenissen, milieuvriendelijke sierteelt, de hectarestaun biologische productiemethode (beschutte teelt), de vergroening, de subsidiabiliteit en de randvoorwaarden.

- Het niet (correct) invullen kan gevolgen hebben voor:
- de nitraatresidubepaling in het kader van de mestwetgeving in het najaar van 2015, de bemestingsnormen en de uitbetaling van de steun;
 - de erosiemaatregelen in het kader van de randvoorwaarden.

Witlooftelers en gespecialiseerde productiemethode ‘LOO’

Witloof(wortel)telers en gespecialiseerde productiemethode ‘LOO’

- Teelt van witloofwortelen voor forcerie op het bedrijf: code ‘**8515**’ of ‘**9515**’ (witloof (voor het loof));
- Teelt van witloofwortelen voor de verkoop: code ‘**8561**’ of ‘**9561**’ (witloof (voor de wortel)).

Witloofforcerie

Het gebouw of het deel van het gebouw waarin witloof geforceerd wordt, mag in de verzamelaanvraag niet aangegeven worden als een perceel met hoofddeelt ‘stallen en gebouwen’ maar moet aangegeven worden als een perceel met hoofddeelt witloof ‘**8515/9515**’ en gespecialiseerde productiemethode ‘LOO’. Enkel het gedeelte waarin het witloof geforceerd wordt, moet als perceel ingetekend worden. De rest van het gebouw wordt aangegeven als ‘andere gebouwen’.

Gewasdiversificatie

- Teelten met SGM, NPO, CON of CIV als gespecialiseerde productiemethode zijn geen subsidiabele teelten en komen niet in aanmerking voor gewasdiversificatie.

In de verzamelaanvraag moet voor elk perceel dat wordt overgenomen een overnamedatum en een overnamecode ingevuld worden. Dit is van belang voor de bemestingsrechten, agromilieumaatregelen, vergroening, ...

- Overnamedatum:** datum vanaf wanneer het perceel effectief in gebruik wordt genomen.
- Overnamecode:** deze code geeft de verwantschap weer ten opzichte van de overlater.

Overname van perceel van andere landbouwer

De overnamedatum moet steeds worden ingevuld als een perceel van een andere gebruiker wordt overgenomen. Een overname betekent dat de landbouwer:

- het perceel overgenomen heeft vóór 1 januari 2015 voor het gebruik van mestrechten, betalingsrechten of de teelt in 2015;
- het perceel overneemt vanaf 1 januari 2015 voor het gebruik van mestrechten, betalingsrechten en het inzaaien van een voor-, hoofd- of nateelt;
- het perceel overneemt na 1 januari voor betalingsrechten en het inzaaien van een voor-, hoofd- of nateelt.
- het perceel overneemt na 21 april voor de inzaai van hoofd- of nateelt.

Opletten met de **gebruiksperiode** voor **BO's** en ecologisch aandachtsgebied, in lopende en vorige campagne!

AANDACHTSPUNTEN:

- De overnamedatum is de datum waarop het perceel in gebruik wordt genomen en niet de datum waarop het perceel verworven werd (in eigendom werd verkregen).
- Indien u het perceel hebt overgenomen vóór 1 januari 2015 voor het gebruik van mestrechten, betalingsrechten of de teelt in 2015 geeft u 1 januari 2015 op als datum ingebruikname.
- Bij de code ‘WZG’ moet er geen overnamedatum worden ingevuld.
- Als u toch een datum aangeeft en deze ligt na 1 januari 2015, dan wordt deze latere datum als startdatum van het perceel beschouwd, waardoor u geen bemestingsrechten op dit perceel heeft.
- Als u een perceel overneemt (andere code dan ‘WZG’) en geen overnamedatum invult, vult het Departement Landbouw en Visserij ambtshalve 1 januari 2015 in.

Overnamecodes

Overnemer is een **natuurlijk** persoon:

- ECH:** overname van het bedrijf van de echtgeno(t)t(e);
- BED:** overname binnen hetzelfde bedrijf. De percelen worden binnen hetzelfde bedrijf gewisseld van exploitatie. De percelen worden geschrappt in de ene exploitatie en toegevoegd in de andere;
- FAM:** overname binnen rechtstreekse verwantschap;
- NPE:** overname door natuurlijk persoon van een rechtspersoon waarin de natuurlijke persoon de oorspronkelijke overdrager aan de rechtspersoon was;
- AND:** overname van een andere landbouwer.

Overnemer is een **rechtspersoon** en neemt perceel(en) over van een natuurlijk persoon:

- RPN:** overname waarbij de natuurlijke persoon één van de zaakvoerders, beherende vennoten of bestuurders is;
- RPF:** overname waarbij de echtgeno(t)t(e) van de natuurlijke persoon, zijn afstammelingen of aangenomen kinderen zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder zijn.

Er is een **wijziging van mandaat** van de bestuurders, beherende vennoten of zaakvoerders van de rechtspersoon en het bedrijf heeft **percelen met ontheffing** van de nulbemesting. Deze percelen met ontheffing moeten geschrappt worden en toegevoegd worden als nieuw perceel met overnamedatum 1 januari 2015 en één van de volgende codes:

- VNF:** de zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder wordt binnen dezelfde rechtspersoon opgevolgd door zijn echtgeno(t)t(e), zijn afstammelingen of aangenomen kinderen;
- VNN:** de zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder wordt binnen dezelfde rechtspersoon niet opgevolgd door zijn echtgeno(t)t(e), zijn afstammelingen of aangenomen kinderen, maar door een persoon met een andere verwantschap.

Overnemer is een rechtspersoon en de overname betreft een andere verwantschap dan de hierboven vermelde mogelijkheden:

- BED:** overname binnen hetzelfde bedrijf. Binnen het bedrijf wisselen de percelen van exploitatie;
- AND:** overname van een andere landbouwer.

De overnemer of overlater is een vennootschap of vereniging zonder rechtspersoonlijkheid (VVZRL):

VVA: er wordt een VVZRL gevormd bestaande uit:

- de overlatende natuurlijk persoon (NP) + de echtgeno(t)t(e).

Voorbeeld:

- de overlatende VVZRL + de echtgeno(t)t(e) van één of meerdere leden van de overlatende VVZRL.

Voorbeeld:

- de overlatende VVZRL – één of meerdere leden van de overlatende VVZRL.

Voorbeeld:

4. combinatie van 2) en 3): één of meerdere leden stappen uit de overlatende VVZRL én de echtgeno(o)t(e) van één of meerdere leden van de overlatende VVZRL stappen in de VVZRL

Voorbeeld:

- **VVB:** er wordt een VVZRL gevormd bestaande uit:

1. de overlatende natuurlijk persoon (NP) + afstammelingen.

Voorbeeld:

2. de overlatende VVZRL + afstammelingen van één of meerdere leden van de overlatende VVZRL, al dan niet in combinatie met uittredende leden uit de overlatende VVZRL.

Voorbeeld:

- **AND:** er wordt een VVZRL gevormd bestaande uit:

1. de overlatende VVZRL + geen afstammelingen (neven, nichten, broers, zussen, personen met geen familieverband,...), al dan niet in combinatie met uittredende leden uit de overlatende VVZRL.

Voorbeeld:

2. de overlatende VVZRL + een tweede zoon die niet samen met de eerste zoon toetrad tot de VVZRL, al dan niet in combinatie met uittredende leden uit de overlatende VVZRL.

Voorbeeld:

→ deze laatste stap moet gemeld worden door de code AND in te vullen in kolom 4.

De overlater is een **vennootschap of vereniging zonder rechts-persoonlijkheid (VVZRL)** waarvan minstens één van de leden een rechtspersoon is en minstens één van de leden een natuurlijk persoon is:

- **VNF:** binnen de rechtspersoon, die deel uitmaakt van de VVZRL, wordt de zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder opgevolgd door zijn echtgeno(o)t(e), zijn afstammelingen of aangenomen kinderen.

Voorbeelden:

De overnemer is een **vennootschap of vereniging zonder rechts-persoonlijkheid (VVZRL)** waarvan minstens één van de leden een rechtspersoon is en minstens één van de leden een natuurlijk persoon is:

- **RPN:** overname waarbij de natuurlijke persoon van de VVZRL een van de zaakvoerders, beherende vennoten of bestuurders wordt van de rechtspersoon in de VVZRL.

Voorbeeld:

- **RPF:** overname waarbij de echtgeno(o)t(e) van de natuurlijke persoon van de VVZRL, zijn afstammelingen of aangenomen kinderen de zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder wordt van de rechtspersoon in de VVZRL.

Voorbeeld:

☞ Als u een perceel overneemt en geen overnamecode invult, vult het Departement Landbouw en Visserij ambtshalve 'AND' in.

☞ Nieuwe percelen, overgenomen na 1 januari 2015, mag u niet samenvoegen met een vooringevuld perceel dat u in 2014 al in gebruik had.

☞ Bij overname van percelen in natuurgebieden, natuurontwikkelingsgebieden en natuurreservaten kan de ontheffing van de nulbemesting verloren gaan, waardoor het perceel de bemestingsnorm van 2 GVE/ha/jaar krijgt.

Overnamecode voor een hertekend perceel

- **WZG:** wijziging perceel: Dit is de overnamecode wanneer een perceel grafisch wijzigde, werd samengevoegd of werd gesplitst.

Het uitgangsmateriaal voor zaaizaadvermeerdering moet voldoen aan de wettelijk vastgelegde Europese en nationale kwaliteitsgaranties. Het is belangrijk dat de landbouwer die zaaizaad wil vermeerderen kan gebruik maken van hoogwaardig zaaizaad. Door het uitvoeren van keurings- en certificeringsactiviteiten is de landbouwer zeker van de volgende garanties:

- *het materiaal is geproduceerd volgens zulke omstandigheden dat er vrijwel geen of een minimaal risico bestaat voor mechanische en genetische verontreiniging (ras identiteit en raszuiverheid).*
- *het materiaal voldoet aan minimale kwaliteitsnormen.*

- **Vereisten:** bijkomende bestemming 'ZAA' plaatsen voor percelen gebruikt voor zaaizaadvermeerdering.

- **Perceel:** als perceel wordt een niet-onderverdeeld stuk land beschouwd dat bezaaid is met een gewas dat bestemd is om zaaizaad te produceren van een welbepaald ras, een welbepaalde categorie en een welbepaalde klasse dat gescheiden is van elk buurgewas overeenkomstig het ministerieel besluit van 21 juni 2010 tot vaststelling van een keurings- en certificeringsreglement van zaaizaden van landbouw- en groentegewassen.

Om een keuring en certificering van zaaizaad aan te vragen is de inschrijver verplicht om zijn vermeerderingen van zaaizaad aan te geven bij het Departement Landbouw en Visserij bij de afdeling Voorlichting, Doelgroepenbeleid en Kwaliteit Plant of het Waalse Gewest. Dit doet hij in Vlaanderen via de nieuw ontwikkelde module 'Vermeerdering teeltmateriaal' op het e-loket (enkel zichtbaar voor de inschrijver). Voor elke landbouwer dient de inschrijver één teeltintentie in waarbij hij opgeeft welke zaaizaadpartijen van welke rassen hij ter vermeerdering aan de landbouwer ter beschikking heeft gesteld.

De landbouwer moet op zijn beurt deze teeltintentie bevestigen door in zijn verzamelaanvraag, bij percelen die gebruikt worden voor zaaizaadvermeerdering, bijkomende relevante details op te geven.

In het kader van verdere administratieve vereenvoudiging van de landbouwenquête ('15 mei telling') dient de code 'ZAA' opgegeven te worden, ongeacht of de zaaizaadproductie in opdracht is van derden.

De teeltintentie bevestigen

- De landbouwer moet voor ieder perceel dat gebruikt wordt voor zaaizaadvermeerdering, de bijkomende bestemming 'ZAA' aangeven in de verzamelaanvraag bij de perceelsopgave ('percelen behandelen').
- Vervolgens moet de landbouwer, via de pagina 'perceelsgegevens' (te raadplegen via de pagina 'via tabel' door in de laatste kolom van de tabel het details-icoon aan te klikken), de teeltintentie bevestigen door voor de betrokken percelen met bijkomende bestemming 'ZAA' aan te duiden welke zaaizaadpartijen hierop zijn ingezaaid en dit op basis van de gegevens die de inschrijver heeft opgegeven in de teeltintentie.

- Een vermeerderingsperceel kan overeenstemmen met:
- ❖ een deel van een perceel zoals opgegeven in de verzamelaanvraag;
 - ❖ één perceel zoals opgegeven in de verzamelaanvraag;
 - ❖ meerdere percelen of delen van percelen zoals opgegeven in de verzamelaanvraag.
- Een perceel waarop meerdere vermeerderingen van teeltmateriaal plaatsvinden, moet opgesplitst worden naar de diverse vermeerderingspercelen.
- Voor een vermeerderingsperceel dat uit twee of meerdere percelen of delen van percelen bestaat, moeten de percelen of delen ervan samengevoegd worden. Het samengevoegde perceel moet opgegeven worden in de 'teeltbevestiging'.
- De oppervlakte die moet worden ingevuld op de teeltbevestiging is de effectief ingezaaide oppervlakte voor het betrokken ras. Indien slechts een deel van een perceel werd ingezaaid, zal de oppervlakte kleiner zijn dan de oppervlakte opgegeven voor het perceel bij de perceelsopgave.

Rechtstreekse steun (pijler I steun) is budgettair de belangrijkste maatregel binnen het GLB. Net als andere maatregelen wordt ook de rechtstreekse steun hervormd. Deze fiche geeft de reden en de hoofdlijnen van de rechtstreekse steunhervorming.

Rechtstreekse steun

Europa draagt via het Gemeenschappelijke Landbouwbeleid (GLB) actief bij aan de doelstelling van een leefbare en duurzaam opererende voedselproductie in alle streken van de Europese Unie. Rechtstreekse steun is budgettair de belangrijkste maatregel binnen dit beleid en heeft als doelstelling om het inkomen van landbouwers rechtstreeks te ondersteunen.

Dit is nodig omdat de markt in bepaalde sectoren niet steeds zorgt voor voldoende inkomsten, als vergoeding voor de hogere EU-normen inzake voedselveiligheid, milieu en dierenwelzijn, en als compensatie voor publieke diensten die niet vergoed worden door de markt (vb. bijdrage aan een leefbaar platteland).

Rechtstreekse steun kent 2 vormen. **Gekoppelde steun** is inkomenssteun die qua bedrag varieert in functie van productie, en is voorbehouden voor sommige sectoren. De premie voor het behoud van de gespecialiseerde zoogkoeienhouderij is een Vlaams voorbeeld van dergelijke steun, gericht op de rundsvleessector. Belangrijker is echter de **ontkoppelde steun**³. Deze is sinds meerdere jaren in Vlaanderen bekend onder de naam 'bedrijfstoeslag'. Deze **'bedrijfstoeslag'** werd jaarlijks uitbetaald aan landbouwers die toeslagrechten bezaten, landbouwgronden in gebruik hadden en voldeden aan alle steunvoorwaarden.

Waarom hervormen?

De context waarbinnen landbouwbedrijven en de brede maatschappij zich bevindt verandert constant op economisch, ecologisch en sociaal vlak. Daarom is het nodig om het GLB inhoudelijk aan te passen aan nieuwe uitdagingen. Samengevat wil Europa met deze GLB-hervorming drie doelen bereiken: een meer concurrentiële landbouw, een meer duurzame landbouwproductie en een meer doelgerichte inzet van steun.

De hervorming heeft ook budgettaire gevolgen voor Vlaanderen. Het Vlaamse budget voor rechtstreekse steun voor de periode 2014-2019 daalt met 9% in vergelijking met de periode 2007-2013 als gevolg van budgettaire herverdelingen tussen de Europese lidstaten. Verder wordt stapsgewijs tot 10% van het pijler I budget overgeheveld naar plattelandsontwikkeling (pijler II). Het jaarlijkse Vlaamse budget van ongeveer 240 miljoen euro blijft niettemin aanzienlijk.

De hervorming van rechtstreekse steun

Rechtstreekse steun blijft budgettair de belangrijkste maatregel binnen het GLB. Binnen rechtstreekse steun zijn de volgende inhoudelijke hervormingen voorzien:

- Rechtstreekse steun wordt voortaan voorbehouden voor **actieve landbouwers**.
- **Gekoppelde steun** blijft mogelijk. Vlaanderen voorziet in nieuwe steunregimes voor de rundsvleessector (premie voor het produceren van vleeskalveren en premie voor het behoud van de gespecialiseerde zoogkoeienhouderij) vanaf 2015. Oude steunregimes worden stopgezet en de rechten/quota die eraan verbonden waren vervallen eind 2014.
- De bestaande gewone en speciale toeslagrechten vervallen in 2014. In 2015 worden nieuwe **betalingsrechten** toegekend.
- De architectuur van de rechtstreekse steun betalingen wijzigt. Actieve landbouwers met betalingsrechten zullen, na activatie van deze rechten, jaarlijks niet één bedrag, maar **meerdere deelbedragen** ontvangen nl. de basisbetaling, de vergroeningspremie en de premie voor jonge landbouwers. De grootte van de basisbetaling wordt begrensd op 150.000 euro per begunstigde.
- Landbouwers die de basisbetaling ontvangen moeten, mits uitzonderingen, **3 vergroeningspraktijken** toepassen: gewasdiversificatie, behoud van blijvend grasland en aanleg van ecologisch aandachtsgebied. Gebeurt dit niet, dan kan een begunstigde tot 125% van de vergroeningspremie verliezen.
- De waarde van de betalingsrechten zal zoals in het verleden verschillen tussen Vlaamse landbouwers. In de periode 2015-2019 zullen die verschillen in de waarde echter afnemen.
- Ondanks deze veranderingen blijven er ook veel regels van het oude stelsel behouden. Zo zullen de nieuwe betalingsrechten verhandelbaar zijn en blijft het systeem van randvoorwaarden behouden.

Het Departement Landbouw en Visserij identificeert alle landbouwers in Vlaanderen aan de hand van een landbouwnummer. Dit landbouwnummer is nodig om steun te kunnen aanvragen of zich in orde te stellen met verplichtingen en handelingen in het kader van de mestwetgeving.

De recente hervorming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) is onder meer gericht op een eerlijkere verdeling van de beschikbare financiële middelen. Daarom stelde de Europese Commissie voor om enkel nog directe inkomenssteun te geven aan 'actieve landbouwers'.

Identificeren als landbouwer bij het Departement Landbouw en Visserij

Elke landbouwer moet zich identificeren bij het Departement Landbouw en Visserij. Hij moet bovendien aangeven op welke locatie hij zijn landbouwactiviteiten uitvoert. Het Departement Landbouw en Visserij registreert wie waar exploiteert en de landbouwer krijgt hierdoor een actief landbouwnummer met één of meerdere exploitatienummers. Een landbouwer heeft een actief landbouwnummer nodig bij Departement Landbouw en Visserij indien hij:

- aangifteplichtig is bij de VLM. Dit is het geval wanneer de landbouwer minstens 2 ha landbouwgrond, 50 are permanente overkapping of 50 are groeimedium in gebruik heeft, of op jaarbasis minstens 300 kg P₂O₅ uit dierlijke meststoffen produceert;
- niet-aangifteplichtig is bij de VLM, maar wel wil mest aan- of afvoeren of een inscharringscontract afsluiten. De landbouwer is niet-aangifteplichtig als hij niet aan de voorwaarden van de aangifteplicht voldoet;
- rechtstreekse steun wil aanvragen bij Departement Landbouw en Visserij voor betalingsrechten, vergroening, premie jonge landbouwer, slachtpremie kalveren of premie voor het behoud van de gespecialiseerde zoogkoeienhouderij. [👉 Let op!](#) Om rechtstreekse betalingen te ontvangen mag hij niet in de categorie van de 'niet-actieve landbouwers' vallen zoals gedefinieerd door de Europese Commissie (meer uitleg hierover verder in deze fiche);
- andere niet-rechtstreekse steun wil aanvragen:
 - ❖ steun bij het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF), steun voor agromilieumaatregelen, steun in het kader van biologische landbouw of steun voor bedrijfsadviezen bij het Departement Landbouw en Visserij;
 - ❖ steun voor beheerovereenkomsten bij de VLM;
 - ❖ steun voor bebossing van landbouwgrond bij het ANB.
- een toegelaten ras van hennep wil telen. Het telen van hennep kan alleen toegestaan worden aan een geïdentificeerd landbouwer.

Actief landbouwnummer betekent niet automatisch 'actieve landbouwer'

Als een landbouwer een actief landbouwnummer heeft, betekent dit niet dat hij automatisch 'actieve landbouwer' is in het kader van het nieuwe GLB, een vereiste om rechtstreekse betalingen te ontvangen. Hij kan immers een actief landbouwnummer hebben maar toch in de categorie van niet-actieve landbouwer vallen. Als hij een niet-actieve landbouwer is dan kan hij geen rechtstreekse betalingen ontvangen (zie hierboven) maar kan hij wel eventueel andere niet-rechtstreekse steun aanvragen en handelingen doen in kader van de mestwetgeving. De definitie hieronder geeft weer wie al dan niet tot de categorie van de niet-actieve landbouwer behoort. Het begrip 'niet-actieve landbouwer' werd in het leven geroepen door Europa om te vermijden dat landbouwsteun zou

worden uitbetaald aan natuurlijke of rechtspersonen die niet of nauwelijks aan landbouw doen.

Niet-actieve landbouwers worden als volgt gedefinieerd:

- Landbouwers van wie het landbouwareaal voor de helft of meer bestaat uit natuurlijke graslanden en die op minder dan 75% van hun natuurlijke graslanden de minimumactiviteit uitvoeren.
 - ❖ Natuurlijke graslanden = gronden met ruige grassen, grassen met een belangrijke aanwezigheid van mossen, kruidachtige gewassen of andere weinig voedzame grassoorten, of ouder weidegras met een zekere graad van veronkruiding.
 - ❖ Minimumactiviteit = het jaarlijks maaien van de percelen voor 1 oktober van het campagnejaar waarbij het maaisel wordt afgevoerd of het laten begrazen van de percelen.
- Uitbaters van vastgoeddiensten, uitbaters van permanente sport- en recreatiegebieden en uitbaters van luchthavens, spoorwegdiensten en waterwerken, behoudens tegenbewijs.
 - ❖ Tegenbewijs leveren kan bij de buitendienst, door:
 - Hetzij aan te tonen dat de jaarlijkse rechtstreekse betalingen minimaal 5% bedragen van de inkomsten die de uitbater haalt uit niet-landbouwactiviteiten;
 - Hetzij aan te tonen dat de landbouwactiviteiten niet insignificant zijn. Hiervoor moet de uitbater aantonen dat de totale inkomsten uit landbouwactiviteiten ten minste 1/3 bedragen van de totale inkomsten;
 - Hetzij aan te tonen dat het voornaamste bedrijfs- of ondernemingsdoel de uitoefening van een landbouwactiviteit is.

Landbouwers die permanente sport- en recreatiegronden hebben aangelegd in het kader van de verbreding of diversificatie van landbouwactiviteiten naar niet-agrarische activiteiten, zoals hoevetoerisme, hoevekampen, boerengolf en teambuildingspelen, worden voor de toepassing van dit artikel niet beschouwd als uitbaters van permanente sport- en recreatiegronden.

³ sinds 2005 heeft de aard van de productie en het productieniveau in het jaar van betaling geen invloed op de grootte van de bedrijfstoeslag. Vandaar dat men spreekt van 'ontkoppelde' rechtstreekse steun.

Van 2005 tot en met 2014 konden de landbouwers rechtstreekse steun aanvragen via de bedrijfstoelage en de gekoppelde steun. De bedrijfstoelage werd berekend op basis van de geactiveerde toelagerechten waarover de landbouwer beschikte en de aangegeven gronden in de verzamelaanvraag.

Schema: Rechtstreekse steun vóór 2015

*randvoorwaarden

Vanaf 2015 vallen we terug op een nieuwe structuur voor het toekennen van rechtstreekse steun voor de landbouwers (de zogenaamde Pijler I steun). De bedrijfstoelage werd opgedeeld in verschillende blokken. In 2015 kan de landbouwer een aanvraag tot toekenning van betalingsrechten indienen. Door deze betalingsrechten te activeren, ontvangt hij de basisbetaling. Indien de landbouwer echter de basisbetaling aanvraagt is hij meteen ook verplicht om de vergroeningseisen na te leven. Indien deze correct werden nageleefd, zal hij daarvoor ook een uitbetaling krijgen van de vergroeningspremie die ongeveer de helft van de basisbetaling zal bedragen. Een landbouwer die onder de rechtstreekse steun enkel een gekoppelde premie aanvraagt, is dus niet verplicht om aan de vergroeningseisen te voldoen.

Een jonge landbouwer kan naast de basisbetaling en de daaraan gekoppelde vergroeningspremie optioneel ook nog de premie voor jonge landbouwers aanvragen.

Tot 2015 zorgde het niet naleven van een eis onder de randvoorwaarden voor een korting op de bedrijfstoelage, de eventueel gekoppelde steun en de steun toegekend voor de agromilieumaatregelen. Indien er vanaf 2015 niet voldaan wordt aan een eis onder de randvoorwaarden, dan wordt eveneens de rechtstreekse steun en de steun toegekend voor agromilieumaatregelen gekort. Dit betekent dat bv het niet naleven van de erosieverplichtingen i.k.v. randvoorwaarden een korting tot gevolg heeft op de basisbetaling, de vergroeningspremie, eventueel de premie voor jonge landbouwers, de gekoppelde steun en eventueel de steun voor agromilieumaatregelen.

Schema: Rechtstreekse steun vanaf 2015

Basisbetaling, betalingsrechten en de aanvraag van betalingsrechten in 2015

Vanaf 2015 bestaan de zogenaamde toelagerechten niet meer. In het nieuwe landbouwbeleid vormen betalingsrechten (BR) de basis voor de basisbetaling. Slechts als de landbouwer over betalingsrechten beschikt, kan hij aanspraak maken op bijkomende steun zoals vergoeding, premie voor jonge landbouwer,....

Recht op betalingsrechten

Om betalingsrechten te krijgen, moet de landbouwer aan specifieke voorwaarden voldoen. Deze voorwaarden zijn deels gebaseerd op historische gegevens en deels op gegevens uit de verzamelaanvraag van 2015.

De landbouwer moet:

- › in zijn verzamelaanvraag van 2015 de aanvraag tot toekenning van de betalingsrechten aanvinken;
 - ❖ beschikken over een 'toegangsticket' doordat hij in 2013 recht had op rechtstreekse steun (bedrijfstoelage, zoogkoeienpremie, steun voor de instandhouding van de Piétraïns varkens, steun voor de inzaai van groenbedekker) of in 2013 geen recht had op directe steun maar toen wel groenten, fruit of aardappelen teelde of aan sierteelt of wijnbouw deed;
- › in 2015 voldoen aan de definitie van een 'actieve landbouwer';
- › in zijn verzamelaanvraag van 2015 een minimale geconstateerde subsidiabele oppervlakte van 2 ha aangegeven.

Als een landbouwer niet rechtstreeks in aanmerking komt voor de toekenning van betalingsrechten of als hij pas na 21 april 2013 is gestart, zijn er enkele alternatieven om toch betalingsrechten te verkrijgen in 2015. Ook het verhandelen van betalingsrechten is mogelijk vanaf 2016.

Berekening betalingsrechten (BR)

Het aantal betalingsrechten (BR) = het laagste aantal van ...

- › Totale geconstateerde subsidiabele oppervlakte die de landbouwer heeft aangegeven in de verzamelaanvraag van 2013 en die hij in gebruik had op 21 april 2013

EN

- › Totale geconstateerde subsidiabele oppervlakte die de landbouwer aangeeft in de verzamelaanvraag van 2015 en die hij in gebruik heeft op 21 april 2015.

De subsidiabele oppervlakte wordt niet berekend op basis van de perceelsbestemming A of I maar wel op basis van de subsidiabiliteitsvoorwaarden van dat jaar. Alleen de percelen aangegeven in het kader van de rechtstreekse steun komen in aanmerking.

Voorbeeld 1. De landbouwer geeft 30 subsidiabele ha aan in zijn verzamelaanvraag van 2013. In 2015 geeft hij 25 subsidiabele ha aan => Hij krijgt nieuwe BR voor een totale oppervlakte van 25 ha.

Voorbeeld 2. De landbouwer geeft 1 subsidiabele ha aan in zijn verzamelaanvraag van 2013. In 2015 geeft hij 2 subsidiabele ha aan (dit is een voorwaarde om betalingsrechten te verkrijgen) => Hij krijgt 1 nieuw BR voor een totale oppervlakte van 1 ha.

Elk individueel betalingsrecht (BR) krijgt een waarde (€/ha). In de periode tot en met 2019 zal deze waarde wijzigen. BR met een hoge startwaarde zullen verminderen in waarde. BR met een lage startwaarde zullen toenemen in waarde. Deze startwaarde wordt bepaald door **de totale waarde van de toelagerechten, zowel speciale als gewone toelagerechten, die u in eigendom heeft op 21 april 2014** (op voorwaarde dat u in 2014 tijdig uw verzamelaanvraag heeft ingediend). Echter, doordat er minder budget beschikbaar is voor de toekenning van de BR in verhouding met het beschikbare budget voor de TR, zal er op deze totale waarde van de toelagerechten nog een correctie worden doorgevoerd.

Aandachtspunten bij de verzamelaanvraag van 2015!

- › Zorg dat 'aanvraag tot toekenning van betalingsrechten' aangevinkt is.
- › Geef minstens 2 ha geconstateerde subsidiabele oppervlakte aan.
- › Dien tijdig een verzamelaanvraag in!
 - ❖ Per werkdag te laat, krijgt u in 2015 een korting van 4% op de uitbetaling van de basisbetaling (1% voor te late indiening verzamelaanvraag en 3% voor late indiening aanvraag tot toekenning van betalingsrechten).
 - ❖ Als uw initiële verzamelaanvraag meer dan 25 dagen te laat is ingediend (dit is na 16 mei 2015), dan kunnen **geen** betalingsrechten meer worden toegekend aan uw bedrijf.

Voor jonge landbouwers is het financieel moeilijk om nieuwe economische activiteiten in de landbouwsector op te zetten en tot ontwikkeling te brengen. Om hieraan tegemoet te komen, zijn in het nieuw Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) verschillende maatregelen voorzien, onder meer een extra inkomenssteun voor jonge landbouwers die met hun landbouwactiviteiten beginnen. Het doel is om zowel de eerste vestiging als de daaropvolgende structurele aanpassing van hun bedrijf te vergemakkelijken.

Voorwaarden voor de betaling voor jonge landbouwers

Om in 2015 in aanmerking te komen voor de betaling voor jonge landbouwers, moet de landbouwer aan enkele specifieke voorwaarden voldoen:

- activeren van betalingsrechten in 2015;
- jonger zijn dan 41 jaar op 31 december 2015, d.w.z. hij is geboren op of na 1 januari 1975;
- hij heeft voor het eerst als bedrijfshoofd een landbouwbedrijf opgericht vanaf 1 januari 2010.

Onder eerste vestiging als bedrijfshoofd van een landbouwbedrijf wordt één van de volgende gevallen bedoeld:

- ❖ als natuurlijk persoon voor de eerste keer een landbouwbedrijf uitbaten in eigen naam;
- ❖ als natuurlijk persoon voor de eerste keer bestuurder, beheerend vennoot of zaakvoerder van een rechtspersoon zijn;
- ❖ als natuurlijk persoon voor de eerste keer lid van een groepering zijn.
- vakbekwaam zijn en dit kunnen aantonen met één van volgende bewijsstukken:
 - ❖ een diploma of getuigschrift van een basisopleiding inzake landbouw, tuinbouw of aanverwant op het niveau hoger secundair, hoger niet-universitair of universitair onderwijs;
 - ❖ een installatieattest van een startersopleiding land- en tuinbouw (B-cursus). Landbouwers die een starterscursus volgen en hun installatie-attest behalen vóór 1 september 2015 komen hier ook voor in aanmerking;
 - ❖ een diploma of getuigschrift van een basisopleiding die als gelijkwaardig wordt erkend met een startersopleiding land- en tuinbouw. Over deze gelijkwaardigheid wordt beslist op basis van een gemotiveerde en gedocumenteerde aanvraag.

In het geval van een **groepering of een rechtspersoon** moet minstens één van de bedrijfshoofden van het landbouwbedrijf aan bovenstaande voorwaarden voldoen. Deze persoon moet daadwerkelijke en langdurige zeggenschap hebben binnen de rechtspersoon of groepering.

- Daadwerkelijke en langdurige zeggenschap betekent beslissingen nemen op het gebied van het beheer, de voordelen en de financiële risico's. Dit kan alleen of samen met andere bedrijfshoofden.
- Dit zeggenschap moet minstens aangetoond kunnen worden met facturen, investeringen in roerende of onroerende goederen of (eigendoms)contracten die op naam van de jonge landbouwer(s) staan.

Als **meerdere bedrijfshoofden** binnen de groepering of rechtspersoon voldoen aan bovenstaande voorwaarden, wordt het moment van de eerste vestiging in rekening gebracht van diegene die zich het langst geleden voor het eerst gevestigd heeft.

Betaling voor jonge landbouwers

De jonge landbouwer ontvangt een extra betaling per geactiveerd betalingsrecht voor maximaal 90 geactiveerde betalingsrechten (met oppervlakte-equivalent van 90 subsidiabele hectares).

- De waarde van de extra betaling is momenteel nog niet gekend, omdat dit afhangt van het totaal aantal subsidiabele hectares dat in 2015 in Vlaanderen zullen aangegeven worden.
- Het bedrag van de extra betaling blijft hetzelfde tot en met 2019. Echter, indien na vaststelling van alle begunstigden blijkt dat het beschikbare budget voor de premie overschreden wordt, wordt voor dat jaar op de extra betaling een lineaire korting toegepast.

Looptijd van betaling voor jonge landbouwers

De betaling voor jonge landbouwers wordt per landbouwer gedurende een periode van ten hoogste vijf jaar toegekend. Deze vijf jaar wordt verminderd met het aantal jaren verstreken tussen de eerste vestiging en de eerste aanvraag voor betaling jonge landbouwers.

Dient u in 2015 een aanvraag in en bent u:

- gestart in 2010, dan komt u enkel in 2015 in aanmerking;
- gestart in 2011, dan komt u in 2015 en 2016 in aanmerking;
- gestart in 2012, dan komt u t.e.m. 2017 in aanmerking;
- gestart in 2013, dan komt u t.e.m. 2018 in aanmerking;
- gestart in 2014, dan komt u t.e.m. 2019 in aanmerking.

Als u gestart bent in 2015 vóór de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag, dan komt u t.e.m. 2019 in aanmerking. Als u pas na de uiterste indieningsdatum gestart bent, kan u in 2016 een aanvraag doen en komt u t.e.m. 2020 in aanmerking.

Betaling voor jonge landbouwers aanvragen

Als een jonge landbouwer aan de hoger beschreven voorwaarden voldoet, kan hij een aanvraag tot betaling voor jonge landbouwers indienen uiterlijk op 21 april 2015. Dit gebeurt via de verzamelaanvraag op het e-loket van het Departement Landbouw en Visserij op www.landbouwwvlaanderen.be.

Bij de aanvraag moet een bewijsstuk van vakbekwaamheid toegevoegd worden voor ieder bedrijfshoofd dat aan de voorwaarden voldoet, voor zover het Departement Landbouw en Visserij hier nog niet over beschikt. In het geval van een groepering of rechtspersoon dient ook een verklaring afgelegd te worden dat de jonge landbouwer daadwerkelijke en langdurige zeggenschap over de rechtspersoon of groepering heeft.

Verhoging betalingsrechten jonge landbouwer

Een jonge landbouwer kan, naast de betaling voor jonge landbouwer, ook een verhoging vragen van de betalingsrechten. Deze aanvraag staat echter buiten de verzamelaanvraag. Daarvoor dient de jonge landbouwer een aparte aanvraag in die hij terug vindt op het e-loket.

Naast de basisbetaling vormt de vergroeningspremie een belangrijk element van de rechtstreekse steun die de landbouwer kan verkrijgen. De vergroeningspremie betekent een compensatie voor de inspanningen die de landbouwer levert voor het toepassen van klimaat en milieuvriendelijke praktijken. De vergroeningspremie moet ervoor zorgen dat de milieuprestaties van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid verhogen en moet bijdragen tot de maatschappelijke verantwoording van de publieke uitgaven voor landbouw.

De vergroeningspremie

De vergroeningspremie bestaat uit een jaarlijkse betaling en dit per subsidiabele hectare aangegeven in de verzamelaanvraag. Deze premie wordt berekend als een percentage van de totale waarde van de betalingsrechten die de land-/tuinbouwer heeft geactiveerd voor het desbetreffend jaar. De vergroeningspremie zal ongeveer de helft van de basisbetaling bedragen.

Voorwaarden voor de vergroeningspremie?

De vergroeningspremie is gekoppeld aan de basisbetaling. Enkel wanneer de land-/tuinbouwer over betalingsrechten beschikt en de basisbetaling aanvraagt, heeft hij ook recht op de vergroeningspremie.

De land-/tuinbouwer ontvangt de vergroeningspremie wanneer hij op zijn subsidiabel areaal de volgende vergroeningseisen naleeft:

- gewasdiversificatie toepassen;
- areaal blijvend grasland behouden;
- beschikken over voldoende ecologisch aandachtsgebied.

Meer informatie over elk van deze praktijken is terug te vinden op de volgende detailfiches.

Vergroeningspraktijken toepassen

De landbouwer is verplicht de vergroeningsmaatregelen na te leven als hij de basisbetaling wenst te ontvangen.

De vergroeningspremie wordt niet uitbetaald als de maatregelen niet worden nageleefd. Vanaf 2017 zal dit ook gevolgen hebben op de uitbetaling van de basisbetaling.

Er zijn echter een aantal land-/tuinbouwers die vrijgesteld zijn van het naleven van deze maatregelen:

- Wanneer u slechts over een kleine oppervlakte bouwland beschikt, bent u vrijgesteld voor het naleven van de maatregel gewasdiversificatie en het aanleggen van ecologisch aandachtsgebied. U ontvangt dan automatisch de vergroeningspremie. De vrijstellingsvoorwaarden vindt u terug in de betrokken fiches.
- Wanneer u voldoet aan het lastenboek voor de biologische productie, ontvangt u de vergroeningspremie automatisch voor de percelen die worden gecertificeerd voor hectaresteun biologische productiemethode. Op de oppervlakte van uw bedrijf die niet onder het lastenboek valt, moet u wel de maatregelen naleven. Bio-landbouwers kunnen indien gewenst deze vrijstelling opgeven bv. om in het geval van gemengde bedrijven de vergroeningsvereisten te spreiden over het hele bedrijf.

Per maatregel zijn er eventueel nog andere uitzonderingen, bijvoorbeeld wanneer u beschikt over veel grasland. Deze uitzonderingen kan u in de detailfiches raadplegen.

De vergroeningspremie aanvragen

De landbouwer die een verzamelaanvraag indient, de toekenning tot betalingsrechten aanvinkt en de betalingsrechten activeert, vraagt naast de basisbetaling tevens automatisch de vergroeningspremie aan.

Oppervlakte blijvende teelt, blijvend grasland en bouwland

Het bepalen van de subsidiabele oppervlakte is bepalend voor het naleven van de vergroeningspraktijken. De subsidiabele oppervlakte bestaat uit blijvende teelt, blijvend grasland en bouwland.

De definitie van blijvend grasland is terug te vinden in de fiche '[Vergroening behoud blijvend grasland](#)'.

Voor vergroening wordt de subsidiabele oppervlakte in rekening gebracht.

De oppervlakte bouwland is bepalend voor het invullen van de gewasdiversificatie en de berekening van het percentage ecologisch aandachtsgebied. De totale oppervlakte bouwland van een bedrijf wordt automatisch berekend en is terug te vinden in de elektronische verzamelaanvraag onder de rubriek 'vergroening'. Ze wordt berekend door van alle subsidiabele oppervlakte die een landbouwer **in gebruik** heeft op de uiterste indieningsdatum van zijn verzamelaanvraag (21 april) de oppervlakte voor blijvend grasland en blijvende teelten in mindering te brengen. De teelten die in aanmerking komen voor gewasdiversificatie kunnen teruggevonden worden in [bijlage 4](#). Al deze teelten vallen onder bouwland voor zover geen status BG op het perceel staat.

Combinatie vergroeningspremie met steun voor agromilieumaatregelen, beheerovereenkomsten en biologische productiemethode

De steun voor agromilieumaatregelen, beheerovereenkomsten en de biologische productiemethode kan gecombineerd worden met de vergroeningsvereisten voor gewasdiversificatie en blijvend grasland zonder verlagingen. De steun voor agromilieumaatregelen, beheerovereenkomsten en de biologische productiemethode kan in bepaalde gevallen gecombineerd worden met de vergroeningsvereiste voor ecologisch aandachtsgebied (EAG). In [bijlage 6](#) vindt u de mogelijke combinaties tussen de EAG en de agromilieumaatregelen/beheerovereenkomsten/hectaresteun bio op eenzelfde perceel. In bepaalde toegelaten combinaties wordt de uitbetaalde subsidie voor de agromilieumaatregelen, beheerovereenkomsten of hectaresteun bio verlaagd omdat er niet tweemaal voor dezelfde voorwaarden steun verleend mag worden (principe van 'geen dubbele financiering'). De eventueel verlaagde bedragen zijn opgenomen in de tabel. Deze verlaagde uitbetaling is niet van toepassing voor landbouwers die vrijgesteld zijn van de vergroeningsvereisten voor EAG op basis van hun oppervlakte bouwland (< 15 ha). De vergroeningspremie zal niet om deze reden verlaagd worden.

Gevolgen van het niet-naleven van de verplichtingen

Als de land-/tuinbouwer zijn verplichtingen niet nakomt zal het areaal, waarvoor de vergroeningspremie uitbetaald wordt, verminderen. Dit wordt per maatregel bekeken. In de detailfiches staat per maatregel beschreven hoe die vermindering berekend wordt. De verminderingen per maatregel worden samengeteld. Naargelang de omvang van de totale vermindering, wordt nog een bijkomende administratieve sanctie opgelegd.

Als het verschil tussen het areaal waarvoor de land-/tuinbouwer recht heeft op de vergroeningspremie bij naleving van al zijn verplichtingen en het areaal waarvoor hij uiteindelijk de vergroeningspremie uitbetaald krijgt na verrekening van de tekortkomingen meer dan 3% of meer dan 2 ha maar niet meer dan 20% bedraagt, wordt de oppervlakte die in mindering wordt gebracht wegens tekortkomingen, verdubbeld.

Bedraagt het verschil meer dan 20%, dan wordt geen steun verleend. Bedraagt het verschil meer dan 50%, dan wordt daar bovenop nog een extra sanctie opgelegd die gelijk is aan het bedrag aan steun dat overeenstemt met het bovenvermeld verschil.

Als de land-/tuinbouwer zijn geheel areaal bouwland niet aangeeft en daardoor in aanmerking komt voor een vrijstelling of wanneer hij al zijn ecologisch kwetsbaar blijvend grasland niet aangeeft, wordt een bijkomende vermindering van 10% toegepast op het areaal waarvoor de vergroeningspremie wordt uitbetaald.

In 2015 en 2016 wordt de administratieve sanctie niet toegepast. In 2017 wordt de administratieve sanctie gedeeld door 5 en beperkt tot 20% van de vergroeningspremie waarop de landbouwer normaal gezien recht had. In 2018 en de volgende jaren wordt de administratieve sanctie gedeeld door 4 en beperkt tot 25% van de vergroeningspremie waarop de landbouwer normaal gezien recht had.

Een gepaste gewasrotatie draagt bij tot een gezonde bodem. Het afwisselen van verschillende teelten voorkomt dat de bodem uitgeput raakt en zorgt ervoor dat ziektekiemen en nematoden binnen de perken worden gehouden. Met de maatregel gewasdiversificatie moet de land-/tuinbouwer kunnen aantonen dat hij verschillende teelten op zijn bedrijf verbouwt.

Algemene voorwaarden voor de maatregel gewasdiversificatie

Bij de maatregel gewasdiversificatie wordt uitgegaan van de oppervlakte bouwland.

Wanneer een bedrijf 10 hectare of meer bouwland omvat, moet het voldoen aan de maatregel gewasdiversificatie, tenzij het bedrijf aan een van de volgende voorwaarden voldoet:

- › meer dan 75% van het areaal bouwland wordt gebruikt voor grasland, braakliggend land, of voor een combinatie ervan en dit voor zover het resterende bouwland niet meer dan 30 hectare bedraagt;
- › meer dan 75% van het subsidiabel landbouwareaal is grasland (zowel blijvend grasland als grasland op bouwland) en dit voor zover het resterende bouwland niet meer dan 30 hectare bedraagt;
- › meer dan 50% van het areaal aangegeven als bouwland verschilt van het areaal dat werd aangegeven in de verzamelaanvraag van het voorgaande jaar (m.a.w. u hebt meer dan 50% rotatiepercelen) en alle bouwland wordt beteeld met een ander gewas dan in het voorgaande kalenderjaar aanwezig was.

Voldoen aan de maatregel gewasdiversificatie

Wanneer een bedrijf:

- › tussen de 10 en 30 hectare bouwland omvat, moeten op dat bouwland minstens 2 verschillende gewassen geteeld worden. Het omvangrijkste gewas mag daarbij niet meer dan 75% van het areaal bouwland innemen.
- › meer dan 30 hectare bouwland omvat, moeten op dat bouwland minstens 3 verschillende gewassen geteeld worden. Het omvangrijkste gewas mag niet meer dan 75% van het areaal bouwland beslaan en de twee omvangrijkste gewassen samen niet meer dan 95%.

Deze maximum oppervlaktepercentages gelden niet wanneer meer dan 75% van het totale areaal bouwland ingenomen wordt door ofwel grasland ofwel braakliggend land. Op het resterende bouwlandareaal mag het omvangrijkste gewas dan niet meer dan 75% innemen, tenzij dit omvangrijkste gewas ofwel braakliggend land ofwel grasland is.

‘Gewas’ voor de maatregel gewasdiversificatie

Een gewas dat in aanmerking komt voor de maatregel gewasdiversificatie is ofwel:

- › braakliggend land;
- › grassen of kruidachtige voedergewassen (= grasland, inclusief grasklaver, grasluzerne, ...);
- › een subsidiabele landbouwteelt (vb. maïs, aardappelen, tarwe, ...) die volgens de wetgeving:
 - ❖ behoort tot een geslacht opgenomen in de botanische gewasclassificatie;
 - ❖ behoort tot één van de soorten ingedeeld onder de familie van de kruisbloemigen, de nachtschaden of de komkommerachtigen.

Een gewas voor de maatregel gewasdiversificatie is eigenlijk een groep van teelten die behoren tot hetzelfde geslacht of soort. Zo is er het gewas ‘bieten’ waartoe de voederbiet, suikerbiet en rode biet behoren. Een ander voorbeeld is het gewas ‘koolachtige’ waartoe broccoli, bloemkool, spruitkool, rode kool,...behoren. De opdeling van de gewassen in teeltgroepen is ter beschikking op het e-loket en in [bijlage 4](#) van deze toelichting. De opdeling kan ook geraadpleegd worden in de bijhorende bijlage ‘Gewassen ingedeeld in teeltgroepen ikv gewasdiversificatie’.

Winterteelten en zomerteelten worden evenwel als afzonderlijke gewassen beschouwd, ook al behoren ze tot hetzelfde geslacht. Zo worden bv wintertarwe en zomertarwe als 2 verschillende gewassen in rekening gebracht.

Voor de maatregel gewasdiversificatie wordt de hoofdteelt in rekening gebracht. De hoofdteelt is de teelt die op 31 mei op het perceel aanwezig is, uitgezonderd als er op die datum geen teelt of een grasachtige voortteelt aanwezig is. In dat geval is het de eerstvolgende teelt die op het perceel wordt ingezaaid.

Combinatieteelten, onderzaai en zaadmengsels in rekening brengen

Als een land-/tuinbouwer op een perceel gelijktijdig twee of meer teelten in afzonderlijke rijen verbouwt, past hij een combinatieteelt toe. Elk gewas dat ten minste 25% van dat perceel inneemt wordt afzonderlijk geteld. Het areaal dat door de afzonderlijke gewassen wordt ingenomen, wordt berekend door het areaal waarop de mengteelt plaatsvindt, te delen door het aantal gewassen dat ten minste 25% van dat areaal inneemt, ongeacht het daadwerkelijke aandeel van een gewas op dat areaal.

Als de landbouwer onder een hoofdteelt een tweede teelt inzaait, dan wordt enkel de hoofdteelt in rekening gebracht. Als de tweede teelt gras betreft, wordt dit aangeven met ‘gras in onderzaai’.

Een areaal waarop een zaadmengsel wordt ingezaaid, wordt als een apart gewas (menggewas) beschouwd. Als in het mengsel echter grassen zijn opgenomen, wordt het gewas steeds als ‘grasland’ beschouwd.

‘Teeltperiode’ voor de maatregel gewasdiversificatie

De teeltperiode voor gewasdiversificatie loopt van 15 mei tot en met 31 augustus.

De hoofdteelt moet aanwezig zijn tijdens de teeltperiode volgens de traditionele teeltpraktijk. De hoofdteelt moet dus niet elke dag van de teeltperiode op het veld aanwezig zijn maar moet wel controleerbaar zijn tijdens deze periode.

Gevolgen van het niet-naleven van de verplichtingen

Als de land-/tuinbouwer niet voldoet aan de opgelegde verplichtingen wordt het areaal dat in aanmerking komt voor de vergroeningspremie verminderd. Hierbij zal de overschrijding van de bovenvermelde percentages de omvang van vermindering bepalen.

Bijvoorbeeld voor een bedrijf met 20 ha bouwland waarbij het hoofdgewas 16 ha inneemt, wordt het areaal dat voor de vergroeningspremie in aanmerking komt als volgt verminderd:

De 16 ha komt overeen met een aandeel van het omvangrijkste gewas van 80%. Dit is een overschrijding van de norm met 5%.

Deze overschrijding wordt als volgt in rekening gebracht:

- het omvangrijkste gewas mag slechts 75% van 20 ha innemen of met andere woorden 15 ha;
- aangezien het omvangrijkste gewas 16 ha inneemt, is er een teveel van 1 ha;
- 1 ha op 5 ha dat een ander gewas had moeten zijn, betekent een verschilfactor van $1 \text{ ha} / 5 \text{ ha} = 0,2$;
- de verschilfactor vermenigvuldigd met het areaal bouwland geeft in het voorbeeld een vermindering van $0,2 \times 20 \text{ ha} = 4 \text{ ha}$;
- deze vermindering wordt voor de helft meegenomen: $4 \text{ ha} \times 50\% = 2 \text{ ha}$;
- het areaal waarvoor de landbouwer de vergroeningspremie zal ontvangen, wordt met 2 ha verminderd.

Als de land-/tuinbouwer drie jaar na elkaar hieraan niet voldoet, wordt in de volgende jaren de volledige vermindering in rekening gebracht en niet langer de helft.

Via de vergroening van rechtstreekse steun wil Europa landbouwers betalen voor drie praktijken die van groot maatschappelijk nut zijn, maar niet vergoed worden door een normale marktwerking. Het behoud van blijvend grasland is één van deze drie praktijken. Omwille van de opgeslagen koolstof in de bodem is het behoud van het areaal blijvend grasland van belang in de strijd tegen klimaatverandering. Daarnaast zijn sommige percelen blijvend grasland door de aanwezige fauna en flora ecologisch kwetsbaar en is het nodig deze te beschermen.

Deze fiche verduidelijkt de aanduiding van blijvend grasland onder de vergroeningsmaatregel 'behoud van blijvend grasland' en de eraan gekoppelde concrete verplichtingen op het niveau van het landbouwbedrijf.

Algemene voorwaarden van de maatregel blijvend grasland

Een landbouwer die betalingsrechten ontvangt in het kader van de basisbetaalregeling is **verplicht** de vergroeningsmaatregelen na te leven. Als hij beschikt over percelen **blijvend grasland** of **percelen ecologisch kwetsbaar blijvend grasland**, moet hij voldoen aan de vergroeningsmaatregel behoud blijvend grasland. Deze maatregel omvat enerzijds de **bescherming van ecologisch kwetsbaar blijvend grasland** en anderzijds een meer **algemene regeling** om het **behoud van het areaal** blijvend grasland te waarborgen.

Percelen blijvend grasland

De manier waarop percelen **blijvend grasland onder vergroening** worden aangeduid, gebeurt volgens nieuwe Europese voorschriften.

Vanaf campagne 2015 zijn in de verzamelaanvraag op het e-loket **percelen blijvend grasland** te herkennen via het attribuut 'BG'.

De administratie kent het **attribuut 'BG'** toe aan een perceel, op basis van de gewascode die de voorbije jaren in de verzamelaanvraag aan dit perceel zijn toegekend.

Een perceel krijgt het attribuut 'BG', als het gedurende 5 opeenvolgende jaren wordt aangegeven met een teeltcode voor gras, zoals de codes 9, 61, 62, 638, 701, 702, 745, 9823 of 9824. Sommige van deze teeltcodes zullen vervangen worden door nieuwe teeltcodes en er zullen nieuwe teeltcodes met betrekking tot grasland ontwikkeld worden; onder andere de gewascode 61 (blijvend grasland) en 62 (tijdelijk grasland) zullen vanaf 2015 vervangen worden door één nieuwe code 60 (grasland).

Percelen ecologisch kwetsbaar blijvend grasland

Binnen Vogel- en Habitatrichtlijngebied (Natura 2000-gebied), worden in 2015 sommige percelen blijvend grasland aangeduid als **'ecologisch kwetsbaar blijvend grasland'** (EKBG). De Vlaamse overheid kiest er voor om niet alle blijvende graslanden in Natura 2000 als ecologisch kwetsbaar aan te duiden, maar focust zich op die blijvende graslanden die gelegen zijn in waterrijke gebieden, of op veengronden, of waarvoor reeds een scheurverbod geldt onder het Natuur- en Bosdecreet. In de verzamelaanvraag op het e-loket zal de landbouwer kunnen zien of een perceel blijvend grasland binnen Natura 2000-gebied is aangeduid als ecologisch kwetsbaar blijvend grasland.

Bezwaren op de aanduiding ecologisch kwetsbaar blijvend grasland van een perceelsareaal, moeten gebeuren uiterlijk op de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag van het jaar waarin de eerste kennisgeving is gegeven.

Verplichtingen voor ecologisch kwetsbaar blijvend grasland

Percelen EKBG mogen **niet worden omgezet noch omgeploegd**.

Na te leven verplichtingen in het kader van de algemene regeling voor het behoud van blijvend grasland

Landbouwers moeten ervoor zorgen dat het **areaal blijvend grasland behouden blijft**. Indien landbouwers een areaal omzetten, moeten ze dit elders binnen hun bedrijf compenseren met een nieuw perceel blijvend grasland.

Vlaanderen moet er immers voor zorgen dat de Vlaamse ratio blijvend grasland, dit is de verhouding tussen het Vlaamse areaal blijvend grasland en het totale Vlaamse landbouwareaal, behouden blijft ten opzichte van het referentiejaar 2012. Vlaanderen als regio voldoet aan deze verplichting indien de ratio ten opzichte van de referentie met niet meer dan 5% daalt.

Indien Vlaanderen, in een campagnejaar X, de tolerantie van 5% overschrijdt, zal Vlaanderen twee bijkomende maatregelen nemen vanaf campagnejaar X+1, op perceelsniveau:

- een algemeen verbod op het omzetten van alle percelen blijvend grasland;
- een verplichting tot herstel van blijvend grasland. Vergroeningsplichtige landbouwers die in campagne X beschikken over percelen die in campagne X-1, X-2 (en eventueel X-3) van blijvend grasland zijn omgezet in percelen voor ander gebruik, moeten de gescheurde percelen gedeeltelijk of volledig heraanleggen. Indien heraanleg op de oorspronkelijke percelen niet mogelijk is, mag u een overeenkomstige oppervlakte als grasland inzaaien. In beide gevallen zullen deze heringezaaide percelen vanaf die campagne beschouwd worden als blijvend grasland en moeten deze minstens gedurende 5 opeenvolgende jaren als grasland aangehouden blijven.

Indien deze laatste situatie van toepassing is in campagne X+1, zal de administratie u hiervan op de hoogte brengen in het laatste kwartaal van X.

Landbouwers die geen gevolg geven aan een scheurverbod of een herstelverplichting voor blijvend grasland voldoen niet aan de vergroeningsverplichting blijvend grasland (zie verder).

Vrijstelling van de herinzaaiverplichting en het scheurverbod

Percelen die het attribuut 'BG' krijgen in de periode dat hierop een **agromilieumaatregel** of een **beheerovereenkomst** van toepassing is, maar die in het jaar na afloop van de agromilieumaatregel of beheerovereenkomst toch omgezet of geploegd worden, zijn vrijgesteld van een herinzaaiverplichting, tenzij zij toch als EKBG worden aangeduid.

Gevolgen van het niet-naleven van de verplichtingen

Als een bedrijf niet voldoet aan de opgelegde verplichtingen wordt **het areaal dat in aanmerking komt voor de vergroeningspremie verminderd**. Concreet betekent dit dat de vergroeningspremie voor ten minste de volgende arealen niet wordt uitgekeerd:

- het areaal ecologisch kwetsbaar blijvend grasland dat omgezet is, ondanks het omzettingsverbod;
- het areaal blijvend grasland dat onderhevig is aan een scheurverbod dat toch is omgezet;
- het areaal blijvend grasland dat onderhevig is aan een heraanlegverplichting, maar waarop deze heraanleg niet is uitgevoerd, of dat na heraanleg vroegtijdig is omgezet.

Daarbovenop is een **bijkomende administratieve sanctie** mogelijk (zie fiche *Vergroening - algemeen*).

Impact van het attribuut 'BG' op de verplichtingen m.b.t. de overige vergroeningsmaatregelen

Een perceel dat via het attribuut 'BG' wordt aangeduid als blijvend grasland, is daardoor ook **geen 'bouwland' of 'blijvende teelt'**. De oppervlakte van dit perceel zal niet meetellen bij de berekening van het benodigde areaal ecologisch aandachtsgebied (zie ook fiche vergroening ecologisch aandachtsgebied). Daarnaast maakt dit perceel geen deel uit van het areaal bouwland waarop de landbouwer gewasdiversificatie moet toepassen. Het is dus het attribuut 'BG' en niet de status 'P' (zie fiche *randvoorwaarden - blijvend grasland*) die bepaalt of grasland al dan niet tot het bouwland behoort.

Randvoorwaarden maatregel blijvend grasland in 2015 en 2016

De bestaande maatregel rond het behoud van blijvend grasland blijft nog bestaan in 2015 en 2016.

Zie fiche '*randvoorwaarden - blijvend grasland*'.

Met haar biodiversiteitsstrategie wenst de Europese Unie een halt toe te roepen aan een verder verlies aan biodiversiteit in Europa. Als een van de voornaamste grondbeheerders spelen landbouwers een belangrijke rol bij het invoeren en in stand houden van landbouw-systemen en praktijken die bijdragen tot het behoud en het verbeteren van de biodiversiteit in het agrarisch landschap. De maatregel ecologisch aandachtsgebied binnen het vergroeningspakket wenst deze maatschappelijke rol van de landbouwer te benadrukken.

Algemene voorwaarden voor de maatregel ecologisch aandachtsgebied

De maatregel ecologisch aandachtsgebied gaat uit van de oppervlakte bouwland. Dit is alle subsidiabele oppervlakte die de landbouwer in gebruik heeft op de uiterste indieningsdatum van zijn verzamelaanvraag (21 april) verminderd met de oppervlakte voor blijvend grasland en blijvende teelten. De totale oppervlakte bouwland van een bedrijf is terug te vinden in de verzamelaanvraag onder de rubriek 'vergroening'.

Wanneer een bedrijf meer dan 15 hectare bouwland omvat, moet het voldoen aan de maatregel ecologisch aandachtsgebied, tenzij het bedrijf aan een van de volgende voorwaarden voldoet:

- meer dan 75% van het bouwland wordt gebruikt als grasland, als braakgrond, voor de teelt van vlinderbloemige gewassen of voor een combinatie van deze en dit voor zover het resterende bouwland, niet meer dan 30 hectare bedraagt.
- meer dan 75% van het subsidiabel landbouwareaal is grasland (zowel blijvend grasland als grasland op bouwland) en dit voor zover het resterende bouwland niet meer dan 30 hectare bedraagt.

Algemene maatregel

De landbouwer moet een areaal dat minstens gelijk is aan 5% van zijn areaal bouwland, inrichten als ecologisch aandachtsgebied.

Types ecologisch aandachtsgebied

Volgende types ecologisch aandachtsgebied (EAG) tellen mee in Vlaanderen:

- braakliggend land;
- de volgende landschapselementen: houtkanten, bomen in groep, akkerranden, poelen, grachten;
- bufferstroken langs waterlopen;
- boslandbouw (agroforestry);
- stroken subsidiabel areaal langs bosranden;
- percelen met korte omloophout;
- beboste landbouwgronden;
- groenbedekking;
- stikstofbindende gewassen.

Na te leven voorwaarden per type

- **Braakliggend land**
 - ❖ U mag in het betrokken jaar op het perceel geen landbouwproductie realiseren: u mag geen landbouwgewas inzaaien tijdens de periode van 1 maart tot 31 augustus. De inzaai van een wintergewas dat u in het volgende jaar kan oogsten is wel toegelaten. Ook mag u maatregelen treffen die de biodiversiteitsvoordelen vergroten, zoals de inzaai van een wildbloemenmengsel;
 - ❖ Bemesting en gebruik van gewasbeschermingsmiddelen zijn niet toegelaten;

- ❖ Braakliggend land kan enkel met de volgende gewassen als ecologisch aandachtsgebied:
 - 'Braakliggend land met minimale activiteit met EAG' (code 89);
 - 'Faunamengsel' (code 98) of bloemenmengsel (code 9831) indien de landbouwer kiest voor de inzaai van een wildbloemenmengsel.
- ❖ Percelen met gras als hoofdteelt of nateelt in de voorgaande campagne kunnen enkel als braakliggend land beschouwd worden op voorwaarde dat het grasland wordt ingewerkt voor de start van de braaklegging.
- ❖ Een perceel dat in de verzamelvraag is aangeduid als blijvend grasland (BG-status) kan in hetzelfde campagnejaar niet aangegeven worden als braakliggend land;
- ❖ Braakliggend land dat 5 jaar onafgebroken als ecologisch aandachtsgebied wordt aangegeven, blijft bouwland;
- ❖ U moet het betrokken perceel van 1 januari tot en met 31 december in eigen gebruik hebben.

Landschapselementen

- ❖ Landschapselementen die te uwer beschikking staan en op uw bouwland gelegen zijn of er direct aan grenzen, kan u meetellen voor zover ze aan de volgende voorwaarden voldoen:
 - houtkanten: minimaal 0,01 hectare groot en maximaal 10 meter breed;
 - Bomen in groep met overlappende kruinen en bosjes van minimaal 0,01 hectare en maximaal 0,30 hectare;
 - Akkerranden met een minimum breedte van 1 meter en maximum 20 meter, waarop geen landbouwproductie plaatsvindt;
 - Poelen en vijvers van minimum 0,01 hectare en maximaal 0,10 hectare; reservoirs van beton of plastic komen niet in aanmerking;
 - Grachten van minimaal 2 meter en maximaal 6 meter breedte, inclusief open waterlopen voor irrigatie en drainage, voor zover de wanden niet uit beton bestaan.
- ❖ Houtkanten, bomen in groep, poelen en grachten moet u van 1 januari tot en met 31 december ter beschikking hebben. Akkerranden moet u minstens van 21 april tot en met 31 december in eigen gebruik hebben.

Bufferstroken langs waterlopen

- ❖ Bufferstroken gelegen op of direct aangrenzend aan bouwland kunt u laten meetellen als ecologisch aandachtsgebied voor zover ze gelegen zijn langs waterlopen die ingetekend zijn op de fotoplannen (volgens het Grootchalig Referentiebestand, dat het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen beheert). De bufferstroken zelf moet u niet apart intekenen;
- ❖ Op de bufferstrook is geen landbouwproductie toegelaten, maar de bufferstrook moet bedekt zijn (mag ingezaaid worden) gedurende het kalenderjaar;

- ❖ Begrazen of maaien is toegelaten, op voorwaarde dat de bufferstrook steeds kan worden onderscheiden van het aangrenzend bouwland;De bufferstrook moet een minimale breedte hebben van 5 meter en start aan de bovenste knik van de taludrand;

❖ De oevervegetatie wordt als dusdanig meegerekend als ecologisch aandachtsgebied voor zover deze zich niet verder uitstrekt dan 10 meter van de bovenste knik van de taludrand. Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en bemesting zijn niet toegelaten met uitzondering van de pleksgewijze bestrijding van akkerdistel en de rechtstreekse uitscheiding door de grazende dieren;

❖ U moet het betrokken perceel van 1 januari tot en met 31 december in eigen gebruik hebben.
- **Boslandbouw (Agroforestry)**

❖ Subsidiabele bouwlandarealen (de hoofdteelt is bepalend) waarop u aan boslandbouw doet met steun in kader van pijler II (PDPO II of PDPO III);

❖ U moet het betrokken perceel minstens van 21 april tot en met 31 december in eigen gebruik hebben.
- **Stroken subsidiabel areaal langs bosranden**

❖ Zowel stroken subsidiabel areaal langs bosranden met als zonder productie kunnen meetellen als ecologisch aandachtsgebied; deze stroken moet u niet apart intekenen;

❖ Als u een subsidiabele strook langs bos aangeeft, moet deze strook minstens 5 meter breed zijn. De landbouwer mag de strook zonder productie wel maaien of laten begrazen, op voorwaarde dat de strook steeds kan worden onderscheiden van het aangrenzend bouwland; tevens zijn het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en bemesting niet toegelaten, met uitzondering van de pleksgewijze bestrijding van akkerdistel en de rechtstreekse uitscheiding door de grazende dieren;

❖ U moet het betrokken perceel met een strook subsidiabel areaal langs bosranden zonder productie van 1 januari tot en met 31 december in eigen gebruik hebben. Een perceel met een strook met productie moet u minstens van 21 april tot en met 31 december in eigen gebruik hebben.
- **Korte omloophout**

❖ U kiest voor de aanleg van het hakhout één of meer van de volgende boomsoorten: zwarte els, boswilg, schietwilg, katwilg, fladder olm, gladde olm, hazelaar, zwarte populier, gewone esdoorn, gewone es;

❖ De maximale omlooptijd bedraagt 8 jaar;

❖ Het gebruik van minerale meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen is niet toegelaten tenzij de overheid het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen om fytosanitaire redenen zou opleggen;

❖ U moet het betrokken perceel van 1 januari tot en met 31 december in eigen gebruik hebben;

❖ Dit type EAG moet niet gelegen zijn op bouwland.
- **Beboste gebieden (onder PDPO)**

❖ Alle bebossingen van landbouwgrond in het kader van PDPO I, II en III kunt u laten meetellen voor uw areaal ecologisch aandachtsgebied;

❖ U moet het betrokken perceel van 1 januari tot en met 31 december in eigen gebruik hebben;

❖ Dit type EAG moet niet gelegen zijn op bouwland.
- **Groenbedekking:**

❖ De groenbedekker of vanggewas moet u aanleggen door het inzaaien van een mengsel van groenbedekkers of vanggewassen of door gras onder het hoofdgewas in te zaaien. Enkel in het geval u ‘gras in onderzaai’ aanbrengt onder het hoofdgewas, moet dit gras geen mengsel zijn;

❖ Wanneer u gras onder het hoofdgewas inzaait, dan zal dit enkel als groenbedekker voor ecologisch aandachtsgebied meetellen wanneer het gras niet vernield wordt bij de oogstwerkzaamheden, of m.a.w. er moet een voldoende dichte grasmat aanwezig blijven tijdens de aanhoudingsperiode;

❖ Het mengsel moet bestaan uit minstens twee gewassen die voorkomen op de lijst in [bijlage 8](#) in deze toelichting;

❖ Een groenbedekker of vanggewas mag niet geoogst, noch gemaaid, noch begraasd worden;

❖ De minimale zaaidichtheid moet minstens 50% bedragen van de aangegeven minimale zaaidichtheid zoals opgenomen in de bijgevoegde lijst, en dit voor minstens 2 gewassen uit het mengsel;

❖ U moet gecertificeerd zaaizaad gebruiken of, als er geen gecertificeerd zaaizaad bestaat, handelszaaizaad;

❖ U mag geen gewasbeschermingsmiddelen toepassen. Er geldt enkel een uitzondering voor grassen: een behandeling is toegestaan vóór het inwerken van de groenbedekker voor zover dit gebeurt na de minimale aanhoudingsperiode;

❖ Naar gelang de landbouwstreek gelden verschillende uiterste inzaaidata en minimale aanhoudingsperiodes:

• Polders en Duinen: inzaaien vóór 1 september en minstens aanhouden tot 15 oktober;

• Leemstreek: inzaaien vóór 1 oktober en minstens aanhouden tot 1 december;

• Zandleemstreek en andere: inzaaien vóór 1 oktober en minstens aanhouden tot 1 februari;

• U moet het betrokken perceel minstens van 21 april tot en met 31 december in eigen gebruik hebben.

- **Stikstofbindende gewassen:**

❖ De volgende teelten kunt u inzaaien als een stikstofbindende teelt die meetelt als ecologisch aandachtsgebied:

a) Enkelvoudige teelten van vlinderbloemigen (vb. klaver, lupines, luzerne). Wat bonen en erwten betreffen, zijn enkel tuin- en veldbonen en voedererwten voor EAG toegelaten indien deze droog geoogst zijn;

b) Mengsels van de vlinderbloemigen beschreven in a). De lijst opgenomen in [bijlage 10](#) bij deze toelichting geeft u een indicatie van mogelijke teelten;

❖ De teelt moet aanwezig zijn gedurende het groeiseizoen en mag worden geoogst. U moet de teelt aangeven als hoofdteelt. De hoofdteelt is de teelt die op 31 mei op het perceel aanwezig is, uitgezonderd als er op die datum geen teelt of de grasachtige voorteel nog aanwezig is, dan is het de eerstvolgende teelt die op het perceel wordt ingezaaid;

❖ U moet de teelt behouden tot minstens 15 februari van het volgende jaar. Er geldt wel een uitzondering voor percelen in de Polders en Duinen, daar moet u de teelt behouden tot minstens 15 oktober van het betrokken jaar;

❖ Ook voor de zuivere teelt van voedererwten en tuin- en veldbonen (droog geoogst) geldt er een uitzondering op bovenstaande regel: deze teelten moeten minstens tot 1 juli behouden blijven en na de oogst moet u een vrij te kiezen groenbedekker inzaaien (dit moet geen mengsel zijn);

❖ Tot en met 15 augustus mag u de stikstofbindende teelt uitsluitend maaien, na 15 augustus is begrazing toegestaan;

❖ Wanneer u de stikstofbindende teelt meerdere jaren wenst aan te houden, dan moet u ervoor zorgen dat het vlinderbloemige gewas duidelijk overheersend aanwezig blijft, om als ecologisch aandachtsgebied te kunnen blijven meetellen;

❖ U mag her inzaaien maar dan moet u dat voorafgaandelijk schriftelijk melden. Na de melding mag u het perceel omploegen, mits u binnen de twee weken na omploegen her inzaait. Doorzaai is steeds toegelaten;

❖ U moet het betrokken perceel minstens van 21 april tot en met 31 december in eigen gebruik hebben;

❖ Er is geen dubbele financiering mogelijk met de agromilieu-maatregel ‘VLI’.
- Oppervlakte bepalen van de verschillende types

Voor sommige types ecologisch aandachtsgebied kan de oppervlakte aangeduid worden via de aangifte van het perceel in de verzamelaanvraag. Dit is het geval voor braakliggend land, stikstofbindende gewassen, groenbedekking, korte omloophout, houtkanten, poelen, bomen in groep, boslandbouw, beboste gebieden en akkerranden. Voor andere types zijn de lengtematen gekend via de overlap met specifieke gebieden op de fotoplannen. Dit geldt voor de stroken subsidiabel areaal langs bosranden, bufferstroken langs waterlopen en grachten. Deze lengtematen worden vervolgens omgezet in oppervlaktas door ze te vermenigvuldigen met een omzettingsfactor.

Om de uiteindelijke oppervlakte te kennen die als ecologisch aandachtsgebied zal meetellen, wordt ook nog een wegingsfactor toegepast. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de omzittings- en wegingsfactoren.
Types ecologisch aandachtsgebied		Omzettingsfactor	Wegingsfactor	Ecologisch aandachtsgebied
Braakliggend land		n.v.t.	1	1 m² = 1 m²
Bufferstroken langs waterlopen		6	1,5	1 m = 9 m²
Boslandbouw (Agroforestry)		n.v.t.	1	1 m² = 1 m²
Subsidiabele stroken langs bosranden	Zonder productie	6	1,5	1 m = 9 m²
	Met productie	6	0,3	1 m = 1,8 m²
Korte omloophout		n.v.t.	0,3	1 m² = 0,3 m²
Beboste gebieden		n.v.t.	1	1 m² = 1 m²
Groenbedekking		n.v.t.	0,3	1 m² = 0,3 m²
Stikstofbindende gewassen		n.v.t.	0,7	1 m² = 0,7 m²
Landschapselementen	Houtkanten	n.v.t.	2	1 m² = 2 m²
	Bomen in groep	n.v.t.	1,5	1 m² = 1,5 m²
	Akkerranden	n.v.t.	1,5	1 m² = 1,5 m²
	Poelen	n.v.t.	1,5	1 m² = 1,5 m²
	Grachten	1,5 (50% van 3)	2	1 m = 3 m²
- **Vlaanderen**
is landbouw & visserij
- **Vlaanderen**
is landbouw & visserij
- 46
- 47

Gevolgen van het niet-naleven van de verplichtingen

Als u niet voldoet aan de opgelegde verplichtingen wordt het areaal dat in aanmerking komt voor de vergroeningspremie verminderd. Hierbij bepaalt het tekort aan ecologisch aandachtsgebied de omvang van de vermindering.

Bijvoorbeeld een bedrijf met 40 ha bouwland moet over 2 ha ecologisch aandachtsgebied beschikken. Wanneer dit bedrijf maar over 1,5 ha ecologisch aandachtsgebied beschikt, leidt dit tot de volgende vermindering:

- › op 2 ha is er een tekort van 0,5 ha;
- › dit geeft een verschilfactor gelijk aan 0,5 ha/2 ha of 0,25;
- › de verschilfactor vermenigvuldigd met het areaal bouwland geeft in het voorbeeld een vermindering van 0,25 x 40 =10 ha;
- › deze vermenigvuldiging wordt voor de helft meegenomen 10 ha x 50%= 5 ha;
- › het areaal waarvoor de landbouwer de vergroeningspremie zal ontvangen, wordt met 5 ha verminderd.
- › Als u drie jaar na elkaar hieraan niet voldoet, wordt in de volgende jaren niet langer de helft maar het volledige product van de verschilfactor met het areaal bouwland in mindering gebracht.

 Lees ook

Fiche ‘*Subsidiabiliteit van landbouwareaal*’ voor info over welke types arealen u moet aangeven in uw verzamelaanvraag.

Aangifte van ecologisch aandachtsgebied

Hiernaast wordt een overzicht gegeven wanneer een perceel opgenomen wordt in de lijst potentieel ecologisch aandachtsgebied binnen het e-loket. In deze lijst op het e-loket duidt u aan welk potentieel EAG voor u zal meetellen als EAG (= EAG activeren). **Let op**, EAG activeren = EAG voorwaarden respecteren. Raadpleeg ook de help onder e-loket en de diverse EAG-voorwaarden.

Tabel Aangifte type EAG

Type EAG	Potentieel EAG indien:
Braakliggend land	Hoofddeelt: 89, 98, 9831
Houtkant	Hoofddeelt: 4
Bomen in groep	Hoofddeelt: 895
Akkerrand	Gespecialiseerde productiemethode: ‘AKR’
Poel	Hoofddeelt: 3
Gracht	Perceel bouwland grenst aan een waterloop tussen 2 en 6 meter breed
Bufferstrook langs waterloop	Perceel bouwland grenst aan een waterloop breder dan 2 meter
Boslandbouw (agroforestry)	Percelen met gesubsidieerde boslandbouw
Strook subsidiabel areaal langs bosrand	Perceel bouwland grenst aan de EAG-boslaag
Perceel korte omloophout	Hoofddeelt: 883, 963
Beboste landbouwgrond	Percelen met gesubsidieerde bebossing van landbouwgrond
Groenbedekking	Nateelt: 657, 658, 659
Stiksofbindende gewassen	Hoofddeelt: 51, 52, 53, 721, 722, 723, 731, 732, 744, 747

In het nieuwe Vlaams programma voor plattelandsontwikkeling (PDPO III) zijn subsidies voorzien voor de toepassing van verschillende ‘agromilieu- en klimaatmaatregelen’. Er zijn 2 types van ‘agromilieu- en klimaatmaatregelen’: de agromilieumaatregelen van het Departement Landbouw en Visserij en de beheerovereenkomsten van de Vlaamse Landmaatschappij.

Agromilieumaatregelen van het Departement Landbouw en Visserij

- › Mechanische onkruidbestrijding ‘MOB’
- › Teelt van vlinderbloemigen ‘VLI’
- › Verwarringstechniek in de fruitteelt ‘VER’
- › Teelt van vezelvlas met verminderde bemesting ‘VLS’
- › Teelt van vezelhennep met verminderde bemesting ‘HNP’
- › Behoud van lokale veerassen

Deze subsidies worden enkel verleend in het kader van vijfjarige verbintenissen. Een verbintenis vangt altijd aan op 1 januari.

Subsidievoorwaarden

- › Actieve landbouwer zijn (zie ‘Identificatie als landbouwer - actieve landbouwer’);
- › De verbintenis naleven gedurende vijf opeenvolgende jaren;
- › Enkel percelen subsidiabel landbouwareaal gelegen in het Vlaams Gewest komen in aanmerking voor deze subsidies;
- › De landbouwer komt in aanmerking voor de subsidie behoud lokale veerassen als hij een Vlaamse exploitatie beheert met een actief veebeslag voor de betrokken dieren;
- › Iedere wijziging moet steeds onmiddellijk, en zeker vóór de aankondiging van een controle, aan de buitendienst gemeld worden;
- › Overdracht van een lopende verbintenis is mogelijk bij volledige of gedeeltelijke bedrijfsovername. Deze overdracht moet gemeld worden via het formulier, dat te verkrijgen is bij de buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. De overnemer moet de subsidie aanvragen in zijn verzamelaanvraag, tenzij de overdracht gebeurt na de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag. Bij overname na de uiterste indieningsdatum zal de overlater uitbetaald en ook verantwoordelijk gesteld worden bij eventuele niet-naleving van de verbintenis;
- › Een agromilieuverbintenis kan gedurende de looptijd in een andere verbintenis worden omgezet als de omzetting het milieu ten goede komt (vb. verwarringstechniek omzetten naar hectaresteen biologische productiemethode);
- › Voldoen aan de voorwaarden van de minimumactiviteiten in het kader van Pijler I;
- › De minimumeisen naleven voor het gebruik van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen.

Herzieningsclausule

- › De verbintenisvoorwaarden en de vergoeding kunnen herzien worden gedurende de looptijd van de verbintenis als er:
 - ❖ wijzigingen optreden op het vlak van de randvoorwaarden en de minimumeisen inzake het in goede landbouw- en milieueconditie houden van landbouwgronden;
 - ❖ aanpassingen nodig zijn om dubbele financiering met de vergroeningsvereisten te vermijden;
 - ❖ aanpassingen zijn aan het juridisch kader van het nieuwe programma voor plattelandsontwikkeling.

Indien de begunstigde deze aanpassing niet aanvaardt, eindigt de verbintenis en wordt geen terugbetaling verlangd voor de periode waarin de verbintenis daadwerkelijk is nagekomen.

Gevolgen van het niet-naleven van de verbintenisvoorwaarden?

- › Niet-naleving van de verbintenisvoorwaarden heeft tot gevolg dat de uitbetaalde steun verlaagd wordt of dat de totale subsidie verkregen vanaf het startjaar moet terugbetaald worden.
- › In geval van overmacht of uitzonderlijke omstandigheden erkend door de administratie moeten de subsidies niet terugbetaald worden. Een kennisgeving van overmacht moet met bijhorende bewijsstukken schriftelijk ingediend worden bij de buitendienst binnen de 15 kalenderdagen.
- › Niet-naleving van de randvoorwaarden leidt tot een proportionele verlaging van de steun voor agromilieumaatregelen.
- › Het niet indienen van een verzamelaanvraag of betalingsaanvraag wordt beschouwd als niet-naleving van de verbintenis.
 - ❖ Uitzondering: Voor de maatregel behoud genetische diversiteit hoogstamfruitbomen (PDPO II) zijn de landbouwers die vrijgesteld zijn van de jaarlijkse aangifteplicht in het kader van het Mestdecreet eveneens vrijgesteld van de jaarlijkse betalingsaanvraag voor deze subsidie.

Subsidie aanvragen

Vanaf 2015 gewijzigde aanvraagprocedure: verbintenis aanvraag voorafgaand aan de betalingsaanvraag

› **Verplichte voorafgaande verbintenis aanvraag**

Vanaf 2015 kan via de verzamelaanvraag geen agromilieuverbintenis meer aangevraagd worden. De landbouwer moet een verbintenis aanvraag doen voorafgaand aan de start van zijn agromilieuverbintenis. Een verbintenis vangt steeds aan op 1 januari. Indien de landbouwer een verbintenis aanvraag deed tijdens deze periode ontving hij een goedkeuring of weigering van zijn aanvraag.

Als de landbouwer in 2016 een verbintenis wenst te starten, moet hij in 2015 tijdens de aanvraagperiode in het najaar (tot uiterlijk 30 november 2015) een aanvraag indienen via de tegel ‘Agromilieumaatregelen’ op het startscherm van het e-loket (www.landbouwvlaanderen.be).

› **Jaarlijkse betalingsaanvraag via de verzamelaanvraag**

Na goedkeuring van de verbintenis aanvraag moet de landbouwer jaarlijks de betaling aanvragen via zijn verzamelaanvraag.

Uitbreidingsregels

Enkel in het tweede en derde jaar van de verbintenis kan de verbintenis oppervlakte/verbintenis aantal nog uitgebreid worden tot maximaal 120% van de oorspronkelijk gekozen verbintenis oppervlakte/verbintenis aantal. Het verhoogde verbintenis aantal of oppervlakte wordt dan toegepast gedurende de resterende looptijd van de verbintenis. De landbouwer kan in elk jaar tijdens de inschrijvingsperiode een nieuwe vijfjarige verbintenis aangaan ter vervanging van zijn lopende verbintenis voor een hogere (minimaal 120%) verbintenis oppervlakte/verbintenis aantal.

Mechanische onkruidbestrijding ‘MOB’

In de Vlaamse land- en tuinbouw worden de meeste teelten onkruidvrij gehouden met gewasbeschermingsmiddelen. Bij bepaalde teelten kan nochtans een perceel onkruidvrij gehouden worden met mechanische methoden. Geen chemische onkruidbestrijdingsmiddelen gebruiken heeft een positief effect op de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater en op de biodiversiteit van het perceel en zijn omgeving. Vooral gewassen in rij geplant lenen zich sterk voor mechanische onkruidbestrijding. Bruikbare werktuigen voor mechanische onkruidbestrijding zijn onder andere de wiedeg, de schoffelmachine en de vingereg.

Subsidiebedrag

De subsidie voor het toepassen van mechanische onkruidbestrijding bedraagt jaarlijks 260 euro/ha.

Subsidievoorwaarden

- › Gedurende vijf opeenvolgende jaren mechanische onkruidbestrijding toepassen op minstens de verbintenisoppervlakte.
- › Geen herbiciden en bodemontsmettingsmiddelen gebruiken tijdens de hele hoofdteelt en de voorbereidingswerkzaamheden op de percelen waarvoor subsidie wordt aangevraagd. Voor eenjarige teelten gelden die voorwaarden eveneens voor de voor- en nateelten, behalve als de nateelt de hoofdteelt van het volgende jaar is.
- › Het gebruik van mechanische onkruidbestrijding kunnen aantonen bij controle.
- › Alle openluchtteelten met uitzondering van grasland, grasklaver, grasluzerne, klaver, luzerne, vlinderbloemige mengsels en bebossing komen in aanmerking.
- › De 1 meter spuitvrije zone respecteren langs waterlopen.
- › Per teeltgroep een teeltfiche bijhouden waarin de verschillende toegepaste onkruidbestrijdingstechnieken beschreven staan. Deze fiche moet bij controle kunnen voorgelegd worden (zie formulier ‘Teeltfiche mechanische onkruidbestrijding’ op www.vlaanderen.be/landbouw/verzamelaanvraag, klik door naar ‘verzamelaanvraag’. Deze fiche is ook ter beschikking via de buitendienst).

Perceelsvoorwaarden

- › De volledig ingezaaide of beteelde oppervlakte komt in aanmerking voor de subsidie, alsook de onverharde oppervlakte die noodzakelijk is voor de teeltwerkzaamheden. Enkel percelen waarop aanplantingen kunnen gebeuren, komen in aanmerking. Sierteelt in potten op containervelden valt hier niet onder.
- › De landbouwer moet de percelen waarop hij mechanische onkruidbestrijding toepast in eigen gebruik hebben van 21 april tot en met 31 december.
- › De betalingsrechten kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die deze subsidie aanvraagt.
- › De bemestingsrechten kunnen aangevraagd worden door een andere landbouwer.

Verbintenisoppervlakte

Bij de inschrijving van een vijfjarige verbintenis voor toepassing van mechanische onkruidbestrijding kiest de landbouwer zelf een ‘verbintenisoppervlakte’.

- › Deze verbintenisoppervlakte is minstens 0,5 ha/bedrijf.
- › De verbintenisoppervlakte is de minimale oppervlakte waarop vijf jaar lang mechanische onkruidbestrijding moet toegepast worden.
- › De percelen waarop mechanische onkruidbestrijding wordt toegepast mogen jaarlijks wisselen.
- › De maximale oppervlakte waarvoor de landbouwer jaarlijks kan uitbetaald worden is 120% van zijn verbintenisoppervlakte.

Subsidieaanvraag

Vanaf 2015 gewijzigde aanvraagprocedure: verbintenis-aanvraag voorafgaand aan de betalingsaanvraag

› Verplichte voorafgaande verbintenis-aanvraag

Vanaf 2015 kan via de verzamelaanvraag geen agromilieuverbintenis meer aangevraagd worden. De landbouwer moet een verbintenis-aanvraag doen voorafgaand aan de start van zijn agromilieuverbintenis. Een verbintenis vangt steeds aan op 1 januari. Inschrijven voor deze agromilieuverbintenis die aanving op 1 januari 2015, kan niet meer. Indien de landbouwer een verbintenis-aanvraag deed tijdens deze periode ontving hij een goedkeuring of weigering van zijn aanvraag.

Als de landbouwer in 2016 een verbintenis wenst te starten, moet hij in 2015 tijdens de aanvraagperiode in het najaar (tot uiterlijk 30 november 2015) een aanvraag indienen via de tegel ‘Agromilieumaatregelen’ op het startscherm van het e-loket (www.landbouwwvlaanderen.be).

› Jaarlijkse betalingsaanvraag via de verzamelaanvraag

Na goedkeuring van de verbintenis-aanvraag moet de landbouwer jaarlijks de betaling aanvragen via zijn verzamelaanvraag.

De betalingsaanvraag wordt aangevraagd door jaarlijks gedurende vijf jaar in de verzamelaanvraag de bijkomende bestemming ‘MOB’ op te geven bij de percelen waarop mechanische onkruidbestrijding zal toegepast worden.

👉 [Let op](#)

- › Een landbouwer kan maar percelen met de bijkomende bestemming ‘MOB’ aangeven voor zover hij deze nodig heeft om aan zijn verbintenisoppervlakte te voldoen of om aan de limiet van 120% van zijn verbintenisoppervlakte te geraken of deze net te overschrijden. Op de percelen die de limiet overschrijden moet hij deze bijkomende bestemming schrappen.

Subsidie combineren met andere subsidies (zie [bijlage 7](#))

Mechanische onkruidbestrijding is op eenzelfde perceel combineerbaar met:

- › [milieuvriendelijke sierteelt ‘SB2/SI2/SE2’](#) (uitdovende maatregel);
- › [verwarringstechniek fruitteelt ‘VER’](#);
- › een aantal beheerovereenkomsten van VLM (zie [bijlage 7](#));
- › [aanplantsubsidie boslandbouwsystemen ‘BLS’](#);
- › [betalingsrechten](#) en [vergroening](#).

👉 [Lees ook](#)

[‘Agromilieumaatregelen - algemeen’](#).

Teelt van vlinderbloemigen ‘VLI’

Het gebruik van vlinderbloemigen als eiwitleverancier is in Vlaanderen geen gangbare praktijk. Door de lokale eiwitproductie te stimuleren wordt de Vlaamse veehouderij minder afhankelijk van externe eiwitbronnen zoals soja. Het is perfect mogelijk om een gedeelte van de eiwitbehoefte op het bedrijf in te vullen door teelten als klaver, grasklaver of luzerne. Hierdoor wordt de ruwvoederwinning in de Vlaamse veehouderij gediversifieerd en meer bedrijfsgebonden gemaakt. Vlinderbloemigen zijn in staat stikstof (N) uit de lucht te fixeren, waardoor er minder bemesting nodig is en dus ook minder (di)stikstofoxide (N₂O is een broeikasgas) vrijkomt in de atmosfeer. Bovendien kan met eigen teelt van eiwitrijke grondstoffen de import van soja en negatieve invloed hiervan op klimaat (door boskap en lange transport komt CO₂ vrij) gereduceerd worden. De teelt van vlinderbloemigen heeft ook een aantal milieuvoordelen ten opzichte van de andere voedergewassen:

- › deze teelten eisen minder bemesting;
- › gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is uiterst beperkt;
- › deze teelten zijn minder erosiegevoelig.

Subsidiebedrag

Teelt	Code	Minimale zaaihoeveelheid	Bedrag (euro/ha)
Grasklaver	700	30 kg/ha, min. 10 gewicht% witte klaver of 20 gewicht % rode klaver of 20 gewicht % combinatie witte en rode	450
Grasluzerne	660	30 kg/ha met minimaal 40 gewicht% luzerne	450
Rode klaver	723	12 kg/ha	450
Luzerne	731/732	25 kg/ha	450
Voedererwten*	51	75 korrels/m ²	600
Veldbonen*	52	40 korrels/m ²	600

* niet voor menselijke consumptie

Subsidievoorwaarden

- › Gedurende vijf opeenvolgende jaren vlinderbloemige gewassen telen op minstens de verbintenisoppervlakte.
- › Gecertificeerd zaaizaad gebruiken. Het gebruik van het zaaizaad moet worden gestaafd aan de hand van facturen en keuringsetiketten die op de zakken hangen. Die bewijzen moeten bijgehouden worden tot minimaal drie jaar na de laatste betaling voor de verbintenis en bij controle worden voorgelegd.
- › De teelten inzaaien voor 1 juni.
- › De teelten behouden tot minstens 15 februari van het jaar dat volgt op het jaar van de aangifte, met uitzondering van:
 - ❖ voedererwten en veldbonen: behoud tot minstens 15 juli van het jaar van de aangifte;
 - ❖ percelen in polders en duinen: behoud tot minstens 15 oktober van het jaar van de aangifte.

- › Herinzaai is alleen toegestaan na voorafgaande schriftelijke melding bij de buitendienst. Na de melding mag omgeploegd worden. Herinzaai moet gebeuren binnen twee weken na het omploegen. Doorzaai is altijd mogelijk.
- › De vlinderbloemige moet duidelijk zichtbaar aanwezig blijven, ook als de teelt meerdere jaren aangehouden wordt.
- › De percelen die voor de verbintenis zijn aangegeven tot en met 15 augustus van het jaar van de aangifte uitsluitend maaien. Na 15 augustus van het jaar van de aangifte is ook begrazing toegestaan.
- › De percelen in kwestie jaarlijks aangeven in de verzamelaanvraag en elke wijziging van de initiële aangifte melden zodra die wijziging zich voordoet.

Perceelsvoorwaarden

- › Alleen de ingezaaide oppervlakte komt in aanmerking voor de subsidie.
- › De percelen waarop de landbouwer vlinderbloemigen teelt in eigen gebruik hebben vanaf 21 april tot en met 31 december.
- › De betalingsrechten kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die deze subsidie aanvraagt.
- › De bemestingsrechten kunnen aangevraagd worden door een andere landbouwer.

Verbintenisoppervlakte

In de aanvraag van een vijfjarige verbintenis voor de teelt van vlinderbloemigen kiest de landbouwer zelf een ‘verbintenisoppervlakte’.

- › Deze verbintenisoppervlakte is minstens 0,5 ha/bedrijf.
- › De verbintenisoppervlakte is de minimale oppervlakte waarop vijf jaar lang vlinderbloemigen moeten geteeld worden.
- › De percelen waarop vlinderbloemigen geteeld worden mogen jaarlijks wisselen.
- › De maximale oppervlakte waarvoor de landbouwer jaarlijks kan uitbetaald worden is 120% van zijn verbintenisoppervlakte.

Subsidieaanvraag

Vanaf 2015 gewijzigde aanvraagprocedure: verbintenaanvraag voorafgaand aan de betalingsaanvraag

› **Verplichte voorafgaande verbintenaanvraag**

Vanaf 2015 kan via de verzamelaanvraag geen agromilieuverbintenis meer aangevraagd worden. De landbouwer moet een verbintenaanvraag doen voorafgaand aan de start van zijn agromilieuverbintenis. Een verbintenis vangt steeds aan op 1 januari. Inschrijven voor deze agromilieuverbintenis die aanvang op 1 januari 2015, kon uitzonderlijk tot 6 februari 2015. Indien de landbouwer een verbintenaanvraag deed tijdens deze periode ontving hij een goedkeuring of weigering van zijn aanvraag.

Als de landbouwer in 2016 een verbintenis wenst te starten, moet hij in 2015 tijdens de aanvraagperiode in het najaar (tot uiterlijk 30 november 2015) een aanvraag indienen via de tegel ‘Agromilieumaatregelen’ op het startscherm van het e-loket (www.landbouwvlaanderen.be).

› **Jaarlijkse betalingsaanvraag via de verzamelaanvraag**

Na goedkeuring van de verbintenaanvraag moet de landbouwer jaarlijks de betaling aanvragen via zijn verzamelaanvraag.

De betalingsaanvraag wordt aangevraagd door jaarlijks gedurende vijf jaar in de verzamelaanvraag de bijkomende bestemming ‘VLI’ op te geven bij de percelen waarop de teelt van vlinderbloemige gewassen zal toegepast worden.

☞ **Let op**

- › Een landbouwer kan maar percelen met de bijkomende bestemming ‘VLI’ aangeven voor zover hij deze nodig heeft om aan zijn verbintenisoppervlakte te voldoen of om aan de limiet van 120% van zijn verbintenisoppervlakte te geraken of deze net te overschrijden. Op de percelen die de limiet overschrijden moet hij deze bijkomende bestemming schrappen.

Subsidie combineren met andere subsidies (zie [bijlage 7](#))

De teelt van vlinderbloemigen is op eenzelfde perceel combineerbaar met:

- › [hectaresteen biologische productiemethode ‘HOB/HVB’](#);
- › [behoud genetische diversiteit hoogstamfruitbomen ‘HSB’](#) (uitdovende maatregel);
- › een aantal beheerovereenkomsten van VLM (zie [bijlage 7](#));
- › [aanplantsubsidie boslandbouwsystemen ‘BLS’](#);
- › [betalingsrechten](#) en [vergroening](#) (landere dan stikstofbindende gewassen).
- › Vergroening: **Let op:** een perceel aangegeven voor de subsidie voor de teelt van vlinderbloemigen EN voor ecologisch aandachtsgedebiet type stikstofbindende gewassen, heeft tot gevolg dat:
 - ❖ er géén subsidie voor de teelt van vlinderbloemige gewassen kan uitbetaald worden;
 - ❖ de oppervlakte wel meetelt voor het behalen van uw verbintenisoppervlakte voor de teelt van vlinderbloemige gewassen.

☞ **Lees ook**

- › [‘Agromilieumaatregelen - algemeen’](#).
- › [Bijlage 10](#).

Deze maatregel, ook feromoonverwarringstechniek genoemd, ter verwarring van insecten en meer gekend ter bestrijding van de fruitmot (bij gebruik van RAK 3, Ginko, Exomone C en Cidetrak CM) en bladrollers (bij gebruik van RAK 3 + 4 en Isomate CLR) heeft als doel het gebruik van insecticiden in de fruitteelt te verminderen. De bestrijding van fruitmot en andere rupsen van motten en vlinders is een belangrijke zorg in de fruitteelt. Een groot aandeel van de gebruikte insecticiden in de fruitteelt gaat voornamelijk naar de bestrijding van deze schadeverwekkers. De biologische bestrijding van de fruitmot en bladrollers door feromoonverwarring kan het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen aanzienlijk doen dalen. Deze techniek is bovendien erg specifiek: andere insecten worden er niet door geschaad. De negatieve milieu-impact van deze techniek is zeer gering in vergelijking met de klassieke chemische bestrijding. Door deze techniek zullen de fruitmot, de vruchtbladroller en andere rupsen op termijn veel gemakkelijker onder controle kunnen gehouden worden, waardoor minder conventionele insecticiden moeten ingezet worden. Een vermindering van 2 tot 3 bespuitingen is realistisch als de techniek consequent wordt toegepast en de omgevingsfactoren en weersomstandigheden gunstig zijn.

Subsidiebedrag

De subsidie voor het toepassen van de verwarringstechniek in de fruitteelt bedraagt jaarlijks 210 euro/ha.

Subsidievoorwaarden

- › Gedurende vijf opeenvolgende jaren de verwarringstechniek toepassen op minstens de verbintenisoppervlakte.
- › De verwarringstechniek toepassen op fruitteelten waarvoor door de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid producten erkend zijn.
- › Erkende producten gebruiken, conform de erkenningsvoorwaarden met betrekking tot oppervlakte, aantal en plaatsing. Let er op dat u de dispensers in voldoende aantallen, tijdig en correct uithangt.
- › Het product onafgebroken toepassen van 15 mei tot en met 15 september van het jaar van aangifte.
- › De toepassing van de verwarringstechniek bewijzen aan de hand van aankoopfacturen. Deze moeten bijhouden worden tot minimaal drie jaar na de laatste betaling voor de verbintenis en bij controle worden voorgelegd.
- › De percelen in kwestie aangeven in de verzamelaanvraag en elke wijziging van de initiële aangifte melden zodra die wijziging zich voordoet.
- › Een gewasbeschermingsmiddelenregister bijhouden.
- › De nodige aandacht besteden aan het monitoren van ziekten en plagen.
- › Geen gedeeltelijke terugbetaling van de toepassingskosten voor de verwarringstechniek aangevraagd hebben in het kader van de Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten of met andere woorden GMO-steun.

Perceelsvoorwaarden

- › De volledig ingezaaide of beteelde oppervlakte komt in aanmerking voor de subsidie, alsook de onverharde oppervlakte die noodzakelijk is voor de teeltwerkzaamheden.
- › De percelen moeten afhankelijk van het gebruikte product minstens 1, 2 of 3 ha groot zijn, of een aaneengesloten blok vormen van minstens 1, 2 of 3 ha fruit waarop de subsidie wordt aangevraagd. Kleinere, geïsoleerde percelen komen niet in aanmerking voor subsidie.
- › De landbouwer heeft de percelen in kwestie in eigen gebruik van 21 april tot en met 15 september.
- › De betalingsrechten kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die deze subsidie aanvraagt.
- › De bemestingsrechten kunnen aangevraagd worden door een andere landbouwer.

Verbintenisoppervlakte

In de aanvraag voor een vijfjarige verbintenis voor toepassing van de verwarringstechniek kiest de landbouwer zelf een ‘verbintenisoppervlakte’.

- › Deze verbintenisoppervlakte is minstens 1 ha/bedrijf.
- › De verbintenisoppervlakte is de minimale oppervlakte waarop vijf jaar lang de verwarringstechniek moet toegepast worden.
- › De percelen waarop de verwarringstechniek toegepast wordt mogen jaarlijks wisselen.
- › De maximale oppervlakte waarvoor de landbouwer jaarlijks kan uitbetaald worden is 120% van zijn verbintenisoppervlakte.

Subsidieaanvraag

Vanaf 2015 gewijzigde aanvraagprocedure: verbintenaanvraag voorafgaand aan de betalingsaanvraag.

› **Verplichte voorafgaande verbintenaanvraag**

Vanaf 2015 kan via de verzamelaanvraag geen agromilieuverbintenis meer aangevraagd worden. De landbouwer moet een verbintenaanvraag doen voorafgaand aan de start van zijn agromilieuverbintenis. Een verbintenis vangt steeds aan op 1 januari. Inschrijven voor deze agromilieuverbintenis die aanvang op 1 januari 2015, kan niet meer. Indien de landbouwer een verbintenaanvraag deed tijdens deze periode ontving hij een goedkeuring of weigering van zijn aanvraag.

Als de landbouwer in 2016 een verbintenis wenst te starten, moet hij in 2015 tijdens de aanvraagperiode in het najaar (tot uiterlijk 30 november 2015) een aanvraag indienen via de tegel ‘Agromilieumaatregelen’ op het startscherm van het e-loket (www.landbouwvlaanderen.be).

› **Jaarlijkse betalingsaanvraag via de verzamelaanvraag**

Na goedkeuring van de verbintenaanvraag moet de landbouwer jaarlijks de betaling aanvragen via zijn verzamelaanvraag.

De betalingsaanvraag wordt aangevraagd door jaarlijks gedurende vijf jaar in de verzamelaanvraag de bijkomende bestemming ‘VER’ op te geven bij de percelen waarop de teelt verwarringstechniek in de fruitteelt zal toegepast worden.

Verwarringstechniek in de fruitteelt ‘VER’

👉 [Let op](#)

- Een landbouwer kan maar percelen met de bijkomende bestemming ‘VER’ aangeven voor zover hij deze nodig heeft om aan zijn verbintenisoppervlakte te voldoen of om aan de limiet van 120% van zijn verbintenisoppervlakte te geraken of deze net te overschrijden. Op de percelen die de limiet overschrijden moet hij deze bijkomende bestemming schrappen.

Erkende producten

- Momenteel zijn zes producten erkend voor pitfruit (appel en peer): RAK 3, RAK 3+4, GINKO, EXOMONE C, ISOMATE CLR en CIDETRAK CM. Bovendien zijn RAK 3+4 en ISOMATE CLR ook erkend voor de bestrijding van de vruchtschilvreter (vruchtbladroller) in kers en krik.
- Nieuwe erkende producten komen ook in aanmerking.

Subsidie combineren met andere subsidies (zie [bijlage 7](#))

Het toepassen van de verwarringstechniek in de fruitteelt is op eenzelfde perceel combineerbaar met:

- [mechanische onkruidbestrijding ‘MOB’](#);
- [behoud genetische diversiteit hoogstamfruitbomen ‘HSB’](#) (uitdovende maatregel);
- een aantal beheerovereenkomsten van VLM (zie [bijlage 7](#));
- [aanplantsubsidie boslandbouwsystemen ‘BLS’](#);
- [betalingsrechten](#) en [vergroening](#).

👉 [Let op](#): deze subsidie is NIET combineerbaar met GMO-steun voor het toepassen van deze maatregel.

👉 [Lees ook](#)

[‘Agromilieumaatregelen - algemeen’](#).

Subsidie teelt van vezelvlas met verminderde bemesting ‘VLS’

De teelt van vezelvlas is een duurzame teelt. Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is traditioneel al uiterst beperkt. Bovendien behoeven deze teelten niet veel nutriënten. Daardoor staat de teelt van dit gewas garant voor een zeer beperkte druk op het milieu en voor een toenemende biodiversiteit. Door de bijkomende eis om geen stikstofbemesting toe te passen wordt het milieuvriendelijk karakter van deze teelt verder versterkt. Bovendien genereert dit gewas een lange termijn opslag van koolzuurgas (CO₂) in duurzame materialen (textiel zoals kledij, interieurbekleding, huishoudlinnen; bouwmaterialen zoals isolatie, plamuurwerk, vezelplaat; composieten zoals aanwezig in auto-onderdelen) en draagt zodoende bij tot de strijd tegen klimaatverandering. Per hectare kan tot 10 ton CO₂-equivalenten vastgelegd worden.

Subsidiebedrag

De subsidie voor de teelt van vezelvlas met verminderde bemesting bedraagt jaarlijks 240 euro/ha.

Subsidievoorwaarden

- Gedurende vijf opeenvolgende jaren vezelvlas telen op minstens de verbintenisoppervlakte.
- Gedurende de gebruikperiode op de percelen onder verbintenis enkel PK-meststoffen gebruiken.
- Aankoopfacturen van PK-meststoffen kunnen voorleggen.
- Een correct bemestingsregister bijhouden voor de betrokken percelen en dat kunnen voorleggen.
- Enkel gecertificeerd vezelvlaszaai zaai. De minimale zaaidichtheid bedraagt 100 kg/ha.
- Het gebruik van gecertificeerd vezelvlaszaai kunnen staven aan de hand van aankoopfacturen en keuringsetiketten die op de zakken hangen. Die bewijzen worden gedurende minstens drie jaar na de laatste betaling voor de verbintenis bewaard en worden bij controle voorgelegd.
- De percelen in kwestie jaarlijks aangeven in de verzamelaanvraag en elke wijziging van de initiële aangifte melden zodra die wijziging zich voordoet.
- Jaarlijks voor de percelen onder deze verbintenis een aankoop- en verkoopcontract afsluiten met een eerste verwerker van vezelvlas. Als de landbouwer de verwerking tot vezels zelf uitvoert of door een verwerker in opdracht laat uitvoeren via een contract voor loonverwerking, dan wordt het aankoop- en verkoopcontract vervangen door een verwerkingsverbintenis. De verwerkingsverbintenis is een verbintenis van de landbouwer om de verwerking tot vezels zelf uit te voeren of in opdracht te laten uitvoeren. In dat geval wordt ook het contract voor loonverwerking toegevoegd. Het aankoop- en verkoopcontract of de verwerkingsverbintenis bezorgt hij samen met het contract voor loonverwerking uiterlijk op 15 september aan zijn buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij.

Perceelsvoorwaarden

- De volledig ingezaaide oppervlakte komt in aanmerking voor de subsidie.
- De landbouwer heeft de percelen in kwestie in eigen gebruik vanaf 1 januari tot en met 10 augustus.
- De betalingsrechten kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die deze subsidie aanvraagt.
- De bemestingsrechten worden toegekend aan de landbouwer die de subsidie aanvraagt.

Verbintenisoppervlakte

In de aanvraag van een vijfjarige verbintenis voor de teelt van vezelvlas met verminderde bemesting kiest de landbouwer zelf een ‘verbintenisoppervlakte’.

- Deze verbintenisoppervlakte is minstens 1 ha/bedrijf.
- De verbintenisoppervlakte is de minimale oppervlakte waarop vijf jaar lang vezelvlas met verminderde bemesting moet geteeld worden.
- De percelen waarop vezelvlas met verminderde bemesting geteeld wordt mogen jaarlijks wisselen.
- De maximale oppervlakte waarvoor de landbouwer jaarlijks kan uitbetaald worden is 120% van zijn verbintenisoppervlakte.

Subsidieaanvraag

Vanaf 2015 gewijzigde aanvraagprocedure: verbintenisaanvraag voorafgaand aan de betalingsaanvraag.

➤ **Verplichte voorafgaande verbintenisaanvraag**

Vanaf 2015 kan via de verzamelaanvraag geen agromilieuverbintenis meer aangevraagd worden. De landbouwer moet een verbintenisaanvraag doen voorafgaand aan de start van zijn agromilieuverbintenis. Een verbintenis vangt steeds aan op 1 januari. Inschrijven voor deze agromilieuverbintenis die aanvang op 1 januari 2015, kan niet meer. Indien de landbouwer een verbintenisaanvraag deed tijdens deze periode ontving hij een goedkeuring of weigering van zijn aanvraag.

Als de landbouwer in 2016 een verbintenis wenst te starten, moet hij in 2015 tijdens de aanvraagperiode in het najaar (tot uiterlijk 30 november 2015) een aanvraag indienen via de tegel ‘Agromilieumaatregelen’ op het startscherm van het e-loket (www.landbouwwlaanderen.be).

➤ **Jaarlijkse betalingsaanvraag via de verzamelaanvraag**

Na goedkeuring van de verbintenisaanvraag moet de landbouwer jaarlijks de betaling aanvragen via zijn verzamelaanvraag.

De betalingsaanvraag wordt aangevraagd door jaarlijks gedurende vijf jaar in de verzamelaanvraag de bijkomende bestemming ‘VLS’ op te geven bij de percelen waarop de teelt van vezelvlas met verminderde bemesting zal toegepast worden.

Let op

- › Een landbouwer kan maar percelen met de bijkomende bestemming 'VLS' aangeven voor zover hij deze nodig heeft om aan zijn verbintenisoppervlakte te voldoen of om aan de limiet van 120% van zijn verbintenisoppervlakte te geraken of deze net te overschrijden. Op de percelen die de limiet overschrijden moet hij deze bijkomende bestemming schrappen.

Subsidie combineren met andere subsidies (zie [bijlage 7](#))

De teelt van vezelvlas met verminderde bemesting is op eenzelfde perceel combineerbaar met:

- › [hectaresteun biologische productiemethode 'HOB/HVB'](#);
- › een aantal beheerovereenkomsten van VLM (zie [bijlage 7](#));
- › [aanplantsubsidie boslandbouwsystemen 'BLS'](#);
- › [behoud genetische diversiteit hoogstamfruitbomen 'HSB'](#) (uitdovende maatregel);
- › [betalingsrechten](#) en [vergroening](#).

Lees ook

'[Agromilieumaatregelen - algemeen](#)'.

De teelt van vezelhennep is een duurzame teelt. Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is traditioneel al uiterst beperkt. Bovendien behoeven deze teelten niet veel nutriënten. Daardoor staat de teelt van dit gewas garant voor een zeer beperkte druk op het milieu en voor een toenemende biodiversiteit. Door de bijkomende eis om geen stikstofbemesting toe te passen wordt het milieuvriendelijk karakter van deze teelt verder versterkt. Bovendien genereert dit gewas een lange termijn opslag van koolzuurgas (CO₂) in duurzame materialen (textiel zoals kledij, interieurbekleding, huishoudlinnen; bouwmaterialen zoals isolatie, plamuurwerk, vezelplaat; composieten zoals aanwezig in auto-onderdelen) en draagt zodoende bij tot de strijd tegen klimaatverandering. Per hectare kan tot 10 ton CO₂-equivalenten vastgelegd worden.

Subsidiebedrag

De subsidie voor de teelt van vezelhennep met verminderde bemesting bedraagt jaarlijks 140 euro/ha.

Subsidievoorwaarden

- › Gedurende vijf opeenvolgende jaren vezelhennep telen op minstens de verbintenisoppervlakte.
- › Gedurende de gebruikperiode op de percelen onder verbintenis enkel PK-meststoffen gebruiken.
- › De aankoopfacturen van PK-meststoffen kunnen voorleggen.
- › Een correct bemestingsregister bijhouden voor de betrokken percelen en dat kunnen voorleggen.
- › Gedurende de looptijd van de verbintenis vezelhennep verbouwen met een van de rassen uit de overeenkomstig artikel 17 van de Richtlijn 2002/53/EG van de door de Raad gepubliceerde gemeenschappelijke rassenlijst voor landbouwgewassen die geldt op 15 maart van het jaar waarvoor de betaling wordt toegekend, met een gehalte aan tetrahydrocannabinol van maximaal 0,2%.
- › Gecertificeerd vezelhennepzaaizaad gebruiken aan de minimale zaaihoeveelheden van 30 kg/ha.
- › De percelen in kwestie jaarlijks aangeven in de verzamelaanvraag en elke wijziging van de initiële aangifte melden zodra die wijziging zich voordoet.
- › De landbouwer sluit jaarlijks voor de percelen onder deze verbintenis een aankoop- en verkoopcontract met een eerste verwerker van vezelhennep. Als hij de verwerking tot vezels zelf uitvoert of door een verwerker in opdracht laat uitvoeren via een contract voor loonverwerking, dan wordt het aankoop- en verkoopcontract vervangen door een verwerkingsverbintenis. De verwerkingsverbintenis is een verbintenis van de landbouwer om de verwerking tot vezels zelf uit te voeren of in opdracht te laten uitvoeren. In dat geval wordt ook het contract voor loonverwerking toegevoegd. Het aankoop- en verkoopcontract of de verwerkingsverbintenis bezorgt hij samen met het contract voor loonverwerking uiterlijk op 15 september aan zijn buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij.

Perceelsvoorwaarden

- › De volledig ingezaaide oppervlakte komt in aanmerking voor de subsidie.
- › De landbouwer heeft de percelen in kwestie in eigen gebruik vanaf 1 januari tot en met 20 september.
- › De betalingsrechten kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die deze subsidie aanvraagt.
- › De bemestingsrechten worden toegekend aan de landbouwer die de subsidie aanvraagt.

Verbintenisoppervlakte

In de aanvraag van een vijfjarige verbintenis voor de teelt van vezelhennep met verminderde bemesting kiest de landbouwer zelf een 'verbintenisoppervlakte'.

- › Deze verbintenisoppervlakte is minstens 0,5 ha/bedrijf.
- › De verbintenisoppervlakte is de minimale oppervlakte waarop vijf jaar lang vezelhennep met verminderde bemesting moet geteeld worden.
- › De percelen waarop vezelhennep met verminderde bemesting geteeld wordt mogen jaarlijks wisselen.
- › De maximale oppervlakte waarvoor de landbouwer jaarlijks kan uitbetaald worden is 120% van zijn verbintenisoppervlakte.

Subsidieaanvraag

Vanaf 2015 gewijzigde aanvraagprocedure: verbintenisaanvraag voorafgaand aan de betalingsaanvraag.

› Verplichte voorafgaande verbintenisaanvraag

Vanaf 2015 kan via de verzamelaanvraag geen agromilieuverbintenis aangevraagd worden. De landbouwer moet een verbintenisaanvraag doen voorafgaand aan de start van zijn agromilieuverbintenis. Een verbintenis vangt steeds aan op 1 januari. Inschrijven voor deze agromilieuverbintenis die aanvang op 1 januari 2015, kan niet meer. Indien de landbouwer een verbintenisaanvraag deed tijdens deze periode ontving hij een goedkeuring of weigering van zijn aanvraag.

Als de landbouwer in 2016 een verbintenis wenst te starten, moet hij in 2015 tijdens de aanvraagperiode in het najaar (tot uiterlijk 30 november 2015) een aanvraag indienen via de tegel 'Agromilieumaatregelen' op het startscherm van het e-loket (www.landbouwvlaanderen.be).

› Jaarlijkse betalingsaanvraag via de verzamelaanvraag

Na goedkeuring van de verbintenisaanvraag moet de landbouwer jaarlijks de betaling aanvragen via zijn verzamelaanvraag.

De betalingsaanvraag wordt aangevraagd door jaarlijks gedurende vijf jaar in de verzamelaanvraag de bijkomende bestemming 'HNP' op te geven bij de percelen waarop de teelt vezelhennep met verminderde bemesting zal toegepast worden.

Let op

- Een landbouwer kan maar percelen met de bijkomende bestemming 'HNP' aangeven voor zover hij deze nodig heeft om aan zijn verbintenisoppervlakte te voldoen of om aan de limiet van 120% van zijn verbintenisoppervlakte te geraken of deze net te overschrijden. Op de percelen die de limiet overschrijden moet hij deze bijkomende bestemming schrappen.

Modaliteiten na te leven voor een teeltvergunning van vezelhennep

- De landbouwer is verplicht om de teelt bij de bevoegde administratie te melden en relevante gegevens met betrekking tot de teelt door te geven vóór de inzaai (www.vlaanderen.be/landbouw/hennep).
- Met de inzaai van vezelhennep pas aanvangen na ontvangst van het document met de teelttoestemming van de bevoegde administratie.
- Enkel hennepassen uit de Europese rassenlijst met een THC gehalte van maximaal 0,2% zijn toegelaten.
- Gecertificeerd vezelhennepzaaizaad gebruiken aan de minimale zaaihoeveelheden van 30 kg/ha.
- De officiële certificaten die aan de verpakkingen van het zaaizaad gehecht waren, doorsturen naar de bevoegde administratie. Deze certificaten maken integraal deel uit van de verzamelaanvraag.
- Het begin van de bloei van vezelhennep melden aan de controle-entiteit van de beheersdienst.

Subsidie combineren met andere subsidies (zie bijlage 7)

De teelt van vezelhennep met verminderde bemesting is op eenzelfde perceel combineerbaar met:

- *hectaresteeun biologische productiemethode 'HOB/HVB'*;
- een aantal beheerovereenkomsten van VLM (zie [bijlage 7](#));
- *aanplantsubsidie boslandbouwsystemen 'BLS'*;
- *behoud genetische diversiteit hoogstamfruitbomen 'HSB'* (uitdovende maatregel);
- *betalingsrechten en vergroening*.

Lees ook

'*Agromilieumaatregelen - algemeen*'.

Bepaalde lokale landbouwhuisdierrassen zijn met uitsterven bedreigd doordat het economisch gezien interessanter is om meer productieve rassen te houden. Het behoud van genetische diversiteit van traditionele dierenrassen is nochtans een basis voor het behoud van diversiteit op het platteland. Bovendien is een dergelijke levende genenbank van belang om specifieke eigenschappen in te kruisen in bestaande rassen en variëteiten. Door financiële ondersteuning kan de instandhouding van met uitsterven bedreigde lokale dierrassen worden gestimuleerd. De subsidie wordt toegekend in het kader van een vijfjarige verbintenis.

Subsidiebedrag

De subsidie voor het houden van lokale schapenrassen bedraagt jaarlijks 25 euro/schaap.

Subsidievoorwaarden

- Gedurende vijf opeenvolgende jaren van de verbintenis minstens het aantal subsidiabele schapen aanhouden dat is vastgelegd in uw verbintenis-aantal.
- Subsidie aanvragen voor minimaal 20 en maximaal 500 subsidiabele dieren van één of meerdere van de volgende lokale schapenrassen:
 - ❖ Ardense Voskop;
 - ❖ Houtlandschaap;
 - ❖ Entre-Sambre-et-Meuse;
 - ❖ Belgisch Melkschaap;
 - ❖ Vlaams Schaap;
 - ❖ Vlaams Kuddeschaap;
 - ❖ Mergellandschaap;
 - ❖ Kempens Schaap;
 - ❖ Lakens Schaap.
- De schapen waarvoor subsidie aangevraagd wordt, moeten aan de volgende voorwaarden voldoen:
 - ❖ op tijd in- en uitgeschreven zijn in de hoofdafdeling van een stamboek van de met uitsterven bedreigde lokale schapenrassen:
 - geboortes melden vóór 31 augustus van het geboortejaar;
 - aankomsten en vertrekken melden binnen de 10 dagen;
 - ❖ correct en op tijd geïdentificeerd en geregistreerd zijn;
 - ❖ aanwezig zijn op de aangegeven plaats(en);
 - ❖ voldoen aan de ras standaard;
 - ❖ minstens één jaar oud zijn op de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag of bij vervanging.
- Het maximum aantal subsidiabele schapen per jaar is het aantal lammeren dat geregistreerd werd van geboortes bij de landbouwer in dat jaar.
- Een Vlaamse exploitatie beheren met een actief veebeslag voor de schapen.
- Jaarlijks in de verzamelaanvraag de adressen opgeven van weiden die niet zijn ingetekend in de verzamelaanvraag, maar waarop wel subsidiabele dieren gehouden worden. Dit moet ook indien deze percelen slechts enkele dagen per jaar beweid worden.
- De landbouwer verkrijgt bij ziekte of ongeval van één of meer dieren binnen drie maanden opnieuw het vereiste aantal subsidiegerechtigde dieren. In dat geval moet hij een bewijsstuk (attest dierenarts, Rendac, ...) binnen de tien dagen na de sterfte opsturen naar de buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij.

Verbintenis-aantal

In de inschrijving voor een vijfjarige verbintenis voor behoud van lokale schapenrassen kiest de landbouwer zelf een 'verbintenis-aantal'.

- Dit verbintenis-aantal is minstens 20 schapen/bedrijf.
- Het verbintenis-aantal is het minimale aantal schapen dat de landbouwer vijf jaar lang moet houden.

Subsidieaanvraag

Vanaf 2015 gewijzigde aanvraagprocedure: verbintenis-aanvraag voorafgaand aan de betalingsaanvraag.

➤ Verplichte voorafgaande verbintenis-aanvraag

Vanaf 2015 kan via de verzamelaanvraag geen agromilieuverbintenis meer aangevraagd worden. De landbouwer moet een verbintenis-aanvraag doen voorafgaand aan de start van zijn agromilieuverbintenis. Een verbintenis vangt steeds aan op 1 januari. Inschrijven voor deze agromilieuverbintenis die aanving op 1 januari 2015, kan niet meer. Indien de landbouwer een verbintenis-aanvraag deed tijdens deze periode ontving hij een goedkeuring of weigering van zijn aanvraag.

Als de landbouwer in 2016 een verbintenis wenst te starten, moet hij in 2015 tijdens de aanvraagperiode in het najaar (tot uiterlijk 30 november 2015) een aanvraag indienen via de tegel 'Agromilieumaatregelen' op het startscherm van het e-loket (www.landbouwvlaanderen.be).

➤ Jaarlijkse betalingsaanvraag via de verzamelaanvraag

Na goedkeuring van de verbintenis-aanvraag moet de landbouwer jaarlijks de betaling aanvragen via zijn verzamelaanvraag.

Inschrijving in het stamboek

Steunpunt Levend Erfgoed (SLE)

t.a.v. Staf Van den Bergh

Rotselaarsebaan 45

3220 Holsbeek

Tel./Fax: 016 44 31 67

e-mail: stafvandenbergh@sle.be

Website: www.sle.be

Kleine Herkauwers Vlaanderen (KHV)

(enkel voor het Belgisch melkschaap)

Van Thorenburghlaan 20

9860 Scheldewindeke

e-mail: info@khv.be

Lees ook

'*Agromilieumaatregelen - algemeen*'.

Bepaalde lokale landbouwhuisdierrassen zijn met uitsterven bedreigd doordat het economisch gezien interessanter is om meer productieve rassen te houden. Het behoud van genetische diversiteit van traditionele dierenrassen is nochtans een basis voor het behoud van diversiteit op het platteland. Bovendien is een dergelijke levende genenbank van belang om specifieke eigenschappen in te kruisen in bestaande rassen en variëteiten.

Door financiële ondersteuning kan de instandhouding van met uitsterven bedreigde lokale dierrassen worden gestimuleerd. De subsidie wordt toegekend in het kader van een vijfjarige verbintenis.

Subsidiebedrag

De subsidie voor het houden van lokale rundveerassen bedraagt jaarlijks 150 euro/rund of 175 euro/rund voor het houden van runderen van het dubbeldoeltype van de lokale rundveerassen die onder melkproductieregistratie staan.

Subsidievoorwaarden

- Gedurende vijf opeenvolgende jaren van de verbintenis minstens het aantal subsidiabele runderen aanhouden dat is vastgelegd in het verbintenis aantal.
- Minimaal 20 en maximaal 125 subsidiabele dieren van één of meerdere van de volgende lokale rundveerassen aanhouden:
 - ❖ Rood;
 - ❖ Witrood;
 - ❖ Belgisch Witblauw, dubbeldoeltype;
 - ❖ Kempens Roodbont.
- Om in aanmerking te komen voor de toelage van 175 euro/rund voor melkproductieregistratie moeten minimaal 20 subsidiabele runderen aangehouden worden van het dubbeldoeltype van een lokaal rundveeras en moet het bedrijf aan melkproductieregistratie doen waarbij de resultaten hiervan gebruikt worden bij de fokwaardeschatting.
- Een rund is subsidiabel als aan de volgende voorwaarden is voldaan:
 - ❖ op tijd in- en uitgeschreven zijn in een stamboek van de met uitsterven bedreigde lokale rundveerassen;
 - ❖ geboortes, vertrekken en aankomsten moeten hiervoor op tijd gemeld worden aan Sanitel, in overeenstemming met het koninklijk besluit van 23 maart 2011 tot vaststelling van een identificatie- en registratieregeling voor runderen;
 - ❖ correct en op tijd geïdentificeerd en geregistreerd zijn;
 - ❖ aanwezig zijn op de aangegeven plaatsen;
 - ❖ een vrouwelijk dier zijn;
 - ❖ het is minstens 75% raszuiver;
 - ❖ het is minstens zes maanden oud op 1 januari van elk jaar van de verbintenis of bij vervanging.
- Een Vlaamse exploitatie beheren met een actief veebeslag voor het rundvee.
- Jaarlijks in de verzamelaanvraag de adressen opgeven van weiden die niet zijn ingetekend in de verzamelaanvraag, maar waarop wel subsidiabele dieren gehouden worden. Dit moet ook indien deze percelen slechts enkele dagen per jaar beweid worden.
- De landbouwer verkrijgt bij ziekte of ongeval van één of meer dieren binnen drie maanden opnieuw het vereiste aantal subsidiegerechtigde dieren. In dat geval moet hij een bewijsstuk (attest dierenarts, Rendac, ...) binnen de tien dagen na de sterfte opsturen naar de buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij.

Verbintenis aantal

In de aanvraag van een vijfjarige verbintenis voor behoud van lokale rundveerassen kiest de landbouwer zelf een 'verbintenis aantal'.

- Dit verbintenis aantal is minstens 20 runderen/bedrijf.
- Het verbintenis aantal is het minimale aantal runderen dat de landbouwer vijf jaar lang moet houden.

Subsidieaanvraag

Vanaf 2015 gewijzigde aanvraagprocedure: verbintenis aanvraag voorafgaand aan de betalingsaanvraag.

➤ Verplichte voorafgaande verbintenis aanvraag

Vanaf 2015 kan via de verzamelaanvraag geen agromilieuverbintenis meer aangevraagd worden. De landbouwer moet een verbintenis aanvraag doen voorafgaand aan de start van zijn agromilieuverbintenis. Een verbintenis vangt steeds aan op 1 januari. Inschrijven voor een agromilieuverbintenis die aanvang op 1 januari 2015, kan niet meer, met uitzondering van vlinderbloemigen: daarvoor kan het nog tot 6 februari 2015. Indien de landbouwer een verbintenis aanvraag deed tijdens deze periode ontving hij een goedkeuring of weigering van zijn aanvraag.

Als de landbouwer in 2016 een verbintenis wenst te starten, moet hij in 2015 tijdens de aanvraagperiode in het najaar (tot uiterlijk 30 november 2015) een aanvraag indienen via de tegel 'Agromilieumaatregelen' op het startscherm van het e-loket (www.landbouwwlaanderen.be).

➤ Jaarlijkse betalingsaanvraag via de verzamelaanvraag

Na goedkeuring van de verbintenis aanvraag moet de landbouwer jaarlijks de betaling aanvragen via zijn verzamelaanvraag.

Inschrijving in het stamboek

Vlaamse Rundveeteelt Vereniging (VRV)

t.a.v. Gabriël Deschuymmer

Van Thorenburghlaan 14

9860 Oosterzele

Tel. 078 15 44 44 - Fax 09 363 92 06

e-mail: gabriel.deschuymmer@crv4all.com

👉 Lees ook

'Agromilieumaatregelen – algemeen'.

Deze PDPO II-agromilieumaatregel betreft het stimuleren van de registratie en het minimaal gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op bedrijfsniveau. Dit door de realisatie van een concreet plan op bedrijfsniveau. Op deze wijze wil men komen tot een optimalisering van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen.

- **Verbintenis oppervlakte:** de oppervlakte waarvoor de verbintenis werd aangegaan (minstens 10 are/bedrijf).
- **Teelt:** alle sierteelten.
- **Betalingsrechten:** enkel voor de landbouwer die 'SE2/SI2/SB2' aanvraagt.
- **Bemestingsrechten:** kunnen NIET aangevraagd worden door een andere landbouwer.
- **Gebruiksperiode:** eigen gebruik van de percelen van 1 januari tot 31 december.
- **Subsidiebedrag:** jaarlijks voor extensieve (SE2): 75 euro/ha, intensieve (SI2): 450 euro/ha of beschutte sierteelt (SB2): 900 euro/ha. Dit met een maximum van 5.000 euro.

Deze subsidie kan enkel aangevraagd worden door landbouwers met een reeds lopende verbintenis. Sinds 2014 is het niet mogelijk om een nieuwe vijfjarige verbintenis aan te gaan voor deze maatregel.

Specifieke subsidievoorwaarden

- Gedurende vijf opeenvolgende jaren op het sierteeltbedrijf jaarlijks op minstens de verbintenis oppervlakte het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen optimaliseren en registreren. De percelen waarop milieuvriendelijke sierteelt wordt toegepast mogen jaarlijks verschillen.
- De volledig ingezaaide of beteelde oppervlakte komt in aanmerking voor de subsidie, alsook de onverharde oppervlakte die noodzakelijk is voor de teeltwerkzaamheden.
- Ook voor serres en niet-permanente overkappingen is de hoofdteelt de teelt van 31 mei. Als meerdere teelten tegelijkertijd worden verbouwd, is de hoofdteelt de teelt met de grootste oppervlakte. Als er geteeld wordt:
 - ❖ Met behulp van een stelling, moet de teelt op de stelling aangegeven worden als hoofdteelt, ook al wordt het perceel bijvoorbeeld ook ingezaaid met gras. Gras is dan niet de hoofdteelt;
 - ❖ Op etages, waarbij er verschillende teelten aanwezig zijn per etage, is de hoofdteelt de teelt met de grootste oppervlakte.
- Rekening houden met de milieu-impact van het gewasbeschermingsmiddelengebruik, omgerekend via een milieu-indicator.
- Milieuvriendelijke sierteelt toepassen voor de hele oppervlakte sierteelt op de exploitatie(s).
- De registratie uitvoeren per periode van vier weken, waarbij voor de gewasbeschermingsmiddelen minimaal het middel, de formulering en de hoeveelheid moet worden vermeld en voor de meststoffen de meststof, de formulering en de hoeveelheid.
- Registratie verloopt via een erkend centrum. De vzw Vlaams Milieuplan Sierteelt (VMS) werd door de minister erkend als centrum ter bevordering van meer duurzame landbouwproductiemethoden in de sierteelt:
 - VMS vzw - Vlaams Milieuplan Sierteelt
 - Schaessestraat 18 – 9070 Destelbergen
 - Tel. 09 353 94 74 | Fax: 09 355 01 22
 - GSM: 0475 35 81 15 | E-mail: info@vms-vzw.be
 - Website: www.vms-vzw.be
- VMS herberekent een kwalificatie voor uitbetaling van de subsidie (enkel meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen) op basis van de MPS-kwalificatie.

- De door VMS verzamelde registratiegegevens kunnen steeds opgevraagd worden door het Departement Landbouw en Visserij.
- Een plan om het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen te verminderen of het minimale niveau te behouden indien bij VMS ten laatste op 31 maart van het jaar dat volgt op het jaar van indiening van de steunaanvraag.
- **'SE2':** 75 euro/ha voor extensieve teelten, dit zijn boomkwekerijgewassen in volle grond;
- **'SI2':** 450 euro/ha voor intensieve teelt in open lucht;
- **'SB2':** 900 euro/ha voor intensieve teelt onder permanente overkapping.
- De jaarlijkse subsidie bedraagt maximaal 5.000 euro per landbouwer.

👉 Let op:

- Vanaf het derde jaar van de verbintenis moet het bedrijf minstens eenmaal per jaar een herberekende A-kwalificatie behalen en blijven behalen tot het einde van de vijfjarige verbintenis. Als geen herberekende A-kwalificatie wordt behaald, zal een verlaging van de subsidie worden toegepast.

Subsidieaanvraag

De subsidie wordt aangevraagd door jaarlijks gedurende vijf jaar in de verzamelaanvraag de bijkomende bestemming 'SE2', 'SI2' of 'SB2' op te geven bij de percelen waarop milieuvriendelijke sierteelt zal toegepast worden.

👉 Let op:

- De opgegeven vaste verbintenis oppervlakte is de minimale oppervlakte die voor de looptijd van de verbintenis moet worden nageleefd.
- Bij verhoging van de aangegeven oppervlakte met meer dan 20% ten opzichte van de verbintenis oppervlakte zal de uit te betalen oppervlakte geplafonneerd worden tot de verbintenis oppervlakte + 20%.
- Een landbouwer kan maar percelen met de bijkomende bestemming 'SE2/SI2/SB2' aangeven voor zover hij deze nodig heeft om aan zijn verbintenis oppervlakte te voldoen of om aan de limiet van 120% van zijn verbintenis oppervlakte te geraken of deze net te overschrijden. Op de percelen die de limiet overschrijden moet hij deze bijkomende bestemmingen schrappen.

AANDACHTSPUNT: Vergeet de gespecialiseerde productiemethode niet in te vullen bij het opmaken van de verzamelaanvraag (zie onderstaande tabel).

Tabel: Mogelijke combinaties.

overkapping	groeimedium	gespecialiseerde productiemethode	mogelijke code sierteelt-subsidie		
			SB2	SI2	SE2
geen	nee	(geen)	nee	nee	ja
geen	ja	CON	nee	ja	n.v.t.
geen	nee	CIV	nee	ja	n.v.t.
niet-permanent	nee	PLA	nee	nee	ja
niet-permanent	ja	NPO	nee	ja	n.v.t.
permanent - serre	nee	SER	ja¹	n.v.t.	n.v.t.
permanent - serre	ja	SGM	ja¹	n.v.t.	n.v.t.

¹ voor de uitbetaling van subsidie SB2 moet de overkapping gedurende het volledige kalenderjaar aanwezig zijn.
n.v.t. = niet van toepassing.

Subsidie combineren met andere subsidies (zie [bijlage 7](#))

‘SE2’, ‘SI2’ of ‘SB2’ is op eenzelfde perceel combineerbaar met:

- › [mechanische onkruidbestrijding ‘MOB’](#);
- › [hectaresteen biologische productiemethode ‘HOB/HVB’](#);
- › [behoud genetische diversiteit hoogstamfruitbomen ‘HSB’](#) (uitdovende maatregel);
- › [aanplantsubsidie boslandbouwsystemen ‘BLS’](#);
- › Combinatie met sommige beheerovereenkomsten (zie [bijlage 7](#)).

👉 Lees ook

[‘Agromilieumaatregelen – algemeen’](#)

Door de intensivering en specialisatie in de fruitteelt is op professionele bedrijven vaak geen plaats meer voor hoogstamfruitbomen. Veel rassen dreigen hierdoor verloren te gaan. Binnen het Europese plattelandsbeleid wordt aandacht besteed aan het behoud van genetische diversiteit. Met steun van Europa is in Vlaanderen een subsidieregeling uitgewerkt voor het onderhoud van nieuw aangeplante of al bestaande hoogstamfruitbomen. De subsidie wordt toegekend in het kader van een vijfjarige verbintenis.

- › **Verbintenis-aantal:** het aantal bomen waarvoor de verbintenis werd aangegaan.
- › **Teelt:** hoogstamvariëteiten van appel, peer, kers, pruim, nectarine of perzik.
- › **Betalingsrechten:** kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die ‘HSB’ aanvraagt.
- › **Bemestingsrechten:** enkel voor de landbouwer die ‘HSB’ aanvraagt.
- › **Gebruiksperiode:** de percelen waarop de hoogstamfruitbomen staan, moeten in eigen gebruik zijn van 1 januari t.e.m. 31 december (met uitzondering van een inscharringscontract of een mestafzetdocument).
- › **Subsidiebedrag:** vijf jaar lang jaarlijks 4 euro per nieuw aangeplante boom en 2 euro per bestaande boom.

Deze subsidie kan enkel aangevraagd worden door landbouwers met een reeds lopende verbintenis. Sinds 2014 is het niet mogelijk om een nieuwe vijfjarige verbintenis aan te gaan voor deze maatregel.

Subsidievoorwaarden

- › De totale subsidieaanvraag per verbintenis bedraagt minimaal 40 euro per jaar.
- › De bomen mogen over meerdere boomgaarden verspreid staan, maar per boomgaard moeten minstens 3 hoogstamfruitbomen uit de verbintenis staan.
- › De percelen landbouwgrond of privé-tuinen waarop de hoogstamfruitbomen staan, moeten in eigen gebruik zijn van 1 januari tot en met 31 december (met uitzondering van inscharringscontract of een mestafzetdocument).
- › Het in de verbintenis vastgelegde aantal hoogstamfruitbomen, moet minstens behouden blijven gedurende de volledige looptijd van de vijfjarige verbintenis.
- › **AANDACHTSPUNT:** Wanneer een boom door overmacht niet wordt behouden, moet deze boom in het eerstvolgende plantseizoen vervangen worden door een nieuwe hoogstamfruitboom. Desgevallend moet dit gemeld worden aan de buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij.
- › De bomen moeten onderhouden worden en beschermd worden tegen grazend vee en wildschade. Door tijdig onderhoud en bescherming zorgt de landbouwer dat de stam zoveel mogelijk gaaf blijft en dat de bomen in goede gezondheid verkeren.

Subsidiebedrag

- › Wie in aanmerking komt voor deze subsidie ontvangt vijf jaar lang 4 euro per boom voor het onderhoud van nieuw aangeplante bomen en 2 euro per boom voor het onderhoud van bestaande bomen.
- › De maximale uitbetaling voor deze maatregel is 450, 600 of 900 euro/ha, afhankelijk van de aangegeven teelt (zie ook [bijlage 3](#), kolom ‘cumulaties’)

Subsidie aanvragen

De subsidie wordt aangevraagd door jaarlijks gedurende vijf jaar in de verzamelaanvraag de bijkomende bestemming ‘HSB’ op te geven bij de percelen waarop de subsidie wordt aangevraagd. Deze bijkomende bestemmingen zijn zoveel mogelijk voorgevuld op basis van de aangifte in de verzamelaanvraag 2014. Niet-aangifteplichtigen in het kader van het Mestdecreet, die enkel steun aanvragen voor het behoud van genetische diversiteit – hoogstamfruitbomen, moeten slechts eenmalig een verzamelaanvraag indienen, namelijk in het eerste jaar van de verbintenis. Het voorinvullen van deze bijkomende bestemming gebeurt ongeacht eventuele vaststellingen in 2014 en betekent niet automatisch dat deze percelen door de administratie als in orde worden beschouwd. De landbouwer dient deze voorgevulde bijkomende bestemming na te kijken en eventueel te schrappen indien hij er geen premie meer voor wenst aan te vragen of niet meer zal voldoen aan de subsidievoorwaarden.

Subsidie combineren met andere subsidies

‘HSB’ is op eenzelfde perceel NIET combineerbaar met:

- › [de subsidie voor bebossing van landbouwgrond ‘BOS’](#);
- › [de aanplantsubsidie voor boslandbouwsystemen ‘BLS’](#).

👉 Let op:

De activering van betalingsrechten op het perceel en het aanvragen van de mestrechten op het perceel door een andere landbouwer zijn niet mogelijk.

Bijlage ‘Detailaangifte boomgaarden’

Landbouwers die de subsidie voor behoud genetische diversiteit hoogstamfruitbomen ‘HSB’ hebben aangevraagd en de variëteiten hebben opgegeven, zijn vrijgesteld van het invullen van bijlage ‘Detailaangifte boomgaarden’ voor ADSEI voor die percelen.

👉 Lees ook:

[‘Agromilieumaatregelen – algemeen’](#)

Hectaresteun biologische productiemethode ‘HOB/HVB’

Landbouwers die voldoen aan het lastenboek voor de biologische productie kunnen rekenen op een financiële ondersteuning voor de extra kosten. Biologische landbouw heeft een voorbeeld- en hefboomfunctie die essentieel is in de evolutie naar een duurzame landbouw in Vlaanderen. De biologische landbouw heeft belangrijke troeven op het vlak van bodemvruchtbaarheid en het voorkomen van overbemesting alsook naar biodiversiteit en diergezondheid toe. De biologische landbouw draagt bij aan het voorkomen van verontreiniging door chemische gewasbeschermingsmiddelen, luchtverontreiniging alsook aan het voorkomen van verontreiniging van het oppervlaktewater.

Subsidiebedrag

Er zijn verbintenissen voor percelen in omschakeling (2 of 3 jaar) en verbintenissen voor voortzetting van bio-percelen (5 jaar). Het jaarlijks bedrag is afhankelijk van het type verbintenis en de teelt op de percelen.

Tabel: overzicht bedragen per type verbintenis en de teelt op het perceel

Jaarlijks subsidiebedrag per teeltgroep	Omschakeling (euro/ha)	Voortzetting (euro/ha)
Eenjarige akkerbouw- en ruwvoederteelten	480	260
Eenjarige fruit- en groenteteelten en kruiden	850	400
Beschutte teelten	1320	400
Grasland en meerjarige voederteelten	300	120
Meerjarige fruit- en groenteteelten en kruiden	860	210

Subsidievoorwaarden

- › Het perceel is in het kader van de hectaresteun biologische productiemethode aangemeld bij en staat onder controle van een door de Vlaamse overheid erkend controleorgaan voor de hectaresteun biologische productiemethode (TÜV-Nord Integra, Certisys bvba, Quality Partner n.v. of Control Union Certifications bv, zie [pagina 66](#) voor contactgegevens)
- › Het perceel werd in het betrokken jaar niet gedeclineerd. Het bedrijf of product werd niet geschorst.
- › Het perceel wordt jaarlijks aangegeven in de verzamelaanvraag en elke wijziging van de initiële aangifte gemeld zodra die wijziging zich voordoet.
- › Voor de subsidieaanvraag voor meerjarige fruitteelt voor hoogstammige fruit- of notenbomen, moet de fruitopbrengst van de bomen die meer dan 5 jaar voordien werden aangeplant, gecommercialiseerd worden.
- › Actieve landbouwer zijn (zie fiche '[Identificatie als landbouwer - actieve landbouwer](#)').

Perceelsvoorwaarden

- › Enkel percelen subsidiabel landbouwareaal gelegen in het Vlaams Gewest komen in aanmerking voor de subsidie.
- › De volledig ingezaaide of beteelde oppervlakte komt in aanmerking voor de subsidie, alsook de onverharde oppervlakte die noodzakelijk is voor de teeltwerkzaamheden.
- › Om in aanmerking te komen voor de hectaresteun voor meerjarige fruitteelten, moeten hoogstammige fruitbomen een dichtheid hebben van minimum 15 bomen/ha (homogeen verspreid over het perceel). Laagstammige fruitbomen en heesters moeten een dichtheid hebben van minimum 300 bomen/ha.
- › Tabak, champignons, bos, spontane bedekking, gronden in natuurbeheer, teelten niet in volle grond en sierteelt komen NIET in aanmerking voor de subsidie.
- › De percelen waarop de landbouwer de hectaresteun biologische productiemethode toepast moet hij in eigen gebruik hebben vanaf 21 april en gedurende de volledige teeltperiode van de hoofdteelt. Als uitzondering op het in eigen gebruik hebben, wordt het sluiten van een inscharringscontract toegestaan.
- › De betalingsrechten kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die deze subsidie aanvraagt.
- › De bemestingsrechten kunnen aangevraagd worden door een andere landbouwer.

Twee soorten verbintenissen

Hectaresteun voor omschakeling naar de biologische productiemethode ‘HOB’

- › Voor percelen in omschakeling.
- › Verbintenis van 2 of 3 jaar, afhankelijk van de omschakelingstermijn.
- › Het perceel mag tijdens de laatste vijf jaar voor de start van de verbintenis geen deel hebben uitgemaakt van een biologische productie-eenheid.
- › De omschakeling van het perceel moet gestart en aangemeld zijn bij een controleorgaan uiterlijk op de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag.
- › Na afloop van deze verbintenis, kan de landbouwer eventueel een vijfjarige verbintenis voor de voortzetting van de hectaresteun biologische productiemethode aangaan.

Hectaresteun voor voortzetting van de biologische productiemethode ‘HVB’

- › Vijfjarige verbintenis voor bio-percelen.
- › Volgend op een verbintenis voor omschakeling naar de biologische productiemethode ‘HOB’ of op een eerdere verbintenis voor voortzetting van de biologische productiemethode ‘HVB’ (niet verplicht).

Hectaresteun biologische productiemethode ‘HOB/HVB’

Subsidieaanvraag

- › Per perceel een aparte verbintenis aangaan.
- › Om een nieuwe verbintenis aan te gaan, vult de landbouwer in zijn verzamelaanvraag de bijkomende bestemming ‘HOB’ of ‘HVB’ in bij de percelen waarvoor hij een verbintenis wenst aan te gaan. De verzamelaanvraag geldt dan als verbintenisaanvraag en ook als betalingsaanvraag voor het eerste jaar.
- › Gedurende de looptijd van de verbintenis, moet jaarlijks een betalingsaanvraag gebeuren door de bijkomende bestemming ‘HOB’ of ‘HVB’ aan te geven op de overeenkomstige percelen in de verzamelaanvraag.

Subsidie combineren met andere subsidies (zie [bijlage 7](#))

Hectaresteun voor de biologische productiemethode is op eenzelfde perceel combineerbaar met:

- › [teelt van vlinderbloemigen ‘VLI’](#);
- › [behoud genetische diversiteit hoogstamfruitbomen ‘HSB’](#) (uitdovende maatregel);
- › een aantal beheerovereenkomsten van VLM (zie [bijlage 7](#)) ;
- › [aanplantsubsidie boslandbouwsystemen ‘BLS’](#);
- › [basisbetaling en vergroening](#).
- › [Let op:](#) het uitbetaald bedrag voor hectaresteun biologische productiemethode kan gereduceerd worden op bufferstroken en bosranden die de landbouwer heeft in het kader van de vergroeningsvereiste voor ecologisch aandachtsgebied. Lees zeker ook de [bijlage 6](#) ‘Combinaties EAG, agromilieumaatregelen, BO en hectaresteun bio’ indien u over betalingsrechten beschikt.

Hectaresteun voor de biologische productiemethode is eveneens combineerbaar met de [subsidie voor de controlekosten biologische productiemethode](#).

Lees ook

- › [‘Agromilieumaatregelen – algemeen’](#) voor algemene subsidievoorwaarden, herzieningsclausule, niet-naleving van de verbintenisvoorwaarden, uitbreidingsregels en verklaringen.
- › [‘Subsidiabiliteit van landbouwareaal’](#) voor meer info over welke types arealen er moeten aangegeven worden in de verzamelaanvraag. Ook al bent u vrijgesteld van de vergroening moet u bepaalde arealen opnemen in uw verzamelaanvraag, zoals houtkanten, poelen en bomen in groep die ter uwer beschikking zijn.
- › ‘Dubbele financiering en combinaties van subsidies’.

Biolandbouwers kunnen een deel van hun controlekosten terugbetaald krijgen.

Subsidievoorwaarden

- Uiterlijk op de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag aangemeld zijn bij een erkend controleorgaan (zie lijst hieronder) voor controle op de toepassing van de biologische productiemethode.
- Produceren volgens het lastenboek voor de biologische productiemethode en niet geschorst zijn.
- Beschikken over minstens één actieve exploitatie gelegen in het Vlaams Gewest.
- Geschorste bedrijven komen niet in aanmerking voor het kalenderjaar waarin de schorsing is opgelegd.
- De begunstigde verklaart over de periode van 1 januari 2013 tot 31 december 2015 minder dan 15.000 euro horizontale de-minimissteun⁴ toegekend gekregen te hebben.

Subsidiebedrag

- Wordt jaarlijks bepaald op basis van het aantal aanvragen en het beschikbare budget.
- Een bepaald aandeel van de subsidiabele controlekosten exclusief BTW aan Vlaams tarief.
- Maximaal 1.000 euro per kalenderjaar.
- Kosten voor verscherpte controles komen niet in aanmerking.

Subsidieaanvraag

- In de verzamelaanvraag onder 'andere premies' 'terugbetaling controlekosten bio' aanvinken.
- De controleorganen geven hun facturatiegegevens rechtstreeks door aan het Departement voor Landbouw en Visserij.
- Als de landbouwer een ander bedrag dan datgene dat werd gefactureerd door het controleorgaan, wenst terugbetaald te krijgen, moet dit voor 31 oktober 2015 gemeld worden aan het Departement Landbouw en Visserij.

Subsidie combineren met andere subsidies

- Deze subsidie is NIET combineerbaar met de steun verkregen voor de certificatiekosten voor biologische productie die wordt uitbetaald in het kader van de '[GMO-verordening Groenten en Fruit](#)'.
- Deze subsidie is WEL combineerbaar met [de hectaresten voor de biologische productiemethode](#).

Lijst van de door de Vlaamse overheid erkende controleorganen voor de biologische productiemethode:

TÜV NORD INTEGRA
Statiestraat 164, 2600 Berchem
Tel. 03 287 37 60 | Fax: 03 287 37 61
www.tuv-nord-integra.com | info@tuv-nord-integra.com

CERTISYS BVBA
K. Maria Hendrikaplein 5-6, 9000 Gent
Tel. 09 245 82 36 | Fax: 081 60 03 13
www.certisys.eu | info@certisys.eu

QUALITY PARTNER N.V.
Rue Hayeneux 62, 4040 Herstal
Tel. 04 240 75 00 | Fax: 04 240 75 10
www.quality-partner.be | info@quality-partner.be

CONTROL UNION CERTIFICATIONS, België
Laageind 29, 2940 Stabroek
Tel. 03 232 49 70 | Fax: 03 232 75 42
www.certifications.controlunion.com | certification@controlunion.com

De Vlaamse Landmaatschappij (VLM) treedt op als beheerdienst voor een aantal agromilieumaatregelen, beter gekend onder de naam 'beheerovereenkomsten'. Er zijn beheerovereenkomsten voor volgende doelstellingen:

- botanisch beheer;
- erosiebestrijding;
- herstel, ontwikkeling en onderhoud van kleine landschapselementen;
- perceelsrandenbeheer;
- soortenbescherming (lakker- en weidevogelbeheer, faunabeheer en hamsterbescherming);
- verbeteren van de kwaliteit van oppervlakte- en grondwater.

Afhankelijk van de beheerdoelstelling en het beheerpakket is een beheerovereenkomst vast of variabel.

Een 'vaste' beheerovereenkomst geldt voor een welbepaalde plaats en oppervlakte. Elk beheerobject uit de beheerovereenkomst correspondeert met één perceel.

Een 'variabele' beheerovereenkomst wordt gesloten voor een bepaalde minimale oppervlakte. De daaropvolgende 5 jaar kan worden gekozen op welke (in aanmerking komende) percelen deze variabele beheerovereenkomst wordt uitgevoerd om tot deze minimale oppervlakte te komen.

- Oppervlakte:** vastgelegd in de beheerovereenkomst.
- Teelt:** afhankelijk van het beheerpakket.
- Betalingsrechten:** kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die de beheerovereenkomst heeft.
- Bemestingsrechten:** kunnen enkel aangevraagd worden door de landbouwer die de beheerovereenkomst heeft.
- Gebruiksperiode:** eigen gebruik van de percelen van 1 januari tot 31 december.
- Subsidiebedrag:** afhankelijk van het beheerpakket.

Subsidievoorwaarden

- Gedurende vijf opeenvolgende jaren de voorwaarden en maatregelen uit de beheerovereenkomst correct naleven.
- Zowel de percelen met een vaste beheerovereenkomst als percelen waarop in het betrokken jaar de variabele beheerovereenkomst zal toegepast worden het volledige kalenderjaar (van 1 januari tot 31 december) in eigen gebruik hebben.
- AANDACHTSPUNT:** Een perceel dat aangegeven wordt als 'G-perceel' komt dus niet in aanmerking (G-perceel = perceel in gebruik van 1 januari 2015 tot uiterlijk 20 april 2015).

Subsidie aanvragen

- Om een beheerovereenkomst te sluiten moet vóór 1 oktober van het jaar voorafgaand aan de aanvang van de beheerovereenkomst een aanvraag ingediend worden bij de VLM. Neem hiervoor tijdig contact op met de bedrijfsplanner of regionale afdeling. Via de verzamelaanvraag kan geen beheerovereenkomst aangevraagd worden.
- Voor een **vaste beheerovereenkomst** volstaat het vervolgens vijf jaar lang jaarlijks deze percelen aan te geven in de verzamelaanvraag. Deze worden zoveel mogelijk voorgevuld.
- Voor een **variabele beheerovereenkomst** moet vijf jaar lang jaarlijks in de verzamelaanvraag aangeduid worden op welke percelen de beheerovereenkomst dat jaar zal toegepast worden door het invullen van de overeenkomstige bijkomende bestemming.

Overname van een (variabele) beheerovereenkomst

AANDACHTSPUNT: De landbouwer die de percelen in gebruik heeft op 1 januari dient deze te melden voor de beheerovereenkomst, en dat uiterlijk op 1 juni. Het toevoegen van de bijkomende bestemming volstaat echter niet om een beheerovereenkomst over te nemen. De landbouwer dient de overname ook rechtstreeks te melden aan de VLM. Doe dit meteen om problemen met de uitbetaling van de beheervergoeding te vermijden!

Voortijdige beëindiging van een (variabele) beheerovereenkomst

Het schrappen van percelen waarop een vaste beheerovereenkomst rust, of het niet melden van percelen voor een variabele beheerovereenkomst, volstaat niet om een beheerovereenkomst te beëindigen. Een voortijdige beëindiging dient steeds schriftelijk gemeld te worden aan de VLM met vermelding van de reden voor de beëindiging en eventuele bewijsstukken. Doe dit om bijkomende verlagingen van uitbetaling te vermijden!

Niet-naleving

Niet-naleving van de voorwaarden uit de beheerovereenkomst kan leiden tot een **verlaging op de beheervergoeding** en in het uiterste geval tot de terugvordering van de eerder ontvangen beheervergoedingen.

De beheervergoeding moet niet worden terugbetaald in geval van overmacht of uitzonderlijke omstandigheden erkend door de VLM. Een melding van overmacht dient schriftelijk ingediend te worden bij de provinciale afdeling van de VLM en vergezeld te zijn van de nodige bewijsstukken.

Niet-naleving van de randvoorwaarden en de bijkomende minimumen zal leiden tot een proportionele verlaging van de steun.

Subsidie combineren met andere subsidies

- Beheerovereenkomsten, agromilieumaatregelen en de hectaresten bio kunnen op een zelfde perceel gecombineerd worden zoals weergegeven in [bijlage 7](#).
- Beheerovereenkomsten en EAG vergroeningsmaatregelen kunnen op een zelfde perceel gecombineerd worden zoals weergegeven in [bijlage 6](#).

Meer informatie

Voor meer info over de verschillende beheerovereenkomsten kan contact opgenomen worden met de regionale afdeling van de VLM (zie contactgegevens [bijlage 1](#)) of www.vlm.be.

⁴ verordening (EU) nr. 1408/2013 van de Commissie van 18 december 2013 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun in de landbouwsector.

Variabele beheerovereenkomsten VLM

Een ‘variabele’ beheerovereenkomst wordt gesloten voor een bepaalde minimale oppervlakte. De daaropvolgende 5 jaar kan worden gekozen op welke (in aanmerking komende) percelen deze variabele beheerovereenkomst wordt uitgevoerd om aan deze minimale oppervlakte te voldoen.

- Voor een **variabele beheerovereenkomst** moet vijf jaar lang jaarlijks in de verzamelaanvraag aangeduid worden op welke percelen dat jaar de beheerovereenkomst zal toegepast worden door het invullen van de overeenkomstige bijkomende bestemming (zie onderstaande tabel). De verzamelaanvraag geldt als melding van de percelen en als betalingsaanvraag.

Tabel: De variabele beheerovereenkomsten van de VLM en de overeenkomstige codes.

Code	Variabele beheerovereenkomsten
BW3	verminderde bemesting in kwetsbare zones water
BW4	beheerovereenkomst waterkwaliteit
DI2	erosiebestrijding - directe inzaai
NK2	erosiebestrijding - niet-kerende bodembewerking
WV1	weidevogelbeheer - vluchtstroken
AV1	akkervogelbeheer - leeuwerikvlakjes
AV2	akkervogelbeheer - faunaranden
AV3	akkervogelbeheer - graanranden
AV4	akkervogelbeheer - winterstoppel
HAM	hamsterbescherming

Minimale oppervlakte

De minimale oppervlakte is de oppervlakte waarop de landbouwer de maatregel jaarlijks moet toepassen. Respecteert hij deze oppervlakte niet, dan kan dit leiden tot een verlaging van de uit te betalen beheervergoeding en in het uiterste geval tot de terugvordering van de eerder ontvangen beheervergoedingen. De minimale oppervlakte werd vastgelegd in de beheerovereenkomst.

Maximale oppervlakte voor variabele VLM-beheerovereenkomsten

De maximale oppervlakte is de oppervlakte waarvoor maximaal een vergoeding kan verkregen worden voor het vrijwillig uitvoeren van de maatregel, uiteraard op voorwaarde dat de percelen geldig gemeld zijn. De maximale oppervlakte is vanaf 2012 gelijk aan 120% van de minimale oppervlakte.

Perceelsvoorwaarden

- De gemelde percelen moeten het volledige kalenderjaar in gebruik zijn van de aanvrager, seizoenspacht is niet mogelijk.
- Percelen gelegen in natuurreservaat of bosreservaat komen niet in aanmerking.
- Percelen gelegen in een uitbreidingszone van een natuurreservaat komen niet in aanmerking voor de beheerovereenkomsten gesloten vóór 2015 ('BW3', 'DI2', 'NK2', 'WV1', 'AV1-4', 'HAM')

- Verminderde bemesting in kwetsbare zones water ('BW3'):
 - ❖ Enkel percelen gelegen in de gebieden die worden vermeld onder artikel 57 van het Ministerieel besluit van 11 juni 2008 betreffende het sluiten van beheerovereenkomsten komen in aanmerking. Neem bij twijfel contact op met de VLM.
 - ❖ Percelen met een teelt uit de gewasgroepen 'gewassen met lage stikstofbehoefte', 'leguminosen andere dan erwten en bonen' en percelen met een graangewas (andere dan maïs) zonder nateelt tussen 1 september en 15 november komen niet in aanmerking. Welke teelten tot deze gewasgroepen behoren vindt u terug in [bijlage 4](#).
 - ❖ Percelen met maatregelenpakket 3 of 4 in kader van de nitraatresiducampagne komen niet in aanmerking.
- Beheerovereenkomst waterkwaliteit ('BW4') NIEUW vanaf 1 januari 2015
 - ❖ Enkel percelen met een laag risico hoofddeelt kunnen gemeld worden. Welke teelten in aanmerking komen (laag risico teelten) vindt u terug in [bijlage 3](#).
 - ❖ Enkel percelen groter dan 0,3 ha kunnen gemeld worden.
 - ❖ Op alle gemelde percelen moet een laag risico nateelt worden verbouwd. Welke teelten in aanmerking komen vindt u in [bijlage 3](#).
- Erosiebestrijding: niet-kerende bodembewerking en directe inzaai ('NK2' of 'DI2'):
 - ❖ Enkel erosiegevoelige percelen (zeer hoog, hoog, medium, laag) en percelen die zelf niet erosiegevoelig zijn maar wel bijdragen tot de erosieproblemen komen in aanmerking. Deze laatste groep percelen wordt aangeduid met de erosiegevoeligheidscodes 'andere' en 'BO NK/DI'.
 - ❖ Percelen waarop gedurende het volledige kalenderjaar geen enkel gewas wordt ingezaaid komen niet in aanmerking.
 - ❖ Percelen met aardappelen komen niet in aanmerking.
 - ❖ Sterk erosiegevoelige percelen waarop een sterk erosiegevoelige teelt verbouwd wordt, komen niet in aanmerking voor een beheervergoeding (alle teelten met het kenmerk 'S' voor de erosiegevoeligheid uit [bijlage 3](#)). Het perceel wordt echter wel in rekening gebracht voor het behalen van de minimale oppervlakte.
- Soortenbescherming: weidevogelbeheer, akkervogelbeheer en hamsterbescherming ('WV1', 'AV1', 'AV2', 'AV3', 'AV4' of 'HAM')
- Enkel percelen gelegen binnen beheergebied voor weidevogelbeheer, akkervogelbeheer of hamsterbescherming komen in aanmerking. Neem bij twijfel contact op met de VLM.
- Welke teelten in aanmerking komen vindt u terug in [bijlage 3](#).

Vaste beheerovereenkomsten VLM

Een ‘vaste’ beheerovereenkomst geldt voor een welbepaalde plaats en oppervlakte. Elk beheerobject uit de beheerovereenkomst correspondeert met één perceel.

- Voor een **vaste beheerovereenkomst** moet vijf jaar lang jaarlijks het perceel worden aangegeven waarop de overeenkomst werd gesloten. De perceelsgegevens worden waar mogelijk al vooringevuld door de administratie en moeten gecontroleerd en eventueel aangevuld worden (zie onderstaande tabel).

Tabel: De vaste beheerovereenkomsten van de VLM met startdatum 1 januari 2011, 2012 of 2013 en de overeenkomstige codes.

Code	Vaste beheerovereenkomsten
ER	erosiebestrijding - aanleg en onderhoud van grasbufferstrook en grasgang
BB	botanisch beheer - grasland en akkerland
PRB	perceelsrandenbeheer
HKW	kleine landschapselementen - aanplant en onderhoud houtkant of houtwal
WV	weidevogelbeheer - (omzetten akkerland en) beweiden en maaien
AKV	akkervogelbeheer - vogelvoedselgewas en (opgeploegde) gemengde grasstrook
POE	kleine landschapselementen - (her)aanleg en onderhoud poelen > 100 m²

Perceelsrandenbeheer ('PRB')

De perceelsranden worden in de verzamelaanvraag als aparte percelen ingetekend. De bijkomende bestemming 'PRB' werd al ingevuld.

Erosiebestrijding ('ER')

- De grasgangen en grasbufferstroken worden in de verzamelaanvraag als aparte percelen ingetekend en zijn al voorzien van de bijkomende bestemming 'ER'.
- De dammen met erosiepoel zijn enkel opgenomen bij de bedrijfsinformatie in de verzamelaanvraag ('ER'), maar niet als apart perceel.

Botanisch beheer ('BB')

De percelen waarop een beheerovereenkomst botanisch beheer rust, zijn in de verzamelaanvraag aangeduid met de bijkomende bestemming 'BB'.

Soortenbescherming ('WV' of 'AKV')

De percelen waarop een beheerovereenkomst weidevogelbeheer of akkervogelbeheer van toepassing is, zijn in de verzamelaanvraag voorzien van de bijkomende bestemming 'WV' (weidevogelbeheer) of 'AKV' (akkervogelbeheer).

Kleine landschapselementen ('HKW', 'POE' of 'KLE')

- De beheerovereenkomsten voor houtkanten en –wallen worden als apart perceel ingetekend in de verzamelaanvraag en zijn vooringevuld met de bijkomende bestemming 'HKW'.
- De beheerovereenkomsten voor poelen groter dan 100 m² worden als apart perceel ingetekend in de verzamelaanvraag en zijn vooringevuld met de bijkomende bestemming 'POE'.
- De heggen, hagen en poelen ≤ 100 m zijn enkel opgenomen bij de bedrijfsinformatie in de verzamelaanvraag ('KLE'), maar niet als apart perceel.

Tabel: De vaste beheerovereenkomsten van de VLM met startdatum 1 januari 2015 en de overeenkomstige codes.

Code	Vaste beheerovereenkomsten
BB	ontwikkeling en instandhouding soortenrijk grasland
BS	aanleg en onderhoud bloemenstrook
ER	aanleg en onderhoud strategisch grasland
FB	uitgestelde maaidatum, beweiden 20 mei, standweiden 15 juni, kuikenweide en voedselgewas
HKW	onderhoud houtkant en omvormingsbeheer houtkant
RB	grasstrook, grasstrook 15 juni, vluchtstrook 22 juni, gemengde grasstrook, gemengde grasstrook plus

Botanisch beheer ('BB')

Percelen met een beheerpakket 'ontwikkeling soortenrijk grasland' of 'instandhouding soortenrijk grasland', worden in de verzamelaanvraag aangeduid met de bijkomende bestemming 'BB'.

Bloemenstrook ('BS')

Bloemenstroken met een beheerpakket 'aanleg en onderhoud bloemenstrook' worden in de verzamelaanvraag ingetekend als een afzonderlijk perceel met de bijkomende bestemming 'BS'.

Erosiebestrijding ('ER')

- De percelen met beheerpakket 'aanleg en onderhoud strategisch grasland' zijn voorzien van de bijkomende bestemming 'ER'. Voor de percelen die potentieel in aanmerking komen voor een beheerpakket 'aanleg en onderhoud strategisch grasland' vindt u bij de perceelsinformatie in kolom f van de voorbereiding/elektronische verzamelaanvraag de vermelding 'SG'.
- Beheerovereenkomsten voor erosiedammen zijn enkel opgenomen bij de bedrijfsinformatie in de verzamelaanvraag ('ER'), maar niet als apart perceel.

Faunabeheer ('FB')

De percelen waarop een beheerpakket 'faunabeheer grasland uitgestelde maaidatum', 'faunabeheer grasland beweiden 20 mei', 'faunabeheer grasland standweiden 15 juni', 'faunabeheer grasland kuikenweide' of 'faunabeheer akkerland voedselgewas' van toepassing is, zijn in de verzamelaanvraag voorzien van de bijkomende bestemming 'FB'.

Kleine landschapselementen ('HKW' of 'KLE')

- Houtkanten worden als apart perceel ingetekend in de verzamelaanvraag en zijn voorzien van de bijkomende bestemming 'HKW' indien er een beheerpakket 'onderhoud houtkant' of 'omvormingsbeheer houtkant' op rust.
- De hagen, kaphagen, heggen en knotbomenrijen onder beheerovereenkomst zijn enkel opgenomen bij de bedrijfsinformatie in de verzamelaanvraag ('KLE'), maar niet als apart perceel.

Randenbeheer ('RB')

Onder randenbeheer vallen bufferstroken, erosiestroken, faunastroken en vluchtstroken met de beheerpakketten 'aanleg en onderhoud grasstrook', 'aanleg en onderhoud grasstrook 15 juni', 'aanleg en onderhoud vluchtstrook 22 juni', 'aanleg en onderhoud gemengde grasstrook', 'onderhoud gemengde grasstrook', 'aanleg en onderhoud gemengde grasstrook plus' en 'onderhoud gemengde grasstrook plus'. Randen worden in de verzamelaanvraag als aparte percelen ingetekend, en aangeduid met de bijkomende bestemming 'RB'.

Let op:

- Controleer of elke vaste beheerovereenkomst als apart perceel is ingetekend en de bijkomende bestemming is voorgevuld. Indien dit niet het geval is, dient u voor vaste beheerovereenkomsten die niet op een volledig perceel worden toegepast, de registratie aan te passen. Teken het beheerobject in als apart perceel volgens de ligging zoals bepaald in uw beheerovereenkomst.
- Controleer of de perceelsoppervlakte overeenstemt met de oppervlakte uit de beheerovereenkomst.
- De ligging of oppervlakte van een overeenkomst kan niet gewijzigd worden via de verzamelaanvraag. Hiertoe dient contact opgenomen te worden met de regionale afdeling van de VLM.

Indieningsdatum voor vaste beheerovereenkomsten

Beheerders met vaste beheerovereenkomsten moeten de verzamelaanvraag tegen uiterlijk 21 april 2015 indienen. **Registratie** van percelen met een vaste beheerovereenkomst is slechts mogelijk tot **1 juni 2015**, en dus niet tot 31 oktober.

Een boslandbouwsysteem, ook wel agroforestry genoemd, is het combineren op eenzelfde landbouwperceel van een landbouwteelt met een aanplanting van bomen. Door deze teeltcombinatie wordt houtopbrengst en een landbouwteelt als gelijkwaardig doel op een perceel beoogd. Door een beredeneerde keuze van bomen en een goede voorbereiding van de aanplant kan een resultaat bekomen worden dat hoger ligt dan de afzonderlijke teelten.

Boslandbouw zorgt zowel voor een ecologische als een economische meerwaarde, door onder meer het aantrekken van natuurlijke vijanden voor plaagbeheersing, het vasthouden van nutriënten die na bladval vrijkomen voor de volgende teelt, het verhogen van de organische stof in de bodem en het beschermen van teelten tegen hevige wind. Tegenover de negatieve effecten die bomen veroorzaken, zoals het beslag op de grond en een verminderde gewasopbrengst vlakbij de bomen door het schaduweffect, staat een besparing op externe inputs en een hogere opbrengst die gerealiseerd wordt bij het kappen van de bomen.

Eenmalig subsidiebedrag na aanplant

- Maximaal 80% van de aanplantkosten (exclusief BTW) wordt gesubsidieerd.
- De volgende kosten komen in aanmerking:
 - ❖ aankoopkosten voor de bomen;
 - ❖ kosten voor de arbeid en het machinale werk voor het planten, verstevigen en beschermen van de bomen;
 - ❖ aankoopkosten voor verstevigings- en beschermingsmateriaal van de bomen.
- De bovenstaande kosten komen enkel in aanmerking:
 - ❖ als ze worden aangetoond met factuur en betalingsbewijs;
 - ❖ als ze betrekking hebben op de bomen geplant in het najaar 2014 - voorjaar 2015;
 - ❖ na de goedkeuring van de inschrijving door het Departement Landbouw en Visserij.
- Indien de landbouwer zelf de plantwerkzaamheden uitvoert, wordt een forfaitair bedrag van 200 euro/ha uitbetaald. In dit geval kunnen geen andere kosten voor arbeid en machinaal werk voor planten, verstevigen en beschermen van de bomen worden betaald.
- De minister kan het steunpercentage en het forfaitaire bedrag aanpassen afhankelijk van de budgettaire noodzaak.

Subsidievoorwaarden

- De boslandbouwpercelen:
 - ❖ zijn gelegen in het Vlaamse Gewest;
 - ❖ zijn in eigendom of in eigen gebruik van de begunstigde (schriftelijke toestemming nodig van de eigenaar);
 - ❖ moeten in de twee voorgaande verzamelaanvragen geregistreerd zijn als landbouwpercelen;
 - ❖ hebben elk een oppervlakte van ten minste 0,5 ha;
 - ❖ bevatten:
 - minimaal 30 bomen per hectare;
 - maximaal 200 bomen per hectare;
 - een homogene verspreiding van de bomen over het perceel.
- **Let op!** Indien een perceel meer dan 100 bomen per hectare bevat, kunnen er geen betalingsrechten worden op geactiveerd. Indien het over geïsoleerde fruitbomen gaat die geregeld een oogst opleveren geldt er geen maximale dichtheid van bomen.
- Alle bomen zijn toegelaten behalve laagstamfruitbomen, halfstamfruitbomen, naaldbomen, Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik en Acacia.
- De aangeplante bomen ten minste 10 jaar behouden blijven, afgestorven bomen moeten binnen twee jaar vervangen worden.
- **Let op:** Bomen die in het kader van de aanplantsubsidie tot en met voorjaar 2014 (PDPO II) werden aangeplant, moeten 15 jaar behouden blijven.

- Tussen de bomen een landbouwteelt toepassen die 10 jaar lang jaarlijks in de verzamelaanvraag als hoofdteelt wordt aangegeven.
- **Let op:**
 - ❖ Bij boslandbouwpercelen in het kader van de aanplantsubsidie tot en met voorjaar 2014 (PDPO II), is dit 15 jaar.
- Erfbeplanting komt niet in aanmerking.
- Bij niet-naleving van de subsidievoorwaarden moet u de ontvangen subsidie terugbetalen.
- De begunstigde verklaart over de periode van 1 januari 2013 tot 31 december 2015 minder dan 200.000 euro horizontale de-minimissteun toegekend gekregen te hebben⁵.

Subsidie aanvragen voor aanplant najaar 2014 - voorjaar 2015 – al goedgekeurde inschrijvingen

Enkel landbouwers die uiterlijk op 19 september 2014 hebben ingeschreven (stap 1) voor de aanplantsubsidie voor aanplant najaar 2014 – voorjaar 2015 en een goedkeuring van hun inschrijving hebben ontvangen van het Departement Landbouw en Visserij kunnen betaling aanvragen in de verzamelaanvraag 2015. De effectieve betalingsaanvraag (stap 2) van de goedgekeurde inschrijvingen gebeurt via de elektronische verzamelaanvraag 2015 door het aangeven van de bijkomende bestemming 'BLS' bij de percelen en de werkelijke kosten waarvoor subsidie wordt aangevraagd bij de betalingsaanvraag. De bijkomende bestemming 'BLS' werd al zoveel mogelijk voorgevuld op basis van de inschrijving. De facturen en betalingsbewijzen evenals het eigendomsbewijs of schriftelijke toestemming van de eigenaar, moeten mee opgeladen worden op het e-loket of ten laatste 30 mei 2015 bezorgd worden aan de buitendienst.

De bijkomende bestemming 'BLS' op een perceel is enkel nodig in het eerste jaar (voor de betalingsaanvraag). Als de landbouwer in 2012, 2013 of 2014 een betalingsaanvraag heeft ingediend, hoeft hij in zijn verzamelaanvraag 2015 hierover niets meer te vermelden.

⁵ verordening (EU) nr. 1408/2013 van de Commissie van 18 december 2013 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun in de landbouwsector.

Aanplantsubsidie voor boslandbouwsystemen (agroforestry) ‘BLS’

Subsidie aanvragen voor aanplant najaar 2015 - voorjaar 2016

- De landbouwer moet de subsidie in twee stappen aanvragen: een verplichte inschrijving via het e-loket voorafgaand aan de aanplant en een betalingsaanvraag via de verzamelaanvraag na de aanplant.
- Stap 1: inschrijving vanaf eind juli tot uiterlijk 18 september 2015**
- Nieuwe inschrijvingen voor de aanplant in het najaar 2015 tot in het voorjaar 2016 kunnen ingediend worden vanaf eind juli tot en met 18 september 2015 via het e-loket op www.landbouwwvlaanderen.be.
 - De inschrijving moet volgende gegevens bevatten:
 - ❖ de landbouwpercelen (perceelnummer uit verzamelaanvraag 2015 en de betrokken oppervlakte) waarop de boslandbouw zal worden aangelegd;
 - ❖ de eigendomsbewijzen of schriftelijke toestemmingen van de eigenaar van de toekomstige boslandbouwpercelen;
 - ❖ de boomsoorten en het aantal bomen per soort die aangeplant zullen worden;
 - ❖ een gedetailleerde kostenraming voor de aanplant van de bomen.
 - Alle inschrijvingen worden gerangschikt op basis van het type bomen en de variatie aan boomsoorten op het aan te planten boslandbouwperceel. Alleen steunaanvragen die een doelmatigheidsscore halen die groter is dan de minimaal vereiste doelmatigheidsscore, komen in aanmerking voor de subsidie.
 - Uiterlijk op 15 oktober 2015 ontvangt de landbouwer de goed- of afkeuring van zijn inschrijving en het subsidiepercentage.
 - De nieuwe aanvragen zullen behandeld worden volgens PDPO III-voorwaarden zoals hierboven beschreven. Deze voorwaarden zijn nog onder voorbehoud van goedkeuring door Europa en de Vlaamse regering.

Stap 2: betalingsaanvraag in de verzamelaanvraag 2016

Als de landbouwer in oktober 2015 een goedkeuring van zijn inschrijving ontvangen heeft, kan hij na de aanplant een betalingsaanvraag doen in de verzamelaanvraag 2016.

De effectieve betalingsaanvraag gebeurt via de verzamelaanvraag door het aangeven van de bijkomende bestemming ‘BLS’ bij de percelen en het invullen van de werkelijke kosten waarvoor subsidie wordt aangevraagd in de betalingsaanvraag. De bijkomende bestemming BLS wordt al zo veel mogelijk voorgevuld op basis van de inschrijving. De facturen en betalingsbewijzen moeten mee opgeladen worden op het e-loket of ten laatste op 30 mei 2016 bezorgen aan de buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij.

Subsidie combineren met andere subsidies

De aanplantsubsidie voor boslandbouwsystemen is op eenzelfde perceel **niet** combineerbaar met:

- subsidie voor bebossing van landbouwgrond ‘BOS’;
- subsidie voor de PDPO II-agromilieumaatregel behoud genetische diversiteit – hoogstamfruitbomen ‘HSB’.

Let op: Indien een landbouwer ook hectaresteun voor de biologische productie aanvraagt op dezelfde percelen zal die worden uitbetaald voor de teeltgroep van de teelt tussen de bomen. Op deze percelen moet immers de teelt tussen de bomen aangegeven worden als hoofdteelt.

Subsidie combineren met betalingsrechten en vergroening

Percelen waarop een boslandbouwsysteem wordt aangeplant in het kader van deze aanplantsubsidie zullen vanaf 2015 subsidieabel zijn voor de betalingsrechten (directe inkomenssteun) indien er maximum 100 bomen per hectare op staan. Deze maximumgrens is niet van toepassing op geïsoleerde fruitbomen die geregeld een oogst opleveren. De gesubsidieerde boslandbouwpercelen kunnen in het kader van de vergroening in rekening gebracht worden als ‘ecologisch aandachtsgebied’, voor zover het boslandbouwsysteem ligt op bouwland (niet op grasland dat 5 jaar wordt aangegeven). Dit geldt ook voor boslandbouwsystemen die werden aangelegd met PDPO II-steun (aanplant t.e.m. voorjaar 2014).

Meer informatie

Het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) is aanspreekpunt voor het begeleiden van geïnteresseerde landbouwers in de voorbereiding van de aanplant. Hiervoor kan u contact opnemen met Bert Reubens (tel.: 09 272 26 70, bert.reubens@ilvo.vlaanderen.be).

Communicatieverplichtingen

De communicatieverplichtingen rond informatieborden geldt alleen voor investeringssteun > 50.000 euro.

Zie website Departement Landbouw en Visserij: <http://lv.vlaanderen.be/nl/landbouwbeleid/plattelandontwikkeling/communicatieverplichtingen-begunstigden>.

Bebossing van landbouwgrond ‘BOS’

Landbouwers, particulieren en openbare besturen die landbouwgrond in eigendom of in pacht hebben kunnen subsidies ontvangen voor het bebossen van landbouwgrond. Deze regeling kadert binnen de doelstellingen van het Vlaams Programma voor Plattelandontwikkeling (PDPO) en een duurzame bosontwikkeling.

- **Minimale oppervlakte:** volgens contract (minimum 0,5 ha).
- **Teelt:** gewascodes 8910, 8911, 8912 en 8915 uit [bijlage 3](#).
- **Betalingsrechten:** kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die ‘BOS’ aanvraagt.
- **Bemestingsrechten:** worden niet toegekend voor bebossing.
- **Gebruiksperiode:** eigen gebruik van de percelen van 1 januari tot 31 december.
- **Subsidiebedrag:** afhankelijk van soort subsidie en boomsoort.

Soorten subsidies bebossing

- **Aanplantingssubsidie:**
 - ❖ Basissubsidie 850 tot 3.700 euro/ha afhankelijk van boomsoort;
 - ❖ Extra tegemoetkoming voor onderetage (500 euro/ha), mantelstruweel of brandsingel (100 euro/100 meter), gebruik van aanbevolen herkomsten (250 euro/ha);
 - ❖ Aan te vragen bij het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB).
- **Onderhoudssubsidie:**
 - ❖ Jaarlijkse subsidie gedurende eerste 5 jaar na aanplant;
 - ❖ Enkel voor privaatrechtelijke rechtspersoon of natuurlijke persoon;
 - ❖ Ná goedgekeurde controle aanplant door het ANB;
 - ❖ Bedrag afhankelijk van boomsoort:
 - inheemse loofhoutsoorten: 350 euro/ha;
 - populieren: 220 euro/ha;
 - naaldbomen: 175 euro/ha.
 - ❖ Aan te vragen via de verzamelaanvraag.
- **Inkomenscompensatie (zie onderstaande tabel):**
 - ❖ Jaarlijkse subsidie gedurende 5 of 15 jaar (afhankelijk van boomsoort);
 - ❖ Enkel voor privaatrechtelijke rechtspersoon of natuurlijke persoon;
 - ❖ Ná goedgekeurde controle aanplant door het ANB;
 - ❖ Bedrag afhankelijk van statuut aanvrager (landbouwer/niet-landbouwer) en boomsoort (economisch/ecologisch);
 - ❖ ‘Landbouwer’ volgens definitie geldend op het moment waarop het contract wordt afgesloten;
 - ❖ Walnoot, witte abeel en cultuurpopulier (met of zonder onderetage) worden beschouwd als ‘economisch’. Alle andere boomsoorten die in aanmerking komen voor bebossing van landbouwgrond als ‘ecologisch’;
 - ❖ Aan te vragen via de verzamelaanvraag.

Specifieke voorwaarden onderhoudssubsidie en inkomenscompensatie

- Alle voorwaarden respecteren uit de overeenkomst die met het ANB werd gesloten.
- Als inkomenscompensatie als landbouwer wordt aangevraagd, moeten volgende documenten aan de verzamelaanvraag worden toegevoegd:
 - ❖ attest van aansluiting bij de sociale kas voor zelfstandigen;
 - ❖ kopie laatste aanslagbiljet belastingen (of aangifte indien niet beschikbaar);
 - ❖ in geval van een rechtspersoon, de meest recente statuten en het aandelenregister als die gewijzigd zijn sinds de vorige aangifte.
- De begunstigde verklaart over de periode van 1 januari 2013 tot 31 december 2015 minder dan 200.000 euro horizontale de-minimissteun⁶ toegekend gekregen te hebben.

Subsidie aanvragen

- Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met het ANB, waar alle informatie m.b.t. de voorwaarden en de te volgen stappen kan worden verkregen. Zie [bijlage 1](#) voor de contactgegevens.
- De onderhoudssubsidie en inkomenscompensatie moeten via de verzamelaanvraag aangevraagd worden door het invullen van de bijkomende bestemming ‘BOS’. Deze bijkomende bestemming werd zoveel mogelijk voorgevuld.
- De begunstigde vraagt deze subsidie jaarlijks aan.
- Niet-landbouwers moeten deze aanvraag slechts één keer doen zolang er geen wijzigingen aan het perceel gebeuren en ze geregistreerd zijn als ‘niet-aangifteplichtige landbouwer’ bij de Mestbank (meer info: http://www.natuurenbos.be/bebossen_landbouwgrond).

☞ De verzamelaanvraag dient enkel als betalingsaanvraag voor dossiers voor bebossing **goedgekeurd na 1 januari 2008**.

Subsidie combineren met andere subsidies

☞ **Let op:** ‘BOS’ is op eenzelfde perceel NIET combineerbaar met andere agromilieumaatregelen en ook niet met de aanplantsubsidie voor boslandbouwsystemen ‘BLS’.

Tabel: Inkomenscompensatie voor bebossing.

begunstigde	boomsoort	bedrag (euro/ha/jaar)	duur (jaren)
landbouwer	ecologisch	665	15
landbouwer	economisch	375	5
niet-landbouwer	ecologisch	150	15
niet-landbouwer	economisch	150	5

⁶ verordening (EU) nr. 1408/2013 van de Commissie van 18 december 2013 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun in de landbouwsector.

De randvoorwaarden zorgen voor een beter evenwicht tussen landbouw en milieu. Het voldoen aan de randvoorwaarden is noodzakelijk om steun te verkrijgen. De verzamelaanvraag vermeldt of een perceel een specifieke status heeft en/of het in speciale beschermingszones ligt. Deze informatie is belangrijk in het kader van de randvoorwaarden. Voor een bepaalde status of ligging van een perceel zijn er immers specifieke voorwaarden van toepassing.

- **Randvoorwaarden:** uitbetaling van steun is gekoppeld aan bijkomende voorwaarden met betrekking tot milieu- en dierenwelzijn, plant- en diergezondheid en de goede landbouw- en milieuconditie van de landbouwgrond.
- **Toepassingsgebied:** alle rechtstreekse steunbetalingen (basisbetaling, vergroening, betaling aan jonge landbouwers, premie voor het behoud van de gespecialiseerde zoogkoeienhouderij, premie voor het produceren van vleeskalveren) alsook alle agromilieus- en klimaatmaatregelen, de bebossing van landbouwgronden en de hectaresteen biologische productiemethode.

Algemeen

De landbouwer is op het gebied van de randvoorwaarden verantwoordelijk voor elk perceel dat hij in die periode in gebruik heeft, tenzij de overnemer of overlater van het perceel geen landbouwer is die rechtstreekse steun of agromilieubetaling ontvangt. In dit geval blijft de landbouwer verantwoordelijk. De randvoorwaarden bestaan uit:

- De beheerseisen die voortvloeien uit dertien Europese richtlijnen en verordeningen die betrekking hebben op volksgezondheid, diergezondheid, gezondheid van planten, milieu en dierenwelzijn;
- De normen met betrekking tot bodem en koolstofvoorraad, de biodiversiteit, landschap (minimaal onderhoud) en water met het oog op de GLMC-conditie van landbouwgrond;
- Het behoud van het blijvend grasland;
- Alle in het kalenderjaar 2015 na te leven beheerseisen en normen op het gebied van goede landbouw- en milieuconditie worden opgesomd in de brochure ‘Randvoorwaarden’ op www.vlaanderen.be/landbouw/randvoorwaarden.

Gevolgen bij het niet-naleven

- Bij **niet-naleving** wordt een administratieve sanctie toegepast van de steun (verlaging).
- Er wordt een verlagingpercentage bepaald waarmee de steun zal worden verminderd.
- Het verlagingpercentage is afhankelijk van de ernst, de omvang, het permanent karakter en de herhaling van de niet-naleving.

Bepaling verlagingpercentage

- Is de niet-naleving het gevolg van een **nalatigheid** van de landbouwer?
 - ❖ Verlaging steun met 3%;
 - ❖ Afhankelijk van de ernst, de omvang en het permanente karakter van de niet-naleving kan dat worden aangepast tot 1% of 5%.
- Betreft het een **herhaling** van de niet-naleving?
 - ❖ Verlagingpercentage wordt vermenigvuldigd met een factor drie, maar beperkt tot een maximum van 15%;
 - ❖ Een herhaling van een niet-naleving wordt als volgt gedefinieerd: ‘Meer dan eenmaal binnen een periode van drie opeenvolgende jaren een geconstateerde niet-naleving van dezelfde beheerseis of norm mits de landbouwer van de eerdere niet-naleving in kennis is gesteld en dus de mogelijkheid heeft gehad om de nodige maatregelen te nemen.’

- Betreft het een **opzettelijke niet-naleving** van één van de randvoorwaarden?
 - ❖ Een verlagingpercentage van 20%;
 - ❖ Afhankelijk van de ernst, de omvang of het permanente karakter van die opzettelijke niet-naleving kan dat verlagingpercentage worden verlaagd tot 15% of worden verhoogd tot maximaal 100%.

Landschapselementen

- Landschapselementen moeten in het kader van de randvoorwaarden zonder meer behouden blijven (zie brochure ‘Randvoorwaarden’ op www.vlaanderen.be/landbouw/randvoorwaarden). Dit behoud geldt vanaf 01 januari 2005.
- Buiten NATURA 2000 vallen onderstaande landschapselementen onder de goede landbouw- en milieuconditie:
 - ❖ **Poel:** een poel is een geïsoleerd watervlak in een natuurlijke laagte met een totale oppervlakte van minder dan 0,1 ha, uitgraving of geconstrueerd waterbekken dat het grootste deel van het jaar met water gevuld is en niet verbonden is met waterlopen en minstens 100 m² beslaat ter hoogte van de normale hoogste waterstand.
 - ❖ **Haag of heg:** een haag of heg moet minstens 25 meter lang en overal minder dan 2 meter breed zijn. Een haag/heg bestaat uit een rij bomen of struiken die vlak naast elkaar zijn geplaatst en zo doorkijk en doorgang belemmeren.
 - ❖ **Bomenrij:** een bomenrij is een rij van bomen met een lengte van minstens 50 meter en bestaat uit minstens 4 bomen. De afstand tussen de stammen van twee opeenvolgende bomen bedraagt maximaal 40 meter.
 - ❖ **Houtkant:** een houtkant is een vrijstaande en uitgestrekte vegetatiestrook bestaande uit struiken en soms ook uit bomen die geen doorkijk toelaten. Een houtkant moet minstens een oppervlakte van 100 m² innemen en mag maximaal 10 meter breed zijn.
 - ❖ **Hoogstamboomgaard:** perceel landbouwgrond met hoogstamfruitbomen.

Erosie en status erosie

Het bestrijden van bodemerosie is opgenomen als één van de na te leven normen van goede landbouw- en milieuconditie.

De beschikbare gegevens in verband met de erosiegevoeligheid van een bepaald perceel worden meegegeven op de verzamelaanvraag. Dit geeft voor de landbouwer reeds een indicatie over waar er mogelijke erosiebestrijdingsmaatregelen moeten of kunnen worden genomen.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de erosiegevoeligheden die in de verzamelaanvraag worden gebruikt, overeenkomstig de indeling volgens ALBON (Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen van het departement LNE) en de kleur op de erosiekaart.

Tabel: Erosieklassen overeenkomstig ALBON- aanduiding en inkleuring erosiekaarten

Aanduiding erosiegevoeligheid	ALBON-aanduiding	Kleur erosiekaart ALBON
Zeer hoog	Zeer hoog	Paars
Hoog	Hoog	Rood
Medium	Medium	Oranje
Laag	Laag	Geel
Anderen	Andere erosiegelatteerde gronden	-
Beheerovereenkomst NK/DI	Brongerichte BO mogelijk	-

De verplichte erosiemaatregelen in het kader van de randvoorwaarden werden uitgebreid vanaf 2014. De maatregelen - bestaande uit een minimale bodembedekking én een minimaal landbeheer op basis van de specifieke omstandigheden ter plaatse - op de percelen met aanduiding ‘**zeer hoog**’ worden verstrengd. Op bepaalde percelen met aanduiding ‘**hoog**’ zijn vanaf 2014 eveneens maatregelen verplicht. Op andere percelen zijn de erosiebestrijdingsmaatregelen aanbevolen. Gedetailleerde informatie is terug te vinden in de brochure ‘randvoorwaarden’ op www.vlaanderen.be/landbouw/randvoorwaarden.

Deze erosiebestrijdingsmaatregelen moeten er voor zorgen dat betekenisvolle afspoeling van water en bodemdeeltjes van het perceel voorkomen en/of beperkt wordt.

Bezwaren op aanduiding erosiegevoeligheid moeten gebeuren uiterlijk op de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag van het jaar waarin de eerste kennisgeving is gegeven.

Status erosie

De status erosie geeft aan op welke percelen een minder erosiegevoelig gewas moet ingezaaid worden.

Voor groenten in open lucht, ruggenteelten, aardbeien en maïs geldt op de percelen met een zeer hoge erosiegevoeligheid een verplichte teeltrotatie sinds 2014. Van zodra een dergelijke teelt voorkomt moet de 2 volgende jaren een minder erosiegevoelige teelt ingezaaid worden.

Deze minder erosiegevoelige teelten zijn:

- Teelten met ‘L’ of ‘M’ in de gewascodetabel (bijlage 3 van deze toelichting)
- Maïs volgens strip-till
- Teelten volgens mulchzaai
- Teelten met meer dan 80% waterdoorlatende bodembedekking tussen de rijen

Definitie statussen erosie

E1 = vorig jaar maïs, groenten in open lucht, aardbeien of ruggenteelt op zeer hoog-erosiegevoelig (paars) perceel.

Op een perceel met status E1 mag in 2015 en 2016 enkel een minder erosiegevoelige teelt gezaaid worden om **aan de erosieverplichtingen in het kader van de randvoorwaarden te voldoen**.

Waterlopen op de fotoplannen

Op de fotoplannen wordt bovenop de waterlopen informatie voorgedrukt i.v.m. de bevaarbare waterlopen en de onbevaarbare waterlopen van eerste, tweede en derde categorie (lijnobjecten). Tot 5 meter landinwaarts vanaf de bovenste rand van het talud van deze waterlopen is het verboden meststoffen op of in de bodem te brengen (met uitzondering van bemesting, door rechtstreekse uitscheiding). In VEN-gebieden, bedraagt dit 10 meter. Daar waar de lijnobjecten van de Vlaamse Hydrografische Atlas (VHA) binnen een waterloop van het Grootchalig Referentiebestand (GRB) vallen (veelhoek), geldt de grens van het GRB als ‘bovenste rand van het Talud’.

Voor het gebruik van water uit deze VHA-waterlopen voor bevoelingsdoeleinden zijn er bepaalde vergunningsprocedures. Meer info is te vinden in de brochure randvoorwaarden op www.vlaanderen.be/landbouw/randvoorwaarden.

Op de bevaarbare waterlopen en de onbevaarbare waterlopen van eerste, tweede en derde categorie, is een spuitvrije zone van 1 meter van toepassing.

Wanneer er een status aardappelen voorgevuld is, moet hiermee rekening gehouden worden bij het invullen van de verzamelaanvraag.

➤ **Status aardappelen:** geeft aan op welke percelen er een verbod op aardappelteelt rust omdat de verplichte 1-op-3-teeltrotatie van kracht is.

Wie regelmatig aardappelen plant, is zich wel bewust van het belang van teeltrotatie bij het vermijden van ziektes en het optimaal houden van de bodemkwaliteit. Daarom mag een perceel slechts éénmaal om de drie jaar met aardappelen beteeld worden.

👉 **Let op:** Ook al blijft de wettelijke regelgeving van kracht, vanaf 2015 valt dit niet meer onder de randvoorwaarden en is er geen gevolg meer op de uitbetaling van de premies.

Definitie statussen aardappelen

- A1 = vorig jaar aardappelteelt waar 1-op-3-teeltrotatie van toepassing is;
- A2 = 2 jaar geleden sinds laatste aardappelteelt waar 1-op-3-teeltrotatie van toepassing is.

Op een perceel met een status aardappelen A1 of A2 mogen in 2015 geen aardappelen worden geteeld.

👉 **Let op:**
De uitzondering op deze regel geldt voor percelen met primeur-aardappelen die volledig gerooid worden vóór 20 juni. Deze aardappelen moeten aangegeven worden met de juiste teeltcode (905) zijnde ‘primeuraardappelen (gerooid vóór 20/6)’. Als er door omstandigheden na 20 juni geoogst wordt, moet de landbouwer het gewas in de verzamelaanvraag op eigen initiatief onmiddellijk wijzigen naar ‘vroeg aardappelen’, zodat de aangifte correct blijft. Percelen die geleidelijk geoogst worden (bv. voor thuisverkoop) beginnend vóór 20 juni, maar nog niet volledig geoogst op 20 juni, zijn ook te beschouwen als ‘vroeg aardappelen’ en niet als ‘primeuraardappelen’.
Op dezelfde manier moeten ook andere wijzigingen in het teeltplan steeds onmiddellijk gemeld worden als een wijziging van de verzamelaanvraag, ook als deze beslissingen na de uiterste indieningsdatum genomen worden.

Irrigatie

De bijkomende informatie over de irrigatie van percelen en de bevoeiing van serres wordt vaak vergeten in de aangifte. Deze informatie moet opgegeven worden onder ‘irrigatie’. Meer specifiek moet er voor percelen en serres aangegeven worden welk type irrigatiewater er wordt gebruikt:

- **IWO:** irrigatie met oppervlaktewater;
- **IWG:** irrigatie met grondwater;
- **IWR:** irrigatie met opvangwater;
- **IWA:** irrigatie met ander water dan hierboven vermeld.

👉 Als binnen eenzelfde perceel of serre een combinatie van verschillende types wordt toegepast, wordt het type opgegeven dat overwegend wordt toegepast.

👉 Deze perceelsbestemming moet verplicht ingevuld worden ook als het niet zeker is dat het perceel zal geïrrigeerd worden op bovenstaande wijze.

Hieronder wordt verduidelijkt hoe de land-/tuinbouwer in de campagne 2015 en 2016 moet voldoen aan het behoud van blijvend grasland onder de randvoorwaarden, beter bekend als het “individueel referentieareaal” of “ira”.
We raden de land-/tuinbouwer aan om, alvorens deze infofiche door te nemen, eerst de infofiche “Vergroening - blijvend grasland” te lezen.

Voldoen aan de randvoorwaardenmaatregel blijvend grasland in 2015 en 2016

De land-/tuinbouwer is gevat door deze randvoorwaardenmaatregel wanneer hij beschikt over een individueel referentieareaal (ira) en daarenboven:

- Betalingsrechten ontvangt in het kader van de basisbetaalregeling;
- Of gekoppelde steun (premie voor het behoud van de gespecialiseerde zoogkoeienhouderij, premie voor het produceren van vleeskalveren) ontvangt;
- Of Pijler II-steun ontvangt voor:
 - ❖ Bebossing en boslandbouw (agroforestry);
 - ❖ Agromilieue- en klimaatmaatregelen;
 - ❖ Biolandbouw.

De **concrete verplichtingen** die hieruit voortvloeien voor een bedrijf zijn de volgende:

- Minimaal een oppervlakte grasland (gewascode 60) aanhouden die minstens even groot is als het ira;
- Percelen grasland (gewascode 60) met status “P2, P3, P4” moet de landbouwer minstens behouden tot en met 2016; percelen grasland met status “P5” moet hij behouden in 2015.

In **2017** verdwijnt het ira. Op dat moment vervallen bovenstaande verplichtingen.

Wat wordt er verstaan onder de status “P” onder de randvoorwaarden?

Aan de hand van deze status houdt de administratie bij sinds wanneer een landbouwer een perceel als blijvend grasland heeft aangegeven.

- P = perceel is de voorbij 5 jaren, of langer, aangegeven als “blijvend grasland”;
- P5 = perceel is de voorbij 4 jaren aangegeven als “blijvend grasland”
- P4 = perceel is de voorbij 3 jaren aangegeven als “blijvend grasland”;
- P3 = perceel is de voorbij 2 jaren aangegeven als “blijvend grasland”
- P2 = perceel is het voorbij jaar aangegeven als “blijvend grasland”.

👉 **Let op:**
Als een landbouwer twee of meerdere percelen samenvoegt tot één groot perceel, dan valt de status van het nieuwe perceel terug op de status van het deel met de laagste status onder de randvoorwaarden. Samenvoegen van een perceel met status ‘P’ met een perceel met status ‘P2’ zal resulteren in een groter perceel met status ‘P2’.

Voorbeeld ter illustratie van het bovenstaande: ira = 10,00 ha
De landbouwer heeft de volgende percelen in gebruik op de uiterste indieningsdatum:

- Perceel 1: hoofdteelt 60; 2,00 ha; status P;
- Perceel 2: hoofdteelt 60; 1,00 ha; status P2;
- Perceel 3: hoofdteelt 60; 2,00 ha; status P3;
- Perceel 4: hoofdteelt 60; 1,00 ha; status P4;
- Perceel 5: hoofdteelt 60; 2,00 ha; status P5.

De landbouwer heeft een totale oppervlakte ‘grasland’ van 8,00 ha en heeft bijgevolg 2,00 ha tekort ten opzichte van zijn ira. De landbouwer moet minstens 2,00 ha aan grasland bijkomend inzaaien. Ook in 2016 zal hij moeten aantonen dat hij over voldoende grasland beschikt aan de hand van percelen met gewascode ‘60’.

- Perceel 6: hoofdteelt ‘60’; 2,00 ha; geen statustoekenning in 2015
- Perceel 7: hoofdteelt ‘60’; 1,00 ha; geen statustoekenning in 2015;
- Perceel 8: hoofdteelt ‘60’; 1,00 ha; geen statustoekenning in 2015.

De landbouwer voldoet nu aan zijn ira van 10,00 ha daar hij 12,00 ha heeft met gewascode 60. Van die 12,00 ha moet hij percelen 2 tot en met 4 nog minstens tot en met 2016 aanhouden als “60 - grasland” en perceel 5 ten minste tot en met 2015. Daarenboven zal hij in 2016 nog minstens voor 4,00 ha percelen met als hoofdteelt 60 moeten aangeven

Berekening individueel referentieareaal (ira)
Het voorgevulde ira op de verzamelaanvraag geeft de eindsituatie weer van het kalenderjaar 2014.

- Het houdt geen rekening met:
- Niet-gemelde overnames;
 - Overdrachten na 21 april 2014 die van toepassing zijn op het kalenderjaar 2015;
 - nog niet verwerkte overdrachten en onbehandelde bezwaren.

Tabel: Het referentieareaal blijvend grasland dat u in 2015 moet respecteren, wordt als volgt herberekend:

	ira zoals vermeld in de verzamelaanvraag 2014
+	overgenomen ira door overlappings met de laag “Blijvend grasland uit de landbouw” (zie toelichting hieronder)
+	overgenomen ira in 2015 (NA 21 april 2014) (invalbare bijlage op e-loket).
-	overgelaten ira in 2015 (NA 21 april 2014) (invalbare bijlage op e-loket).
-	vermindering van het ira in 2015 omwille van een ‘andere’ reden (invalbare bijlage op e-loket).
=	Ira 2015

Overdrachten of verminderingen van individueel referentieareaal

Overdrachten of verliezen die zich voordeden vanaf 21 april 2014 tot en met 20 april 2015, moet de landbouwer tijdig melden (uiterste datum: 31 mei 2016).

Definitieve overdracht/vermindering van individueel referentieareaal (invulbare bijlage op e-loket)

- › Ira is niet gekoppeld aan percelen, maar kan wel met percelen definitief worden overgedragen tussen landbouwers. Dit betekent dat de landbouwer een perceel met een status 'Px' kan overlaten met een ira dat maximaal even groot is als de referentieoppervlakte van het perceel.
- › De overlater meldt deze overdracht via de invulbare bijlage bij de verzamelaanvraag op het e-loket. Als deze vraag tot overdracht terecht is, dan zal de administratie de overnemer laten weten dat zijn ira verhoogd werd. De overnemer van een perceel moet er zich dus zelf bij de overlater van vergewissen of er ira zal overgedragen worden.
- › In geval van een volledige bedrijfsovername na 21 april 2014 zal de administratie het bijhorende ira automatisch naar het overnemend bedrijf overzetten.
- › Als u om een andere reden dan een overdracht, een vermindering van het ira aanvraagt, moet u dit melden via de invulbare bijlage op het e-loket. De volgende redenen van vermindering zijn mogelijk:
 - ❖ bebossing van percelen blijvend grasland (BOS);
 - ❖ wijziging van oppervlakte door nieuwe opmeting (MET);
 - ❖ ruilverkaveling (RUIL);
 - ❖ gebruik als niet-subsidiabel object (bv. silo, stal, ...) (SUBS);
 - ❖ percelen "60 – grasland" omgezet naar een andere grasachtige gewascode zoals 700, 9823, 9827, 9828 of 9829 (SWG).
- › Een vermindering die voldoet aan een van de hierboven vermelde redenen 'BOS', 'MET', 'RUIL', 'SUBS', of een overdracht van ira wordt toegestaan voor percelen met status 'P'.
- › Een vermindering die voldoet aan de hierboven vermelde redenen 'SWG' wordt alleen toegestaan voor percelen met status 'P2'.
- › Overdrachten voor percelen met status P2, overdrachten voor percelen met status P3, P4 en P5 naar niet instandhoudingsplichtige landbouwers en verminderingen voor percelen met status P2, P3, P4 en P5 voor redenen 'BOS', 'MET', 'RUIL', 'SUBS' worden nooit toegestaan tenzij:
 - ❖ het perceel op het pachtcontract vermeld staat als blijvend grasland;
 - ❖ het perceel in 2003 werd aangegeven als blijvend grasland;
 - ❖ de eigenaar en volgende gebruiker akkoord gaan met de overdracht en de eigenaar of volgende gebruiker verklaren dat het perceel in landbouwgebruik blijft als blijvend grasland.
- › De administratie zal overdrachten of verminderingen enkel aanvaarden die de landbouwer tijdig heeft gemeld.
- › Als de landbouwer een perceel overneemt, is hij zelf verantwoordelijk voor het informeren bij de vorige gebruiker naar de status 'P' en het mogelijk overgedragen ira.

Tijdelijke overdrachten

Er kunnen geen nieuwe tijdelijke overdrachten meer gesloten worden. Tijdelijke overdrachten die aflopen in 2015 of 2016, die in onderling akkoord tussen overlater en overnemer worden stopgezet en aan de administratie vóór 31 december 2016 gemeld worden of die niet meer voldoen aan de voorwaarden, zal de administratie stopzetten.

Blijvend grasland uit de landbouw

Een perceel dat bijdroeg aan het ira maar dat niet langer wordt aangegeven door een instandhoudingsplichtige landbouwer, wordt gemarkeerd in een grafische laag 'Blijvend Grasland uit de Landbouw' (BGUL). Het ira van de landbouwer wordt verminderd met de oppervlakte van dit perceel.

Mogelijke redenen waardoor percelen in deze laag terechtkomen, zijn:

- › De overdracht van percelen naar een niet-instandhoudingsplichtige landbouwer of particulier, aangegeven via de invulbare bijlage op het e-loket;
- › De grafische verminderingen (SUBS, SWG) van het ira via de invulbare bijlage op het e-loket;
- › De percelen van een landbouwer bij volledige stopzetting van zijn landbouwactiviteiten en zonder gemelde overnemer;
- › De percelen van landbouwers die voorheen instandhoudingsplichtig waren, maar niet langer steun aanvragen.

Als de landbouwer als instandhoudingsplichtige landbouwer een A- of I-perceel (in gebruik op 21 april 2015) aangeeft dat deels of volledig in deze laag ligt, dan zal de administratie zijn ira verhogen met de overlappende oppervlakte.

Gevolgen van niet-naleving verplichtingen

Tekort op ira

Als de landbouwer zijn ira niet behouden heeft, zal de administratie conform de randvoorwaardenregels een verlaging van de rechtstreekse steun en pijler II-steun toepassen.

Vroegtijdig scheuren

Een perceel dat de landbouwer aangegeven heeft om te voldoen aan het ira, moet hij minstens gedurende 5 jaar en uiterlijk tot en met 2016 met een grasachtige hoofdteelt aanhouden. Als hij een perceel grasland met status verschillend van 'P' in 2015 wijzigt naar een niet grasachtige hoofdteelt, zal de administratie conform de randvoorwaardenregels een verlaging van de rechtstreekse steun en de pijler II-steun toepassen.

Bijkomende opmerking

Het voorgaande heeft betrekking op het respecteren van het individuele referentieareaal onder de randvoorwaarden; ook andere beheerseisen onder de randvoorwaarden hebben een impact op het beheer van grasland. Zo mag grasland in een VEN-gebied niet omgezet worden. Ook historisch permanent grasland mag de landbouwer niet zomaar omzetten.

Let op:

Bij de opmaak van deze toelichting was het overleg met de Europese Commissie over het vijfde Mest Actie Plan nog volop bezig. Van zodra er meer duidelijkheid is over het Mestdecreet zal de Mestbank hier uitvoerig rond communiceren.

Een bedrijf dat een uitbating kent van 2 ha of meer landbouwgrond en/of teelt op een oppervlakte groeimedium van 50 are of meer en/of een productie aan dierlijke mest heeft groter dan of gelijk aan 300 kg P₂O₅ op jaarbasis, is aangifteplichtig in het kader van het Mestdecreet.

- › **Vereisten:** over landbouwnummer beschikken, aangifte in verzamelaanvraag van alle gronden die in gebruik zijn, melden van overnames.
- › **Bemestingsrechten en –plichten:** worden toegewezen aan de gebruiker op 1 januari.
- › **Gebruiksperiode:** specifieke aanvragen in het kader van het Mestdecreet kunnen aangevraagd worden door de gebruiker op 1 januari.

Bemestingsprognose

- › Het (niet) opgeven van ingezaaide vanggewassen of nateelten heeft een effect op de mestbalans. Bijvoorbeeld voor graangewassen zonder nateelt bedraagt de bemestingsnorm 100 kg N per ha uit dierlijke mest. Voor graangewassen met nateelt is dat 170 kg N per ha uit dierlijke mest. Het is dus belangrijk om de gebeurlijke nateelt via de verzamelaanvraag aan te geven, wat in principe mogelijk is tot 31 oktober, daarna kan dit nog schriftelijk tot en met 14 februari 2015.
- › Wie door omstandigheden de geplande groenbedekking of nateelt dit najaar niet inzaait, moet zijn aangifte aanpassen.

Let op:

- › Voor de Mestbank moet de verzamelaanvraag tijdig ingediend worden om een boete te vermijden. Ook als de land-/tuinbouwer geen premies aanvraagt, moet hij tijdig (dit is ten laatste op 21 april) zijn verzamelaanvraag indienen.
- › Indien de land-/tuinbouwer een vrijstelling aanvraagt, moet hij eenmalig een verzamelaanvraag indienen.
- › Als de overdracht/overname plaatsvond op 1 januari, dan worden de rechten en de plichten toegewezen aan de nieuwe gebruiker (= overnemer).
- › Ook als de gebruiker niet de bemestingsrechten voor het lopende productiejaar geniet, moet voor de afzet van dierlijke mest steeds aan de transportreglementering (burenregelingen, mestafzetdocumenten of inschарingscontracten) voldaan worden.
- › **AANDACHTSPUNT:**
 - ❖ Wanneer de land-/tuinbouwer percelen met bemestingsrechten ook nog in gebruik heeft op of na 21 april 2015, mag hij deze niet aangeven met de code 'G'. In dit geval geeft hij deze percelen aan met de code 'A' of 'I', afhankelijk of het perceel al dan niet subsidiabel is.
 - ❖ Voor overkapte percelen of teelten in containers is het belangrijk dat de gespecialiseerde productiemethode wordt aangegeven. Ondermeer voor de aanvraag van subsidie voor de milieuvriendelijke sierteelt, de verplichte groenteadvisering, de hectaresteen biologische productiemethode en de nitraatresidubepaling is de aangifte van de correcte productiemethode een belangrijk gegeven.

Focusgebieden nitraat 2015

- › Bij de perceelsinformatie 'focusgebied nitraat' wordt weergegeven of het perceel gelegen is in focusgebied nitraat 2015
 - ❖ met de code 'O' als het in 2014 ook al in focusgebied lag
 - ❖ met de code 'N' als het vanaf 1 januari 2015 voor het eerst in focusgebied ligt.
- › Het focusgebied nitraat omvat de gebieden waarvoor op basis van metingen een slechte waterkwaliteit van grondwater en/of oppervlaktewater werd vastgesteld. In deze focusgebieden nitraat gelden lagere nitraatresidudrempelwaarde en zullen de begeleidende maatregelen sneller ingaan. Oordeelkundig bemesten is dan ook steeds de boodschap.

Derogatie onder voorbehoud

Let op:
Bij de opmaak van deze toelichting was het overleg met de Europese Commissie nog volop bezig. Daarom kan er nog geen duidelijkheid gegeven worden over de voorwaarden van de derogatie voor de periode 2015-2018. U kan via de verzamelaanvraag 2015 de derogatiepercelen al optioneel aanduiden. Van zodra er meer duidelijkheid is over de derogatie 2015-2018, de voorwaarden van de derogatie en de aanvraagprocedure zal de Mestbank hierover uitvoerig communiceren.

Beheerovereenkomst 100 kg N uit kunstmest (BKM)
Het Mestdecreet voorziet dat op potentieel belangrijke graslanden, gelegen in kwetsbaar gebied natuur met bemestingsnorm 2 GVE/ha/jaar, een supplementaire bemesting van maximaal 100 kg stikstof uit kunstmest/hectare/jaar kan worden toegestaan.

Perceelsvoorwaarden
Percelen gelegen in kwetsbaar gebied natuur met als groep natuur ‘potentieel belangrijke graslanden’ waar de huiskavelregeling niet van toepassing is.

In de verzamelaanvraag wordt in de informatieve kolom ‘kwetsbaar gebied natuur met norm 2 GVE/ha/jaar’ weergegeven of op het perceel ‘BKM’ kan aangevraagd worden. Enkel percelen waarvoor in deze kolom de code ‘BKM’ staat, komen in aanmerking.

- Bijkomende voorwaarden**
- › Het perceel in eigen gebruik hebben op 1 januari 2015.
 - › Geen hectaresteen biologische productiemethode (‘HOB’/‘HVB’) toepassen op het perceel.
 - › Volgende beheerovereenkomsten werden niet gesloten op het perceel:
 - ❖ perceelsrandenbeheer ‘PRB’;
 - ❖ akkervogelbeheer ‘AKV’;
 - ❖ beheer van een houtkant of -wal ‘HKW’;
 - ❖ botanisch beheer ‘BB’;
 - ❖ beheerovereenkomst water ‘BW3’.

Beheerovereenkomst aanvragen
Om de beheerovereenkomst 100 kg N uit kunstmest aan te vragen, volstaat het om in de verzamelaanvraag bij het desbetreffende perceel in de kolom ‘BKM’ het vakje aan te vinken.

Erkende producentenorganisaties kunnen in het kader van de Gemeenschappelijke Marktordening voor groenten en fruit (GMO) actiepunten uitvoeren ter bevordering van de kwaliteit van het product, het behoud en de bescherming van bodem, water en biodiversiteit door gebruik van milieuvriendelijke technieken. Bepaalde producentenorganisaties hebben de actie ‘groenbedekking’ opgenomen in hun operationeel programma.

- › **Voor wie:** telers aangesloten bij een erkende producentenorganisatie, die de actie ‘groenbedekking’ heeft opgenomen in haar operationeel programma 2015.
- › **Subsidiebedrag:** forfait per ha (uitbetaling door de producentenorganisatie).
- › **Teelt:** inzaai gecertificeerde groenbedekker na een GMO-hoofddeelt of voorafgaand aan een GMO-hoofddeelt.
- › **Betalingsrechten:** kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die het perceel in gebruik heeft op 21 april.
- › **Bemestingsrechten:** worden toegekend aan de gebruiker van het perceel op 1 januari.
- › **Bewijsstukken gebruik zaaizaad (zoals facturen, certificaten,...):** minstens tien jaar bijhouden en kunnen voorleggen bij controle.

Specifieke subsidievoorwaarden

- › Enkel telers aangesloten bij een erkende producentenorganisatie, die de actie ‘groenbedekking’ heeft opgenomen in haar operationeel programma, komen in aanmerking voor de steun.
- › Een groenbedekker inzaaien uiterlijk op 31 oktober 2015 met gecertificeerd zaaizaad (zie onderstaande tabel).
- › De groenbedekker pas inwerken vanaf 1 februari 2016.
- › Bewijsstukken gebruik zaaizaad (zoals facturen, certificaten, ...): minstens tien jaar bijhouden en kunnen voorleggen bij controle.

Subsidie aanvragen

- › De subsidie wordt aangevraagd bij de producentenorganisatie waarbij de teler is aangesloten. De producentenorganisatie bepaalt de modaliteiten betreffende deze aanvraag. De aangifte in de verzamelaanvraag geeft niet automatisch recht op het verkrijgen van steun van de producentenorganisatie. Neem dus zeker vooraf contact op met de producentenorganisatie voor meer informatie.
- › Voor controledoeleinden is het noodzakelijk dat de percelen, waarvoor steun bij de producentenorganisatie wordt aangevraagd, aangegeven worden in de verzamelaanvraag met de bijkomende bestemming ‘GNT’. Deze perceelsgegevens zullen verwerkt en gecontroleerd worden door het Departement Landbouw en Visserij –Afdeling Ondernemen en Ontwikkelen.
- › De groenbedekker die wordt ingezaaid in 2015 en aangegeven wordt met de bijkomende bestemming ‘GNT’ in de verzamelaanvraag 2015 moet volgen na een GMO-hoofddeelt in 2015 of voorafgaan aan een GMO-hoofddeelt in 2016.

- Let op:**
Voor een correcte toekenning van de bemestingsnormen is het belangrijk om de juiste opeenvolging van alle teelten, inclusief de voor- en nateelten, aan te geven.
Men moet eenzelfde groenbedekker dus aangeven in twee opeenvolgende verzamelaanvragen:
- › als nateelt MET de bijkomende bestemming ‘GNT’ in de verzamelaanvraag van het kalenderjaar waarin de nateelt ingezaaid werd;
 - › als voortelt ZONDER de bijkomende bestemming ‘GNT’ in de verzamelaanvraag van het volgende kalenderjaar.

Wijzigingen

- › Wijzigingen aan de verzamelaanvraag (bijkomende bestemming ‘GNT’, gewas, percelen, ...) kunnen ingediend worden tot en met 31 oktober 2015.
- › Wijzigingen van de ‘GNT’-bestemmingen gemeld na 31 oktober 2015 worden nog wel geregistreerd, maar worden niet meer aanvaard voor de ‘GNT’-subsidie, tenzij dit het schrappen van percelen of bestemmingen betreft en als deze worden meege-deeld aan de buitendienst van Departement Landbouw en Visserij vóór controle of aankondiging ervan.

Groenbedekkers die in aanmerking komen voor ‘GNT’
Tabel: Lijst van groenbedekkers die in aanmerking komen als nateelt voor de subsidie ‘GNT’.

gewas	gewascodes	zaaidichtheid
Bladkool	741	8 kg/ha
Bladrammenas	656	12 kg/ha
Festulolium	638	30 kg/ha
Japanse haver/zandhaver	34	60 kg/ha
Klaver - Alexandrijnse	721	25 kg/ha
Klaver - Witte of rode	721	10 kg/ha
Klaver - andere	721	15 kg/ha
Lupinen	644	150 kg/ha
Mosterd - gele	643	10 kg/ha
Phacelia	645	8 kg/ha
Raaigras (Engels, Italiaans, hybride en Westerwolds)	60	30 kg/ha
Rammenas	9550	12 kg/ha
Snijrogge	639	100 kg/ha
Wikken	648	90 kg/ha
Zomerhaver	34	100 kg/ha

De gegevens die worden ingevuld in de verzamelaanvraag worden onder bepaalde voorwaarden bekend gemaakt en uitgewisseld met derden.

Gegevens doorgeven aan derden

1. Niet privacygevoelige gegevens:

In het kader van openbaarheid van bestuur kunnen niet persoonsgebonden gegevens (oppervlakte, teelt, bijkomende bestemmingen, aantal bedrijven per gemeente/provincie) vrij door derden worden opgevraagd. Ook gegevens van rechtspersonen mogen vrij worden uitgewisseld. Deze gegevens worden ook ter beschikking gesteld via AGIV.

2. Privacygevoelige gegevens van natuurlijke personen:

Persoonsgegevens waarmee personen zouden kunnen worden geïdentificeerd, mogen niet zomaar vrij gegeven worden. In het kader van de administratieve vereenvoudiging kunnen de persoonsgegevens uit de verzamelaanvraag echter worden overgemaakt aan derden voor zover deze vallen onder wettelijke bepalingen of als er een machtiging werd toegekend door de Vlaamse Toezichtscommissie.

- Persoonsgegevens kunnen onder meer worden bezorgd aan:
 - ❖ het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB);
 - ❖ het Coördinatiecentrum Voorlichting en Begeleiding duurzame Bemesting vzw (CVBB);
 - ❖ het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM);
 - ❖ de Vlaamse Landmaatschappij (VLM);
 - ❖ de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM);
 - ❖ Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen van het Departement LNE (Leefmilieu, Natuur en Energie) (ALBON);
 - ❖ het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV);
 - ❖ de lokale besturen (provincies en gemachtigde gemeenten);
 - ❖ het Steunpunt Erosie (Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en Limburg);
 - ❖ de FOD Financiën;
 - ❖ de FOD Economie (ADSEI);
 - ❖ andere entiteiten binnen Landbouw en Visserij;
 - ❖ de FOD Volksgezondheid;
 - ❖ het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV);
 - ❖ het Instituut voor Landbouw en Visserij Onderzoek (ILVO);
 - ❖ het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC);
 - ❖ de erkende bio-controleorganen;
 - ❖ vzw Vlaams Milieuplan Sierteelt (VMS);
 - ❖ vzw Melkcontrolecentrum-Vlaanderen (MCC);
 - ❖ de Nationale Boomgaarden Stichting (NBS);
 - ❖ het Stamboek Levend Erfgoed (SLE);
 - ❖ de Vlaamse Rundveeteelt Vereniging (VRV);
 - ❖ het Vlaams Varkens Stamboek (VVS);
 - ❖ de Kleine Herkauwers Vlaanderen (KHV);
 - ❖ de kwekers, de instandhouders en de mandatarissen van rassen die een teeltintentie hebben ingediend voor zaaizaadvermeerdering.

De meest recente versie van bovenstaande lijst en machtigingen kunnen steeds worden geraadpleegd op de volgende site:

www.vlaanderen.be/landbouw/gegevensuitwisseling.

- De persoonsgegevens die in de LV-databanken worden bijgehouden, kunnen worden doorgestuurd aan het Europees Bureau voor Fraudebestrijding (OLAF), die op haar beurt deze gegevens kan doorsturen aan de bevoegde instanties van andere Lidstaten van de Europese Unie in naleving van de privacy-reglementering (Richtlijn (EG) nr. 95/46, Wet van 8 december 1992 en Verordening (EG) Nr. 45/2001).
- Ter controle van de aangifte worden gegevens opgevraagd bij:
 - ❖ Andere administraties;
 - ❖ Andere landbouwers voor het oplossen van tegenstrijdige aangiftes;
 - ❖ Andere landbouwers in het kader van het Besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2010 houdende de vaststelling van algemene maatregelen voor de co-existentie van genetisch gemodificeerde gewassen met conventionele gewassen en biologische gewassen.
- Ter verificatie en uitbetaling van de dossiers zijn er uitwisselingen met het betaalorgaan van Wallonië.

Bekendmaking uitbetaalde steun

De lidstaat is volgens verordening (EG) nr. 1306/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 art 111 verplicht de uitbetaalde steun van het voorbije begrotingsjaar bekend te maken. Deze verplichting geldt zowel voor natuurlijke als rechtspersonen. De gegevens zullen worden gepubliceerd op de website van Belcotax en moeten twee jaar ter beschikking blijven.

Hieronder worden de belangrijkste wettelijke documenten vermeld. Deze lijst is niet limitatief.

- Het decreet van 22 december 2006 houdende inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid, en zijn uitvoeringsbepalingen.
- Het decreet van 22 december 2006 houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen, en zijn uitvoeringsbesluiten.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 8 juli 2005 tot instelling van een bedrijfstoelageregeling en bepaalde gebonden steunregelingen voor landbouwers en tot toepassing van de randvoorwaarden.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2007 houdende bepalingen tot inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid.
- Ministerieel besluit van 13 augustus 2009 betreffende de vaststelling van de modaliteiten tot instelling van een bedrijfstoelageregeling en tot vaststelling van bepaalde steunregelingen voor landbouwers en tot toepassing van de randvoorwaarden.
- Ministerieel besluit van 19 augustus 2009 tot instelling van een bedrijfstoelageregeling en tot vaststelling van bepaalde steunregelingen voor landbouwers en tot toepassing van de randvoorwaarden voor wat betreft de uitvoering van de gedeelde bevoegdheden met het oog op de inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 tot het verlenen van subsidies voor de uitvoering van agromilieumaatregelen met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling (PDPO).
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 5 september 2014 tot het verlenen van subsidies voor de uitvoering van agromilieu- en klimaatmaatregelen met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de periode 2014-2020.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 4 juli 2014 tot het verlenen van hectaresteen voor de biologische productiemethode met toepassing van het Vlaamse Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de periode 2014-2020.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2008 betreffende het sluiten van beheerovereenkomsten en het toekennen van vergoedingen ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandsontwikkeling.
- Het ministerieel besluit van 11 juni 2008 betreffende het sluiten van beheerovereenkomsten en het toekennen van vergoedingen ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandsontwikkeling.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 19 september 2014 tot het verlenen van subsidies voor beheerovereenkomsten met toepassing van Verordening (EU) nr. 1305/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling.
- Het ministerieel besluit betreffende het sluiten van beheerovereenkomsten en het toekennen van vergoedingen ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 1305/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (in opmaak).
- Het besluit van de Vlaamse Regering betreffende het combineren van agromilieumaatregelen, beheerovereenkomsten, biohectaresteen en ecologisch aandachtsgebied met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de programmeringsperiode 2014-2020 (in opmaak)
- Besluit van de Vlaamse Regering van 14 november 2008 betreffende de subsidiering van de bebossing van landbouwgronden ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO).
- Ministerieel besluit van 25 juni 2012 houdende regeling van specifieke steunmaatregelen die een meerwaarde opleveren voor het landbouwmilieu ter uitvoering van artikel 2decies tot en met 2duodecies van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 juli 2005 tot instelling van een bedrijfstoelageregeling en tot vaststelling van bepaalde steunregelingen voor landbouwers en tot toepassing van de randvoorwaarden.
- Besluit van de Vlaamse Regering van 9 september 2011 tot het verlenen van steun voor deelname aan Europees erkende voedselkwaliteitsregelingen.
- Besluit van de Vlaamse Regering van 30 juli 2014 betreffende het verlenen van subsidies voor boslandbouwsystemen met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de programmeringsperiode 2014-2020.
- Ministerieel Besluit van 21 juni 2010 tot vaststelling van een keurings- en certificeringsreglement van zaaizaden van landbouw- en groentegewassen
- Besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2014 tot vaststelling van de voorschriften voor de rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van de steunregelingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid.
- Ministerieel besluit houdende uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2014 tot vaststelling van de voorschriften voor de rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van de steunregelingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, voor wat de specifieke regels voor vergroening binnen de rechtstreekse betalingen betreft
- Ministerieel besluit houdende uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2014 tot vaststelling van de voorschriften voor de rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van de steunregelingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, voor wat de rechtstreekse betalingen betreft (nog niet gepubliceerd).
- Ministerieel besluit tot vaststelling van de voorschriften voor de activering van het betalingsrechtensysteem in 2015.

Bijlage 1. Contactadressen van Departement Landbouw en Visserij en andere beheersdiensten

Buitendiensten Departement Landbouw en Visserij Afdeling Inkomenssteun	
Bij de buitendiensten van het Departement Landbouw en Visserij kunt u terecht voor alle inlichtingen behalve voor informatie over de specifieke subsidies, beheerd door de VLM en het ANB.	
ANTWERPEN Departement Landbouw en Visserij Antwerpen Anna Bijnsgebouw Lange Kievitstraat 111 - 113 bus 71 2018 ANTWERPEN Tel. 03 224 92 00 Fax: 03 224 92 01 E-mail: mib.antwerpen@lv.vlaanderen.be	WEST-VLAANDEREN Departement Landbouw en Visserij West-Vlaanderen Vlaams Administratief Centrum Koning Albert I-laan 1.2, bus 101 8200 BRUGGE Tel. 050 24 76 20 Fax: 050 24 76 01 E-mail: mib.westvlaanderen@lv.vlaanderen.be
VLAAMS-BRABANT Departement Landbouw en Visserij Vlaams-Brabant Vlaams Administratief Centrum Diestsepoort 6, bus 101 3000 LEUVEN Tel. 016 66 61 40 Fax: 016 66 61 41 E-mail: mib.vlaamsbrabant@lv.vlaanderen.be	OOST-VLAANDEREN Departement Landbouw en Visserij Oost-Vlaanderen Virginie Lovelinggebouw Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 101 9000 GENT Tel. 09 276 29 00 Fax: 09 276 29 05 E-mail: mib.oostvlaanderen@lv.vlaanderen.be
LIMBURG Departement Landbouw en Visserij Limburg Vlaams Administratief Centrum Koningin Astridlaan 50 bus 6 3500 HASSELT Tel. 011 74 26 50 Fax: 011 74 26 69 E-mail: mib.limburg@lv.vlaanderen.be	
De buitendiensten zijn bereikbaar: telefonisch: alle werkdagen van 9.00 uur tot 12.00 uur en van 13.30 u tot 17.00 uur bezoekuren: alle werkdagen: voormiddag: open van 9.00 uur tot 12.00 uur namiddag: enkel op afspraak en beperkt tussen 13.30 en 16.00 uur.	
Afdeling Voorlichting, Doelgroepenbeleid en Kwaliteit Plant	
Bij het hoofdbestuur van de voormalige afdeling Productkwaliteitsbeheer kunt u terecht met vragen over het bevestigen van de teeltintenties voor zaaizaadvermeerdering.	
Ellipsgebouw (4de verdieping) Koning Albert II-Laan 35, bus 40 1030 Brussel Tel. 02 552 74 56 - Fax 02 552 74 01 e-mail: KWA@lv.vlaanderen.be	
Vlaamse Landmaatschappij (VLM)	

Bijlage 1. Contactadressen van Departement Landbouw en Visserij en andere beheersdiensten

Bij de regionale vestigingen van de VLM kunt u terecht met vragen over beheerovereenkomsten en de mestbankaangifte.	
VLM REGIO OOST	VLM REGIO WEST
ANTWERPEN Cardijnlaan 1, 2200 HERENTALS Beheerovereenkomsten: Tel. 014 25 83 63 Lieven Lavrysen lieven.lavrysen@vlm.be Mestbank: Tel. 014 25 83 04 Els Daemen els.daemen@vlm.be	OOST-VLAANDEREN Virginie Lovelinggebouw Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 75, 9000 GENT Beheerovereenkomsten: Tel. 09 276 23 26 ir. Els Marvellie els.marvellie@vlm.be Mestbank: Tel. 09 244 85 19 Kris Bourdeaud'hui kris.bourdeaudhui@vlm.be
LIMBURG Vlaams Administratief Centrum Koningin Astridlaan 50, 3500 HASSELT Beheerovereenkomsten: Tel. 011 29 88 06 Dirk Awouters dirk.awouters@vlm.be Mestbank: Tel. 011 29 87 04	WEST-VLAANDEREN Velodroomstraat 28, 8200 BRUGGE Beheerovereenkomsten: Tel. 09 248 56 33 Els Marvellie els.marvellie@vlm.be Mestbank: Tel. 050 45 81 62 Johnny Vanspranghe johnny.vanspranghe@vlm.be
VLAAMS-BRABANT Vlaams Administratief Centrum Diestsepoort 6, bus 74, 3000 LEUVEN Beheerovereenkomsten: Tel. 016 66 52 86 Sven Jardin sven.jardin@vlm.be Mestbank: Tel. 014 25 83 04 Els Daemen els.daemen@vlm.be	
De regionale vestigingen zijn bereikbaar: telefonisch: alle werkdagen van 9.00 uur tot 12.00 uur en van 13.30 uur tot 16.30 uur bezoekuren: alle werkdagen op afspraak	
Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)	
Bij het Agentschap voor Natuur en Bos kunt u terecht met vragen over de subsidies voor bebossing van landbouwgronden.	
ANTWERPEN ANB – Antwerpen Anna Bijnsgebouw Lange Kievitstraat 111 - 113 bus 63 2018 ANTWERPEN Tel. 03 224 62 62 Fax: 03 224 60 90 E-mail: ant.anb@vlaanderen.be	LIMBURG ANB – Limburg Koningin Astridlaan 50 bus 5 3500 HASSELT Tel. 011 74 24 50 Fax: 011 74 24 99 E-mail: lim.anb@vlaanderen.be
VLAAMS-BRABANT ANB – Vlaams-Brabant Vlaams Adminstratief Centrum Diestsepoort 6, bus 75 3000 LEUVEN Tel. 016 66 63 00 Fax: 016 66 63 05 E-mail: ybr.anb@vlaanderen.be	WEST-VLAANDEREN ANB – West-Vlaanderen Jacob van Maerlantgebouw Koning Albert I-laan 1-2, bus 74 8200 BRUGGE (Sint-Michiels) Tel. 050 24 77 40 Fax: 050 24 77 45 E-mail: wvl.anb@vlaanderen.be
OOST-VLAANDEREN ANB – Oost-Vlaanderen Virginie Lovelinggebouw Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 73 9000 GENT Tel. 09 265 46 40 Fax: 09 265 45 88 E-mail: ovl.anb@vlaanderen.be	

Naast een hoofdbestemming kunnen in de verzamelaanvraag ook andere perceelsbestemmingen ingevuld worden in het kader van agromilieumaatregelen, andere plattelandsmaatregelen, Mestdecreet, irrigatie, ...

Agromilieuverbintenissen van Departement Landbouw en Visserij

Perceelsgebonden verbintenissen

- **HOB:** hectaresteen voor omschakeling naar de biologische productiemethode;
 - **HVB:** hectaresteen voor voortzetting van de biologische productiemethode;
 - **HSB:** behoud genetische diversiteit hoogstamfruitbomen;
- Deze bijkomende bestemmingen zijn zoveel mogelijk vooringevuld en moeten nagekeken worden.

Variabele verbintenissen met minimale verbintenisoppervlakte

- **MOB:** mechanische onkruidbestrijding;
 - **VLI:** teelt van vlinderbloemigen;
 - **SE2:** extensieve sierteelt;
 - **SI2:** intensieve sierteelt;
 - **SB2:** beschutte sierteelt;
 - **VER:** verwarringstechniek fruitteelt
 - **VLS:** teelt van vezelvlas met verminderde bemesting;
 - **HNP:** teelt van vezelhennep met verminderde bemesting.
- Deze bijkomende bestemmingen zijn NIET vooringevuld daar ze niet perceelsgebonden zijn en moeten nog ingevuld worden bij de percelen waarop de maatregel uitgevoerd wordt.

Beheerovereenkomsten van VLM

Vaste beheerovereenkomsten

Startdatum 1 januari 2011, 2012 of 2013

- **AKV:** akkervogelbeheer – vogelvoedselgewas en (opgeploegde) gemengde grasstrook;
- **BB:** botanisch beheer – grasland en akkerland;
- **ER:** erosiebestrijding - aanleg en onderhoud grasbufferstrook en grasgang;
- **HKW:** kleine landschapselementen - aanleg en onderhoud houtkant/houtwal;
- **POE:** kleine landschapselementen - (her)aanleg en onderhoud poel > 100 m²;
- **PRB:** perceelsrandenbeheer;
- **WV:** weidevogelbeheer - (omzetten akkerland en) beweiden en maaïen.

Deze bijkomende bestemmingen zijn zoveel mogelijk vooringevuld en moeten nagekeken worden.

Startdatum 1 januari 2015

- **BB:** botanisch beheer - grasland
- **FB:** Faunabeheer – beweiden, maaïen en faunavoedselgewas
- **BS:** Bloemenstrook - aanleg en onderhoud
- **RB:** randenbeheer
- **ER:** erosiebestrijding – strategisch gelegen grasland
- **KLE – HKW:** kleine landschapselementen - onderhoud houtkant en omvormingsbeheer houtkant

Deze bijkomende bestemmingen zijn zoveel mogelijk vooringevuld en moeten nagekeken worden.

Variabele beheerovereenkomsten

Startdatum 1 januari 2011, 2012 of 2013

- **AV1:** akkervogelbeheer – leeuwerikvlakjes;
- **AV2:** akkervogelbeheer – faunaranden;
- **AV3:** akkervogelbeheer – graanranden;
- **AV4:** akkervogelbeheer – winterstoppel;
- **BW3:** verminderde bemesting in kwetsbare zones water;
- **DI2:** erosiebestrijding - directe inzaai;
- **NK2:** erosiebestrijding - niet-kerende bodembewerking;
- **WV1:** weidevogelbeheer - met vluchtstroken;
- **HAM:** hamsterbescherming.

Startdatum 1 januari 2015

- **BW4:** beheerovereenkomst waterkwaliteit

Plattelandsmaatregel van het ANB

- **BOS:** inkomenscompensatie en onderhoudssubsidie in het kader van een overeenkomst voor bebossing van landbouwgrond (PDPOII).

Deze bijkomende bestemming is zoveel mogelijk vooringevuld en moet nagekeken worden.

Plattelandsmaatregel van Departement Landbouw en Visserij

- **BLS:** boslandbouwsystemen (agroforestry).

Deze bijkomende bestemming is zoveel mogelijk vooringevuld en moet nagekeken worden.

Steunmaatregel in het kader van de ‘Gemeenschappelijke Marktordening (GMO) Groenten en Fruit’

- **GNT:** groenbedekker (nateelt) waarvoor subsidie wordt aangevraagd bij een producentenorganisatie.

Zaaizaadvermeerdering

- **ZAA:** zaaizaadvermeerdering

Gespecialiseerde productiemethode

Overkapping en groeimedium

- **SER:** serres met teelt in volle grond;
- **SGM:** serres met teelt op groeimedium;
- **PLA:** niet-permanent overkapte teelt in volle grond (plastic);
- **NPO:** niet-permanent overkapte teelt op groeimedium;
- **CON:** teelt op groeimedium in open lucht (bv. containervelden);
- **CIV:** teelt in containers op/in volle grond (bv. chrysanten);
- **LOO:** loods (voor plantaardige productie, bv. witloof);

Grasbeheer

- **MAA:** hoofdteelt gras wordt uitsluitend gemaaid en geoogst;
- **BGG:** blijvend grasland met status P dat in 2015 gescheurd is of zal worden gescheurd;
- **BGH:** hoogstam fruitboomgaard op blijvend grasland perceel.

Erosie gerelateerd

- **TOR:** teelt op ruggen;
- **TNR:** teelt niet op ruggen;
- **EBT:** erosiebestrijdende teelttechniek (mulchzaai, strip-till of >80% waterdoorlatende bodembedekking);

Ecologisch aandachtsgebied

- **AKR:** akkerrand (als ecologisch aandachtsgebied).

Deze perceelsbestemmingen zijn van belang voor de mestwetgeving, de agromilieuverbintenissen, milieuvriendelijke sierteelt, de hectaresteen biologische productiemethode (beschutte teelt), de vergroening, de subsidiabiliteit en de randvoorwaarden.

Het niet (correct) invullen kan gevolgen hebben voor:

- de nitraatresidubepaling in het kader van het Mestdecreet in het najaar van 2015, de bemestingsnormen en de uitbetaling van de steun.
- De erosie maatregelen in het kader van de randvoorwaarden.

Irrigatie

- **IWO:** irrigatie met oppervlaktewater;
- **IWG:** irrigatie met grondwater;
- **IWR:** irrigatie met opvangwater;
- **IWA:** irrigatie met ander water dan hierboven vermeld.

Lees ook

- Beheerovereenkomsten VLM;
- Andere plattelandsmaatregelen van Departement Landbouw en Visserij, VLM en ANB;
- GMO groenten en fruit – Actie groenbedekking ‘GNT’;
- Mestdecreet;
- Zaaizaadvermeerdering ‘ZAA’.

Groep	Omschrijving hoofdteelt / Object	Code	Hoofdbestemming 'A' ¹¹	Bijkomende bestemmingen																		onder controle bio	Erosiegevoeligheid teelt ¹	Mestdecreet ²¹					Cumulaties ²⁰							
				MOB	VLI	VER	HSB	BO - PDPO II										BO - PDPO III						Gewasgroep	Mestdecreet ²	Vanggewas	Mestdecreet	Specifieke teelt		Mestdecreet	Derogatie (optioneel)					
								PRB	AKV - gemengde grasstroken	AV1, AV2, AV4	AV3/AKV-vogelvoedselgewas	WV	HAM	ER ³	DIZ/INK2	BB ⁷ grasland	BB ⁷ akkerland	BB ⁸	FB (grasland) ¹⁸	FB (akkerland voedselgewas) ¹⁸	RB ⁸											ER ⁸	BS ⁸	HKW ⁸	BW4 ⁸	HOB/HVB ¹⁹
Infrastructuur & objecten	Stallen en gebouwen	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
	Andere gebouwen	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
	Poelen ≤ 0,1 ha	3	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	P1			
	Houtkanten en houtwallen (≤ 10 m breed)	4	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	P1			
	Tuin met hoogstam	5	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	P3			
	Begraasde niet-landbouwgrond met gebruiksovereenkomst	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	G	-	-	-	-	-	-			
	Volkstuinpark	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	A	-	-	-	-	-			
	Onverharde landingsbaan of veiligheidszones op vliegvelden	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	G ²²	-	-	-	-	-	-			
	Grasland	Grasland ⁶	60	x	-	-	-	x	x	x	x	-	-	x	-	x	x	-	x	x	-	x	x	-	-	x	4°	x	L	G	x	-	x	P1		
Weiland met niet-oogstbare bomen (> 100 bomen/ha)		9823	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	L	G	-	-	x	P1				
Weiland met oogstbare hoogstambomen (> 100 bomen/ha)		9827	x	-	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	4°	x	L	-	-	-	-	-	-				
Natuurlijk grasland met minimumactiviteit ⁸		9828	x	-	-	-	x	x	x	x	-	-	x	-	x	x	-	x	x	-	x	x	-	-	x	-	x	L	G	-	-	x	P1			
Natuurlijk grasland zonder minimum-activiteit ⁸		9829	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	L	G	-	-	-	P1				
Graszoden		955	x	-	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	x	L	G	x	-	x	P1			
Maïs	Korrelmaïs	202	x	x	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	S	M	-	-	x	P2				
	Silomaïs	201	x	x	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	S	M	-	-	x	P2				
Graangewassen	Boekweit	37	x	x	-	-	x	x ⁴	-	-	x	x ⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	x	1°	x	M	AG	-	-	-	P2				
	Brouwergerst	323	x	x	-	-	x	x ⁴	-	-	x	x ⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	x	1°	x	M	AG	-	-	-	P2				
	Wintergerst	321	x	x	-	-	x	x ⁴	-	-	x	x ⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	x	1°	x	M	AG	-	-	-	P2				
	Zomergerst	322	x	x	-	-	x	x ⁴	-	-	x	x ⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	x	1°	x	M	AG	-	-	-	P2				
	Gierst	383	x	x	-	-	x	x ⁴	-	-	x	x ⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	x	1°	x	M	AG	-	-	-	P2				
	Sorghum	381	x	x	-	-	x	x ⁴	-	-	x	x ⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	x	1°	x	M	AG	-	-	-	P2				
	Quinoa	382	x	x	-	-	x	x ⁴	-	-	x	x ⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	x	1°	x	M	AG	-	-	-	P2				
	Kanariezaad	384	x	x	-	-	x	x ⁴	-	-	x	x ⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	x	1°	x	M	AG	-	-	-	P2				
	Haver	34	x	x	-	-	x	x ⁴	-	-	x	x ⁵	-	x	-	x	-	x	-	-	-	-	-	x	1°	x	M	AG	x	-	-	P2				
	Winterrogge	331	x	x	-	-	x	x ⁴	-	-	x	x ⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	x	1°	x	M	AG	-	-	-	P2				
	Zomerrogge	332	x	x	-	-	x	x ⁴	-	-	x	x ⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	x	1°	x	M	AG	-	-	-	P2				
	Spelt	36	x	x	-	-	x	x ⁴	-	-	x	x ⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	x	1°	x	M	AG	-	-	-	P2				
	Wintertarwe	311	x	x	-	-	x	x ⁴	-	-	x	x ⁵	-	x	-	x	-	x	-	-	-	-	-	x	1°	x	M	WT	-	-	x	P2				
	Zomertarwe	312	x	x	-	-	x	x ⁴	-	-	x	x ⁵	-	x	-	x	-	x	-	-	-	-	-	x	1°	x	M	AG	-	-	-	P2				
	Triticale	35	x	x	-	-	x	x ⁴	-	-	x	x ⁵	-	x	-	x	-	x	-	-	-	-	-	x	1°	x	M	WT	-	-	x	P2				
	Andere granen (bv mengkoren)	39	x	x	-	-	x	x ⁴	-	-	x	x ⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	x	1°	x	M	AG	-	-	-	P2				
Faunamengsel ⁵	98	x	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	x	M	A	-	-	-	P2					
Bloemenmengsel	9831	x	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	4°	x	M	A	-	-	-	P2					

Groep	Omschrijving hoofdteelt / Object	Code	Hoofdbestemming 'A' ¹¹	Bijkomende bestemmingen																			onder controle bio	Erosiegevoeligheid teelt ¹	Mestdecreet ²¹					Cumulatie ²⁰			
				MOB	VLI	VER	HSB	BO - PDPO II										BO - PDPO III							Gevasgroep	Vangewas	Specifieke teelt	Derogatie (optioneel)					
								BW3	PRB	AKV - gemengde grasstroken	AV1, AV2, AV4	AV3/AKV-vogelvoedselgewas	WV	HAM	ER ³	DIZ/NK2	BB ⁷ grasland	BB ⁷ akkerland	BB ⁸	FB (grasland) ¹⁸	FB (akkerland voedselgewas) ¹⁸	RB ⁸							ER ⁸		BS ⁸	HKW ¹⁸	BW4 ¹⁸
				Mestdecreet ²¹																													
				Mestdecreet ²¹																													

Oliehoudende zaden	Winterkoolzaad	4111	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	M	A	-	-	-	P2	
	Zomerkoolzaad	4121	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	S	A	-	-	-	P2	
	Winterraapzaad	4112	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	S	A	-	-	-	P2	
	Zomerraapzaad	4122	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	S	A	-	-	-	P2	
	Sojabonen	43	x	x	-	-	x	-	-	-	x ¹³	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	S	G3	-	x	-	P2
	Zonnebloempitten	42	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	S	A	-	-	-	P2
	andere oliehoudende zaden	44	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	S	A	-	-	-	P2
Fruit	Aardbeien	9516	x	x	-	x ¹⁰	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	S	G1	-	x	-	P2	
	Andere éénjarige fruitteelten	972	x	x	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	S	N	-	x	-	P2	
	Blauwe bessen	9722	x	x	-	x ¹⁰	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	S	N	-	x	-	P3	
	Braambessen	9721	x	x	-	x ¹⁰	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	S	N	-	x	-	P3	
	Kiwibes	9729	x	x	-	x ¹⁰	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	S	N	-	x	-	P3	
	Rode bessen	9718	x	x	-	x ¹⁰	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	S	N	-	x	-	P3	
	Stekelbessen	9719	x	x	-	x ¹⁰	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	S	N	-	x	-	P3	
	Zwarte bessen	9720	x	x	-	x ¹⁰	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	S	N	-	x	-	P3	
	Andere bessen	9723	x	x	-	x ¹⁰	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	S	N	-	x	-	P3	
	Druiven	9715	x	x	-	x ¹⁰	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	S	N	-	x	-	P3	
	Frambozen	9717	x	x	-	x ¹⁰	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	S	N	-	x	-	P3	
	Meerjarige fruitteelten (appel)	9710	x	x	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	S*	N	-	x	-	P3	
	Meerjarige fruitteelten (peer)	9711	x	x	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	S*	N	-	x	-	P3	
	Meerjarige fruitteelten (pruim)	9713	x	x	-	x ¹⁰	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	S*	N	-	x	-	P3	
	Meerjarige fruitteelten (perzik)	9728	x	x	-	x ¹⁰	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	S*	N	-	x	-	P3	
	Meerjarige fruitteelten (zoete kers, laagstam)	9725	x	x	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	S*	N	-	x	-	P3	
	Meerjarige fruitteelten (zoete kers, hoogstam)	9726	x	x	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	S*	N	-	x	-	P3	
	Meerjarige fruitteelten (zure kers)	9727	x	x	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	S*	N	-	x	-	P3	
	Andere meerjarige fruitteelten	9714	x	x	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	S*	N	-	x	-	P3	
	Wijnstokken	9716	x	x	-	x ¹⁰	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	S	N	-	x	-	P3	
Hazelnoten	9201	x	x	-	x ¹⁰	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	L	N	-	x	-	P3		
Walnoten	9202	x	x	-	x ¹⁰	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	L	N	-	x	-	P3		

Groep	Omschrijving hoofdteelt / Object	Code	Hoofdbestemming 'A' ¹¹	Bijkomende bestemmingen																		onder controle bio	Erosiegevoeligheid teelt ¹	Mestdecreet ²¹												
				MOB	VLI	VER	HSB	BO - PDPO II								BO - PDPO III								Gewasgroep	Mestdecreet ²	Vanggewas	Mestdecreet	Specifieke teelt: Mestdecreet	Derogatie (optioneel)	Cumulaties ²⁰						
								BW3	PRB	AKV - gemengde grasstroken	AV1, AV2, AV4	AV3/AKV-vogelvoedselgewas	WV	HAM	ER ³	DIZ/NK2	BB ⁷ grasland	BB ⁷ akkerland	BB ⁸	FB (grasland) ¹⁸	FB (akkerland voedselgewas) ¹⁸										RB ⁸	ER ⁸	BS ⁸	HKW ¹⁸	BW4 ⁸	HOB/HVB ¹⁹
Aardappelen	Aardappelen (niet-vroege)	901	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	S	AA	-	-	-	P2		
	Aardappelen (poot-goed)	902	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	S	AA	-	-	-	P2		
	Aardappelen (vroege, rooi na 19/6)	904	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	S	G2	-	x	-	P2		
	Aardappelen (pri-meur, rooi voor 20/6)	905	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	S	G2	-	x	-	P2		
Vlas en hennep	Vezelhennep (bestemd voor vezel-productie)	922	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	S	A	-	-	-	P2		
	Andere hennep dan vezelhennep	872	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	S	A	-	-	-	P2		
	Olievlas (geen vezel-vlas)	45	x	x	-	-	x	-	-	-	x ¹³	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	M	N	-	-	-	P2		
	Vezelvlas (bestemd voor vezelproductie)	921	x	x	-	-	x	-	-	-	x ¹³	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	M	N	-	-	-	P2		
Bieten	Suikerbieten	91	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	S	S	-	-	x	P2	
	Voederbieten	71	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	S	V	-	-	x	P2	
Voedergewassen	Voedererwt (niet voor menselijke consumptie)	51	x	x	x	-	x	x	-	-	x ¹³	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	S	G3	-	x	-	P2	
	Tuin- en veldbonen (niet voor menselijke consumptie)	52	x	x	x	-	x	x	-	-	x ¹³	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	S	G3	-	x	-	P2	
	Niet-bittere lupinen	53	x	x	-	-	x	-	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	S	L	-	-	-	P2	
	Grasluizerne	660	x	-	x	-	x	x	x	x	x	x ¹⁵	x	x	x	x	x	x	x	x	-	x	x	-	-	-	x	4°	x	L	G	x	-	-	P2	
	Grasklaver ⁷	700	x	-	x	-	x	x	x	x	x	x ¹⁵	x	-	x	x	x	x	x	x	-	x	x	-	-	-	x	4°	x	L	G	x	-	-	P2	
	Eénjarige klaver	721	x	-	-	-	x	-	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	L	L	-	-	-	P2	
	Meerjarige klaver	722	x	-	-	-	x	-	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	x	4°	x	L	L	-	-	-	P2	
	Rode klaver	723	x	-	x	-	x	-	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	x	4°	x	L	L	-	-	-	P2	
	Eénjarige luzerne	731	x	-	x	-	x	-	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	x	-	-	-	-	-	x	1°	x	L	L	-	-	-	P2	
	Meerjarige luzerne	732	x	-	x	-	x	-	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	-	-	x	-	-	x	-	-	-	-	-	x	4°	x	L	L	-	-	-	P2	
	Wikke	747	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	S	A	-	-	-	P2		
	Mengsel van vlinderbloemigen	744	x	-	-	-	x	-	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	x	4°	x	L	L	-	-	-	P2	
	Mengsel van gras en vlinderbloemigen (andere dan grasklaver of grasluizerne)	745	x	-	-	-	x	x	x	x	-	x ¹⁵	x	-	x	x	x	x	x	x	-	x	x	-	-	-	x	4°	x	L	G	-	-	-	P2	
	Voederkool (blad-kool)	741	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	S	G1	x	x	-	P2		
	Voederwortelen	742	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	S	G3	-	-	-	P2		
	Andere voedergewassen	743	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	S	A						
	Voederrapen	746	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	S	G3	-	-	-	P2		

Groep	Omschrijving hoofdteelt / Object	Code	Hoofdbestemming 'A' ¹¹	Bijkomende bestemmingen																				onder controle bio	Erosiegevoeligheid teelt ¹	Mestdecreet ²¹					Cumulaties ²⁰			
				MOB	VLI	VER	HSB	BO - PDPO II										BO - PDPO III								Gewasgroep	Vanggewas	Specifieke teelt	Derogatie (optioneel)					
								BW3	PRB	AKV - gemengde grasstroken	AV1, AV2, AV4	AV3/AKV-vogelvoedselgewas	WV	HAM	ER ³	DIZ/NK2	BB ¹⁷ grasland	BB ¹⁷ akkerland	BB ⁸	FB (grasland) ⁸	FB (akkerland voedselgewas) ⁸	RB ⁸	ER ⁸							BS ⁸		HKW ¹⁶	BW4 ⁸	HOB/HVB ⁹
Sierplanten (bloemisterij en boomkwekerij)	Azalea	9570	x	x ¹¹	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	G2	-	x	-	P3		
	Begonia's voor de knol	9571	x	x ¹¹	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	G2	-	x	-	P3		
	Bloembollen en -knollen, andere dan begonia	9572	x	x ¹¹	-		x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	G2	-	x	-	P3		
	Chrysanten	9547	x	x ¹¹	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	G2	-	x	-	P3		
	Groene kamerplanten (ficus, ...)	9573	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	G2	-	x	-	P3		
	Bloeiende kamerplanten (kalanchoë, ...)	9574	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	G2	-	x	-	P3		
	Perk- en balkonplanten	9578	x	x ¹¹	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	G2	-	x	-	P3		
	Kerstbomen	962	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	G2	-	x	-	P3		
	Snijplanten (< 5 jaar)	9575	x	x ¹¹	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	G2	-	x	-	P3		
	Snijplanten (≥ 5 jaar)	9585	x	x ¹¹	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	G2	-	x	-	P3		
	Snijbloemen - rozen	9576	x	x ¹¹	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	G2	-	x	-	P3		
	Snijbloemen andere dan rozen (< 5 jaar)	9577	x	x ¹¹	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	G2	-	x	-	P3		
	Snijbloemen andere dan rozen (≥ 5 jaar)	9587	x	x ¹¹	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	G2	-	x	-	P3		
	Boomkweek - bosplanten	9560	x	x ¹¹	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	G2	-	x	-	P3		
	Boomkweek - fruitplanten	9602	x	x ¹¹	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	S	G2	-	x	-	P3		
	Boomkweek - sierplanten	9603	x	x ¹¹	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	G2	-	x	-	P3		
	Boomkweek - andere	9604	x	x ¹¹	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	G2	-	x	-	P3		
	Winterbloeiende halfheesters	9583	x	x ¹¹	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	G2	-	x	-	P3		
	Rozelaars	9582	x	x ¹¹	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	G2	-	x	-	P3		
	Sierbomen en -struiken	9581	x	x ¹¹	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	G2	-	x	-	P3		
Winterharde sierplanten	9584	x	x ¹¹	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	G2	-	x	-	P3			
Vaste planten	9580	x	x ¹¹	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	G2	-	x	-	P3			
Andere sierplanten	954	x	x ¹¹	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	G2	-	x	-	P2			
Overige groenbedekkers ⁶	Festulolium	638	x	-	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	x	4°	x	L	G	x	-	x	P1
	Bladrammenas	656	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	x	2°	x	S	A	x	-	-	P1
	Lupinen	644	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	x	4°	x	S	A	-	-	-	P1
	Gele mosterd	643	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	S	A	x	-	-	P1
	Sarepta mosterd	655	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	S	A	-	-	-	P1
	Phacelia	645	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	S	A	x	-	-	P1
	Snijrogge	639	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	M	AG	x	-	-	P1
	Tagetes (Afrikaantje)	646	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	S	A	x	x	-	P1
	Nyger	649	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	S	A	x	-	-	P1
	Nootzoetraapzaad	651	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	S	A	-	-	-	P1
	Komkommerkruid	652	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	S	A	-	x	-	P1
	Soedangras	653	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	M	AG	x	-	-	P1
	Zwaardherik	654	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	S	A	-	-	-	P1

Groep	Omschrijving hoofddeel / Object	Code	Hoofdbestemming 'A' ¹¹	Bijkomende bestemmingen																				onder controle bio	Erosiegevoeligheid teelt ¹	Mestdecreet ²¹				Cumulaties ²⁰					
				MOB	VLI	VER	HSB	BO - PDPO II										BO - PDPO III								Gewasgroep	Mestdecreet ²	Vangewas Mestdecreet	Specifieke teelt Mestdecreet		Derogatie (optioneel)				
								BW3	PRB	AKV - gemengde grasstroken	AV1, AV2, AV4	AV3/AKV-vogelvoedselgewas	WV	HAM	ER ³	DIZ/NK2	BB ¹⁷ grasland	BB ¹⁷ akkerland	BB ¹⁸	FB (grasland) ¹⁸	FB (akkerland voedselgewas) ¹⁸	RB ⁶	ER ⁸									BS ⁶	HKW ⁸	BW4 ⁸	HOB/HVB ⁹
Overige groenbedekkers ⁶	Gras in onderzaai	657	x	-	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	4°	x	S	-	-	-	-	P1			
	Andere niet-vlinderbloemige groenbedekkers	647	x	-	-	-	x	x	-	-	-	x	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	S	A	-	-	-	P1			
	Andere vlinderbloemige groenbedekkers	648	x	-	-	-	x	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	S	N	-	-	-	P1			
	Mengsel van één of meer vlinderbloemige groenbedekkers	658	x	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	S	N	-	-	-	P1			
	Mengsel van niet-vlinderbloemige groenbedekkers	659	x	-	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	1°	x	S	A	-	-	-	P1			
Houtachtige gewassen	Bebossing (korte omlooptijd)	883	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S ⁴	A	-	-	-	P3		
	Bebossing loofbomen-ecologisch ¹⁴	8910	x ¹²	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S ⁴	-	-	-	-	P3		
	Bebossing loofbomen-economisch ¹⁴	8911	x ¹²	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S ⁴	-	-	-	-	P3		
	Bebossing naaldbomen ¹⁴	8912	x ¹²	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S ⁴	-	-	-	-	P3		
	Bebossing populieren ¹⁴	8915	x ¹²	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S ⁴	-	-	-	-	P3		
	Heide in natuurbeheer	9825	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S ⁴	A	-	-	-	P3		
	Wijmenaanplantingen	963	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S ⁴	A	-	-	-	P3		
	Bomen in groep	895	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S ⁴	-	-	-	-	P3		
	Andere bebossing	894	x ¹²	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S ⁴	-	-	-	-	P3		
Zaad- en plantgoed	Aardbeiplanten	9724	x ¹¹	x	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	S	G1	-	x	-	P2	
	Jongplanten voor sierplanten	9565	x ¹¹	x	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	G2	-	x	-	P2		
	zaden voor sierteelt	9566	x ¹¹	x	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	G2	-	x	-	P2		
	Plantgoed van vlinderbloemige groenten	9568	x ¹¹	x	-	-	x	x	-	-	x	x ¹⁵	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	S	G3	-	x	-	P2	
	plantgoed van niet-vlinderbloemige groenten	9569	x ¹²	x	-	-	x	x	-	-	x	x ¹⁵	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	S	G2	-	x	-	P2	
Overige gewassen	Champignons (loods)	9536	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	P2		
	Cichorei (inuline)	9811	x	x	-	-	x	-	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	S	N	-	-	-	P2	
	Cichorei (koffiesurrogaat)	9812	x	x	-	-	x	-	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	S	N	-	-	-	P2	
	Hop	9822	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	S	A	-	-	-	P3	
	Miscanthus	884	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	L	A	-	-	-	P2	
	Mariadistel	882	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	L	A	-	-	-	P2	
	Tabak	9821	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	A	-	-	-	P2	
	Niet eetbare tuingewassen	96	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	S	A	-	-	-	P2	
	Andere	85	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	A	-	-	-	P1		

Groep	Omschrijving hoofddeel / Object	Code		Hoofdbestemming 'A' ¹¹	Bijkomende bestemmingen																onder controle bio	Erosiegevoeligheid teelt ¹	Mestdecreet ²¹					Cumulaties ²⁰										
		industriële verwerking	vers verbruik		MOB	VLI	VER	HSB	BO - PDPO II								BO - PDPO III						Gewasgroep	Mestdecreet ²	Vangewas	Mestdecreet	Specifieke teelt		Mestdecreet	Derogatie (optioneel)								
									BW3	PRB	AKV - gemengde grasstroken	AV1, AV2, AV4	AV3/AKV-vogelvoedselgewas	WV	HAM	ER ³	D12/NK2	BB ¹⁷ grasland	BB ¹⁷ akkerland	BB ¹⁸											FB (grasland) ¹⁸	FB (akkerland voedselgewas) ¹⁸	RB ¹⁸	ER ¹⁸	BS ¹⁸	HKW ¹⁸	BW4 ¹⁸	HOB/HVB ¹⁹
Kruiden	Engelwortel	983	881	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G3	-	x	-	P2			
	Kervel	860	960	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G3	-	x	-	P2			
	Peterselie	859	959	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G2	-	x	-	P2			
	Wortelpeterselie	863	961	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G3	-	x	-	P2			
	Basilicum	864	964	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G2	-	x	-	P2			
	Bieslook	865	965	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G2	-	x	-	P2			
	Andere kruiden	856	956	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G3	-	x	-	P2			
Geneeskrachtige en aromatische kruiden	957		x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G3	-	x	-	P2				
Verse en industrie groenten	Ajuinen (vroegel)	8563	9563	x	x	-	-	x	-	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	1 ^o	x	S	N	-	-	-	P2			
	Ajuinen (niet-vroegel)	8514	9514	x	x	-	-	x	-	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	1 ^o	x	S	N	-	-	-	P2			
	Andijvie	8537	9537	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G2	-	x	-	P2			
	Artisjok	8586	9586	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G1	-	x	-	P2			
	Asperge	8511	9511	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	5 ^o	x	S	G3	-	x	-	P3			
	Aubergines	8555	9555	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G2	-	x	-	P2			
	Rode biet	8532	9532	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G3	-	x	-	P2			
	Stambonen (bv. bruine bonen)	8411	94	x	x	-	-	x	x	-	-	x ¹³	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G3	-	x	-	P2			
	Stamslabonen	8410	9410	x	x	-	-	x	x	-	-	x ¹³	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G3	-	x	-	P2			
	Tuin- en veldbonen (andere dan droog geoogst)	832	932	x	x	-	-	x	x	-	-	x ¹³	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G3	-	x	-	P2			
	Broccoli	8525	9525	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G1	-	x	-	P2			
	Butternut-pom-poen	8456	9456	x	x	-	-		x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G2	-	x	-	P2			
	Courgettes	8541	9541	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G2	-	x	-	P2			
	Erwten (andere dan droog geoogst)	831	931	x	x	-	-	x	x	-	-	x ¹³	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G3	-	x	-	P2			
	Komkommers	8554	9554	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G2	-	x	-	P2			
	Bloemkool	8523	9523	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G1	-	x	-	P2			
	Boerenkool	8524	9524	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G1	-	x	-	P2			
	Chinese kool	8526	9526	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G1	-	x	-	P2			
	Rode kool	8527	9527	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G1	-	x	-	P2			
	Savooikool	8546	9546	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G1	-	x	-	P2			
	Spruitkool	8512	9512	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	x	2 ^o	x	S	G1	-	x	-	P2			
	Witte kool	8540	9540	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G1	-	x	-	P2			
	Koolraap	8528	9528	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G3	-	x	-	P2			
Koolrabi	8529	9529	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G2	-	x	-	P2				
Paprika	8553	9553	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G2	-	x	-	P2				
Pompoenen	8556	9556	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G2	-	x	-	P2				
Prei	8538	9538	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G1	-	x	-	P2				
Raap	8530	9530	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G3	-	x	-	P2				
Rabarber	8517	9517	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	5 ^o	x	S	G1	-	x	-	P3				
Radijs	8531	9531	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G3	-	x	-	P2				
Schorseneer	8533	9533	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G3	-	x	-	P2				
Bladselder	8539	9539	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G1	-	x	-	P2				
Bleekselder	8551	9551	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G1	-	x	-	P2				
Groene selder	8548	9548	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G1	-	x	-	P2				
Knolselder	8543	9543	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G2	-	x	-	P2				
Sjalotten	8513	9513	x	x	-	-	x	-	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	N	-	-	-	P2				
Kropsla	8518	9518	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G2	-	x	-	P2				
Raketsla -Rucola	8545	9545	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G2	-	x	-	P2				
Veldsla	8542	9542	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ^o	x	S	G2	-	x	-	P2				

Groep	Omschrijving hoofdteelt / Object	Code		Hoofdbestemming 'A' ¹¹	Bijkomende bestemmingen																	onder controle bio	Erosiegevoeligheid teelt ¹	Mestdecreet ²¹												
		industriële verwerking	vers verbruik		MOB	VLI	VER	HSB	BO - PDPO II								BO - PDPO III							Gewasgroep	Mestdecreet ²	Vanggewas	Mestdecreet	Specifieke teelt	Mestdecreet	Derogatie (optioneel)	Cumulaties ²⁰					
									BW3	PRB	AKV - gemengde grasstroken	AV1, AV2, AV4	AV3/AKV-vogelvoedselgewas	VW	HAM	ER ³	Diz/NK2	BB ¹⁷ grasland	BB ¹⁷ akkerland	BB ¹⁸	FB (grasland) ⁸											FB (akkerland voedselgewas) ¹⁰	RB ¹⁸	ER ¹⁸	BS ⁸	HKW ¹⁸
Verse en industrie groenten	Ijsbergsla	8544	9544	x	x	-	-	x	x	-	-	-	X ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	S	G2	-	x	-	P2
	Andere alternatieve slasoorten	8557	9557	x	x	-	-	x	x	-	-	-	X ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	M	G2	-	x	-	P2
	Spinazie	8519	9519	x	x	-	-	x	x	-	-	-	X ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	M	G2	-	x	-	P2
	Tomaten	8552	9552	x	x	-	-	x	x	-	-	-	X ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	S	G2	-	x	-	P2
	(Knol)venkel	8534	9534	x	x	-	-	x	x	-	-	-	X ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	S	G2	-	x	-	P2
	Witloof (loof)	8515	9515	x ¹¹	x	-	-	x	-	-	-	-	X ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	S	N	-	-	-	P2
	Witloof (wortel)	8561	9561	x ¹¹	x	-	-	x	-	-	-	-	X ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	S	N	-	-	-	P2
	Wortel (vroegel) (consumptie)	8564	9564	x	x	-	-	x	x	-	-	-	X ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	S	G3	-	x	-	P2
	Wortel (niet-vroegel) (consumptie)	8535	9535	x	x	-	-	x	x	-	-	-	X ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	S	G3	-	x	-	P2
	Pastinaak	8409	9409	x	x	-	-	x	x	-	-	-	X ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	S	G3	-	x	-	P2
	Rammenas	8550	9550	x	x	-	-	x	x	-	-	-	X ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	S	G3	-	x	-	P2
	Andere kolen	8620	9620	x	x	-	-	x	x	-	-	-	X ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	S	G1	-	x	-	P2
Andere groenten	8559	951	x	x	-	-	x	x	-	-	-	X ¹⁵	-	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	S	G3	-	x	-	P2	
Braak	Braakliggend land met minimale activiteit zonder EAG ⁹	82		x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	-	-	-	-	
	Braakliggend land met minimale activiteit met EAG ⁹	89		x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	-	-	-	-	
	Braakliggend land zonder minimale activiteit	81		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	S	-	-	-	-	

Legende

- 1 = Erosiegevoeligheid teelt
- L Teelten die het volledige jaar een bedekking bieden
 - M Wintergranen, winterkoolzaad, zomergranen, spinazie en vlas
 - S Alle andere teelten
 - * Voor deze teelten zijn eveneens geen analyseresultaten C en pH noodzakelijk
- 2 = Gewasgroepen zoals gedefinieerd in het Mestdecreet
- B Begrazing
 - G Grassen
 - M Maïs
 - N Gewassen met lage stikstofbehoefte
 - L Leguminosen andere dan erwten en bonen
 - S Suikerbieten
 - V Voederbieten
 - WT Wintertarwe en Triticale
 - AG Andere granen
 - G1 Groenten groep I
 - G2 Groenten groep II
 - G3 Groenten groep III
 - AA Aardappelen gerooid na 31 juli
 - A Andere gewassen
- 3 = 'ER' : Erosiebestrijding: aanleg en onderhoud van een grasbufferstrook of grasgang; enkel op percelen met gras
- 4 = Enkel indien gevolgd door een nateelt
- 5 = ingezaaid eenjarig mengsel van granen en/of kruiden dat niet wordt geoogst en dient als (winter)voedsel voor wilde diersoorten
- 6 = teeltcodes 61 en 62 vervallen en worden de code 60 'grasland'
- 7 = teeltcodes 701 en 702 vervallen en worden de code 700 'grasklaver'
- 8 = Minimumactiviteit voor natuurlijk grasland bestaat uit één van de volgende maatregelen:
- het jaarlijks (voor 1 oktober) maaien, waarna het maaisel wordt afgevoerd OF;
 - het laten begrazen van de percelen door runderen, schapen, geiten of hertachtigen
- 9 = Minimumactiviteit voor braakliggend land bestaat uit elk van de volgende maatregelen:
- het jaarlijks (voor 1 oktober) maaien, waarna het maaisel moet blijven liggen
- EN;**
- het tegengaan van verbossing door houtopslag te beperken. Dit betekent dat verbossing door houtachtige gewassen die hoger zijn dan anderhalve meter moet voorkomen worden door te maaien of door een andere geschikte beheersmaatregel toe te passen.
- 10 = Enkel als er een erkend product bestaat voor de toepassing van de verwar-ringstechniek in deze fruitteelt

- 11 = Enkel indien teelt in volle grond
- 12 = Enkel indien subsidiabele gronden in 2008 en dit voor de duur van de overeenkomst met het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)
- 13 = Enkel 'AV4' : AV winterstoppel
- 14 = Bebossing goedgekeurd na 1 januari 2008 volgens art. 43 van verordening EG 1698/2005
- 15 = Enkel 'AV3' : AV graanranden
- 16 = Kruisjes geven de toegelaten combinaties als hoofdteelt weer
- 17 = 'BB' : botanisch beheer van graslanden en/of akkers
- 18 = Onder hoofdstuk beheerovereenkomsten kunt u terugvinden welke beheerpakketten aangeduid worden met deze bijkomende bestemmingen
- 19= legende bij HOB/HVB
- 1° eenjarige akkerbouw- en ruwvoederteelten
 - 2° eenjarige fruit-, groente- en kruidenteelten
 - 4° grasland en meerjarige voederteelten
 - 5° meerjarige fruit-, groente- en kruidenteelten
- 20 = Cumulaties:
- P1 voor andere vormen van grondgebruik = 450 euro/ha
 - P2 voor éénjarige gewassen = 600 euro/ha
 - P3 voor gespecialiseerde blijvende teelten = 900 euro/ha.
- Deze bedragen zijn ook geldig indien maar één maatregel wordt toegepast op een perceel. Bv. op een perceel met bijkomende bestemming 'HSB'
- 21 = Vul in het kader van het Mestdecreet naast de hoofdteelt zorgvuldig ook uw voorsteelt en/of nateelt in (indien van toepassing) want deze kunnen belangrijk zijn voor het bepalen van de bemestingsnormen. Daarvoor mag elke teeltcode van deze teelttabel gebruikt worden (en niet enkel de "overige groenbedekkers" of de nateelten zoals vermeld in hoofdstuk 'Teelten').
- 22 = Norm enkel van toepassing indien de gebruiksovereenkomst wordt overge-maakt aan VLM-Mestbank

Subsidiabele gewassen ingedeeld in teeltgroepen die in aanmerking komen voor gewasdiversificatie.

Teeltgroep	Omschrijving hoofdteelt¹	Teeltcode	
		industriële verwerking	vers verbruik
Aardappelen	Aardappelen (niet-vroege)	901	
	Aardappelen (primeur, rooi voor 20/6)	905	
	Aardappelen (vroege, rooi na 19/6)	904	
	Aardappelen (pootgoed)	902	
Aardbeien	Aardbeien	9516	
	Aardbeiplanten	9724	
Artisjokken	Artisjok	8586	9586
Aubergines	Aubergines	8555	9555
Basilicum	Basilicum	864	964
Begonia	Begonia's voor de knol	9571	
Bieten	Rode biet	8532	9532
	Suikerbieten	91	
	Voederbieten	71	
Boekweit	Boekweit	37	
Bonen	Stambonen (bv. bruine bonen)	8411	9411
	Stamslabonen	8410	9410
Braak	Braakliggend land met minimale activiteit met EAG	89	
	Braakliggend land met minimale activiteit zonder EAG	82	
Chrysanten	Chrysanten	9547	
Cichoreiachtigen	Andijvie	8537	9537
	Cichorei (inuline)	9811	
	Cichorei (koffiesurrogaat)	9812	
	Witloof (voor de wortel)	8561	9561
	Witloof (voor het loof)	8515	9515
Courgettes & pompoenen	Courgettes	8541	9541
	Pompoenen	8556	9556
Engelwortel	Engelwortel	983	881
Erwten	Erwten (andere dan droog geoogst)	831	931
	Voedererwten (niet voor menselijke consumptie)	51	
Facelia	Facelia	645	
Gele mosterd	Gele mosterd	643	
Gerst	Brouwgerst	323	
	Zomergerst	322	
Gerst_winter	Wintergerst	321	
Grassen	Grasklaver	700	
	Grasluzerne	660	
	Festulolium	638	
	Grasland	60	
	Graszoden	955	
	Mengsel van gras en vlinderbloemigen (andere dan grasklaver of grasluzerne)	745	
	Natuurlijk grasland met minimumactiviteit	9828	
	Weiland met oogstbare hoogstam bomen (> 100 bomen/ha)	9827	
Haver	Haver	34	
Hennep	Andere hennep dan vezelhennep	872	
	Vezelhennep (bestemd voor vezelproductie)	922	
Kervel	Kervel	860	960
Klaver	Eénjarige klaver	721	
	Meerjarige klaver	722	
	Rode klaver	723	

Teeltgroep	Omschrijving hoofdteelt¹	Teeltcode	
		industriële verwerking	vers verbruik
Komkommerkruid	Komkommerkruid	652	
Komkommers	Komkommer	8554	9554
Koolachtigen	Bloemkool	8523	9523
	Boerenkool	8524	9524
	Broccoli	8525	9525
	Koolrabi	8529	9529
	Rode kool	8527	9527
	Savooikool	8546	9546
	Spruitkool	8512	9512
	Voederkool (bladkool)	741	
	Witte kool	8540	9540
Koolraapachtigen	Koolraap	8528	9528
Koolzaad	Zomerkoolzaad	4121	
Koolzaad_winter	Winterkoolzaad	4111	
Lookachtigen	Ajuinen (niet-vroege)	8514	9514
	Ajuinen (vroege)	8563	9563
	Bieslook	865	965
	Prei	8538	9538
	Sjalotten	8513	9513
Lupinen	Lupinen	644	
	Niet-bittere lupinen	53	
Luzerne	Eénjarige luzerne	731	
	Meerjarige luzerne	732	
Maïs	Korrelmaïs	202	
	Silomaïs	201	
Mariadistel	Mariadistel	882	
Mengsel	Faunamengsel	98	
	Bloemenmengsel	9831	
Muskaatpompoenen	Butternut-pompoenen	8456	9456
Mosterd	Sarepta mosterd	655	
Nyger	Nyger	649	
Panicum	Gierst	383	
Paprika's	Paprika	8553	9553
Pastinaak	Pastinaak	8409	9409
Peterselie	Peterselie	859	959
	Wortelpeterselie	863	961
Phalaris	Kanariezaad	384	
Quinoa	Quinoa	382	
Raapachtigen	Chineze kool	8526	9526
	Nootzoetraapzaad	651	
	Raap	8530	9530
	Zomerraapzaad	4122	
Raapachtigen_winter	Winterraapzaad	4112	
Radijsachtigen	Bladrammenas	656	
	Radijs	8531	9531
	Rammenas	8550	9550
Rogge	Snijrogge	639	
	Zomerrogge	332	
Rogge_winter	Winterrogge	331	
Rucola	Raketsla - Rucola	8545	9545
Schorseneren	Schorseneer	8533	9533

Teeltgroep	Omschrijving hoofdteelt¹	Teeltcode	
		industriële verwerking	vers gebruik
Selderachtigen	Bladselder	8539	9539
	Bleekselder	8551	9551
	Groene selder	8548	9548
	Knolselder	8543	9543
Sla	Ijsbergsla	8544	9544
	Kropsla	8518	9518
Soedangras	Soedangras	653	
Sojabonen	Sojabonen	43	
Sorghum	Sorghum	381	
Spinazie	Spinazie	8519	9519
Tabak	Tabak	9821	
Tagetes (Afrikaantje)	Tagetes (Afrikaantje)	646	
Tarwe	Zomertarwe	312	
Tarwe_winter/spelt	Wintertarwe	311	
	Spelt	36	
Tomaten	Tomaten	8552	9552
Triticale	Triticale	35	
Veldsla	Veldsla	8542	9542
(Knol)venkel	(Knol)venkel	8534	9534
Vlas	Olievlas (geen vezelvlas)	45	
	Vezelvlas (bestemd voor vezelproductie)	921	
Vlinderbloemigen	Mengsel van vlinderbloemigen	744	
Voederrapen	Voederrapen	746	
Wikken	Tuin- en veldbonen (andere dan droog geoogst)	832	932
	Tuin- en veldbonen (droog geoogst)	52	
	Wikke	747	
Wortel	Voederwortelen	742	
	Wortel (niet-vroege) (consumptie)	8535	9535
	Wortel (vroege) (consumptie)	8564	9564
Zonnebloem	Zonnebloempitten	42	
Zwaardherik	Zwaardherik	654	
Andere subsidiabele gewassen	Andere alternatieve slasoorten	8557	9557
	Andere bessen	9723	
	Andere eenjarige fruitteelten	972	
	Andere granen	39	
	Andere oliehoudende zaden	44	
	niet eetbare tuingewassen	96	
	Andere groenten	8559	951
	Andere kolen	8620	9620
	Andere kruiden	856	956
	Plantgoed van vlinderbloemige groenten	9568	
	Plantgoed van niet-vlinderbloemige groenten	9569	
	Bloembollen en -knollen, andere dan begonia¹	9572	
	Perk- en balkonplanten¹	9578	
	Snijbloemen andere dan rozen (< 5 jaar)¹	9577	
	Snijplanten (< 5 jaar)¹	9575	

¹: telt als subsidiabel bouwland wanneer de teelt in volle grond gebeurt

Deze tabel geeft de onderlinge combinaties weer van ecologische aandachtsgebieden op eenzelfde perceel.

		EAG -type														
		Braak	landschapselement houtkant	landschapselement bomen in groep	landschapselement akkerrand	landschapselement poel	landschapselement gracht	Bufferstroken langs waterloop	Agroforestry	Strook langs bosrand met productie	Strook langs bosrand zonder productie	Korte omloophout	Beboste (PDPO) gebieden	Groenbedekking & vanggewas	Stikstofbindende gewassen	
EAG Type		BRA	LEH	LEB	LEA	LEP	LEG	BWA	AGF	BRP	BRZ	KOH	BGE	GBV	SBG	
Braak	BRA															
Landschapselement houtkant	LEH															
Landschapselement bomen in groep	LEB															
Landschapselement akkerrand	LEA															
Landschapselement poel	LEP															
Landschapselement gracht	LEG															
Bufferstroken langs waterloop	BWA									*	*					
Agroforestry	AGF															
Strook langs bosrand met productie	BRP							*								
Strook langs bosrand zonder productie	BRZ							*								
Korte omloophout	KOH															
Beboste (PDPO) gebieden	BGE															
Groenbedekking & vanggewas	GBV															
Stikstofbindend gewas	SBG															

Legende:

Combinatie mogelijk

*

 Enkel combineerbaar indien het in de praktijk over een andere strook gaat.

Geen combinatie mogelijk

Deze tabel geeft de mogelijke combinaties weer tussen EAG vergroeningsmaatregelen en agromilieumaatregelen/beheerovereenkomsten/hectaresteun bio op eenzelfde perceel. De weergegeven bedragen zijn de (eventueel verlaagde) subsidiebedragen (in euro/ha) voor de agromilieumaatregelen/beheerovereenkomsten/hectaresteun bio. De bedragen voor vergroening zijn afhankelijk van uw betalingsrechten.

		Eventueel verlaagd subsidiebedrag in euro/ha														
Maatregel		Basisbedrag (euro/ha)	EAG groenbedekking	EAG stikstofbindende gewassen	EAG braakliggend land /spontane bedekking	EAG bufferstroken¹	EAG korte omloophout	EAG agroforestry	EAG bosranden zonder productie¹	EAG bosranden met productie¹	EAG beboste gebieden	EAG landschapselementen akkerrand²	EAG landschapselementen houtkant	EAG landschapselementen bomen in groep	EAG landschapselementen grachten	EAG landschapselementen poel
PDPO III	Ontwikkeling soortenrijk grasland	881														
	Instandhouding soortenrijk grasland	1.174														
	Faunabeheer grasland uitgestelde maaidatum	698				698			698	698						
	Faunabeheer grasland beweiden 20 mei	116				116			116	116						
	Faunabeheer grasland standweide 15 juni	661				661			661	661						
	Faunabeheer grasland kuikenweide	761				761			761	761						
	Faunabeheer akkerland voedselgewas	1.931			710	1.300			1.300	1.931		1.300				
	Aanleg en onderhoud grasstrook	1.047				1.047			1.047	1.047		1.047				
	Aanleg en onderhoud strategisch grasland	619				619			619	619		619				
	Aanleg en onderhoud grasstrook 15 juni	1.317				686			686	1.317		686				
	Aanleg en onderhoud vluchtstrook 22 juni	1.616				985			985	1.616		985				
	Aanleg en onderhoud gemengde grasstrook	1.812			1.181	1.181			1.181	1.812		1.181				
	Onderhoud gemengde grasstrook	1.700			1.069	1.069			1.069	1.700		1.069				
	Aanleg en onderhoud gemengde grasstrook plus	2.108			1.477	1.477			1.477	2.108		1.477				
	Onderhoud gemengde grasstrook plus	1.996			1.365	1.365			1.365	1.996		1.365				
	Aanleg en onderhoud bloemenstrook	1.972			751				1.341	1.972		1.341				
	Onderhoud houtkant	40,2											40,20			
	Omvormingsbeheer houtkant	80,9											80,90			
	Beheerovereenkomst waterkwaliteit	245	245	245		245		245	245	245		245				
	Fosfaatuitmijning akkerland	704						704								
	Verminderde bemesting akkerland	1.391	1.391	1.391		760		1.391	760	1.391						

		Eventueel verlaagd subsidiebedrag in euro/ha														
Maatregel		Basisbedrag (euro/ha)	EAG groenbedekking	EAG stikstofbindende gewassen	EAG braakliggend land /spontane bedekking	EAG bufferstroken¹	EAG korte omloophout	EAG agroforestry	EAG bosranden zonder productie¹	EAG bosranden met productie¹	EAG beboste gebieden	EAG landschapselementen akkerrand²	EAG landschapselementen houtkant	EAG landschapselementen bomen in groep	EAG landschapselementen grachten	EAG landschapselementen poel
PDPO III	Verminderde bemesting grasland	1.036				405		1.036	405	1.036						
	Teelt van vlinderbloemigen (grasklaver of grasluzerne)	450				0		450	0	450						
	Teelt van vlinderbloemigen (klaver of luzerne)	450		0		0		450	0	450						
	Teelt van vlinderbloemigen (erwt en veldbonen)	600	600	0		0		600	0	600						
	Mechanische onkruidbestrijding	260	260	260		0			0	260						
	Verwarringstechniek fruitteelt	210														
	Vezelvlas met verminderde bemesting	240	240			0		240	0	240						
	Vezelhennep met verminderde bemesting	140	140			0		140	0	140						
	Hectaresteun omschakeling biologische productiemethode	afh. van teelt	Vol-ledig bedrag	Vol-ledig bedrag		0		Vol-ledig bedrag	0	Vol-ledig bedrag						
	Hectaresteun voortzetting biologische productiemethode	afh. van teelt	Vol-ledig bedrag	Vol-ledig bedrag		0		Vol-ledig bedrag	0	Vol-ledig bedrag						
PDPO II	AKV gemengde grasstrook duorand	1.570			939	939			939	1.570		939				
	AKV gemengde grasstrook triorand	1.570			939	939			939	1.570		939				
	AV graanrand	150	150	150		150			150	150						
	AV winterstoppel	50				50			50	50						
	AKV vogelvoedselgewas	1.490			269	859			859	1.490		859				
	BB akkerland	816	816	816		185			185	816						
	BB grasland beweiden 1 juni	833				202			202	833						
	BB grasland maaien 1 juni	925				294			294	925						
	BB grasland maaien 16 juni	1.051				420			420	1.051						

	Maatregel	Eventueel verlaagd subsidiebedrag in euro/ha														
		Basisbedrag (euro/ha)	EAG groenbedekking	EAG stikstofbindende gewassen	EAG braakliggend land /spontane bedekking	EAG bufferstroken¹	EAG korte omloophout	EAG agroforestry	EAG bosranden zonder productie¹	EAG bosranden met productie¹	EAG beboste gebieden	EAG landschapselementen akkerrand²	EAG landschapselementen houtkant	EAG landschapselementen bomen in groep	EAG landschapelementen grachten	EAG landschapselementen poel
PDPO II	BW water (MB2012)	422	422			422			o	422		o				
	BW water (MB2012)	406	406			406			o	406		o				
	BW water (MB2012)	494	494			494			o	494		o				
	ER aanleg en onderhoud grasbufferstrook	1.300				669			669	1.300		669				
	ER aanleg en onderhoud grasgang	1.600				969			969	1.600		969				
	ER aanleg en onderhoud grasgang = rand	1.300				669			669	1.300		669				
	ER grasbufferstrook met teeltbeperking	1.300				669			669	1.300		669				
	ER grasbufferstrook zonder teeltbeperking	455				o			o	455		o				
	ER directe inzaai	200	200	200		200			200	200		200				
	ER niet-kerende bodembewerking	80	80	80		80			80	80		80				
	HAM hamsterbescherming (1820 euro/ha)	1.820			599	1.189			1.189	1.820		1.189				
	KLE (her)aanleg kleine poel (opp. 25 - 50 m²)	95.45														90
	KLE (her)aanleg kleine poel (opp. 51 - 100 m²)	120.13														105
	KLE (her)aanleg grote poel (opp. 101 - 150 m²)	144.57														119
	KLE aanplant houtkant autochtoon	4.968											4.368			
	KLE aanplant houtkant streekeigen	3.720											3.120			
	KLE onderhoud houtkant	2.098											2.098			
	KLE onderhoud kleine poel (opp. 25 - 50 m²)	24.8														24.80
	KLE onderhoud kleine poel (opp. 51 - 100 m²)	34.25														34.25
	KLE onderhoud grote poel (opp. 101 - 150 m²)	47.75														47.75
	PRB milieu	845				214			214	845		214				
	PRB natuur 15 juli	1.581				950			950	1.581		950				
	PRB natuur 15 juni	1.581				950			950	1.581		950				
	PRB natuur duorand	1.581				950			950	1.581		950				

	Maatregel	Eventueel verlaagd subsidiebedrag in euro/ha														
		Basisbedrag (euro/ha)	EAG groenbedekking	EAG stikstofbindende gewassen	EAG braakliggend land /spontane bedekking	EAG bufferstroken¹	EAG korte omloophout	EAG agroforestry	EAG bosranden zonder productie¹	EAG bosranden met productie¹	EAG beboste gebieden	EAG landschapselementen akkerrand²	EAG landschapselementen houtkant	EAG landschapselementen bomen in groep	EAG landschapelementen grachten	EAG landschapselementen poel
PDPO II	WV beweiden	389				389			389	389						
	WV maaien	517				517			517	517						
	WV nestbescherming	40				40			40	40						
	WV omzetten akkerland en beweiden	421				421			421	421						
	WV omzetten akkerland en maaien	549				549			549	549						
	SE2 Milieuvriendelijke sierteelt - extensief	75	75			o		75	o	75						
	SI2 Milieuvriendelijke sierteelt - intensief	450	450			o		450	o	450						
	SB2 Milieuvriendelijke sierteelt - beschut	900	900			o		900	o	900						
	HSB gen. div. hoogstamfruitbomen	2 of 4/ boom	2 of 4	2 of 4	2 of 4	2 of 4		2 of 4	2 of 4	2 of 4						
1 de verrekening van de dubbelfinanciering zal enkel gebeuren voor de oppervlakte van de bufferstrook/bosrand																
2 combinaties enkel mogelijk voor beheerovereenkomsten/percelen van maximum 20 m breed																

Legende

	combinatie op zelfde perceel niet mogelijk
Bedrag	combinatie op zelfde perceel mogelijk, geen verlaagde betaling (100% cumulatie) want geen dubbelfinanciering (geen overlappende voorwaarden) en geen aftopping n.a.v. plafondbedragen
Bedrag	Combinatie op zelfde perceel mogelijk, verlaagde betaling of geen betaling voor agromilieu- en klimaatmaatregelen (bepaalde cumulatie), dubbelfinanciering (overlappende voorwaarden)

Bijlage 7. Combinaties agromilieumaatregelen, beheerovereenkomsten en hectaresteun bio

Deze tabel geeft de mogelijke onderlinge combinaties weer tussen agromilieumaatregelen, beheerovereenkomsten en hectaresteun bio op eenzelfde perceel.

		PDPOIII																															
		Ontwikkeling soortenrijk grasland	Instand houding soortenrijk grasland	Faunabeheer grasland uitgestelde maaidatum	Faunabeheer grasland beweiden 20 mei	Faunabeheer grasland standweide 15 juni	Faunabeheer grasland kuikenweide	Faunabeheer akkerland voedselgewas	Aanleg en onderhoud grasstrook	Aanleg en onderhoud strategisch grasland	Aanleg en onderhoud grasstrook 15 juni	Aanleg en onderhoud vluchtstrook 22 juni	Aanleg en onderhoud gemengde grasstrook	Onderhoud gemengde grasstrook	Aanleg en onderhoud gemengde grasstrook plus	Onderhoud gemengde grasstrook plus	Aanleg en onderhoud bloemenstrook	Onderhoud houtkant	Omvormingsbeheer houtkant	Beheerovereenkomst waterkwaliteit	Fosfaat uitmijning akkerland	Verminderde bemesting akkerland	Verminderde bemesting grasland	Vlinderbloemige gewassen	Mechanische onkruidbestrijding	Verwarringstechniek fruitteelt	Vezelvlas met verminderde bemesting	Vezelhennep met verminderde bemesting	Hectaresteun omschakeling biologische productiemethode	Hectaresteun voortzetting biologische productiemethode			
PDPO III	Ontwikkeling soortenrijk grasland																													xxx	xxx		
	Instandhouding soortenrijk grasland																													xxx	xxx		
	Faunabeheer grasland uitgestelde maaidatum									xx											xx				xx						x	x	
	Faunabeheer grasland beweiden 20 mei									xx											xx				xx						x	x	
	Faunabeheer grasland standweide 15 juni									xx											xx				xx						x	x	
	Faunabeheer grasland kuikenweide									xx											xx				xx						x	x	
	Faunabeheer akkerland voedselgewas																				xx					xx							
	Aanleg en onderhoud grasstrook																														x	x	
	Aanleg en onderhoud strategisch grasland			xx	xx	xx	xx														xx				xx						x	x	
	Aanleg en onderhoud grasstrook 15 juni																													xxx	xxx		
	Aanleg en onderhoud vluchtstrook 22 juni																													xxx	xxx		
	Aanleg en onderhoud gemengde grasstrook																													xxx	xxx		
	Onderhoud gemengde grasstrook																													xxx	xxx		
	Aanleg en onderhoud gemengde grasstrook plus																													xxx	xxx		
	Onderhoud gemengde grasstrook plus																													xxx	xxx		
	Aanleg en onderhoud bloemenstrook																													xxx	xxx		
	Onderhoud houtkant																																
Omvormingsbeheer houtkant																																	
Beheerovereenkomst waterkwaliteit			xx	xx	xx	xx	xx		xx														xx	x			x	x	x	x	x		
Fosfaatuitmijning akkerland																								xx					xxx	xxx			

Bijlage 7. Combinaties agromilieumaatregelen, beheerovereenkomsten en hectaresteun bio

		PDPOIII																													
		Ontwikkeling soortenrijk grasland	Instand houding soortenrijk grasland	Faunabeheer grasland uitgestelde maaidatum	Faunabeheer grasland beweiden 20 mei	Faunabeheer grasland standweide 15 juni	Faunabeheer grasland kuikenweide	Faunabeheer akkerland voedselgewas	Aanleg en onderhoud grasstrook	Aanleg en onderhoud strategisch grasland	Aanleg en onderhoud grasstrook 15 juni	Aanleg en onderhoud vluchtstrook 22 juni	Aanleg en onderhoud gemengde grasstrook	Onderhoud gemengde grasstrook	Aanleg en onderhoud gemengde grasstrook plus	Onderhoud gemengde grasstrook plus	Aanleg en onderhoud bloemenstrook	Onderhoud houtkant	Omvormingsbeheer houtkant	Beheerovereenkomst waterkwaliteit	Fosfaat uitmijning akkerland	Verminderde bemesting akkerland	Verminderde bemesting grasland	Vlinderbloemige gewassen	Mechanische onkruidbestrijding	Verwarringstechniek fruitteelt	Vezelvlas met verminderde bemesting	Vezelhennep met verminderde bemesting	Hectaresteun omschakeling biologische productiemethode	Hectaresteun voortzetting biologische productiemethode	
PDPO III	Verminderde bemesting akkerland																							xx	xx				xxx	xxx	
	Verminderde bemesting grasland																							xx					xxx	xxx	
	Vlinderbloemige gewassen			xx	xx	xx	xx			xx											xx		xx	xx						x	x
	Mechanische onkruidbestrijding							xx												x	xx	xx					x				
	Verwarringstechniek fruitteelt																									x					
	Vezelvlas met verminderde bemesting																				x									x	x
	Vezelhennep met verminderde bemesting																				x									x	x
	Hectaresteun omschakeling biologische productiemethode	xxx	xxx	x	x	x	x		x	x	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx		x	xxx	xxx	xxx	xxx	x				x	x		
	Hectaresteun voortzetting biologische productiemethode	xxx	xxx	x	x	x	x		x	x	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx		x	xxx	xxx	xxx	xxx	x				x	x		
PDPOII	AKV gemengde grasstrook duorand																												xxx	xxx	
	AKV gemengde grasstrook triorand																												xxx	xxx	
	AV graanrand																			xx					xx		xx	xx	x	x	
	AV winterstoppel																			xx					xx		xx	xx	xxx	xxx	
	AKV vogelvoedselgewas																			xx					xx						
	BB akkerland																			xx									xxx	xxx	
	BB grasland beweiden 1 juni																			xx									xxx	xxx	
	BB grasland maaïen 1 juni																			xx									xxx	xxx	
	BB grasland maaïen 16 juni																			xx									xxx	xxx	
	BW water (MB2012)			xx	xx	xx	xx		xx	xx															xx	xx				x	x
	ER aanleg en onderhoud grasbufferstrook																												xxx	xxx	
	ER aanleg en onderhoud grasgang																												xxx	xxx	

			PDPOIII																													
			Ontwikkeling soortenrijk grasland	Instand houding soortenrijk grasland	Faunabeheer grasland uitgestelde maaidatum	Faunabeheer grasland beweiden 20 mei	Faunabeheer grasland standweide 15 juni	Faunabeheer grasland kuikenweide	Faunabeheer akkerland voedselgewas	Aanleg en onderhoud grasstrook	Aanleg en onderhoud strategisch grasland	Aanleg en onderhoud grasstrook 15 juni	Aanleg en onderhoud vluchtstrook 22 juni	Aanleg en onderhoud gemengde grasstrook	Onderhoud gemengde grasstrook	Aanleg en onderhoud gemengde grasstrook plus	Onderhoud gemengde grasstrook plus	Aanleg en onderhoud bloemenstrook	Onderhoud houtkant	Omvormingsbeheer houtkant	Beheerovereenkomst waterkwaliteit	Fosfaat uitmijning akkerland	Verminderde bemesting akkerland	Verminderde bemesting grasland	Vlinderbloemige gewassen	Mechanische onkruidbestrijding	Verwarringstechniek fruitteelt	Vezelwas met verminderde bemesting	Vezelhennep met verminderde bemesting	Hectaresteun omschakeling biologische productiemethode	Hectaresteun voortzetting biologische productiemethode	
PDPOII	ER aanleg en onderhoud grasgang = rand																													xxx	xxx	
	ER grasbufferstrook met teeltbeperking																													xxx	xxx	
	ER grasbufferstrook zonder teeltbeperking																													xxx	xxx	
	ER directe inzaai							xx													xx	xx	xx		xx				xx	xx	x	x
	ER niet-kerende bodembewerking																				xx	xx	xx		xx	xx		xx	xx	x	x	
	HAM hamsterbescherming																				xx					xx						
	KLE (her)aanleg poel																															
	KLE aanplant houtkant autochtoon																															
	KLE aanplant houtkant streekeigen																															
	KLE onderhoud houtkant																															
	KLE onderhoud poel																															
	PRB milieu																														xxx	xxx
	PRB natuur 15 juli																														xxx	xxx
	PRB natuur 15 juni																														xxx	xxx
	PRB natuur duorand																														xxx	xxx
	WV beweiden																				xx					xx					x	x
	WV maaien																				xx					xx					x	x
	WV nestbescherming																				xx					xx					x	x
	WV omzetten akkerland en beweiden																				xx					xx					x	x
	WV omzetten akkerland en maaien																				xx					xx					x	x
SI2/SE2/SB2 milieuvriendelijke sierteelt																									xx					x	x	
HSB hoogstamfruitbomen																								xx	xx	xx	xx	xx	x	x		

Legende

combinatie op zelfde perceel niet mogelijk

x

combinatie op zelfde perceel mogelijk, geen verlaagde betaling (100% cumulatie) want geen dubbelfinanciering (geen overlappende voorwaarden) en geen aftopping n.a.v. plafondbedragen

xx

combinatie op zelfde perceel mogelijk, verlaagde betaling of geen betaling voor agromilieu- en klimaatmaatregelen (beperkte cumulatie), geen dubbelfinanciering (geen overlappende voorwaarden), wel aftopping n.a.v. plafondbedragen

xxx

combinatie op zelfde perceel mogelijk, verlaagde betaling en geen betaling voor agromilieu- en klimaatmaatregelen (beperkte cumulatie), dubbelfinanciering (overlappende voorwaarden)

Voor ecologisch aandachtsgebied type groenbedekking

- ENKEL als mengsel van minstens twee gewassen van onderstaande tabel
- Voor alle voorwaarden zie fiche 'Vergroening ecologisch aandachtsgebied'

gewas		gewascodes	Gras	zaaidichtheid	voorwaarde	gunstig voor ...
Beemdlangbloem	Festuca pratensis		X	30 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Bladkool	Brassica napus	741		8 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Bladrammenas	Raphanus sativus	656		12 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand, wildbestand en aaltjesreducerend
Boekweit	Fagopyrum esculentum	37		40 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en wildbestand
Festulolium	Festulolium	638	X	30 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Japanse haver	Avena strigosa	34	X	40 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Klaver - Alexandrijnse*	Trifolium alexandrinum	721		25 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand
klaver - Witte*	Trifolium repens	721		6 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en wildbestand
Klaver - Rode*	Trifolium pratense	723		12 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en wildbestand
Klaver - andere*	Trifolium spp.	721		15 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand
Komkommerkruid	Borago officinalis	652		10 kg/ha	Handelszaaizaad	Bijenbestand
Lupinen*	Lupinus spp.	644		150 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en wildbestand
Luzerne*	Medicago Sativa	731/732		20/kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en wildbestand
Mosterd - gele	Sinapis alba	643		10 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en wildbestand
Mosterd – Sarepta	Brassica juncea	655		10 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand, wildbestand en aaltjesreducerend
Mosterd - Ethiopische	Brassica carinata			10 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand, wildbestand en aaltjesreducerend
Raapzaad	Brassica rapa	651		3 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en wildbestand
Phacelia	Phacelia	645		8 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en wildbestand
Raaigras - Engels	Lolium spp.	60	X	30 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Raaigras - Italiaans	Lolium spp.	60	X	30 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Raaigras - hybride	Lolium spp.	60	X	30 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Raaigras - Westerwolds	Lolium spp.	60	X	30 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Rietzwenkgras	Festuca arundinaceae		X	30 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Snijrogge	Secale cereale	639	X	100 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad of eigen gewonnen zaaizaad geschoond door erkende loontrieerder	Wildbestand
Soedangras	Sorghum bicolor	653	X	30 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand en biofumigatie
Tagetes	Tagetes spp.	646		8 kg/ha	Handelszaaizaad	Bijenbestand en aaltjesbestrijding
Timothee	Phleum pratense		X	15 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Veldbonen*	Vicia faba	52/832/932		120 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en wildbestand
Wikken*	Vicia sativa	648		90 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Zomerhaver	Avena sativa	34	X	100 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad of eigen gewonnen zaaizaad geschoond door erkende loontrieerder	Wildbestand
Zonnebloem	Helianthus annuus			20 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en wildbestand
Zwaardherik	Eruca sativa	654		6 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en aaltjesreducerend

* vlinderbloemig gewas

EAG groenbedekking (landbouw-streekafhankelijk)

Polders en Duinen

Leemstreek

Zandleemstreek en andere

aug 2015	sep 2015	okt 2015	nov 2015	dec 2015	jan 2016	feb 2016	maa 2016	apr 2016
		15						
				1				
						1		

Verplichte inzaai vanggewas of nateelt

Omwille van een opgelegd maatregelenpakket 3 of 4 (overschrijding nitraatresidudrem-pelwaarde)

Na graangewas als hoofd-teelt aangegeven met 'BW3' (beheerovereenkomst water)

aug 2015	sep 2015	okt 2015	nov 2015	dec 2015	jan 2016	feb 2016	maa 2016	apr 2016
		15	Mag ingewerkt worden voor inzaai van een andere teelt.					
*			15					

GMO steun actie groenbedekking 'GNT'

Alle landbouwstreken

aug 2015	sep 2015	okt 2015	nov 2015	dec 2015	jan 2016	feb 2016	maa 2016	apr 2016

Legende:

	Inzaaien
	Minimaal behouden
	Inwerken
15	Tot en met de 15 van de maand
*	Inzaaien binnen de 14 dagen na het oogsten van de hoofdteelt en uiterlijk op 1 september

Bijlage 10. Lijst stikstofbindende gewassen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van alle stikstofbindende gewassen (inclusief mengsels) en de combinatiemogelijkheden in het kader van de vergroeningvereisten (aangifte als stikstofbindende gewassen voor ecologisch aandachtsgebied = EAG) en de agromilieumaatregel ‘Teelt van vlinderbloemigen’ (VLI). Indien dubbelfinanciering: pijler 2 (VLI) wordt niet uitbetaald!

Gewas	Gewas-code	Teeltgroep gewasdiversificatie	Aangifte als stikstofbindend gewas EAG?	Subsidiebedrag VLI (in euro/ha)
Voedererwt (niet voor menselijke consumptie)	51	erwten	ja*	600
Tuin- en veldbonen (niet voor menselijke consumptie)	52	wikken	ja*	600
Niet-bittere lupinen	53	lupinen	ja	-
Eenjarige klaver	721	klaver	ja	-
Meerjarige klaver	722	klaver	ja	-
Rode klaver	723	klaver	ja	450
Eenjarige luzerne	731	luzerne	ja	450
Meerjarige luzerne	732	luzerne	ja	450
Wikke	747	wikken	ja	-
Grasklaver	700	grassen	nee	450
Grasluzerne	660	grassen	nee	450
Mengsel van vlinderbloemigen	744	vlinderbloemigen	ja	-
Mengsel gras en vlinderbloemigen (andere dan grasklaver en grasluzerne)	745	grassen	nee	-

* Enkel droog geoogst

Bijlage 11. Lijst van EAG-types waarop geen landbouwproductie plaatsvindt

Onderstaande tabel geeft voor vier EAG types ‘zonder landbouwproductie’ weer hoe ze ingetekend moeten worden en vooral welk gewas of activiteit er op het perceel of op de strook kan/mag voorkomen:

Combinatietabel EAG / bedekking -activiteit	Braakliggend land	Landschapselement Akkerrand	Bufferstrook langs waterlopen*	Strook subsidiabel areaal langs bosranden zonder productie*
Intekenen	Apart perceel	Apart perceel (GPM** : ‘AKR’)	Deel van perceel (automatisch)	Deel van perceel (automatisch)
Wettelijke breedte	-	Min 1m - max 20m	Min 5m	Min 5m - max 10m
Braak	ja (gewascode 89)	ja (gewascode 82)	ja	ja
Faunamengsel	ja (gewascode 98)	ja (gewascode 98)	ja	ja
Bloemenmengsel	ja (gewascode 9831)	ja (gewascode 9831)	ja	ja
Gras	nee	ja (graslandcode en onderscheidbaar)	ja (onderscheidbaar)	ja (onderscheidbaar)
Begrazen	nee	nee	ja	ja
Maaien / klepelen	ja (voor 1 okt)	ja	ja	ja
Afvoeren	nee	nee	ja	ja
Landbouwteelt, andere dan gras	nee	Enkel met overeenkomst ***	Enkel met overeenkomst ***	Enkel met overeenkomst ***
Bemesting / gewasbeschermingsmiddel	nee	ja (maar beperken)	nee	nee

* Bij stroken is de gewascode van het volledige perceel = de gewascode van de hoofdteelt. De tabel geeft enkel weer welke bedekking / activiteit er op de strook zelf kan voorkomen.
** GPM: Gespecialiseerde productiemethode
*** Een “(gebruiks)overeenkomst” is een schriftelijke overeenkomst die een landbouwer sluit met een overheid, vereniging of rechtspersoon, en met het oog op realiseren van milieu- of natuurdoelstellingen op grasland of bouwland waarop de overeenkomst betrekking heeft. Het kan onder meer gaan om een overeenkomst met een gewestelijke overheid (het Departement Landbouw en Visserij, het Agentschap voor Natuur en Bos, ...) of met lokale overheden zoals gemeenten en provincies. Het kan ook gaan om een overeenkomst met een vereniging of rechtspersoon, zoals bijvoorbeeld een natuur- of milieuorganisatie (Natuurpunt, de Regionale Landschappen, ...). Een landbouwer moet de overeenkomst ten allen tijde kunnen voorleggen bij controles.

